

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Akademia WSB

Ul. Cieplaka 1c

41-300 Dąbrowa Górnicza

Nazwa ocenianego kierunku studiów: zarządzanie

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia

2. Forma/y studiów: stacjonarne i niestacjonarne

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹.....

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	135	75

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	45	25

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu .....²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych .....²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu .....²
- nauczyciel prowadzący zajęcia .....²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbole efektów kierunkowych	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk PRK	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia PRK dla właściwego poziomu
WIEDZA: ZNA I ROZUMIE			
Z_W01	w zaawansowanym stopniu miejsce i rolę dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse w dziedzinie nauk społecznych i ich związku z innymi dyscyplinami; genezę nauk o zarządzaniu i jakości i ich rozwój w kontekście rozwoju gospodarczego; wybrane pojęcia i kategorie oraz aspekty metodyczne z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse i rozumie ich źródła oraz zastosowanie w działalności zawodowej związanej z kierunkiem zarządzanie	P6U_W	P6S_WG
Z_W02	w zaawansowanym stopniu wybrane koncepcje teorii przedsiębiorstwa dotyczące powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji, konstytutywne atrybuty przedsiębiorstwa komercyjnego oraz instytucji publicznych odnosząc je do praktycznych problemów zarządczych	P6U_W	P6S_WG
Z_W03	w zaawansowanym stopniu oddziaływanie mikroekonomicznego i makroekonomicznego otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa; relacje między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej odnosząc je do działalności zawodowej związanej z procesami zarządzania	P6U_W	P6S_WG
Z_W04	w zaawansowanym stopniu obszary funkcjonalne przedsiębiorstwa, ich zakres oraz relacje między nimi, także w powiązaniu z zawodowym środowiskiem pracy menedżera	P6U_W	P6S_WG
Z_W05	w zaawansowanym stopniu role i funkcje organizacyjne odnosząc je do działalności zawodowej menedżera	P6U_W	P6S_WG
Z_W06	w zaawansowanym stopniu koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne, które są podstawą teoretyczną i praktyczną interpretacji zachowań w organizacjach, zrozumienia działań ludzkich a także proponowania ich modyfikacji	P6U_W	P6S_WG
Z_W07	w zaawansowanym stopniu istotę i uwarunkowania przedsiębiorczości jednostek ludzkich i zespołów; zna zasady planowania, organizacji i prowadzenia samodzielnie działalności gospodarczej	P6U_W	P6S_WK
Z_W08	w zaawansowanym stopniu funkcje kierowania ludźmi w kontekście typu organizacji i zasięgu jej działania i jej zastosowanie w procesach zarządzania organizacją	P6U_W	P6S_WG
Z_W09	w zaawansowanym stopniu wybrane standardowe metody i narzędzia gromadzenia, analizy i prezentacji danych społecznych w tym dotyczących zarządzania wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstwa: badania rynku, analizy finansowej, poziomu jakości produktów	P6U_W	P6S_WG
Z_W10	podstawowe przepisy prawa, normy i standardy regulujące funkcjonowanie organizacji, a także zna i rozumie wyzwania organizacji związane z dylematami współczesnej cywilizacji, w tym w zakresie	P6U_W	P6S_WK

	zrównoważonego rozwoju		
Z_W11	w zaawansowanym stopniu historyczną ewolucję struktur organizacyjnych oraz czynniki strukturotwórcze; a także rolę przywództwa i negocjacji w procesach przemian struktur i organizacji gospodarczych	P6U_W	P6S_WG
Z_W12	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6U_W	P6S_WK
UMIĘTNOŚCI: POTRAFI			
Z_U01	identyfikować zjawiska i procesy w organizacji, opisywać je na podstawie pozyskanych z właściwych źródeł informacji, dokonując oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, analizować je z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	P6U_U	P6S_UW
Z_U02	identyfikować, analizować i interpretować przyczyny, przebieg i skutki procesów i zjawisk ekonomicznych i społecznych mających wpływ na funkcjonowanie organizacji	P6U_U	P6S_UW
Z_U03	zastosować odpowiednie metody i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne do opisu i analizy otoczenia organizacji	P6U_U	P6S_UW
Z_U04	formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w organizacji dotyczące procesów zarządczych z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi analitycznych	P6U_U	P6S_UW
Z_U05	wykorzystując posiadaną wiedzę z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości dokonywać analizy poziomu oraz dynamiki wybranych wielkości i mierników osiągnięć organizacji	P6U_U	P6S_UW
Z_U06	posługiwać się zawodowymi i etycznymi normami, regułami i standardami, przepisami prawa w procesach planowania, organizowania, motywowania, zarządzania i kontroli przedsiębiorstwa, w tym w zakresie systemu finansowego, zarządzania kadrami, jakością	P6U_U	P6S_UW
Z_U07	zastosować odpowiednie metody i narzędzia analityczne i systemy informatyczne wspomagające procesy podejmowania decyzji poziomu operacyjnego i taktycznego organizacji, w tym w zakresie zrównoważonych projektów	P6U_U	P6S_UW
Z_U08	wykonywać zadania organizacji w warunkach nie w pełni przewidywalnych analizując motywy zachowania członków organizacji i przewidując ich zachowania wpływając na nie w określonym zakresie	P6U_U	P6S_UW
Z_U09	przekonywać i negocjować w imię osiągania wspólnych celów	P6U_U	P6S_UW
Z_U10	planować i organizować pracę indywidualną jak również pracować w zespole wykonując zadania związane z realizacją narzuconych celów, jak i ich wyznaczaniem i organizacją pracy zespołów (projektowych, zadaniowych, w tym interdyscyplinarnych)	P6U_U	P6S_UO
Z_U11	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse oraz praktyki zarządzania, w tym brać udział w debacie w sposób precyzyjny i spójny wypowiedzieć się na temat wybranych problemów współczesnej gospodarki i zarządzania biznesem, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz własnych obserwacji i poglądów	P6U_U	P6S_UK
Z_U12	doskonalić umiejętności w ramach ustawicznego kształcenia przez całe życie wyznaczając kierunki własnego rozwoju i kształcenia	P6U_U	P6S_UU

Z_U13	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U	P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: JEST GOTÓW DO			
Z_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, opinii w zakresie zarządzania	P6U_K	P6S_KK
Z_K02	uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych w zakresie zarządzania organizacją oraz do zasięgnięcia opinii ekspertów przy rozwiązywaniu trudnych problemów	P6U_K	P6S_KK
Z_K03	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w procesach zarządzania organizacją, wyznaczania priorytetów rozwijających dorobek i tradycje zawodowe menedżera	P6U_K	P6S_KR
Z_K04	uwzględniając wiedzę i umiejętności z zakresu zarządzania jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, uczestniczenia w przygotowaniu zrównoważonych projektów na rzecz społeczności lokalnych	P6U_K	P6S_KO
Z_K05	inicjowania działań rozwijających praktykę zarządzania na rzecz interesu publicznego objaśniając aspekty zarządcze i ekonomiczne tych przedsięwzięć	P6U_K	P6S_KO
Z_K06	przestrzegania zasad etyki zawodowej menedżera i wymagania tego od współpracowników	P6U_K	P6S_KR
Z_K07	podejmowania wyzwań zawodowych, poruszania się na rynku pracy i zmian zatrudnienia	P6U_K	P6S_KO

Objaśnienie oznaczeń w symbolach:

P6S - poziom PRK 6, charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

P6U - odniesienie do uniwersalnych charakterystyk PRK

WG - kategoria wiedzy, zakres i głębokość

WK - kategoria wiedzy, kontekst

UW - kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy

UO - kategoria umiejętności, organizacja pracy

UK - kategoria umiejętności, komunikowanie się

UU - kategoria umiejętności, uczenie się

KK - kategoria kompetencji społecznych, ocena (krytyczna)

KO - kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność

KR - kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Katarzyna Szczepańska-Woszczyzna	Dr hab. / prof. prof. Akademii WSB / Dziekan, Prorektor ds. Nauki i Kształcenia
Marcin Lis	Dr hab. / prof. prof. Akademii WSB / Prorektor ds. Studenckich i Współpracy z Otoczeniem
Sabin Ratajczak	Dr / Prorektor ds. Rozwoju
Rafał Rębilas	Dr / Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą
Paweł Urgacz	Mgr / Dyrektor Działu Współpracy z Zagranicą
Ewa Siudyka	Dr / Pełnomocnik Rektora ds. praktyk

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	8
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	27
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	51
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	57
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	68
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	82
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	95
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	112
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	132
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	134

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły, w części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej posiada 27 letnie doświadczenie obejmujące kształcenie studentów i prowadzenie badań naukowych, stanowiąc silny ośrodek transferu wiedzy w regionie, kraju i poza jego granicami. Akademia WSB została powołana na podstawie Ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12.09.1990 r. i decyzją Ministra Edukacji Narodowej z dnia 04.08.1995 r. wpisana do Rejestru uczelni niepaństwowych pod numerem 65 (decyzja nr DNS 3-0145-199/3/AM/95). Aktualny numer w elektronicznym rejestrze uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych Akademii WSB to 66. Uczelnia ma charakter szkoły niepublicznej i działa na zasadzie instytucji non-profit. Zasady funkcjonowania uczelni reguluje Statut. Dokumentem regulującym zasady podejmowania i realizowania studiów w Akademii WSB jest Regulamin Studiów nadany na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2) i art. 75 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.). Senat Akademii WSB na mocy uchwały nr 56/2021/2022 z dnia 13 kwietnia 2022 r. uchwalił regulamin studiów obowiązujący od roku akademickiego 2022/2023.

Akademia WSB posiada cztery uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz stopnia naukowego doktora:

- w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości (kategoria naukowa A),
- w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie (kategoria naukowa A+),
- w dyscyplinie pedagogika (kategoria A),
- oraz w dyscyplinie inżynieria lądowa, geodezja i transport (kategoria naukowa B+).

Uczelnia w procesie kształcenia realizuje politykę jakości wspieraną funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, opartą o najwyższe standardy jakości kształcenia. Doskonalenie jakości kształcenia jest cyklicznym procesem, na który składa się:

- projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów,
- monitorowanie procesu kształcenia i obsługi studentów, doktorantów i słuchaczy,
- analiza wyników monitoringu w formie raportów cząstkowych oraz zbiorczych zawierających wnioski i rekomendacje zmian w zakresie jakości kształcenia na Uczelni i poszczególnych Wydziałach,
- wdrażanie działań doskonalących (zapobiegawczych i korygujących) i ocena ich skuteczności.

W roku 2015 Polska Komisja Akredytacyjna Uchwałą Prezydium PKA nr 589/2015 z dnia 3 września 2015 roku przyznała Wydziałowi Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej – na którym realizowany jest kierunek zarządzanie na poziomie studiów I i II stopnia - **w ramach oceny instytucjonalnej ocenę wyróżniającą**.

Zapewnienie przez Uczelnię wymogów dotyczących sprawnego zarządzania oraz dobrych warunków do rozwoju karier akademickich pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, w tym do ciągłego doskonalenia ich wiedzy, umiejętności i kompetencji potwierdza **międzynarodowa akredytacja instytucjonalna CEEMAN przyznana Akademii WSB przez International Association for Management Development in Dynamic Societies**. Akademia WSB uzyskała również **akredytację KAUT (Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych) dla programu inżynierskiego na kierunkach Informatyka oraz Transport**. Otrzymanie pozytywnego wyniku akredytacji KAUT jest równoznaczne z otrzymaniem **międzynarodowego certyfikatu jakości kształcenia inżynierskiego EUR-ACE Label czyli European Accredited Engineer**. Ponadto Uczelnia posiada **akredytację FPAKE Fundacji Rozwoju i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych dla kierunku zarządzanie z oceną wyróżniającą**. Z kolei kierunek Zarządzanie finansami i rachunkowość uzyskał w 2022 roku prestiżową, międzynarodową

akredytację **ACCA (Association of Chartered Certified Accountants)**, która uprawnia absolwentów tego kierunku do zwolnień z wybranych egzaminów w przypadku ubiegania się o indywidualną certyfikację w zakresie kompetencji z zakresu finansów, rachunkowości i zarządzania potwierdzanych przez ACCA. W 2022 roku Akademia WSB uzyskała również międzynarodową akredytację **IPMA (International Project Management Association)** dla 11 programów kształcenia we wszystkich wydziałach, uprawniającą do przygotowania studentów do międzynarodowych egzaminów w zakresie zarządzania projektami – IPMA-Student. W tym samym roku Akademia WSB **jako pierwsza uczelnia w Polsce** uzyskała międzynarodowy **Certyfikat Responsible Management Education Partner** wydany przez GPM Global. Akademia WSB została doceniona w uznaniu ciągłego zaangażowania w rozwój doskonałości akademickiej we wspieraniu liderów, którzy są zaangażowani w tworzenie wartości społecznej, ekonomicznej i środowiskowej poprzez praktykę zrównoważonego zarządzania projektami. Akademia WSB uzyskała również wyróżnienie (Logo) HR Excellence in Research, które jest przyznawane przez Komisję Europejską jednostkom naukowym, które wdrażają w swojej działalności **Strategię na rzecz zwiększania atrakcyjności warunków pracy i rozwoju kariery pracowników naukowych (The Human Resources Strategy for Researchers - HRS4R)** oraz przestrzegają zasad i wytycznych zawartych w **Europejskiej Karcie Naukowca**.

W Rankingu Perspektywy w roku 2022 w kategorii uczelni akademickich Akademia WSB zajęła 32 miejsce, natomiast w kategorii uczelni niepublicznych Akademia WSB zajmuje 3 miejsce w Polsce.

Akademia WSB realizuje kształcenie w 5 lokalizacjach: siedziba główna - Wydział Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej, Filia - Wydział Zamiejscowy w Cieszynie, Filia - Wydział Zamiejscowy w Krakowie, Filia - Wydział Zamiejscowy w Olkuszu, Filia - Wydział Zamiejscowy w Żywcu, łącznie na 23 kierunkach, w tym na poziomie studiów I stopnia (18 kierunków), II stopnia (8 kierunków), jednolitych studiów magisterskich (3 kierunki). Kierunkami tymi są: Administracja, Bezpieczeństwo narodowe, Ekonomia, English in Management, Filologia, Finanse i Rachunkowość, Fizjoterapia, Informatyka, Inżynieria zarządzania, Kosmetologia, Logistyka, Pedagogika, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, Pielęgniarstwo, Prawo, Ratownictwo medyczne, Socjologia, Studia menedżerskie, Stosunki międzynarodowe, Transport, Zarządzanie, Zarządzanie i inżynieria produkcji, Zarządzanie finansami i rachunkowość.

Uczelnia kształci również na studiach doktoranckich, w Szkole Doktorskiej i w ramach seminarium doktorskiego, realizuje program Doktorat wdrożeniowy oraz kształci na studiach podyplomowych (m.in. MBA, Executive MBA, MBA z EY i in.).

Uczelnia jest członkiem (full member): KRASP Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, EUA European University Association, EFMD European Foundation for Management Development).

Kształcenie na kierunku Zarządzanie na poziomie studiów I stopnia w Wydziale Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej po raz pierwszy rozpoczęto od roku akademickiego 1995/1996 (wtedy była to Wyższa Szkoła Biznesu) i odbywa się na podstawie uzyskanych uprawnień, tj.: Decyzji nr DNS-3-0145-108/2/AM/95 Ministra Edukacji Narodowej dotyczącej nadania Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej uprawnień do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku zarządzanie z dnia 18.07.1995 r oraz decyzji nr DSW-2-0145-365/TBM/01 dotyczącej nadania Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej uprawnień do prowadzenia studiów magisterskich na kierunku zarządzanie z dnia 26.09.2001 r.

Uczelnia zatrudnia 352 pracowników, w tym 162 nauczycieli akademickich: z tytułem profesora 21, ze stopniem doktora habilitowanego 40, ze stopniem doktora 77, z tytułem zawodowym magistra 24, przy czym dla 152 pracowników praca w Akademii WSB stanowi podstawowe miejsce pracy (stan na 15.02.2023 r.)

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym jest zbudowana w oparciu o 27 letnie doświadczenie Uczelni w prowadzeniu działalności edukacyjnej, dobre praktyki w zakresie kształcenia w dziedzinie nauk społecznych oraz oczekiwania wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy Uczelni, analizy potrzeb gospodarczych i społecznych otoczenia Uczelni, Strategii rozwoju Akademii WSB opracowanej na lata 2021-2025, z perspektywą do roku 2030, wzorców i doświadczeń krajowych, jak również międzynarodowych.

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie realizowanym w Wydziale Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej jest zbieżna z misją Uczelni, która jako szczególny powód jej funkcjonowania wskazuje: *„Tworzymy społeczność skoncentrowaną na rozwoju. W centrum naszych działań jest człowiek, któremu chcemy zapewnić nieograniczoną przestrzeń do realizacji własnych celów i ambicji. Jesteśmy wizjonerami. Jako otwarta i innowacyjna uczelnia pasjonujemy się wyzwaniami przyszłości. Generujemy użyteczną wiedzę, kreujemy trendy, oraz kształcimy specjalistów potrafiących tym wyzwaniom sprostać”*.

Działalność Wydziału Nauk Stosowanych, w którym realizowany jest kierunek zarządzanie podporządkowana jest strategii Uczelni. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2021–2025 wizja strategiczna brzmi: *Akademia WSB to otwarta i innowacyjna Uczelnia, którą pasjonują ludzie, ich rozwój oraz wyzwania przyszłości*. Core strategii stanowi hasło: *Człowiek i jego rozwój w centrum*. Kierunek zarządzanie wpisuje się w wizję i misję Uczelni zawartą w Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2021–2025. W centrum zainteresowania znajduje się student, a kształcenie ukierunkowane jest na jego rozwój, nie tylko zawodowy, ale także osobisty. Specjalistyczne kształcenie z wykorzystaniem innowacyjnych metod i narzędzi w połączeniu z rozwijaniem kompetencji przyszłości ma na celu przygotowanie absolwentów do radzenia sobie z wyzwaniami stawianymi przez rynek pracy. Studenci, nauczyciele akademicy i pracownicy administracyjni Uczelni tworzą społeczność akademicką otwartą na dzielenie się wiedzą i realizację ambicji naukowych i zawodowych.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia jest w pełni zgodna z kierunkami strategicznymi Uczelni oraz celami strategicznymi ujętymi w Strategii Rozwoju opracowanej na lata 2021-2025 (z perspektywą 2030). Spośród 10 celów strategicznych wyznaczonych do roku 2025 kierunek zarządzanie na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym i jego **koncepcja szczególnie wpisuje się w cel strategiczny: *AWSB cenionym partnerem dla biznesu i samorządów dzięki współpracy opartej na użyteczności i wysokiej jakości usług***. Realizacja tego celu opiera się na długoletniej systematycznie rozwijanej współpracy Uczelni z otoczeniem społecznym i gospodarczym, przede wszystkim w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy. Podstawową formą współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie kierunku zarządzanie jest prowadzenie systematycznego dialogu dotyczącego tworzenia i doskonalenia programów studiów oraz rozwijanie kreatywnych relacji. W celu rozwoju tej współpracy została powołana Rada Ekspertów Akademii WSB. Misją Rady Ekspertów jest zintegrowanie środowiska nauki ze sferą praktyki życia gospodarczego i nawiązanie ich ścisłej współpracy. Do zadań Rady Ekspertów należy w szczególności: udział w opracowywaniu efektów uczenia się w ramach poszczególnych kierunków i specjalności studiów, określonych w sylwetce absolwenta, udział w opracowywaniu metod walidacji założonych do realizacji w ramach danego

kierunku studiów efektów, opiniowanie programów nauczania i treści zajęć w kontekście ich dostosowania do wymogów rynku pracy, określanie zapotrzebowania na konkretne kwalifikacje zawodowe wśród absolwentów uczelni wyższych, określanie perspektyw zmian w zakresie kształcenia odpowiadającego na zapotrzebowanie rynku pracy, wsparcie merytoryczne w procesie dyplomowania, wypracowanie mechanizmów służących nawiązywaniu współpracy pomiędzy pracodawcami, identyfikacja barier i trudności w nawiązywaniu współpracy. Członkami Rady Ekspertów są przedstawiciele przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych, jak również przedstawiciele sektora przemysłów kreatywnych, instytucji otoczenia biznesu, administracji samorządowej, instytucji edukacyjnych oraz instytucji odpowiedzialnych za porządek publiczny. Ponadto, **realizując cel strategiczny Uczelni jakim jest AWSB cenionym partnerem dla biznesu i samorządów dzięki współpracy opartej na użyteczności i wysokiej jakości usług**, koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie nadaje praktyczny wymiar temu celowi i zakłada udział praktyków w procesie kształcenia poprzez zaangażowanie i powierzenie osobom z wieloletnim doświadczeniem i sukcesami zawodowymi w praktyce biznesowej i samorządowej zajęć związanych z kształtowaniem umiejętności praktycznych i przygotowaniem zawodowym. Partnerstwo dla biznesu i samorządów to również transfer wiedzy i rozwój kierunku zarządzanie poprzez integrację nauki i praktyki. Kadra akademicka służy bowiem swoją wiedzą i doświadczeniem poprzez działalność ekspercką zarówno potrzebom administracji samorządowej jak i biznesu. Koncepcja kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia realizuje ten cel również poprzez współpracę w zakresie praktyk zawodowych, realizację prac dyplomowych pod potrzeby pracodawców, a także współpracę z absolwentami kierunku.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym **wpisuje się również w realizację kolejnego celu strategicznego, jakim jest „Akademia postrzegana za miejsce wszechstronnego i nieskrępowanego rozwoju”**, bowiem studia stacjonarne tworzą możliwości dla rozwoju młodych ludzi rozpoczynających po szkole średniej studia, zaś studia niestacjonarne są otwarte dla dorosłych osób, często zawodowo pracujących chcących uzupełnić, doskonalić swoje kompetencje zawodowe. Ponadto studenci mają możliwość edukacji na studiach II stopnia kierunku zarządzanie, studiach podyplomowych, a osoby zainteresowane dalszym rozwojem mają perspektywy szkoły doktorskiej, seminarium doktorskiego, jak też uzyskiwanie stopnia naukowego doktora w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Koncepcja kształcenia na studiach I stopnia uwzględnia także możliwości rozwijania kompetencji językowych i biznesowych na kierunku zarządzanie prowadzonym w języku angielskim oraz kompetencji zawodowych poprzez certyfikowanie umiejętności. Rozwój studentów zapewniony jest także poprzez kontakt z wysoko kwalifikowaną kadrą akademicką jak i poprzez kontakt z ludźmi biznesu, którzy osiągnęli sukces zawodowy, programy wymiany międzynarodowej Erasmus+, poprzez program dla utalentowanych studentów. Studenci mają możliwość wielowymiarowego rozwoju poprzez udział w różnego rodzaju aktywnościach dodatkowych:

- w ramach Programu Rozwoju Kompetencji studenci wzięli udział zarówno w szkoleniach interpersonalnych: komunikacja interpersonalna, zarządzania czasem, praca zespołowa, problem solving jak i w specjalistycznych, certyfikowanych, np.: SixSigma Green Belt, Mapowanie strumieniem VSM, AutoCad stopień I, Tworzenie aplikacji w języku Java na platformę Android, Techniki sprzedaży, Digital marketing, Social media, wykorzystanie platformy Webankieta do tworzenia kwestionariuszy ankiet, Audytor wewnętrzny systemu zarządzania jakością ISO 9001:2015, Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy ISO 45001:2018, Microsoft Azure Administrator, a nawet

- Szkolenie z obsługi bezzałogowych statków powietrznych w oparciu o Krajowy Scenariusz Standardowy N-STS01 oraz Kurs podstawowy ze strzelania bojowego z broni krótkiej;
- rozwijanie swoich zainteresowań w interdyscyplinarnych kołach naukowych (jak np. ProjectGO, Koło Naukowe ITLogis, czy Międzynarodowe Koło Bezpieczeństwa Save the World),
  - realizację projektów o charakterze interdyscyplinarnym i/lub międzynarodowym (np. projekt pt. „**A knowledge alliance between HEIs, makers and manufacturers to boost Open Design & Manufacturing in Europe**”, „**Internationalization of V4 Start-ups**” czy projekty realizowane w ramach ministerialnego konkursu „**Studenckie Koła Tworzą Innowacje**”);
  - udział w studenckich konferencjach naukowych,
  - a także system wsparcia dla studentów obejmujący m.in. stypendia (naukowe, sportowe, socjalne), programy mentoringowe, projekt Złoty Indeks czy bogatą ofertę staży i praktyk.

Koncepcja kształcenia zakłada również ustawiczny rozwój naukowy i zawodowy kadry prowadzącej zajęcia na kierunku zarządzanie, poprzez udział w międzynarodowych i krajowych programach badawczych, kontakty międzynarodowe, wsparcie w procesie publikacyjnym, zdobywanie uprawnień zawodowych, działalność ekspercką, ustawiczne szkolenia podnoszące kompetencje naukowe, dydaktyczne, w tym cyfrowe.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie **jest też zgodna z celem strategicznym określonym w Strategii jako „Międzynarodowy Uniwersytet - AWSB liderem umiędzynarodowienia wśród szkół wyższych w Polsce”**, bowiem zakłada systematyczny wzrost stopnia umiędzynarodowienia poprzez:

- prowadzenie ścieżki kształcenia pełnego programu studiów na kierunku zarządzanie (studia I stopnia) w języku angielskim na dwóch specjalnościach, **Business management** oraz **Digital marketing and sales management**, na której kształcą się studenci zarówno polscy jak i zagraniczni,
- realizację szerokiej oferty zajęć prowadzonych w języku angielskim dla studentów zagranicznych odbywających mobilności w AWSB, z możliwością udziału w tych zajęciach studentów polskich kierunku zarządzanie;
- zapewnienie studentom kierunku możliwości kształcenia w uczelniach partnerskich w ramach Programu Erasmus+, Programu Edukacja, CEEPUS oraz w oparciu o umowy bilateralne;
- ofertę praktyk i staży zagranicznych;
- realizację licznych międzynarodowych projektów o charakterze naukowym, edukacyjnym, wdrożeniowym z partnerami zagranicznymi w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, jak np. Erasmus+ Blended Intensive Program, Visegrad Fund, PLWM, PURWM;
- podejmowanie licznych działań z zakresu „internationalization at home”, takie jak warsztaty międzykulturowe, programy Get to know my country, Diversity Hub, Awareness Days.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie jest też **zgodna z celem strategicznym określonym w Strategii jako Akademia WSB postrzegana jako uczelnia kształcąca na potrzeby wyzwań przyszłości w społeczeństwie i biznesie**. Kierunek zarządzanie kształci na potrzeby przyszłości przygotowując specjalistów w zakresie zarządzania wyposażonych w kompetencje przyszłości uwzględniające: umiejętności przetwarzania i interpretacji złożonych informacji, przywództwo i zarządzanie innymi, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdolność wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z różnych dyscyplin naukowych z wiedzą praktyczną i różnych umiejętności, zdolność do pracy w wielokulturowych, globalnych środowiskach, inteligencja społeczna, niekonwencjonalne i adaptacyjne myślenie, umiejętności korzystania z nowych mediów, myślenie projektowe, umiejętność szybkiej reakcji na pojawiające się wyzwania. Kompetencje te są kształtowane na takich zajęciach na przykład, jak: zarządzanie procesami, zarządzanie projektami,

warsztat międzykulturowy, metody ilościowe w analizie danych, zarządzanie rozwojem zrównoważonym jak i na przedmiotach specjalnościowych: zarządzanie zmianą, zarządzanie innowacjami, a także poprzez odpowiednie metody dydaktyczne, jak np. Metoda PBL Problem-based learning czyli nauczanie oparte na rozwiązywaniu problemów poprzez realizację projektów indywidualnych i grupowych.

Rozwój studentów zapewniony jest przede wszystkim poprzez kontakt z wysoko kwalifikowaną kadrą akademicką jak i poprzez kontakt z ludźmi biznesu, którzy osiągnęli sukces zawodowy, programy wymiany międzynarodowej Erasmus+, poprzez program dla utalentowanych, wybitnych studentów. Studenci mają możliwość wielowymiarowego rozwoju poprzez udział w różnego rodzaju aktywnościach dodatkowych:

- rozwijanie zainteresowań badawczych w ramach uzyskanych grantów dla studentów wybitnych (np. granty w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki Studenckie Koła Naukowe Tworzą Innowacje, Studencki Nobel, granty przeznaczone na rozwój sportowców (np. Sportowa Akademia w ramach SON), granty NAWA, granty na badania naukowe w ramach Funduszu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, granty na rozwój studenckich start-upów i in.),
- rozwijanie swoich zainteresowań w interdyscyplinarnych kołach naukowych (jak np. ProjectGO, Koło Naukowe ITLogis, czy Międzynarodowe Koło Bezpieczeństwa Save the World),
- realizację projektów o charakterze interdyscyplinarnym i/lub międzynarodowym (np. projekt pt. „**A knowledge alliance between HEIs, makers and manufacturers to boost Open Design & Manufacturing in Europe**”, „**Internationalization of V4 Start-ups**” czy projekty realizowane w ramach ministerialnego konkursu „**Studenckie Koła Naukowe Tworzą Innowacje**”);
- udział w studenckich konferencjach naukowych,
- a także system wsparcia dla studentów obejmujący m.in. stypendia (naukowe, sportowe, socjalne), programy mentoringowe, projekt Złoty Indeks czy bogatą ofertę staży i praktyk.

Koncepcja kształcenia **wpisuje się również w kierunek strategiczny *Cyfrowa AWSB* oraz cel strategiczny *Zintegrowany System Zarządzania i Kształcenia wspomagany cyfrowo***, który jest w sposób szczególny ujęty w koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie również poprzez wdrożenie **modelu komplementarnego kształcenia**. W modelu tym: wykorzystywane są uzupełniające się systemy wspierające nauczanie, zintegrowane zarządzanie wiedzą i użytkownikami: platforma OnlineWSB, wirtualne laboratoria, system zdalnego egzaminowania Inspera, systemy webinarne i zewnętrzne platformy, np. Navoica oraz komplementarne formy nauczania, np. wykład i wykład interaktywny, **zajęcia stacjonarne, zdalne i online**. **Dopełnieniem modelu jest nowoczesna metodyka nauczania**, kładąca nacisk na interaktywność i zapewniająca nauczanie za pomocą nowoczesnych narzędzi, wzmacnianie i intensyfikowanie nauczania i uczenia się oraz efektywność i skuteczność nauczania poprzez zastosowanie interaktywnego contentu (np. e-wykładów, interaktywnych ćwiczeń) i aktywnych metod nauczania (np. wykłady problemowe, case study, PBL, tutoring, projektowanie uniwersalne, problem solving, Design Thinking, symulacje i grywalizacja) oraz rozbudowę modelowych rozwiązań komunikacji z wykorzystaniem narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej.

Kierunek strategiczny *Cyfrowa AWSB* to również rozwój systemu wsparcia i obsługi studentów, w tym kierunku zarządzanie między innymi poprzez system Wirtualna Uczelnia, która zapewnia indywidualny dostęp do informacji związanych z tokiem studiów, takich jak: oceny, plan zajęć, bieżące ogłoszenia i aktualności, płatności, kontakt z nauczycielem, dostęp do materiałów

dydaktycznych, programów zajęć, możliwość wyboru przedmiotów dodatkowych, wyboru promotorów). Elektroniczne konta nauczycieli pozwalają na wypełnianie elektronicznych protokołów, zamieszczanie materiałów dydaktycznych, sylabusów zajęć, przesyłanie wiadomości wybranej grupie studentów i inne. Akademia WSB wdrożyła także elektroniczne obiegi dokumentacji studenckiej, w kwietniu zostanie oddana do użytkowania aplikacja mobilna dla studentów i nauczycieli. Cyfryzacja wyraża się także poprzez wykorzystanie narzędzi IT (typu Business Intelligence) pozwalających na analizę dużych zbiorów danych opisujących proces dydaktyczny i w konsekwencji podejmować decyzje dotyczące jego modyfikacji i doskonalenia, np. Uczelnia wdrożyła model analityczny na platformę e-learningową, co pozwala zbierać dane na poziomie kursu oraz na poziomie całej platformy.

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie zakłada zapewnienie wysokiej jakości kształcenia **wpisując się w cel operacyjny „Wprowadzenie skutecznych mechanizmów projakościowych w zakresie obsługi oraz indywidualnego rozwoju dla studentów, doktorantów i słuchaczy”, w Politykę Jakości Uczelni oraz założenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia** rozumianych jako komplementarny i przejrzysty zbiór świadomie zaplanowanych działań w zakresie poszczególnych obszarów procesu kształcenia, spójny z przyjętymi celami i strategią Uczelni. Doskonalenie jakości kształcenia na kierunku zarządzanie jest cyklicznym procesem obejmującym systematyczne przeglądy i ocenę programu studiów uwzględniając opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz zgodność z potrzebami współczesnego rynku pracy i wdrażanie działań doskonalących. To także działania podejmowane w ramach projektów doskonalących standardy prowadzenia dydaktyki (np. wdrażanie innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak: PBL, design thinking, tutoring, grywalizacja, wdrożenie kompleksowego systemu pomiaru postępu nauczania, określenie i wdrożenie wysokich norm w zakresie procesów weryfikacji efektów uczenia się, zmodyfikowanie zasad okresowej oceny nauczycieli w kierunku dowartościowania dorobku dydaktycznego, wdrożenie analityki procesu uczenia w celu jego optymalizacji, doskonalenia i rozwoju, poddanie się zewnętrznej ewaluacji wybranych metod dydaktycznych w ramach **projektu Regionalna Inicjatywa Doskonałości**. Dowodem na docenienie działań podejmowanych przez AWSB w obszarze doskonalenia jakości jest **przyznanie Uczelni grantu Ministerstwa Edukacji i Nauki w konkursie Doskonałość dydaktyczna** – szerzej opisanego w dalszej części raportu.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym zostały oparte na założeniu, iż kierunek swoje podstawy programowe czerpie ze współczesnej wiedzy z zakresu dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości, a także w odpowiednim zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, która tworzy odniesienie ekonomiczno-finansowe do kluczowych zagadnień teoretycznych z zakresu zarządzania, a także z zastosowań tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z praktyką menedżerską. Kierunek zarządzanie na poziomie studiów I stopnia został zgodnie z wymogami określonymi w art. 53 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przyporządkowany do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny wiodącej (przypisując jej 75% punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów i dyscypliny wspomagającej ekonomia i finanse (w której uzyskiwane jest 25% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów). **Koncepcja i cele kształcenia kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia mieszczą się w dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowany został kierunek.**

Koncepcja kształcenia podporządkowana jest głównemu celowi, jakim jest przygotowanie absolwenta do realizacji funkcji planowania, organizowania, motywowania i kontroli oraz osiągnięcia

celów organizacji biznesowych i społecznych, potrafiącego myśleć w kategoriach przedsiębiorczości i innowacyjności, obserwować i analizować stosunki wewnątrz przedsiębiorstw, instytucji oraz ich stosunki z otoczeniem, formułować problemy wynikające z funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw oraz rozwiązywać je w ich kluczowych aspektach: zarządczym, ekonomicznym, organizacyjnym i społecznym, stosować w praktyce nowoczesne metody i techniki zarządzania, rozwijać twórczo własną wiedzę i umiejętności.

Celem kształcenia jest m.in.:

- oferowanie studentom zaawansowanej wiedzy z zakresu dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz w odpowiednim zakresie ekonomia i finanse dotyczącej funkcjonowania i rozwoju organizacji gospodarczych, przede wszystkim przedsiębiorstw, w ich otoczeniu ekonomicznym, społecznym, prawnym oraz wiedzy specjalistycznej w zakresie wybranych zagadnień związanych ze studiowaną specjalnością;
- rozwijania umiejętności krytycznego rozumienia wiedzy i jej wykorzystywania do opisu oraz analizy typowych problemów i obszarów działalności organizacji (przedsiębiorstwa, instytucji) i jego otoczenia;
- rozwijanie umiejętności aktywnego uczestniczenia w procesach decyzyjnych oraz w tworzeniu i realizacji złożonych przedsięwzięć w środowisku pracy i poza nim;
- rozwijanie umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacjami;
- nabywanie umiejętności jasnego i jednoznacznego przedstawiania i konsultowania, w gronie specjalistów, swoich wniosków oraz teoretycznych i praktycznych przesłanek, które stanowią ich podstawę;
- zdolność uczenia się pozwalającą na dalszą edukację, w tym na poziomie studiów II stopnia oraz umiejętność planowania swojego rozwoju zawodowego;
- nabywanie kompetencji językowych na poziomie B2 ESOKJ,
- nabywanie kompetencji społecznych, w tym profesjonalnego zachowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz ugruntowania poczucia odpowiedzialności w zakresie wypełniania zobowiązań wynikających z wyznaczonych ról społecznych i organizacyjnych, w tym poprzez specjalności kształcenia.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia zakłada elastyczność procesu kształcenia poprzez bogatą ofertę specjalności oraz zajęć do wyboru poszerzających wiedzę specjalistyczną wywodzącą się z dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości. W roku akademickim 2022/2023 prowadzone są uruchomione w cyklu kształcenia rozpoczętego w roku akademickim 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 następujące specjalności:

Specjalność Zarządzanie przedsiębiorstwem:

Specjalność przygotowuje do pełnienia roli skutecznego menedżera w pełni wykorzystującego potencjał firmy. Studenci poznają odpowiednie metody zarządzania firmami produkcyjnymi, handlowymi i usługowymi wpływające na zwiększenie szansy na sukces rynkowy firmy. Nabywają wiedzę i umiejętności m.in. w zakresie zarządzania innowacjami, działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw ryzyka w działalności gospodarczej, zarządzania zmianą, kultury organizacyjnej treningu kierowniczego, jak też E-commerce.

Specjalność kadry i płace w praktyce

Specjalność skierowana jest do osób, które chcą nabyć wysokich kompetencji pracownika działu kadr. Podczas studiów studenci nabywają wiedzę m.in. z zakresu: zasad wynagradzania, sposobów zawierania stosunku pracy, obowiązujących systemów czasu pracy i zasad planowania i nadzorowania czasu pracy. nabywają umiejętności kreowania optymalnych form i warunków zatrudniania pracowników, opracowania harmonogramu czasu pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, naliczania wynagrodzeń, nadzorowania wykonania harmonogramów czasu pracy i urlopów pracowniczych, prowadzenia dokumentacji pracowniczej. Jako absolwent będzie świadom konieczności etycznego i profesjonalnego działania służb kadrowych w przedsiębiorstwie. Będzie także otwarty na poszerzanie swojej wiedzy i doskonalenie kompetencji w zakresie studiowanej specjalności.

Specjalność Psychologia w biznesie

Specjalność ta integruje kompetencje biznesowe i psychologiczne, w zakresie psychologicznych aspektów zarządzania ludźmi, w tym psychologii procesów kadrowych, psychologicznych aspektów motywowania, metod radzenia sobie ze stresem stosowania technik wywierania wpływu na innych, konstruowaniu trafnych przekazów reklamowych, oceny wartości i skuteczności oddziaływania przekazu reklamowego, zarządzania zmianą w organizacji.

Specjalność zarządzanie projektem

Specjalność umożliwia uzyskanie zaawansowanej wiedzy z zakresu zarządzania projektami, dzięki której absolwenci potrafią definiować zakres projektu, obliczać koszty projektu, określać i wykorzystywać zasoby niezbędne do realizacji projektu, wyznaczać czas trwania projektu, szacować ponoszone ryzyka w realizacji projektu, wdrażać prace projektowe, realizować metodyki zarządzania projektami, stosować informatyczne systemy zarządzania projektami.

Specjalność umożliwia studentowi rozwój umiejętności planowania, organizowania, realizacji i kontroli projektów. Kształtowane są umiejętności praktyczne organizowania projektów i kierowania nimi, poprzez umiejętności korzystania z informatycznych narzędzi zarządzania projektami (Ms Project) oraz poprzez nabycie umiejętności skutecznego stosowania narzędzi i metod zarządzania projektami (PMBok, Prince2, IPMA, Agile Management System).

Specjalność marketing i zarządzanie sprzedażą

Specjalność kształci specjalistów - menadżerów, osoby zarządzające zespołami sprzedażowymi, specjalistów działów handlowych, menedżerów sprzedaży, osoby, które zatrudniają sprzedawców, prowadzą szkolenia sprzedażowe (trenerów i coachów sprzedaży). Absolwenci są wyposażeni w wiedzę, umiejętności i kompetencje pozwalające na opracowywanie strategii sprzedażowych, kierowanie procesem sprzedaży i nadzorowanie działu sprzedaży.

Studenci specjalności otrzymują nowoczesną wiedzę związaną z zarządzaniem sprzedażą przedsiębiorstwa produkcyjnego, handlowego i usługowego. Kształceni są w zakresie mechanizmów funkcjonowania, kierowania i organizowania pionów handlu, dystrybucji i sprzedaży. Studenci nabywają umiejętności rozpoznawania zachowań nabywców, przygotowania oferty sprzedaży, komunikowania się z odbiorcami oraz utrzymywania z nimi długotrwałych relacji jak też stosowania technik sprzedaży, merchandisingu, e-commerce, promocji sprzedaży, profesjonalnej obsługi klientów. W ramach specjalności szczególny nacisk jest kładziony na rozwijanie zdolności kreatywnego, ale i zdyscyplinowanego działania samodzielnie i w zespole.

Specjalność marketing i zarządzanie sprzedażą po konsultacjach z pracodawcami w ramach procesu przeglądu i oceny programu studiów z uwagi na zgodność z potrzebami rynku pracy została przekształcona w specjalność:

Specjalność Digital marketing i zarządzanie sprzedażą / Digital marketing and sales management (na ścieżce anglojęzycznej)

Przygotowuje specjalistę - menedżera sprzedaży, specjalistę ds. handlowych, szefa marketingu, jak też prowadzenia własnej działalności gospodarczej, biznesu, w oparciu o sprzedaż i marketing. Student uczy się w jaki sposób motywować zespół do wydajnej i efektywnej pracy, aby osiągać założone cele, opracować skuteczną strategię marketingową. W ramach tej specjalności student ma możliwość: poznać nowoczesne formy sprzedaży, zdobyć wiedzę na temat strategii i technik sprzedaży oraz komunikacji marketingowej, zdobyć umiejętność wykorzystania narzędzi digital marketingu oraz social mediów w działaniach marketingowych, stosować w praktyce instrumenty automation marketing. Absolwent specjalności potrafi opracować i wdrożyć efektywne systemy motywacyjne w sprzedaży, przygotować i ocenić skuteczność stosowanych strategii marketingowych, zna istotę, korzyści i ograniczenia e-commerce.

Prowadzone są również specjalności w języku angielskim oferowane na angielskojęzycznej ścieżce kształcenia, które przygotowane zostały w odpowiedzi na oczekiwania zgłaszane zarówno na zagranicznych rynkach jak i przez polskich kandydatów pragnących studiować w języku angielskim. Uwzględniają zatem dobre standardy kształcenia z polskojęzycznych programów, które wzbogacone zostały elementami ważnymi z punktu widzenia osoby zamierzającej pracować w środowisku międzynarodowym i międzykulturowym. Są to: **Business management** oraz **Digital marketing and sales management**.

Specjalność **Business Management** pozwala na zdobycie przez studentów wiedzy i kompetencji niezbędnych do funkcjonowania w środowisku biznesu, w tym biznesu międzynarodowego oraz krajowych dużych przedsiębiorstwach prowadzących interesy międzynarodowe oraz korporacji o zasięgu globalnym. Student zdobywa wiedzę dotyczącą praktycznych aspektów zarządzania zasobami i procesami w przedsiębiorstwie, zna zasady planowania, organizacji, wdrażania i oceny efektywności inwestycji, identyfikuje czynniki ryzyka w zarządzaniu przedsiębiorstwem, zna istotę innowacyjności i jej wpływ na rozwój przedsiębiorstwa oraz uwarunkowania funkcjonowania przedsiębiorstw związane z ochroną środowiska. W zakresie umiejętności absolwent potrafi dokonać analizy uwarunkowań zarządzania zasobami i procesami w przedsiębiorstwie oraz potrafi na tej podstawie dokonać poprawnego wniosku w zakresie optymalnych decyzji zarządczych. Jest w stanie zaplanować program rozwoju przedsiębiorstwa w wybranym obszarze jego funkcjonowania, potrafi przy tym uwzględnić czynniki ryzyka jego realizacji. Potrafi zaplanować inwestycję oraz dobrać odpowiednie źródła jej finansowania (w tym projektów innowacyjnych) a także dokonać analizy finansowej efektywności projektu inwestycyjnego. W zakresie kompetencji społecznych, absolwent rozumie priorytet innowacyjności w zarządzaniu przedsiębiorstwem, ma świadomość konieczności dążenia do stałego rozwoju przedsiębiorstw jako warunku jego funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu. Istotną kompetencją zdobytą na tej specjalności jest biegłe posługiwanie się angielskim językiem biznesu.

Natomiast program kształcenia w ramach specjalności **Digital marketing and sales management** został opisany powyżej i jest tożsamy z programem oferowanym na studiach polskojęzycznych.

Ponadto dla cyklu kształcenia studentów rozpoczynających studia od 1.10.2022 r. wprowadzono ofertę kolejnych specjalności opracowanych we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, do wyboru od semestru letniego roku akademickiego 2023/2024. Są to:

Specjalność Sztuczna inteligencja w zarządzaniu;

Studenci poznają przyszłościowe narzędzia zarządzania wykorzystujące najnowsze rozwiązania technologiczne pozwalające na usprawnienie i digitalizację procesów. Pogłębiają wiedzę i nabywają praktyczne umiejętności dotyczące m.in.: uzyskiwania przewagi strategicznej dzięki wykorzystaniu różnych rodzajów sztucznej inteligencji; oceny przydatności uczenia maszynowego na potrzeby tworzenia aplikacji biznesowych; praktycznych przykładów wykorzystania przetwarzania języka naturalnego w biznesie;

Specjalność Zarządzanie informacją i analiza danych biznesowych

Specjalność umożliwia nabycie umiejętności wyboru właściwych informacji z dużych zbiorów danych oraz ich analizy dla uzyskania użytecznej wiedzy do realnych działań biznesowych. Student pogłębia wiedzę i nabywa praktycznych umiejętności m.in. z zakresu: uzyskiwania przewagi strategicznej dzięki nowoczesnym sposobom zarządzania informacją, profesjonalnej i skutecznej analizy i wizualizacji.

Koncepcja uwzględnia postęp i współczesne rozwiązania w działalności zawodowej związanej z praktyką menedżerską, w tym w szczególności w takich jej obszarach, jak: zarządzanie projektami, zarządzanie procesami, sztuczna inteligencja w zarządzaniu, zarządzanie informacją i analiza danych biznesowych, strategie marketingowe w praktyce z wykorzystaniem współczesnych metod zarządczych jak i zaawansowanych technologii transformacji cyfrowej oferując związane z tymi zagadnieniami specjalności kształcenia Sztuczna inteligencja w zarządzaniu; Zarządzanie informacją i analiza danych biznesowych, Digital marketing i zarządzanie sprzedażą oraz zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe studentów, jak np. Narzędzia informatyczne w analizie danych, Chmura obliczeniowa jako element transformacji cyfrowej, Podstawy programu Symfonia, Google ads and statistics - automation marketing, Narzędzia informatyczne w analizie danych. Koncepcja jest zorientowana na potrzeby rynku pracy regionu województwa śląskiego ale również rynku europejskiego oferując dobrze osadzone w potrzebach rynku pracy specjalności, jak: Zarządzanie przedsiębiorstwem; Kadry i płace w praktyce; Digital marketing i zarządzanie sprzedażą, Psychologia w biznesie, Zarządzanie projektem, Sztuczna inteligencja w zarządzaniu; Zarządzanie informacją i analiza danych biznesowych oraz w ramach programów prowadzonych w języku angielskim specjalności: Business management oraz Digital marketing and sales management.

Ponadto koncepcja kształcenia uwzględnia współczesne rozwiązania związane z zasadami zrównoważonego rozwoju zarówno na poziomie mezo jak i przedsiębiorstwa, tj. poszanowania środowiska, postępu społecznego i wzrostu gospodarczego, a także współczesnych stylów zarządzania w biznesie. Również kadra prowadząca zajęcia wprowadza do procesu kształcenia treści odnoszące się do aktualnych nowatorskich rozwiązań praktyk zarządzania, jak np.:

- **Controlling Operacyjny, Business Intelligence, Statistical Methods in Business** - wykorzystanie najnowszej wersji oprogramowania i bestsellera rynkowego Business Intelligence jakim jest Tableau Desktop w celu zaprezentowania nowatorskich metod raportowania; case study - prezentacja szablonów, jakie tworzy się w globalnych firmach;

- **Zarządzanie wiedzą** - media społecznościowe w procesie uczenia się na miejscu pracy;
- **Zarządzanie projektami** - realizacja projektów wodorowych (w tym wdrażanie technologii wodorowych w transporcie), e-mobility, otwieranie danych, dostępność danych na 5. poziomie otwartości, platformy open data;
- **Digital Marketing** - automatyzacja w marketingu, wpływ nowych technologii i rynku aplikacji wspierających marketing (MarTech) na zarządzanie marketingiem;
- **Praktyka zarządzania** – transformacja cyfrowa, sztuczna inteligencja, inteligentne rozwiązania i firmy przyszłości w konkurencyjnej i globalnej gospodarce, medycyna cyfrowa, zastosowanie robotów humanoidalnych w praktyce, transformacja Kaizen, transfer i komercjalizacja technologii;
- **Chmura obliczeniowa jako element transformacji cyfrowej.**

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane pod potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pod potrzeby rynku pracy poprzez ofertę specjalności, co pozwala na szybkie reagowanie na oczekiwania pracodawców, systematyczną aktualizację treści programowych uwzględniających rozwój wiodącej dyscypliny naukowej jak i współczesne rozwiązania praktyki biznesowej.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie powstawała i doskonalona jest we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi, a więc kadrą akademicką kierunku, w tym skupioną w Katedrze Zarządzania, w gremiach ds. jakości kształcenia jak Komisje i Zespoły wspomagające nadzór i doskonalenie poszczególnych obszarów kształcenia (Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Zespoły ds. oceny stopnia osiągania efektów uczenia się), studentami Akademii WSB i Samorządem Studenckim, jak również z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych. Przykładem zaangażowania studentów w proces doskonalenia kształcenia na kierunku są działania podejmowane w celu pozyskania ich opinii, np.:

- w trakcie spotkań Przedstawicieli Samorządu Studenckiego Akademii WSB z władzami Uczelni,
- w trakcie posiedzeń Senatu Uczelni;
- poprzez badania dotyczące oceny jakości kształcenia oraz oceny nauczycieli akademickich w zakresie wywiązywania się z obowiązków związanych z kształceniem (realizowane w każdym semestrze), w tym zajęć prowadzonych w formule zdalnej,
- poprzez oceny realizacji programu studiów, np. w ramach oceny prowadzonej wśród studentów ostatniego semestru studiów,
- poprzez udział przedstawiciela studentów w pracach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia,
- poprzez cykliczne spotkania grup studenckich z prodziekanami,
- poprzez ocenę jakości pracy jednostek administracyjnych oraz satysfakcji ze studiów przeprowadzaną co 2 lata.

W celu rozpoznania potrzeb pracodawców w odniesieniu do kwalifikacji absolwentów przeprowadza się szereg konsultacji w obrębie instytucji i przedsiębiorstw regionu. Przedstawiciele rynku pracy na bieżąco angażowani są w aktywności pozwalające poznać ich oczekiwania w stosunku do absolwentów uczelni wyższych – przykładem mogą być podpisane porozumienia o współpracy w zakresie organizacji praktyk, a także współpraca firm i przedsiębiorstw z akademickim Biurem Karier w zakresie pozyskiwania studentów i absolwentów na staże, stypendia, czy do pracy. Szczególny wkład w budowę koncepcji kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym miała Rada Ekspertów Akademii WSB. Ponadto bezpośrednio w opracowaniu koncepcji studiów I stopnia kierunku zarządzanie brali udział przedstawiciele praktyki, m.in. takich przedsiębiorstw i

instytucji jak - m.in. Kamssoft, Grupa Azoty Tarnów S.A., Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Mokate, EC Będzin, Netology, Izba Doradców Podatkowych w Katowicach i w Krakowie, Veolia, Regionalna Izba Przemysłowo–Handlowa w Gliwicach, Zagłębiowska Izba Gospodarcza.

Zarówno koncepcja kształcenia, jak i efekty uczenia się oraz program studiów na kierunku zarządzanie były konsultowane z przedstawicielami Rady Ekspertów. Szczególnie wiele miejsca w tych konsultacjach poświęcono ofercie specjalności oraz przedmiotów do wyboru kształtujących ścieżki kształcenia i ocenie ich zgodności z potrzebami rynku pracy. Uznano, że grupa przedmiotów specjalnościowych oraz do wyboru dobrze wpisują się w potrzeby otoczenia gospodarczego i społecznego regionu. Rada Ekspertów współuczestniczyła w budowaniu oferty programowej tych przedmiotów. Pozyskano także uwagi i sugestie od innych interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią w zakresie organizacji praktyk zawodowych, organizacji wspólnych wydarzeń kierowanych do biznesu, w tym takich, jak np.: Śląski Związek Pracodawców Lewiatan, Regionalna Izba Gospodarcza. Uczelnia systematycznie konsultuje efekty uczenia i treści realizowane w ramach wybranych specjalności studiów np.: w 2021 r. zorganizowała panele eksperckie z przedstawicielami pracodawców (International Project Management Association Polska, Stowarzyszenia Product Development Management Association, ROKANAN Sp. z o.o, DPM, MoM Studia sp. z o.o.), w roku 2022 konsultowano treści specjalności realizowane na kierunku zarządzanie studia I stopnia: Digital marketing i zarządzanie sprzedażą (X-com); Zarządzanie przedsiębiorstwem (MOM Studio, współtwórca Inkubatorów Przedsiębiorczości); Psychologia w biznesie (HR Business Partner ING). Warto podkreślić, że przedstawiciele pracodawców brali udział w procesie tworzenia nowej strategii uczelni na lata 2021-2025 i aktywnie uczestniczyli w warsztatach strategicznych. Pracodawcy w opiniach i prowadzonych dyskusjach wnieśli szczególne spojrzenie na potrzeby rynku pracy wobec uczelni wyższych, w zakresie kształcenia na kierunku zarządzanie podkreślając oczekiwanie na takie cechy absolwentów kierunku, jak komunikatywność, rozwiązywanie problemów, odpowiedzialność, specjalistyczna wiedza.

Przygotowanie naszych absolwentów do europejskiego i regionalnego rynku pracy wymaga otwarcia kształcenia na współpracę międzynarodową, stąd koncepcja kształcenia obok oferowania nauki języków obcych takich jak: język angielski, niemiecki, hiszpański wprowadza do programu studiów dwie specjalności kształcenia prowadzone w języku angielskim oraz zajęcia prowadzone w języku angielskim, jak np. Multicultural management, Leadership. Studenci mogą brać udział w programie mobilności Erasmus+, a także brać udział w wykładach kadry akademickiej uczelni zagranicznych.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie studia I stopnia o profilu praktycznym uwzględniając potrzeby rynku pracy zakłada wysoki stopień upracticznienia. Służą temu:

- zajęcia prowadzone przez kadre akademicką o wysokich kwalifikacjach naukowych, jak również posiadających doświadczenie zawodowe praktyce zarządczej,
- zajęcia prowadzone przez praktyków reprezentujących środowisko biznesowe, jak też przedstawiciele instytucji administracji publicznej,
- praktyki studenckie,
- wizyty studyjne (np. wizyta w firmie Maspex, Keywords Studios, Śląskie Centrum Logistyczne, Międzynarodowe Targi Innowacji Technologii Przemysłowych Hanover Messe 2022 w Niemczech),

- spotkania z praktykami jako część programu studiów uwzględniające tematy z zakresu procesów gospodarczych i społecznych, np. Value Based Selling – Kreowanie wartości dodanej w sprzedaży i wytwarzanie przewag konkurencyjnych; Zarządzanie portfelami projektów, rola PMO – dobre praktyki i najnowsze trendy; Praktyczne aspekty Lean Manufacturing – od TPM do WCM; Komunikacja w PR; Wprowadzenie do ekonomii menedżerskiej – świat, w którym żyjemy; Co z tym światem? - zmiany klimatyczne a strategie komunikacji marketingowej; Employee life cycle in the organization; Intercultural management; Responsible design - regenerative design; Assess, Analyze, Accelerate, Achieve: Creating a proficiency-based language program utilizing assessment;
- metody dydaktyczne wykorzystujące case study (studium przypadku),
- możliwość pisania pracy dyplomowej i etapowej z udziałem mentora reprezentującego praktykę gospodarczą,
- stosowanie aktywnych form i nowoczesnych metod nauczania, kształtujących umiejętności niezbędne do pracy zawodowej (np. metoda PBL, dyskusja problemowa),
- możliwość zdobycia dodatkowych umiejętności poprzez działalność w kołach naukowych i organizacjach studenckich (np. Koło Naukowe ProjectGO, Koło Naukowe Save the world, Samorząd Studencki),
- uczestnictwo w Targach Pracy i Praktyk Studenckich – np. XIII Targi Pracy i Praktyk Studenckich Job and Internship Fair odbywających się z udziałem przedstawicieli firm takich, jak m.in.: ManpowerGroup, HireRight sp. z o. o., Grupa Twoja Kariera Sp. z o.o., PwC Service Delivery Center, Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, gdzie pracodawcy prowadzili szkolenia oraz symulacje rozmów kwalifikacyjnych, rozwijające kompetencje zawodowe uczestników. Szkolenia prowadzone przez praktyków dotyczyły aktualnych trendów i ważnych zjawisk na współczesnym rynku pracy,
- uczestnictwo w szkoleniach (np. Audytor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy ISO 45001:2018, Audytor wewnętrzny systemu zarządzania jakością ISO 9001:2015), warsztatach (Rozwój odporności psychicznej, Zarządzanie czasem, Webankieta), konferencjach (np. Innovation and Entrepreneurship. Theory and Practice; Industry 5.0), wykładach otwartych (w tym międzynarodowych), możliwość zdobycia certyfikatów (np. certyfikaty językowe, certyfikaty IPMA).

Koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie studenta do warunków i wymogów przyszłej pracy zawodowej poprzez odpowiednie nasycenie programu studiów w zajęcia zapewniające nabywanie przez studentów kompetencji cyfrowych, tj.: prowadzenie specjalności Sztuczna inteligencja w zarządzaniu oraz Zarządzanie informacją i analiza danych biznesowych, a także wielu zajęć o charakterze specjalnościowym, jak i ogólnym i kierunkowym, tj.: Bezpieczeństwo w sieci i wybrane narzędzia informatyczne, Technologia informacyjna, Chmura obliczeniowa jako element transformacji cyfrowej, Excell w dziale personalnym, Podstawy programu Symfonia, Podstawy programu Płatnik/Enova, Google ads and statistics - automation marketing, E-commerce, Zarządzanie projektami.

Koncepcja kształcenia zakłada wykorzystanie w nauczaniu współczesnych narzędzi dydaktycznych wspomagających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a w szczególności technologii cyfrowych i odpowiadających potrzebom, a więc współcześnie wykorzystywanych na rynku pracy, m.in.: **Symfonia, Płatnik, HubSpot (Zintegrowany System Zarządzania), PTV Visum, Adobe Acrobat Reader DC, IBM SPSS Statistics 25, Atlas ti, KNIME Analytics Platform, Microsoft**

Access 2016, Microsoft Office 2016, Microsoft Project Professional 2019, Android Studio, system wspierający obsługę procesów podejmowania decyzji i analityki danych Business Intelligence.

Orientacja kształcenia na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego jest zapewniona poprzez: udział interesariuszy zewnętrznych, nie tylko w ustalaniu koncepcji, ale i systematycznych zakładanych przeglądach programu studiów i jego doskonaleniu, współpracę w zakresie prac dyplomowych o charakterze wdrożeniowym uwzględniających potrzeby praktyki biznesowej, współpracę w zakresie realizacji projektów badawczych, transfer wiedzy do praktyki biznesowej, zaproszenie kadry menedżerów do prowadzenia zajęć specjalistycznych oraz ofertę specjalności. Koncepcja kształcenia zakłada elastyczność programu studiów przyjmując kształcenie ze specjalnościami oraz z pulą przedmiotów obieralnych, co pozwala właściwie i szybko reagować na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i aktualnych wymogów rynku pracy z jednej strony i odpowiada na zainteresowania zawodowe studentów z drugiej strony. Studenci mają do wyboru dobrze osadzone w potrzebach rynku pracy specjalności. Spośród oferowanych wybrali: zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie projektem, kadry i płace w praktyce, psychologia w biznesie oraz marketing i zarządzanie sprzedażą.

Od kandydatów chcących podjąć studia I stopnia na kierunku zarządzanie wymagane jest - obok formalnych warunków - zainteresowanie problematyką zarządzania, motywacja do podjęcia studiów na kierunku zarządzanie jak też świadectwo maturalne. Ponadto od kandydatów oczekuje się także wysokiego poczucia etycznej i społecznej odpowiedzialności oraz wrażliwości społecznej, koniecznej do pełnienia różnych ról organizacyjnych i społecznych.

Zdobyta podczas studiów wiedza i praktyczne umiejętności pozwalają absolwentom podjąć pracę na stanowisku specjalisty lub menedżera średniego szczebla zarządzania w organizacjach sektora publicznego i prywatnego w różnych działach gospodarki. Absolwenci kierunku zarządzanie studiów I stopnia mogą pełnić funkcje zarządcze średniego szczebla, m.in. jako menedżerowie zarządzający kapitałem ludzkim, konsultanci z zakresu ZZL, specjaliści w działach marketingu i sprzedaży, specjaliści public relations odpowiedzialni za rozwój i kształtowanie wizerunku Organizacji, specjaliści ds. projektów oraz specjaliści w zakresie analizy danych, odpowiedzialni za relacje z klientami, które wymagają zarówno profesjonalizmu, jak i wrażliwości na drugiego człowieka, odpowiedzialności i postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

Koncepcja kształcenia kierunku zarządzanie studia I stopnia uwzględnia również nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Służą temu dedykowane platformy: MS Teams, OnlineWSB, wirtualne laboratoria, platforma Navoica oraz platforma do zdalnego egzaminowania Inspira.

Efekty uczenia się dla studiów I stopnia kierunku zarządzanie zostały dostosowane do wymagań Polskiej Ramy Kwalifikacji określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku i zatwierdzone przez Senat, jak też w procesie doskonalenia, z uwagi na zgodność z potrzebami zawodowego rynku pracy, odpowiednio zmodyfikowane i uchwalone przez Senat Akademii WSB uchwałą nr 55/2020/2021 z dnia 15.06.2021 dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2020/2021 (zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku - tekst jednolity).

Efekty uczenia się (12 dla wiedzy, 13 dla umiejętności i 7 dla kompetencji społecznych) wynikają z założeń koncepcji kształcenia uwzględniających praktyczny profil kierunku. Efekty uczenia dla studiów I stopnia uwzględniają w pełni charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji określonych w cz. I wymienionego rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku.

Efekty uczenia - zgodnie z koncepcją kształcenia i praktycznym profilem studiów - odnoszą się do aktualnej wiedzy i jej zastosowań w zakresie dyscypliny, tj. nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny wiodącej i ekonomia i finanse jako dyscypliny wspomagającej, do których jest przyporządkowany kierunek - w tym w szczególności dotyczących np. współczesnych teorii zarządzania i jej praktycznych zastosowań, uwzględniają stan praktyki w tym obszarze, a także uwzględniają praktyczne umiejętności analityczne, aplikacyjne, komunikacyjne, w tym w zakresie języka obcego na poziomie B2, a także określają kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej dla kierunku zarządzanie.

Jako kluczowe, przykładowe efekty uczenia osiągnane w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, a przy tym specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie tych dyscyplin, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie można wskazać:

dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości

- Z_W02 - w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane koncepcje teorii przedsiębiorstwa dotyczące powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji, konstytutywne atrybuty przedsiębiorstwa komercyjnego oraz instytucji publicznych odnosząc je do praktycznych problemów zarządczych,
- Z_W04 w zaawansowanym stopniu obszary funkcjonalne przedsiębiorstwa, ich zakres oraz relacje między nimi, także w powiązaniu z zawodowym środowiskiem pracy menedżer,
- Z_W08 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie funkcje kierowania ludźmi w kontekście typu organizacji i zasięgu jej działania i jej zastosowanie w procesach zarządzania organizacją,
- Z_W11 w zaawansowanym stopniu historyczną ewolucję struktur organizacyjnych oraz czynniki strukturotwórcze; a także rolę przywództwa i negocjacji w procesach przemian struktur i organizacji gospodarczych,
- Z_U04 formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w organizacji dotyczące procesów zarządczych z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi analitycznych,
- Z_U07 zastosować odpowiednie metody i narzędzia analityczne i systemy informatyczne wspomagające procesy podejmowania decyzji poziomu operacyjnego i taktycznego organizacji, w tym w zakresie zrównoważonych projektów,
- Z_U08 wykonywać zadania organizacji w warunkach nie w pełni przewidywalnych analizując motywy zachowania członków organizacji i przewidując ich zachowania wpływać na nie w określonym zakresie;

dla dyscypliny ekonomia i finanse

- Z_W01 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie miejsce i rolę dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse w dziedzinie nauk społecznych i ich związki z innymi dyscyplinami; genezę nauk o zarządzaniu i jakości i ich rozwój w kontekście rozwoju

gospodarczego; wybrane pojęcia i kategorie z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse i rozumie ich źródła oraz zastosowanie w działalności zawodowej związanej z kierunkiem zarządzanie,

- Z_W01 w zaawansowanym stopniu oddziaływanie mikroekonomicznego i makroekonomicznego otoczenia zewnętrznego na działalność przedsiębiorstwa; relacje między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej odnosząc je do działalności zawodowej związanej z procesami zarządzania
- Z_W09 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie wybrane standardowe metody i narzędzia gromadzenia, analizy i prezentacji danych społecznych, w tym dotyczących zarządzania wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstwa: badania rynku, analizy finansowej, poziomu jakości produktów;

w zakresie umiejętności

- Z_U02 identyfikować analizować i interpretować przyczyny, przebieg i skutki procesów i zjawisk ekonomicznych i społecznych mających wpływ na funkcjonowanie organizacji
- Z_U03 zastosować odpowiednie metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno - komunikacyjne do opisu i analizy otoczenia organizacji,
- Z_U05 wykorzystując posiadaną wiedzę z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości dokonywać analizy poziomu oraz dynamiki wybranych wielkości i mierników osiągnięć organizacji

Efekty uwzględniają też umiejętności komunikacyjne w języku obcym, tj.

- Z_U13 posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
oraz

kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku zarządzanie tj.

- Z_K03 student/absolwent jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w procesach zarządzania organizacją, wyznaczania priorytetów rozwijających dorobek i tradycje zawodu menedżera,
- Z_K06 student/absolwent jest gotów przestrzegania zasad etyki zawodowej menedżera i wymagania tego od współpracowników.

Efekty określone dla poszczególnych zajęć są uszczegółowieniem, pogłębieniem efektów kierunkowych wskazując na wzajemne ich relacje. Dla przykładu podamy efekty w zakresie wiedzy osiągnane na zajęciach zarządzanie kadrami, tj.:

- ma wiedzę na temat kompetencji profesjonalnego menadżera personalnego,
- zna problematykę motywowania ludzi do pracy, źródeł motywacji pracowniczej, jej form i struktury systemów motywacyjnych - które są uszczegółowieniem efektu kierunkowego - *Z_W08 w zaawansowanym stopniu zna i rozumie funkcje kierowania ludźmi w kontekście typu organizacji i zasięgu jej działania i jej zastosowanie w procesach zarządzania organizacją.*

Efekty określone dla zajęć komunikacja interpersonalna w zakresie umiejętności, tj.

- student analizuje rolę komunikacji werbalnej i niewerbalnej,
- student ocenia skuteczność komunikatów związanych z manipulacją,

są uszczegółowieniem efektu określonego dla kierunku *Z_U09 student potrafi przekonywać i negocjować w imię osiągnięcia wspólnych celów.*

Efekty określone dla zajęć Zarządzanie projektem w zakresie wiedzy

- W zaawansowanym stopniu zna Metodykę zarządzania projektami (, PRINCE2, PMI) oraz narzędzia do zarządzania projektami jest rozwinięciem efektu kierunkowego W09 student zna w zaawansowanym stopniu wybrane standardowe metody i narzędzia gromadzenia, analizy i prezentacji danych społecznych w tym dotyczących zarządzania wykorzystywane w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstwa: badania rynku, analizy finansowej, poziomu jakości produktów

Zarówno efekty uczenia się określone dla kierunku jak i dla poszczególnych zajęć są możliwe do osiągnięcia, gdyż określają zakres wiedzy, wyznaczają konkretne umiejętności i są sformułowane w sposób zrozumiały z wykorzystaniem terminologii właściwej dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, a także ekonomia i finanse, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. System weryfikacji opisany jest w Kryterium 3.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Jako dobrą praktykę można przyjąć fakt, że koncepcja kształcenia na akredytowanym kierunku powstała przy współudziale i jest zorientowana na potrzeby przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Uczelnia regularnie prowadzi monitoring pożądaných wśród pracodawców kompetencji, a także sprawnie odpowiada na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez np. współpracę w zakresie prac dyplomowych o charakterze wdrożeniowym uwzględniających potrzeby praktyki biznesowej, współpracę w zakresie realizacji projektów badawczych, transfer wiedzy do praktyki biznesowej, zaproszenie kadry menedżerów do prowadzenia zajęć specjalistycznych oraz spotkań z praktykiem a także ofertę specjalności. Koncepcja kształcenia zakłada elastyczność programu studiów przyjmując kształcenie ze specjalnościami oraz z pulą przedmiotów obieralnych, co pozwala właściwie i szybko reagować na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i aktualnych wymogów rynku pracy z jednej strony i odpowiada na zainteresowania zawodowe studentów z drugiej strony. Współpraca z interesariuszami ma charakter ciągły, a rekomendacje i sugestie praktyków są wdrażane do programu studiów.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów dla kierunku zarządzanie skonstruowany jest zgodnie z art. 67 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz według wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. - tekst jednolity ujęty w Obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 marca 2021 Dz.U.2021 poz.661 z p.zm.

Studia I stopnia kończą się uzyskaniem kwalifikacji I stopnia i tytułu zawodowego licencjat, trwają 6 semestrów, a liczba punktów ECTS niezbędna do ich ukończenia wynosi 180 ECTS. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu studiów I stopnia jest uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, pozytywna ocena pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Uczelnia prowadzi kształcenie na kierunku zarządzanie na studiach I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Program studiów **stacjonarnych I stopnia** obejmuje **ogółem 4674 godziny, zaś studiów niestacjonarnych 4614 godzin**, którym przypisano **180 punktów ECTS**. **Zajęciom dydaktycznym wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych przypisano – 91,6 punktów ECTS**, co stanowi **51,1% ogółu punktów ECTS**, **zaś na studiach niestacjonarnych – 77,2 punktów ECTS**, co stanowi **42,8% punktów ECTS**. **Liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów na studiach stacjonarnych wynosi 2455 godzin**, a na **niestacjonarnych 2022 godzin**. Poszczególnym zajęciom przypisano odpowiednią liczbę punktów ECTS, przyjmując, iż 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami – co umożliwi realizację treści programowych oraz zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, założonych w programie kształcenia, zarówno w czasie zajęć zorganizowanych, jak i indywidualnej pracy każdego studenta, w ilości godzin odpowiedniej do przypisanych punktów ECTS. Nakład pracy indywidualnej studenta przewidziany jest na wykonanie prac związanych z przygotowaniem do zajęć, w tym kształtujących umiejętności praktyczne, jak np. pozyskiwanie informacji z baz danych, przygotowania projektów indywidualnych lub zespołowych, studiowania zalecanej literatury, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz do samodzielnego uzupełniania i utrwalania wiedzy.

W strukturze programu studiów wyodrębnione zostały grupy zajęć: ogólnouczelnianych, którym przypisano 24,5 ECTS, podstawowych o wymiarze 24,5 punktów ECTS, kierunkowych, którym przypisano 49,5 ECTS, przygotowanie pracy dyplomowej - 17,5 ECTS oraz grupa zajęć poszerzających wiedzę specjalistyczną, którym przypisano 28 punktów ECTS. Oszacowano również nakład pracy dla poszczególnych zajęć. Na przykład przedmiot z grupy przedmiotów kierunkowych *Podstawy organizacji i zarządzania* ma wymiar 137,5 godziny, którym przypisano 5,5 ECTS uwzględniając w tym wymiarze wykład, ćwiczenia oraz projekty; przedmiot *Zarządzanie projektami* ma ogólny wymiar 112,5 godziny, którym przypisano 4,5 punktów ECTS uwzględniając wykład, ćwiczenia i projekt, przedmiot z grupy przedmiotów podstawowych *Mikroekonomia* ma ogólny wymiar 100 godzin, którym przypisano 4 punkty ECTS uwzględniając wykłady, ćwiczenia, projekty, przedmiot z grupy treści poszerzających wiedzę specjalistyczną *Zarządzanie zmianą* ma ogólny wymiar 50 godzin, którym przypisano 2 ECTS uwzględniając ćwiczenia i projekty. Wszystkie przedmioty mają ten sam wymiar godzin i punktów ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, przy czym różnią się

liczbą godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Zajęciom do wyboru, które obejmują języki obce, seminarium dyplomowe, moduł specjalizacyjny, PBL, przedmioty swobodnego wyboru oraz przedmioty swobodnego wyboru w języku angielskim przypisano zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych 62 punkty ECTS.

Zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przypisano 138 punktów ECTS. Zajęcia te są prowadzone w warunkach właściwych dla działalności zawodowej związanej z zarządzaniem oraz uwzględniając zaangażowanie studentów (ćwiczenia, projekty) umożliwiają - zgodnie z założeniami profilu praktycznego - wykonywanie bezpośrednio przez studentów czynności praktycznych i nabywanie praktycznych umiejętności. Liczebność grup do 20 studentów umożliwia realizację takich zajęć.

Zajęcia językowe obejmują takie przedmioty, jak: język obcy – realizowany od pierwszego do czwartego semestru studiów, któremu przypisano na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ogółem 200 godzin i 8 punktów ECTS, w tym w formie ćwiczeń praktycznych (160 h na studiach stacjonarnych i 64 h na studiach niestacjonarnych) i e-learningu (88 h na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych), język obcy w zarządzaniu 40 h, w tym 20 godzin ćwiczeń i 20 godzin w formie e-learningu na studiach stacjonarnych 40 h w formie e-learningu na studiach niestacjonarnych) – realizowany na piątym semestrze studiów, obejmujący słownictwo specjalistyczne związane ze studiowanym kierunkiem, a także przedmioty do wyboru w języku angielskim, np. Multicultural management, Leadership, Value-based management realizowane na semestrze szóstym w wymiarze 16 h ćwiczeniowych na studiach stacjonarnych i 12 h na studiach niestacjonarnych. Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zawiera zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przypisano 7 punktów ECTS zaliczając do tej grupy zajęć etykę / etykę w biznesie (2 ECTS), filozofię nowożytną/ filozofię starożytną (2ECTS), warsztat międzykulturowy 1 ECTS - odpowiednie treści z języka obcego (2 ECTS) oraz niektóre treści z zakresu historii rozwoju nauk o zarządzaniu o jakości oraz rozwoju gospodarczego (1ECTS).

Sekwencja zajęć uwzględnia następstwo treści kształcenia zapewniając wykorzystanie na semestrach wyższych wiedzy i umiejętności nabytych na semestrach niższych wychodząc od zajęć o charakterze ogólnym i podstawowym i przechodząc od zajęć o charakterze kierunkowym i specjalistycznym. Nauczanie języka obcego odbywa się w pierwszych czterech semestrach, by student był przygotowany do wykorzystania literatury obcojęzycznej w pracy dyplomowej i zajęciach specjalnościowych. W programie studiów przewidziane są zróżnicowane formy zajęć, tj. wykłady, ćwiczenia, seminaria, e-learning - wspomaganie kształcenia, wizyty studyjne, case study z udziałem praktyków/pracodawców, zajęcia w warunkach pracy zawodowej, konsultacje (na ogół 2-4h), praca własna - realizacja praktycznych projektów zarówno indywidualnych, jak i grupowych podczas twórczej pracy zespołowej, inspirowanej i monitorowanej przez prowadzących zajęcia oraz indywidualna praca studenta poza zajęciami. Dominuje udział zajęć aktywnych (np. ćwiczenia seminaria), który w ogólnej liczbie godzin „kontaktowych” wynosi 75,8% i na studiach stacjonarnych i 79,5% na studiach niestacjonarnych, co umożliwia realizację zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stanowią na studiach stacjonarnych ogółem 825 godzin, którym przypisano 33 punkty ECTS (18,3% ECTS). Są to zajęcia prowadzone w trybie zajęć synchronicznych w formie wykładu. Na studiach niestacjonarnych

Liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi 701 godzin czyli 21 punktów ECTS (15,5% ECTS). Pomocniczo, metody i techniki kształcenia na odległość są również wykorzystywane na seminarium dyplomowym. Zatem zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych udział zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia wymagania stanowiąc odpowiednio 18,3% i 15,5% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Działania Akademii WSB związane z wykorzystaniem zdalnych form nauczania sięgają roku 2012, kiedy utworzono Centrum Nowoczesnych Metod i Technologii Edukacyjnych (CNMiTE), czyli jednostkę odpowiedzialną za realizację zajęć dydaktycznych metodą e-learningu. Podstawowym zadaniem CNMiTE jest wpieranie e-learningu w Uczelni w trzech obszarach:

- dydaktyki,
- narzędzi,
- zasobów dydaktycznych.

Centrum realizuje następujące działania:

- aktualizacja i administrowanie platformą zdalnego nauczania Moodle,
- produkcja kursów online oraz blended-learning,
- wsparcie metodyczne indywidualne i grupowe, dla nauczycieli w zakresie projektowania materiałów dydaktycznych udostępnianych w systemie e-learning oraz prowadzenia zajęć zdalnych,
- organizacja szkoleń dla studentów oraz pracowników dydaktycznych, opracowanie szkoleniowych materiałów w postaci pigułek wiedzy i tutoriali (aktualnie opracowano ok. 50 tutoriali, zorganizowano kilkanaście webinarów z zakresu kształcenia zdalnego, przygotowano kilka zakresów szkoleń metodycznych cyklicznie powtarzanych np.: Projektowanie systemu pomiaru postępu nauczania, Narzędzia platformy OnlineWSB do mierzenia postępu nauczania, Mierzenie efektów uczenia w ramach zajęć online),
- organizacja spotkań budujących społeczność – pasjonatów e-learningu tzw.; „Spotkania z e-learningiem” w tym roku zaplanowano następujące tematyki spotkań: „Rubryki – czyli jak tworzyć przejrzyste kryteria oceniania w e-learningu akademickim?” „Jak rozwijać krytyczne i dywergencyjne myślenie studentów w e-learningu?” „E-wykład w formule videocastu w e-learningu akademickim”, „Formuła podcastu w pomiarze postępu nauczania akademickiego”,
- audyt i rozwój realizowanych kursów e-learningowych,
- audyt egzaminów testowych realizowanych w ramach platformy e-learningowej,
- opracowywanie standardów metodycznych, np.: wykorzystanie oceny formatywnej i sumatywnej, weryfikacji umiejętności za pomocą egzaminów pisemnych,
- przygotowanie i administrowanie kursami typu MOOC (aktualnie uczelnia opracowała 7 kursów MOOC na platformę Navoica),
- wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych studentów,
- promowanie najlepszych praktyk wypracowanych przez Akademię WSB w ramach Akademickiego Forum Jakości,
- koordynacja procesu ewaluacji zajęć realizowanych w ramach formuły online.

Bazą techniczno-organizacyjną funkcjonowania systemu e-learningowego jest Platforma Edukacji Zdalnej Akademii WSB: online.wsb.edu.pl (Platforma Moodle, wersja 3.9). Uczelnia wykształciła systemowy sposób realizacji kształcenia online, który obecnie funkcjonuje w oparciu o 3 etapy:

- planowanie i realizacja procesu dydaktycznego,

- rozwój kompetencji,
- ewaluacja.

Proces realizacji zdalnej dydaktyki w okresie pandemii Covid-19 polegał na integracji narzędzi prowadzenia zajęć w formule synchronicznej (MS Teams) oraz wirtualne laboratoria z narzędziami prowadzenia zajęć w formule asynchronicznej w postaci Platformy Moodle. Uzupełnieniem kształcenia zdalnego jest profesjonalne narzędzie do zdalnego egzaminowania Inspera.

Na platformie zdalnego nauczania OnlineWSB Akademii WSB, która stanowi bazę techniczno-organizacyjną kształcenia asynchronicznego, na dzień 01.02.2023 r. znajdowały się 8988 kursy (w tym archiwalne). Każdy student i nauczyciel posiada na platformie indywidualne konto. Platforma OnlineWSB zapewnia w pełni realizację procesu dydaktycznego w systemie zdalnym, asynchronicznym, samokontrolę postępów studenta w przyswajaniu treści dydaktycznych oraz umożliwiając egzaminowanie w formie zdalnej. Zapewnia możliwość dwustronnej komunikacji o charakterze asynchronicznym (forum, poczta) i synchronicznym (czat) między nauczycielem i studentami.

W roku akademickim 2022/2023 uruchomiono prawie 2500 e-kursów przewidzianych planem nauczania w modelach blended, e-learning oraz wsparcie, a także 7 e-kursów typu MOOC na zewnętrznej platformie Navoica i 2 e-kursy typu MOOC na otwartej platformie Erasmusplatform. Platforma e-learningu Akademii WSB wyposażona jest w narzędzia umożliwiające budowę e-contentu (zasobów i aktywność), tworzenia i zarządzania kursami i użytkownikami, dziennik ocen, kalendarz, moduły pozwalające na szybkie sprawdzanie wiedzy (śledzenie postępu) i przesyłanie plików oraz komunikację wewnętrzną.

W ramach kształcenia online, oprócz Platformy Moodle, wykorzystujemy następujące narzędzia:

- **Narzędzia Office 365**, w tym aplikacja Microsoft Teams, która pozwala na przeprowadzenie wideokonferencji z udziałem studentów danej grupy. Student otrzymuje zaproszenie na zajęcia za pośrednictwem poczty elektronicznej. Aplikacja daje możliwość tworzenia pokoi wirtualnych do prac w grupach, wgrania prezentacji multimedialnych, udostępniania pulpitu, interakcję z uczestnikami, wysyłanie plików do uczestników spotkania, zadawanie pytań na czacie. Każdy student i nauczyciel posiada indywidualne konto Office 365.
- **Platforma Clickmeeting** - dostępna przez przeglądarkę internetową oraz w wersji na urządzenia mobilne. Uczelnia posiada wersję premium, umożliwiającą udział do 500 osób na jednych zajęciach, z możliwością tworzenia pokoi wirtualnych do prac w grupach. Platforma zapewnia możliwość wgrania prezentacji multimedialnych, udostępniania pulpitu prowadzącego, wirtualną tablicę/flipchart z interakcją z uczestnikami, wysyłanie plików do uczestników spotkania, zadawanie pytań przez studentów na czacie, możliwość przekazu na żywo na Youtube oraz Facebook, zapis spotkania w formacie mp4.
- **Platforma Zoom** - dostępna przez przeglądarkę internetową oraz w wersji na urządzenia mobilne. W trybie webinarowym może jednocześnie brać udział 25 osób, w formie prowadzenia wykładu - do 100 osób.
- **Wirtualne Laboratoria** uruchomione w czerwcu 2020 roku (wirtualne środowisko umożliwiające konfigurację i zarządzanie laboratoriami WSB). Studenci otrzymują łącze do wirtualnego środowiska i mogą z niego korzystać z dowolnego miejsca i o dowolnej porze dnia. Nie ograniczają ich parametry techniczne komputerów, ponieważ wszystkie operacje wykonywane są na centralnych serwerach, w chmurze Uczelni. Dzięki wirtualnym laboratoriom każdy student ma dostęp zdalny do tych samych

programów komputerowych, które zainstalowane są w stacjonarnych laboratoriach, może z nich korzystać również pomiędzy zajęciami.

- **Platforma do elektronicznego egzaminowania – Inspera** – do przeprowadzenia egzaminów i zaliczeń. Jest to zaawansowana platforma do przygotowywania testów (oferuje 24 typy pytań), automatyczne ocenianie, ale także zaawansowane systemy zapobiegające zrachowaniom niepożądanych – przeglądarka SEB odcinająca dostęp studentowi zdającemu egzamin do dysku na komputerze oraz do internetu, a zaawansowany moduł proctoringu nagrywa przebieg egzaminu i monitoruje każde niepożądane zachowanie;
- **Platforma Navoica** – pierwsza polska platforma oferująca MOOC – AWSB przygotowała 5 kursów, w tym 2 w jęz. angielskim, oferując je jako otwarte zasoby,
- **Jednolity System Antyplagiatowy** – system do weryfikacji samodzielności przygotowania prac dyplomowych i magisterskich,
- **Studio multimedialne** pozwalające uczelni na produkcję multimedialnych materiałów video oraz streamowanie zajęć,
- **Studio podcastowe.**

Dokumentacja regulująca funkcjonowanie procesu dydaktycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uwzględnia procedurę Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia - Projektowanie i ocena zajęć prowadzonych na odległość w Akademii WSB.

Metodami kształcenia zdalnego mogą być realizowane zajęcia dydaktyczne w formie wykładów, projektów, lektoratów oraz wsparcie seminariów.

Zajęcia prowadzone w formie blended-learning podlegają ocenie przez studentów raz na semestr za pomocą ankiety ewaluacyjnej. Centrum Nowoczesnych Metod i Technologii Edukacyjnych ponadto prowadzi wewnętrzne audyty jakości kursów oraz egzaminów, które stanowią podstawę prowadzenia działań doskonalących.

Dobierając treści programowe dla programu studiów I stopnia kierunku zarządzanie uwzględniono: **koncepcję kształcenia, w tym określone efekty uczenia się, rozwój dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości** - jako dyscypliny wiodącej **oraz ekonomii i finansów** - jako dyscypliny uzupełniającej, a także współczesne rozwiązania, zasady i normy praktyki menedżerskiej. W treściach programowych wykorzystuje się również wyniki badań naukowych prowadzonych na Uczelni zarówno w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości jak i ekonomia i finanse.

Treści programowe na studiach I stopnia są zgodne z efektami uczenia się określonymi dla kierunku i zapewniają ich pełne osiągnięcie. Dla przykładu można wskazać, iż np. efekt Z_W02 student *zna w zaawansowanym stopniu wybrane koncepcje teorii przedsiębiorstwa dotyczące powstawania, funkcjonowania, przekształcania i rozwoju organizacji, konstytutywne atrybuty przedsiębiorstwa komercyjnego oraz instytucji publicznych odnosząc je do praktycznych problemów zarządczych* jest osiągnięty na kilku przedmiotach, jak np. Przedsiębiorczość; Podstawy organizacji i zarządzania; Zarządzanie rozwojem zrównoważonym; Praktyka zarządzania; Komunikacja interpersonalna; ZZL; Zarządzanie zasobami przedsiębiorstwa; Zarządzanie procesowe; Zarządzanie projektami - poprzez treści dotyczące takich zagadnień, jak: funkcje zarządzania, cele organizacji, planowanie, struktura organizacyjna – uwarunkowania i kierunki ewolucji, motywowanie, kontrola, cele funkcje, efektywność; struktura organizacyjna, projektowa i procesowa organizacji; Zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwie - dojrzałość procesowa organizacji. Projektowanie (identyfikacja, modelowanie i mapowanie) procesów w organizacji, Pomiar, analiza i ocena wyników procesów. Doskonalenie procesów w organizacji. Zasobowa teoria przedsiębiorstwa, Teoria zasobów i

kompetencji. Zasobowe podejście do strategii przedsiębiorstwa -Zasoby ludzkie i organizacyjne. - Zasoby finansowe i rzeczowe. -Zasoby rynkowe i relacyjne. -Zasoby wiedzy -Kryteria i metody oceny zasobów -Zasoby w tworzeniu konkurencyjności przedsiębiorstwa. Konkurencyjność zasobów Doskonalenie struktury zasobów -Metody badania potencjału organizacji -Problematyka zasobów w modelu planowania; praktyczne aspekty zarządzania, kompetencje menagera style zarządzania w praktyce.

Z kolei treści zajęć Mikroekonomia; Makroekonomia; Ekonomia menedżerska; Marketing; Badania marketingowe umożliwiają osiągnięcie efektu w zakresie umiejętności *Z_U02 student potrafi identyfikować, analizować i interpretować przyczyny, przebieg i skutki procesów i zjawisk ekonomicznych i społecznych mających wpływ na funkcjonowanie organizacji* poprzez takie zagadnienia, jak: Klasyfikacja czynników produkcji, Gospodarka rynkowa, Rynek i elementy rynku, Rodzaje i formy rynków, Czynniki niecenowe zachowania konsumentów, Mechanizm rynkowy, Równowaga rynkowa i jej zaburzenia, Elastyczność popytu; Narzędzia analizy ekonomicznej. Uczestnicy życia gospodarczego - gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa (firmy), państwo. Popyt, podaż, rynek. Modelowanie rynków.; reakcja popytu na zmiany cen i dochodu - elastyczności, klasyfikacja dóbr; Treści takich zajęć jak: Badania marketingowe, tj. - Proces badania marketingowego. Projektowanie doboru próby; Pomiar w badaniach marketingowych, Kwestionariusz jako instrument pomiarowy); zarządzanie projektami tj. -Projektowanie, identyfikacja, modelowanie i mapowanie procesów w organizacji, pomiar, analiza i ocena wyników -są zgodne np. z efektem *Z_U04 -student potrafi formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w organizacji dotyczące procesów zarządczych z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi analitycznych.*

Doboru treści kształcenia w zakresie znajomości języków obcych dokonano na **studiach I stopnia** poprzez wprowadzenie do treści przedmiotu *Język obcy (angielski, niemiecki, hiszpański)* tematów zarówno dotyczących zasad pisowni, gramatyki jak i słownictwa ogólnego jak i specjalistycznego (realizowane zwłaszcza na ostatnich semestrach) powiązanego z kierunkiem zarządzanie.

W celu utrwalania jak i pozyskiwania wiedzy, w ramach przedmiotów wskazywana jest studentom aktualna literatura.

W procesie kształcenia istotne są także treści, które pozwalają na rozwój umiejętności komunikacyjnych, co studenci osiągają w trakcie realizacji zajęć takich, jak: języki obce, warsztat budowania zespołu, komunikacja interpersonalna, a także kompetencji społecznych studenta, a więc postaw społecznych i odpowiedzialności. W budowaniu umiejętności pracy zespołowej szczególnie istotne znaczenie pełni „warsztat budowania zespołu” – realizowany na I semestrze studiów jako zajęcia mające na celu integrację zespołu oraz przekazanie zasad jego organizacji – tym samym zajęcia te realizują bezpośrednio efekty związane z umiejętnością pracy zespołowej, dzielenia się wiedzą, organizacji pracy zespołowej oraz współdziałania i komunikowania się. Celem rozwijania postaw etycznych i prospołecznych u studentów wprowadzono do programu studiów taki przedmiot jak etyka/etyka w biznesie.

W strukturze programu studiów wyodrębnione zostały grupy oraz moduły zajęć:

a) grupa treści ogólnouczeniowych - tworzą ją zajęcia z zakresu: przedsiębiorczości, kształcenia językowego, technologii informacyjnej, etyki lub etyki w biznesie, ochrony własności

przemysłowej i prawa autorskiego, warsztatu budowania zespołu, bezpieczeństwa w sieci i wybranych narzędzi informatycznych oraz wychowania fizycznego;

b) grupa treści podstawowych - tworzą ją cztery moduły Ekonomia, Elementy prawa, Społeczno-humanistyczny i Metody ilościowe

Moduł Ekonomia obejmuje zajęcia mikroekonomii, makroekonomii i Wstęp do ekonomii menedżerskiej - świat w którym żyjemy (spotkanie z praktykiem). Moduł Elementy prawa obejmuje zajęcia Podstawy prawa i prawo gospodarcze, moduł Społeczno-humanistyczny obejmuje zajęcia do wyboru: Filozofia starożytna lub filozofia nowożytna, Psychologię organizacji i Warsztat międzykulturowy, moduł Metody ilościowe obejmuje przedmioty: Metody ilościowe w analizie danych (Matematyka) oraz Zaawansowane metody ilościowe (Statystyka z elementami ekonometrii);

c) grupa treści kierunkowych - tworzą ją następujące moduły: Organizacja i zarządzanie, Zarządzanie zasobami przedsiębiorstwa, Finanse, Marketing, Negocjacje w biznesie;

- Moduł ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE, obejmuje takie zajęcia, jak: Podstawy organizacji i zarządzania, Praktyka zarządzania, Zarządzanie rozwojem zrównoważonym, Komunikacja interpersonalna;
- Moduł ZARZĄDZANIE ZASOBAMI PRZEDSIĘBIORSTWA: obejmuje zajęcia takie, jak: Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie procesami, Zarządzanie projektami, Zarządzanie zasobami przedsiębiorstwa w praktyce / case study;
- Moduł FINANSE tworzą: Wprowadzenie do finansów, Rachunkowość finansowa, Finanse przedsiębiorstwa, Analiza ekonomiczna;
- Moduł MARKETING tworzą: Podstawy marketingu, Badania marketingowe, Narzędzia informatyczne w analizie danych, Zarządzanie marketingiem, Strategie marketingowe w praktyce / case study;
- Moduł NEGOCJACJE W BIZNESIE;

d) przygotowanie pracy dyplomowej – seminarium dyplomowe, tworzenie ustnych i pisemnych prezentacji, metodyka pisania pracy dyplomowej i wykorzystywanie baz danych;

e) grupa treści poszerzających wiedzę specjalistyczną obejmująca moduły: specjalizacyjny, PBL, przedmioty swobodnego wyboru, przedmioty swobodnego wyboru w języku angielskim tj. Multicultural management, Leadership, Value-based management; moduł przedmiotów swobodnego wyboru pozwala studentom na uzupełnienie wiedzy i osiąganie efektów uczenia się zdobywanych podczas studiów. Z listy przedmiotów swobodnego wyboru zaproponowanych w danym semestrze student wybiera preferowane przedmioty w liczbie punktów ECTS przewidzianej programem studiów.

f) moduł praktyczny zawiera szkolenia i praktyki, spotkania z praktykami, wizyty studyjne.

Spotkania z praktykami prowadzone są przez przedstawicieli praktyki gospodarczej i mają na celu zapoznanie studentów z zagadnieniami stanowiącymi nowatorskie, interesujące ujęcie problematyki związanej z kierunkiem lub daną specjalnością, prezentując rozwiązania współczesnej praktyki z zakresu zarządzania. Studenci mogą korzystać także z dodatkowych szkoleń organizowanych przez Uczelnię. Wizyty studyjne odbywają się w instytucjach, których działalność jest związana z kierunkiem studiów i mają na celu zaprezentowanie studentom realnych warunków i sposobów pracy zawodowej, wykorzystujących nowoczesną wiedzę zarządczą w ujęciu biznesowym, np. wizyta w firmach Maspex, Keywords Studios, Śląskie Centrum Logistyczne czy na Międzynarodowych Targach Innowacji Technologii Przemysłowych Hanower Messe 2022 w Niemczech.

W ramach **programu studiów I stopnia o profilu praktycznym** na kierunku zarządzanie studenci realizują na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych 960 godzin praktyk zawodowych, przewidzianych w semestrze 2, 4, i 5 po 320 godzin.

Treści poszerzające wiedzę specjalizacyjną, a także treści kierunkowe uwzględniają obok treści stanowiących kanon wiedzy z zarządzania jak i wynikających z badań światowych, także wyniki badań prowadzonych przez kadre akademicką, dotyczące współczesnych rozwiązań w praktyce biznesowej. Jako przykłady można wskazać:

na zajęciach: Zarządzanie innowacjami, Praktyka zarządzania - wykorzystywane są badania realizowane w ramach projektu p.t. **Koncepcja Smart City i potencjały 4T – inteligentne zarządzanie miastami Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii – prowadzone przez prof. dr hab. Zbigniewa Makiełę, dr Karolinę Mucha-Kuś, dra Grzegorza Kinelskiego, a opublikowane w takich pracach jak:**

- Makieła Z., Stuss M., Borowiecki R., 2022, *Sustainability, Technology and Innovation 4.0.*, ROUTLEDGE, Taylor& Francis Group, London
- Makieła Z., Kusio T., 2022, *Prerequisites of innovativeness of Industry 4.0*, [w:] *Sustainability, Technology and Innovation 4.0*, red. Makieła Z., Stuss M., Borowiecki R. , Chapter 3. ROUTLEDGE, Taylor& Francis Group, London.
- Makieła Z.J., Stuss M.M., 2018, *Przedsiębiorczość i zarządzanie innowacjami*, Wiedza, technologia, konkurencja, przedsiębiorstwo, Warszawa, Wyd. C.H. Beck, s. 378

na zajęciach: Podstawy marketingu wykorzystywane są wyniki projektu **Badania CSR oraz nowych koncepcji marketingu – prowadzone przez prof. dr hab. Annę Czubała i opublikowane jako:**

- Czubała A., Niestrój R., Pabian A. (2020), *Marketing w przedsiębiorstwie - ujęcie operacyjne*. Warszawa: PWE
- Czubała A., Jonas A., Wojnarowska H., (2017). *Marketing społeczny przedsiębiorstw komercyjnych*. Kraków: Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

na zajęciach: Podstawy organizacji i zarządzania, Seminarium dyplomowe - wykorzystywane są wyniki badań naukowych w ramach projektu **Innowacje i przedsiębiorczość – procesy innowacyjne w przestrzeni społecznej organizacji – realizowanego przez dr hab. Katarzynę Szczepańską-Woszczyń, prof. AWSB i opublikowane, tj.:**

- Szczepańska-Woszczyńska, K., *Management Theory, Innovation, and Organisation: A Model of Managerial Competencies*, Routledge 2021
- Meekaewkunchorn, N., Szczepańska-Woszczyńska, K., Muangmee, C., ...*Entrepreneurial orientation and SME performance: The mediating role of learning orientation*, *Economics & Sociology* 14 (2), 294-312

na zajęciach: Zarządzanie projektem, Seminarium dyplomowe - uwzględnione są w treściach programowych efekty badań projektu **Industry 5.0 - nowoczesne technologie, sztuczna inteligencja, inteligentne rozwiązania i firmy przyszłości w konkurencyjnej i globalnej gospodarce – prowadzonego przez dr hab. Marcin Lis, prof. AWSB opublikowane jako:**

- M Lis, V Grozdic, B Maric, M Radišić, J Šebestová, *Capital Investments and Manufacturing Firms' Performance: Panel-Data Analysis*, *Sustainability*, 1-18

- AP Monteiro, J Vale, E Leite, M Lis, J Kurowska-Pysz, The impact of information systems and non-financial information on company success, *International Journal of Accounting Information Systems* 45, 100557
- M Lis, B Jeżyna, E Szkudlarek, S Szumiół, Readiness of Polish industrial enterprises for the Industry 4.0 revolution, *Social Sciences*

a także projektu **Rola koopetycji w budowaniu Smart Metropolii na przykładzie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii - realizowanego przez dr Karolinę Mucha-Kuś i opublikowanego w:**

- Czakon W., Mucha-Kuś K., Sołtysik M., Coopetitive platform: Common benefits in electricity and gas distribution, *Energies* 14 (21), 7113
- Mucha-Kuś, K., Sorychta-Wojczyk, B., Musioł-Urbańczyk, A., Project Management in Public Administration: The Case of Metropolis GZM, Wydawnictwo Adam Marszałek
- Mucha-Kuś, K., Sołtysik M., Zamasz, K., Szczepańska-Woszczyzna, K., Coopetitive nature of energy communities—The energy transition context, *Energies* 14 (4), 931

na zajęciach Zarządzanie wiedzą, Zarządzanie innowacjami **w treściach programowych uwzględniane są wyniki projektu Role i zadania pracowników wiedzy w rozwoju współpracy międzyorganizacyjnej: nauka - biznes-sfera publiczna; badania nad mechanizmami transferu wiedzy i wspólnego uczenia się w ramach współpracy międzyorganizacyjnej, m.in. na poziomie międzyregionalnym, transgranicznym i międzynarodowym – prowadzone przez dr hab. Joannę Kurowską-Pysz, prof. AWSB. opublikowane jako:**

- Kurowska-Pysz, J., & Szyszka, M. (2021). Assessment of Students' Benefits Resulting from their Participation in an Innovative Project: A Case Study. *European Research Studies*, 24, 40.
- Kurowska-Pysz, J. (2021). Selected conditions of developing inter-organizational cooperation in innovation processes on the Polish capital market. *Challenges in Economic Policy, Business and Management in the COVID-19 Era*, 165.
- Monteiro, A. P., Vale, J., Leite, E., Lis, M., & Kurowska-Pysz, J. (2022). The impact of information systems and non-financial information on company success. *International Journal of Accounting Information Systems*, 45, 100557.

na zajęciach Wprowadzenie do finansów, wykorzystuje się wyniki badań projektu **Metodyka doboru stóp dyskontowych dostosowanych do ryzyka dla niskoemisyjnych technologii energetycznych i górniczych projektów inwestycyjnych - prowadzonego przez dra hab. inż. Piotra Saługę, prof. AWSB i opublikowanymi tj.**

- Saługa, P.W., Zamasz, K., Dacko-Pikiewicz, Z., Szczepańska-Woszczyzna, K., Malec, M., Risk-adjusted discount rate and its components for onshore wind farms at the feasibility stage; *Energies*, 2021, 14(20), 6840
- Zamasz, K., Kapłan, R., Kaszyński, P., Saługa, P.W.; An analysis of support mechanisms for new CHPs: The case of Poland, *Energies*, 2020, 13(21), 5635
- Saługa, P.W., Szczepańska-Woszczyzna, K., Miśkiewicz, R., Chłęd, M.; Cost of equity of coal-fired power generation projects in Poland: Its importance for the management of decision-making process; *Energies*, 2020, 13(18), 4833

na zajęciach: Warsztat budowania zespołu, Komunikacja interpersonalna w treściach programowych ujęte są wyniki projektu

- Ratajczak, S., Cherniak, R Trishch, N Kim, Quantitative assessment of working conditions in the workplace, *Engineering Management in Production and Services* 12 (2), 99-106
- Ratajczak, S., Holakracja jako sposób przełamania hierarchicznej struktury organizacji, *Organizacja projektowa i zarządzanie innowacjami w organizacji*, red. M. Lis

Staramy się w treściach programowych oferować studentom możliwości zapoznania się z nowatorskimi rozwiązaniami w praktyce zarządczej wprowadzając treści specjalistyczne w ramach prowadzonych zajęć, przykładowo:

- **Zarządzanie projektami publicznymi** - uwzględnienie podejścia partycypacyjnego w kształtowaniu projektów publicznych na każdym etapie ich rozwoju; rola koncepcji: New European Bauhaus w projektowaniu publicznych przedsięwzięć inwestycyjnych i nie inwestycyjnych; uniwersalne projektowanie i cele zrównoważonego rozwoju jako elementy determinujące proces projektowania przedsięwzięć inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w instytucjach publicznych.
- **Współczesne orientacje i koncepcje zarządzania** - Gospodarka 4.0, przemysł 4.0, gig economy, tymczasowe sieci współdziałania, coworking, indie workers, plug-in workers, work-life balance, well being
- **Zarządzanie wiedzą** - organizacja inteligentna, pracownicy wiedzy, uczenie się na miejscu pracy, media społecznościowe w procesie uczenia się na miejscu pracy
- **Zarządzanie projektami** - realizacja projektów wodorowych (w tym wdrażanie technologii wodorowych w transporcie), e-mobility, otwieranie danych, dostępność danych na 5. poziomie otwartości, platformy open data;
- **Digital Marketing** - automatyzacja w marketingu, wpływ nowych technologii i rynku aplikacji wspierających marketing (MarTech) na zarządzanie marketingiem;
- **Praktyka zarządzania** – transformacja cyfrowa, sztuczna inteligencja, inteligentne rozwiązania i firmy przyszłości w konkurencyjnej i globalnej gospodarce, medycyna cyfrowa, zastosowanie robotów humanoidalnych w praktyce, transformacja Kaizen, transfer i komercjalizacja technologii.

Treści kierunkowe i specjalnościowe uwzględniają również przykłady praktycznych rozwiązań. Uczelnia opracowała case study, które są wykorzystywane podczas zajęć, np.:

- zastosowanie zasad zrównoważonego zarządzania projektami w metodyce GPM,
- optymalizacja procesów z zastosowaniem koncepcji lean management,
- proces sukcesji i wyboru nowego lidera,
- międzykulturowość zarządcza w oparciu o modele zarządzania międzykulturowego Geerta Hofstede i mapę kultur Erin Meye,
- kompetencje zawodowe vs. potencjał do zarządzania złożonością biznesu w świecie VUCA,
- planowanie działań rozwojowych dla kadry menedżerskiej w obszarze rozwoju kompetencji liderskich, w oparciu o ocenę 360 i narzędzia psychometryczne,
- strategie sprzedażowe w kontekście rynków międzynarodowych,
- zarządzanie ryzykiem w projektach oraz strategię przeciwdziałania i rozwiązywania sytuacji kryzysowych w projekcie,
- problematyka projektowania siatki płac w oparciu o raporty płacowe, benchmarking i opisy stanowisk w organizacji,

- kryzys psychologiczny pracownika – wsparcie ze strony menedżerów i organizacji w oparciu o nowoczesne podejścia wellbeingowe i wiedzę z obszaru psychologii klinicznej.

Metody kształcenia stosowane w ramach zajęć są różnorodne, dostosowane do potrzeb studentów, w tym z niepełnosprawnością oraz dopasowane do zakładanych celów edukacyjnych oraz efektów uczenia się opisanych w programie studiów. Metody wykorzystywane w procesie dydaktycznym ukierunkowane są na stymulowanie samodzielności i aktywności studentów. Z uwagi na praktyczny profil kształcenia nauczyciele wykorzystują metody sprzyjające uzyskiwaniu praktycznych umiejętności poprzez stosowanie aktywnych form pracy grupowej: praktyczne ćwiczenia wykonywane w ramach przedmiotów specjalistycznych, analizę studium przypadku, dyskusje grupowe, prezentacje studenckie.

Staranne dobieranie metod dydaktycznych na profilu praktycznym determinuje efektywność uczenia się. Wykłady (o charakterze podawczym, konwersatoryjnym lub problemowym) dostarczając wiedzę są niezbędnym elementem procesu kształcenia. Ich zadaniem jest przekazanie spójnych zakresów wiedzy w podziale na jednostki o narastającym stopniu złożoności lub głębi. Celem zajęć w formie ćwiczeń jest zastosowanie wiedzy przekazywanej podczas wykładów i kształtowanie umiejętności praktycznych. Przeważającą metodą kształcenia w mniejszych grupach jest metoda **PBL Project Based Learning** i **Problem Based Learning** (PBL) - nauczanie metodą rozwiązywania problemów, które stawia studenta w centrum procesu przekazywania wiedzy i skłania go do samodzielnego poszukiwania rozwiązań zadań problemowych, studia przypadków - analiza przypadku, poprzez szczegółowy opis i analizę rzeczywistego przypadku, pozwalający wyciągnąć wnioski co do przyczyn i rezultatów jego przebiegu oraz danego modelu zarządczego, uwarunkowań kulturowych, społecznych oraz dyskusja na forum. Uzupełnieniem zajęć ćwiczeniowych są wizyty studyjne i spotkania z praktykami. Ponadto stosowane są metody: metoda **Design Thinking** (DT) - to usuwanie granic w myśleniu twórczym, rozwijaniu myślenia w różnych kontekstach, unikaniu schematów, **Model Kształcenia Odwóconego** (Flipped Education) zorientowanie na studenta (student centred learning, metoda wymagająca złożonego myślenia i mentorskiego poprowadzenia studenta po procesie uczenia się (student centered system), metoda **projektowa** - samodzielna praca studentów - **indywidualna** lub **zespołowa** - nad zadanym tematem przy zachowaniu standardów opracowanych przez uczelnię dla projektu.

Uczelnia wdrożyła wskazane metody dydaktyczne pozwalające na upracticznienie kształcenia, podniesienie jego atrakcyjności dla studentów. Przykładem jest metodyka case studies wykorzystywana na zajęciach: zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie zrównoważonym rozwojem, zarządzanie projektami, komunikacja marketingowa; metoda PBL w ramach zajęć: Problem Base Learning. W ramach zajęć Tworzenie ustnych i pisemnych prezentacji wdrożono ciekawe metodyczne rozwiązania w ramach zdalnej edukacji: ocena wzajemna przez studentów (Peer Assessment). Dodatkowo studenci biorący udział w zajęciach: Metody ilościowe w analizie danych (Matematyka) oraz Zaawansowane metody ilościowe (Statystyka z elementami ekonometrii) mają do dyspozycji dwa, opracowane w jęz. polskim i angielskim, kursy MOOC (umieszczone na platformie Navoica), które wykorzystują metodę tzw. dynamicznych ścieżek edukacyjnych.

Metoda PBL stosowana jest również na zajęciach Project Planning and Organization. Jako metody przewodnie wprowadzane były motywy, np.: **Remote Project Management: project in geographically dispersed teams**, studenci mogli inspirować się następującymi słowami kluczowymi (lista nie była zamknięta i nie było konieczności stosowania pojęć z listy): remote work, virtual

communication via internet - tools, and methods, planning and organizing the team's work and individual contribution - tools, methods (including software), motivation, stress, life balance, health issues, unintended mixing personal and business life or space; **Motyw: Virtual world** i przykładowe pod-obszary (lista podobnie służy jedynie jako źródło inspiracji i nie ogranicza swobody studenta w dokonywaniu wyboru): augmented reality, virtual reality, autonomic systems (for the the main theme), neurosciences, generative AI (for the the main theme), **Startups: virtual world**, virtual experience (simulations and stimulations), neural stimulation, artificial/synthetic organs, sense stimulation, reception and processing of biological signals, neurofeedback as a tool, virtual everything, social issues: using virtual/augmented reality, social issues: social media as a virtual world (simulation, stimulation, illusion), social issues: virtual wars, cyberwars, social issues: humanitarian support using virtual world tools and techniques); **Motyw: The Multimodal transportation, hyperautomation & digital connectivity** i przykładowe pod-obszary: city's multimodal transportation, city's intelligent traffic control, hyperautomation in service of humanity, hyperautomation is not a threat, future transportation solutions, hyperautomation in transportation, preventing homelessness with digital technologies, smart city, internet of things, smart dust, hyper-connected digital age, the next step in digital connectivity, technology – from data to solutions.

Dowodem na dbałość o metodykę kształcenia i chęć rozwoju kompetencji dydaktycznych w tym zakresie jest oprócz cyklicznego szkolenia pracowników dydaktycznych również **projekt zewnętrznej ewaluacji czterech metod dydaktycznych stosowanych na kierunku zarządzanie** (firma SEQUAL Sp. z o.o): design thinking, tutoring, grywalizacja i PBL). Projekt był realizowany w ramach Regionalnej Inicjatywy Doskonałości i obejmował ewaluację w postaci obserwacji, badań wśród studentów, wywiadów pogłębionych z nauczycielami. Wyniki ewaluacji zostały przedstawione jako dobre praktyki w ramach IV Forum Jakości i Innowacji w 2022 r.

Studenci - wykonując odpowiednie zadania - mogą sami ocenić przydatność metod i narzędzi służących do rozwiązywania zadania problemowego związanego np. z analizą danych i badaniami jakościowymi i/lub ilościowymi. W trakcie zajęć studenci uczą się również prawidłowego korzystania z narzędzi informatycznych i statystycznych takich jak pakiet programu Imago PRO (SPSS), w celu rozwiązania konkretnego zadania. Wykorzystują także zdobytą wiedzę i umiejętności nabyte podczas praktyki zawodowej w realizowanych zadaniach i projektach. Studenci, z uwagi na złożoność zagadnień, uczą się postępowania systemowego, dokonują krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i oceniają istniejące rozwiązania w zakresie praktyki zarządczej.

Metody kształcenia pozwolą absolwentom również osiągać kompetencje społeczne i skierować je na aktywne zaangażowanie się np. w rozwój społeczności lokalnej, tj. w rozwój przedsiębiorczości, poprzez wdrażanie, popularyzowanie projektów zawodowych i własną kreatywność.

Tab. 1. Przykładowe metody kształcenia i ich powiązanie z przedmiotowymi i kierunkowymi efektami uczenia się.

Metody kształcenia	Efekt przedmiotowy	Efekt kierunkowy
Praca w grupach	Student potrafi pracować w zespole i przyjmować w nim różne role (Warsztat budowania)	Student potrafi planować i organizować pracę indywidualną jak również

	zespołu).	pracować w zespole wykonując zadania związane z realizacją narzuconych celów, jak i ich wyznaczaniem i organizacją pracy zespołów (projektowych, zadaniowych, w tym interdyscyplinarnych.
Dyskusja - odpowiedzi ustne studentów	Student potrafi diagnozować problemy występujące w Organizacji w zakresie zarządzania personelem - Zarządzanie zasobami ludzkimi	Student potrafi analizować proponowane rozwiązania problemów zarządczych a także proponować w tym zakresie odpowiednie rozstrzygnięcia zgodne z właściwą dla działalności zawodowej perspektywą zarządczą
Analiza studium przypadku	Student potrafi zaprojektować siatkę płac w oparciu o raporty płacowe, benchmarking i opisy stanowisk w organizacji	student potrafi formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w organizacji dotyczące procesów zarządczych z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi analitycznych
Problem solving	Zarządzanie procesami Student potrafi przeprowadzić mapowanie procesów w organizacji potrafi przeprowadzić pomiar, analizę i ocenę wyników procesów	Student potrafi formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w organizacji dotyczące procesów zarządczych z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi analitycznych.
Problem Based Learning	– Badania marketingowe – Student potrafi zaplanować proces efektywnego wyszukiwania informacji pochodzących ze źródeł wtórnych i pierwotnych, a następnie ich analizy; – użyć odpowiednie metody, techniki i narzędzia do opisu, analizy oraz – interpretacji informacji gromadzonych na potrzeby podejmowania decyzji marketingowych w organizacji; – przygotować pisemny projekt badań oraz raport z badań na potrzeby decyzji marketingowych organizacji.	identyfikować zjawiska i procesy w organizacji, opisywać je na podstawie pozyskanych z właściwych źródeł informacji, dokonując oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, analizować je z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych
Problem Based Learning	Problem Based Learning The student can acquire information from literature, databases, and other sources,	student potrafi formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w organizacji dotyczące

	also in other languages; can integrate the obtained information, make their interpretation, as well as draw conclusions and formulate and justify opinions The student can work individually and in a team; knows how to estimate the time needed to complete the task ordered; is able to develop and implement a schedule of work to ensure that deadlines are met The student can plan and carry out experiments, interpret the results obtained and draw conclusions	procesów zarządczych z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi analitycznych
Grywalizacja	Komunikacja interpersonalna Ocenia element zwiększające skuteczność komunikacji	Student potrafi przekonywać i negocjować w imię osiągnięcia wspólnych celów komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse oraz praktyki zarządzania, w tym brać udział w debacie w sposób precyzyjny i spójny wypowiedzieć się na temat wybranych problemów współczesnej gospodarki i zarządzania biznesem, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych oraz własnych obserwacji i poglądów

Kształcenie językowe na kierunku zarządzanie jest koordynowane przez Studium Języków Obcych (SJO). SJO prowadzi lektoraty z następujących języków obcych: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego. Programy kształcenia językowego wraz z opisem efektów uczenia się uzyskiwanych w ramach lektoratów określają sylabusy do zajęć. W ramach studiów I stopnia wszyscy lektorzy pracują z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych wydawnictwa Pearson – *Speak Out 2nd edition* oraz *materiałów autentycznych*.

Celem zajęć językowych na studiach I stopnia jest przygotowanie studentów do uzyskania kompetencji językowych na poziomie B2. W ramach zajęć studenci przygotowują prezentacje, poznają słownictwo związane z kierunkiem studiów, pracują w oparciu o przygotowane przez lektorów materiały (artykuły prasowe, video, dokumenty autentyczne). Lektorzy stosują różne metody kształcenia, np. dyskusja, ćwiczenia językowe (gramatyczne, leksykalne), czy metoda pracy w grupach nad konkretnym zagadnieniem.

Programy kształcenia językowego dostosowywane są do potrzeb poszczególnych kierunków, oferując studentom możliwość doskonalenia praktycznego użycia języka ogólnego, jak również języka akademickiego oraz specjalistycznego. Uzupełnieniem kształcenia językowego są wykłady w językach obcych lub zajęcia realizowane w formule mieszanej (część zajęć po polsku, a część w języku obcym, lub materiały dydaktyczne są w języku obcym). Po zakończeniu edukacji każdy student może otrzymać zaświadczenie ukończenia lektoratu określające poziom jego kompetencji językowych zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Dokument ten może służyć jako potwierdzenie znajomości języka obcego na innych uczelniach krajowych i zagranicznych (przenoszenie osiągnięć), a także jako wzbogacenie portfolio absolwenta Akademii WSB.

Na studiach I stopnia – zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych - w puli przedmiotów obieralnych są uwzględnione przedmioty prowadzone w języku angielskim (np. *Leadership, Multicultural management, Value-based management*). Na studiach stacjonarnych prowadzone są specjalności w języku angielskim, tj. **Business management** oraz **Digital marketing and sales management**.

Do dyspozycji studentów są także kursy e-learningowe z języków specjalistycznych, w ramach modułu zajęć ogólnouczelnianych (język angielski w zarządzaniu).

Indywidualizacja kształcenia

Program studiów umożliwia studentom kształtowanie indywidualnych ścieżek kształcenia poprzez indywidualny program studiów lub organizację studiów czy też blok przedmiotów do wyboru. Indywidualizacja kształcenia wyraża się poprzez umożliwienie studentom dostosowania warunków studiowania zarówno w wymiarze dydaktycznym, jak i organizacyjnym do ich indywidualnych potrzeb. Do form indywidualizacji kształcenia realizowanych w Uczelni należą:

1. Tworzenie spersonalizowanego środowiska uczenia się
2. Program Złoty student
3. Indywidualna organizacja studiów.
4. Dostosowanie organizacji studiów do potrzeb osób z niepełnosprawnością.
5. Obieralność przedmiotów tzw. dodatkowe przedmioty do wyboru, a także obieralność tematyki pracy dyplomowej i promotora.
6. Indywidualny plan i program studiów

Ad. 1) Tworzenie spersonalizowanego środowiska uczenia się. W uczelni opracowano koncepcję komplementarnego systemu kształcenia w postaci uzupełniających się systemów wspierających nauczanie – zajęcia warsztatowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne prowadzone stacjonarnie wspierane kształceniem zdalnym z użyciem różnych systemów i rozwiązań informatycznych (platforma Moodle, MS TEAMS, system do elektronicznego egzaminowania, wirtualne laboratoria). Ponadto studenci mają do dyspozycji kursy opracowane przez uczelnię na platformię Navoica. Kursy z matematyki i statystyki opierają się na innowacyjnej metodyce dynamicznych ścieżek edukacyjnych, co pozwala na personalizację kształcenia – student w zależności od dokonywanych postępów w rozwiązywaniu zadań matematycznych czy statystycznych otrzymuje odpowiedni typ informacji zwrotnej i zostaje kierowany albo do trudniejszych zadań albo do łatwiejszych, otrzymuje także spersonalizowaną informację zwrotną. Wdrożenie hybrydowego kształcenia również wpisuje się w personalizację kształcenia – student może korzystać z materiałów w dowolnym momencie, z dowolnego urządzenia, powtarzać go wielokrotnie. Uzupełnieniem jest selflearning w postaci możliwości samodzielnego

testowania się (selftesting) w trakcie nauki. W kursach umieszczone są quizy, testy i pigułki wiedzy, które pomagają studentom dopasować tempo uczenia do swoich możliwości. Uczelnia poszukuje narzędzi pozwalających wspierać personalizację kształcenia poprzez wdrażanie analityki procesu uczenia w postaci oprogramowania Tableau oraz wdrożenia specjalnego rozszerzenia do platformy e-learningowej pozwalające zbierać informacje na temat sposobów, ścieżek uczenia się studentów a więc analiza czasu spędzonego na przeglądaniu konkretnych materiałów dydaktycznych, aktywności na platformie, czasu spędzonego na rozwiązywaniu poszczególnych zadań, najczęściej popełnianych błędów itp. Dzięki informacjom zbieranym na poziomie całego systemu platformy oraz na poziomie każdego kursu uczelnia będzie w stanie podejmować działania korygujące i rozwijające treści, sposób organizowania treści w kursie i lepiej dobierać metody weryfikowania efektów uczenia się.

Ad. 2) Indywidualizacja kształcenia przybiera także **formy uzupełniające kształcenie**, pozwalające na indywidualne wsparcie naukowe lub zawodowe. Przykładem jest **program Złoty Student** adresowany do najlepszych maturzystów regionu rozpoczynających edukację w AWSB. Celem programu jest: odkrywanie i rozwijanie talentów najlepszych studentów chcących podnosić swoje kompetencje i zdobywać nowe doświadczenia, wsparcie studentów w zakresie świadomego budowania potencjału zawodowego oraz kreowania ścieżki kariery (zawodowej lub/i naukowej), promocja w środowisku akademickim i zewnętrznym Uczelni wyróżniających się w studentów, stworzenie grupy ambasadorów Akademii WSB. Program zbudowany jest w oparciu o wsparcie grupowe i indywidualne. Pierwszy etap ma na celu diagnozę potencjału studentów (z użyciem profesjonalnych narzędzi psychometrycznych i wsparcie konsultantów), następnie szkolenia poszerzające kompetencje interpersonalne i program mentoringowy, w ramach którego każdy student/ka będzie pracował/a indywidualnie z dopasowanym do jego /jej potrzeb mentorem. Ważnym uzupełnieniem programu jest angażowanie studentów w działania nastawione na rozwój naukowy (udział studentów w pracach kół naukowych, projektach uczelnianych), stymulowanie postaw sprzyjających mobilności studenta (wyjazdy zagraniczne, projekty międzynarodowe, certyfikowane szkolenia specjalistyczne, integracja z zagranicznymi studentami i in.). Ostatnim etapem programu jest indywidualna opieka i wsparcie studenta w budowaniu jego /jej indywidualnego portfolio (praktyki i staże, udział w wizytach studyjnych, udział w projektach, publikacje naukowe i udział w konferencjach, staże zagraniczne, zatrudnienie i in.) .

Ad.3) **Indywidualna organizacja studiów (IOS)** polega na realizowaniu obowiązującego programu studiów i ustaleniu indywidualnych terminów realizowania obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów. Indywidualna organizacja studiów może polegać w szczególności na:

- modyfikacji sposobu realizacji celów i efektów uczenia się ustalonych w programie studiów, sekwencyjnego systemu zajęć i egzaminów oraz modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów, czy porządku zajęć dydaktycznych w ramach toku studiów,
- ustaleniu indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego,
- zmianach terminów egzaminów i zaliczeń przedmiotów.

IOS może być zastosowana w odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością, szczególnie wyróżniających się osiągnięciami naukowymi, studiującymi na dwóch kierunkach, objętych programem wymiany międzynarodowej lub w przypadku innych przypadków wynikających ze specyficznej sytuacji rodzinnej lub zawodowej studenta.

Ad.4) Dostosowanie organizacji studiów do potrzeb osób z niepełnosprawnością wyraża się poprzez umożliwienie zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, w przypadku, gdy choroba lub niepełnosprawność studenta nie pozwala na udział w zajęciach w trybie standardowym. Zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach mogą polegać w szczególności na:

- zwiększeniu standardowo dopuszczalnej absencji,
- zmianie form sprawdzania wiedzy w trakcie trwania zajęć,
- propozycji zastosowania rozwiązań polegających na włączaniu do udziału w zajęciach osób trzecich, w szczególności występujących jako: tłumacze języka migowego, lektorzy, stenotypiści, asystenci laboratoryjni pomagający studentom z niesprawnością rąk,
- udostępnieniu studentom słabowidzącym czytelnych materiałów dydaktycznych w powiększonej czcionce (rozmiar należy uzgodnić ze studentem);
- zapewnieniu dobrego oświetlenia sal i miejsca pracy studenta słabowidzącego;
- wyznaczaniu innych ekwiwalentnych działań polegających w szczególności na: udziale w innych zajęciach, zmianie formy odbywania praktyk, tak, aby umożliwić uzyskanie zaliczenia lub zdanie egzaminu,
- udzielaniu pozwolenia na zastosowanie dodatkowych urządzeń technicznych umożliwiających studentowi pełny udział w zajęciach (laptopa, lupy, powiększalnika, notatnika brajlowskiego),
- odczytywać lub omawiać wyświetlany tekst;
- precyzyjnie słownie opisywać wizualną rzeczywistość (informacje zawarte na diagramach, wykresach, slajdach, w tabelach, itp.), używając konkretnych słów tak, by pobudzić wyobraźnię studenta;
- zapisując informacje na tablicy, jednocześnie je wypowiadać.

Ad.5) Przedmioty do wyboru

W trakcie studiów studenci oprócz przedmiotów realizowanych zgodnie z programem studiów dla kierunku zarządzanie mogą dokonywać wyboru spośród przedmiotów dodatkowych oraz specjalności studiów. Liczbę godzin do wyboru wraz z przypisanymi im punktami ECTS określa plan studiów. Również grupa przedmiotów swobodnego wyboru pozwala studentom na dalsze pogłębianie wiedzy specjalistycznej albo na poznanie wiedzy i nabycie umiejętności w innych niż specjalność obszarach zainteresowań. Ponadto student wybiera tematykę pracy dyplomowej i promotora, z którym współpracuje.

Ad. 6) Indywidualny plan i program studiów

Rozwiązaniem z zakresu indywidualizacji kształcenia adresowanym do studentów wyróżniających się wynikami w nauce są studia wg indywidualnego planu i programu studiów (zwane dalej IPSiPK). Mają na celu wzbogacenie zakresu wiedzy nabywanej przez studenta w ramach studiowanego kierunku lub specjalności. O IPSiPK mogą ubiegać się studenci wyróżniający się dobrymi wynikami w nauce (średnia wszystkich ocen na poziomie minimum 4.0), którzy ukończyli pierwszy rok studiów i uzyskali pełną liczbę punktów ECTS przewidzianą programem studiów. W przypadku wyrażenia zgody na IPSiPK Dziekan wyznacza spośród nauczycieli akademickich opiekuna dydaktycznego studenta. Obowiązkiem opiekuna dydaktycznego jest sprawowanie merytorycznej opieki nad właściwą realizacją planu i programu studiów indywidualnych.

Zmiany w planie studiów indywidualnych, w odniesieniu do studiów podstawowych, mogą polegać w szczególności na:

- dodaniu przedmiotów pozaprogramowych, o łącznym obciążeniu do 30% liczby godzin planu semestralnego,
- wymianie na inne części lub całości niektórych przedmiotów planu podstawowego, z uwzględnieniem zasady, że osiągnęte będą wszystkie efekty uczenia się i zachowana zostanie wymagana liczba punktów ECTS,
- zmianie charakteru i okresu odbywania praktyki, przy zachowaniu wymaganego minimalnego czasu jej trwania. Szczegółowe warunki realizacji IPSiPK opisuje stosowny regulamin. **Integralną** część planu studiów i procesu kształcenia studentów I stopnia na kierunku zarządzanie **stanowią obowiązkowe praktyki** studenckie. Podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Procedury odbywania praktyk są sformalizowane. Podstawowe założenia dotyczące praktyk studenckich zostały określone w **Regulaminie Praktyk Studenckich Akademii WSB oraz w ogólnym programie praktyk dla kierunku Zarządzanie**.

Na studiach I stopnia praktyki studenckie realizowane są na II, IV i V semestrze. Zgodnie z planem studiów w nowym cyklu kształcenia rozpoczynającym się w roku akademickim 2022/2023 trwają one 960 godzin (36 punktów ECTS) na studiach pierwszego stopnia.

Celem praktyk studenckich jest stworzenie możliwości praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów, pogłębienie jej o aspekty praktyczne, rozwijanie oraz doskonalenie umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu związanego z kierunkiem studiów zarządzanie, a także nabywanie kompetencji społecznych. Praktyka umożliwia poznanie realnych warunków i zadań realizowanych w działalności zawodowej oraz zorientowanie się w wymaganiach rynku pracy i pracodawców. Dzięki praktykom studenci bezpośrednio pozyskują doświadczenie i praktyczną wiedzę pomocną w realizowaniu treści kształcenia podczas zajęć dydaktycznych w Uczelni, zapoznają się z funkcjonowaniem instytucji/przedsiębiorstw, które mogą być w przyszłości miejscem pracy absolwentów, doskonala umiejętności zastosowania wiedzy specjalistycznej w sytuacjach zawodowych poprzez zadania praktyczne realizowane w miejscu pracy, przygotowują się do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone im zadania, poznają metody, formy oraz narzędzia organizacji i sposobu planowania pracy związane bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki.

Cele główne praktyk generują następujące cele szczegółowe:

- poszerzenie wiedzy zdobytej na studiach w tym w zakresie praktycznych aspektów i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania;
- zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego;
- rozwijanie umiejętności praktycznych
- poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej zakładu pracy, zasad organizacji pracy i podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli;
- kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji;
- doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.

Realizacja podanych celów daje sposobność studentom poszerzyć wiedzę zdobytą na studiach oraz stworzyć możliwości praktycznego wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobywanych w trakcie studiów w Organizacjach (instytucjach /,przedsiębiorstwach) pozwalających spożytkować wiedzę z zakresu Zarządzania i. Miejsce realizowania praktyk musi umożliwić osiągnięcie zakładanych efektów

uczenia się dla praktyk zawodowych, odpowiadać kierunkowi studiów . Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk.

Dopuszcza się następujące formy praktyk:

- praktyka realizowana w Organizacji (instytucji / przedsiębiorstwie) znajdującym się w bazie miejsc praktyk zawodowych Uczelni - student korzysta z oferty przedstawionej mu przez Akademickie Biuro Karier, Pełnomocnika ds. Praktyk Studenckich, oferty pozyskanej w ramach targów pracy i / lub praktyk organizowanych przez Uczelnię,
- praktyka odbywana w ramach realizowanych programów wymiany zagranicznej,
- miejsce praktyk może zostać pozyskane samodzielnie przez studenta, przy czym opiekun praktyki zatwierdza to miejsce w oparciu o określone przez Uczelnię kryteria (tj. m.in. warunki pracy umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla praktyk. Organizacja ma utrwaloną pozycję na rynku, zakres działalności Organizacji jest zgodny z kierunkiem zarządzanie, Organizacja zapewnia opiekuna praktyk o odpowiednich kwalifikacjach, infrastruktura Organizacji jest zgodna z wymaganiami współczesnego rynku pracy dla kierunku zarządzanie).

Procedurę procesu odbywania praktyk można opisać w czterech fazach:

1) **Faza wstępna** - student pobiera ze strony internetowej Regulamin oraz program praktyki, a z nim odpowiednie wzory dokumentów związane z praktykami: formularz zgłoszeniowy praktyki, porozumienie w sprawie praktyki, dzienniczek praktyki, sprawozdanie z praktyki oraz kartę zaliczeniową praktyki;

2) **Faza poszukiwań** - student aktywnie poszukuje miejsca na zrealizowanie praktyki samodzielnie lub poprzez wybór z Uczelnianej bazy miejsc praktyk lub korzystając przy tym z pomocy Uczelni. Uczelnia aktywnie pomaga studentom w znalezieniu miejsca na zrealizowanie praktyki i daje do wyboru kilka propozycji. Uczelnia przygotowuje studentom miejsca na praktyki w podmiotach, z którymi podpisała - specjalnie w tym celu - długoterminowe umowy i porozumienia o współpracy w zakresie organizacji i realizacji praktyk studenckich. Na podstawie wywiadu ze studentem Opiekun ds. praktyk studenckich udziela wszechstronnej pomocy w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami współpracującymi z Uczelnią. Miejsce realizowania praktyk studenckich musi odpowiadać kierunkowi studiów. Miejsce odbywania praktyki musi spełniać założone przez Uczelnię kryteria dotyczące kierunku zarządzanie. Po znalezieniu podmiotu, w którym student chciałby zrealizować praktykę zgłasza się z wypełnionym formularzem zgłoszeniowym i porozumieniem do *Opiekuna ds. praktyk studenckich* w celu skonsultowania swojego wyboru i uzyskania zgody Opiekuna na zrealizowanie praktyki w wybranym miejscu w oparciu o określone przez Uczelnię kryteria. Po uzyskaniu potwierdzenia, student dostarcza porozumienie do podmiotu w celu podpisania go przez jego dyrekcję (porozumienie to dokument, który jest zarówno skierowaniem jak i umową między uczelnią i podmiotem przyjmującym studenta na praktykę);

3) **Faza realizowania** - student odbywa praktykę, realizuje uzgodniony z Organizacją (przedsiębiorstwem, instytucją, firmą,) szczegółowy program praktyki i dokumentuje go w dzienniczku praktyki, co potwierdzone jest podpisem przez zakładowego opiekuna praktyki.

4) **Faza zaliczenia** - pod koniec realizowania praktyki student jest oceniany przez opiekuna zakładowego na karcie zaliczeniowej praktyki; student poza tym samodzielnie przygotowuje sprawozdanie z praktyki (zgodnie ze wzorem) i z całym zestawem dokumentów zgłasza się do *Pełnomocnika ds. praktyk studenckich* w celu uzyskania zaliczenia końcowego z praktyki. Zaliczenia

praktyki dokonuje *Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich* powołany przez Rektora Uczelni biorąc pod uwagę opinię zakładowego opiekuna praktyk i dzienniczek praktyk. Zaliczenie praktyki ma charakter kompleksowy i uwzględnia każdy efekt określony dla praktyki zawodowej.

Opiekę nad całym procesem odbywania praktyk sprawuje *Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich* powołany przez Rektora Uczelni. *Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich* posiada odpowiednie kwalifikacje, tj. posiada doświadczenie zawodowe związane z kierunkiem zarządzanie oraz stopień doktora w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek. Jako *Pełnomocnik ds. praktyk* i przedstawiciel Akademii WSB jest przełożonym studentów odbywających praktykę, odpowiada za realizację praktyki zgodnie z jej celem, efektami uczenia się i ustalonym programem oraz sprawuje nadzór nad przebiegiem praktyk. Jest upoważniony do rozstrzygania wspólnie z przedstawicielem zakładu pracy spraw związanych z przebiegiem praktyki. Do jego zadań należy w szczególności: akceptacja wybranego zakładu pracy, jako miejsca do odbycia praktyki w oparciu o określone przez Uczelnię kryteria określone w Regulaminie praktyk (m.in. możliwość osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, zakres działalności danej firmy / instytucji, funkcje i cele działania organizacji zgodne z kierunkiem studiów, kwalifikacje kadry zapewniające odpowiednie kompetencje Zakładowego opiekuna praktyk), nawiązywanie kontaktów z zakładami pracy w celu zorganizowania miejsc do odbycia praktyk, przygotowywanie ofert praktyk, koordynacja przebiegu praktyk na uczelni, prowadzenie dokumentacji praktyk, ustalenie w porozumieniu ze studentem indywidualnego programu praktyki oraz nadzór nad jej realizacją, udzielanie pomocy studentom odbywającym praktykę, współpraca z zakładowym opiekunem praktyki, monitorowanie przebiegu praktyki w zakładzie pracy oraz nadzór nad realizacją programu praktyki w porozumieniu z zakładowym opiekunem praktyk, sporządzanie sprawozdań z praktyk zrealizowanych w zakończonym roku akademickim. Kompetencje *Pełnomocnika Rektora ds. Praktyk Studenckich* oraz Zakładowego Opiekuna praktyk zapewniają właściwy nadzór i opiekę nad osiąganiem przez studentów zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. *Pełnomocnik Rektora ds. Praktyk Studenckich* oraz Zakładowy Opiekun praktyk powinni posiadać dyplom studiów wyższych i odpowiednie doświadczenie zawodowe związane z zakresem programu praktyki. *Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich* zapewnia studentom odbywającym praktyki również kontakt na platformie Teams w wyznaczonych godzinach.

System kontroli i oceny praktyk jest kompletny i sformalizowany. Studenci są kontrolowani i oceniani od samego początku procesu realizacji praktyki, aż po zaliczenie końcowe z praktyki zarówno przez *Pełnomocnika Rektora ds. praktyk studenckich* zatrudnionego w Uczelni oraz przedstawiciela zakładu pracy w postaci zakładowego opiekuna praktyki. Studenci mają obowiązek przygotowywania szczegółowej dokumentacji z praktyki opisującej poszczególne fazy realizacji praktyki. W trakcie praktyki studenckiej na terenie podmiotu studenci podlegają zakładowemu opiekunowi praktyki, który kontroluje na bieżąco proces realizacji celów praktyki, szczegółowego programu praktyki i uzyskiwania efektów uczenia się, a pod jej koniec ocenia praktykanta wpisując swoje uwagi na karcie zaliczeniowej praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyk jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się określonych dla praktyk. Podstawą zaliczenia praktyki przez *Pełnomocnika Rektora ds. praktyk studenckich* jest ocena ze strony Zakładowego Opiekuna praktyki w KARCIE ZALICZENIA PRAKTYKI i analiza dokumentów w postaci DZIENNICZKA PRAKTYKI I SPRAWOZDANIA Z PRAKTYK ZAWIERAJĄCEGO ELEMENT SAMOOCENY. *Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich* po otrzymaniu kompletu dokumentów podejmuje decyzję o jej zaliczeniu.

W ramach systemu kontroli zaliczania praktyk stosuje się następujące metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny:

Wiedza:

- obserwacja Studenta w trakcie praktyki, w tym w trakcie wykonywania zadań;
- sprawdzanie na bieżąco wiedzy przez Zakładowego Opiekuna Praktyk;
- opinia i ocena wiedzy praktykanta przez Zakładowego Opiekuna Praktyki;
- przygotowanie sprawozdania Studenta z praktyki i jego analiza.

Umiejętności:

- obserwacja Studenta w trakcie praktyki;
- sprawdzanie na bieżąco umiejętności Studenta przez Zakładowego Opiekuna Praktyk;
- opinia i ocena umiejętności praktykanta przez Zakładowego Opiekuna Praktyki;
- wnioski z analizy sprawozdania Studenta z praktyki.

Kompetencje społeczne:

- obserwacja Studenta podczas realizacji zadań związanych z programem praktyki;
- sprawdzanie kompetencji społecznych przez Zakładowego Opiekuna Praktyk oraz innych pracowników z zakładu pracy w trakcie praktyki;
- opinia i ocena kompetencji społecznych przez Zakładowego Opiekuna Praktyki;
- analiza sprawozdania Studenta z praktyki.

Zaliczenie z praktyki wpisywane jest do **protokołu elektronicznego w Wirtualnej Uczelni**, a dokumentacja z praktyk, która opisuje praktykę jest archiwizowana. Zasady zaliczenia praktyk szczegółowo określa **Regulamin Praktyk Studenckich Akademii WSB** oraz **program praktyk dla kierunku Zarządzanie**.

Uczelnia jednoznacznie określiła efekty uczenia się dla praktyk studenckich i metody ich weryfikacji, co zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór Organizacji o zakresie działalności odpowiednim do efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

Efekty te uwzględniają też, zgodnie z PRK, progresję wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zależności od etapu praktyki i stopnia kształcenia. Stąd efekty dla praktyki i jej etapów I, II i III są dobrane tak, aby ten progres i rozwijanie umiejętności uwzględnić.

Weryfikacja poprawności wyboru przez studenta podmiotu, w którym realizowane będą praktyki w kontekście możliwości osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się, dokonywana jest w oparciu o określone przez Uczelnię kryteria na podstawie składanego przez studenta przed rozpoczęciem praktyk Formularza Zgłoszeniowego Praktyki Zawodowej (załącznik nr 1 w Programie Praktyk Studenckich).

Miejscem realizacji praktyk studentów kierunku zarządzanie są podmioty gospodarcze, np. przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe korporacje międzynarodowej, firmy technologiczne, finansowe, korporacje, działy HR, urzędy miast i gmin lub starostwa, urzędy pracy, instytuty badawcze, organizacje pozarządowe, firmy badające opinię publiczną, działy PR i marketingu, agencje reklamowe.

W trosce o jak najwyższy poziom realizacji praktyk studenckich Dział Praktyk Studenckich i Akademickie Biuro Karier na podstawie wywiadu ze studentem udziela wszechstronnej pomocy w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami współpracującymi z Uczelnią. *Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich* - przedstawiciel Akademii WSB jest przełożonym studentów odbywających

praktykę, odpowiada za realizację praktyki zgodnie z jej celem efektami uczenia się i ustalonym programem oraz sprawuje nadzór nad przebiegiem praktyk.

Praktyki zawodowe podlegają hospitacjom. Uczelnia prowadzi też na bieżąco badanie opinii studentów na temat efektywności praktyk. Po zakończonych praktykach studenci wypełniają ankietę oceny praktyk. Monitoring efektywności praktyk obejmuje analizę dzienniczków praktyk, miejsc w ramach których studenci odbywają praktyki, badania prowadzone wśród studentów. Od 2018 roku studenci oceniają jakość praktyki. Poniżej przedstawiono najważniejsze wyniki z badań przeprowadzonych wśród studentów wydziału (w tym wśród studentów kierunku zarządzanie). Wyniki są prezentowane dla badania przeprowadzonego w czerwcu 2022 roku.

Tab.2. Wyniki ewaluacji praktyk przez studentów Akademii WSB.

Oceniany obszar	Studenci kierunku Zarządzanie	Studenci wszystkich kierunków studiów
Ogólny stopień satysfakcji z odbytej praktyki zawodowej	4,85	4,86
Organizacja oraz efektywność wykorzystywania czasu podczas praktyk zawodowej	4,82	4,82
Stopień wykorzystania w trakcie odbywania praktyki wiedzy zdobytej podczas zajęć dydaktycznych	4,53	4,51
Stopień, a jakim praktyki przyczyniły się do pogłębienia wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów	4,71	4,71
Stopień, a jakim praktyki rozwinęły umiejętności praktyczne	4,79	4,79
Stopień, a jakim praktyki rozwinęły samodzielność i odpowiedzialność podczas wykonywania pracy	4,77	4,80
Stopień, a jakim praktyki rozwinęły umiejętność komunikowania się i pracy w zespole	4,80	4,81
Stopień, a jakim praktyki rozwinęły umiejętności organizacji pracy własnej/zarządzania czasem	4,81	4,79
Stopień, a jakim praktyki zwiększają szanse na późniejsze znalezienie zatrudnienia	4,59	4,60
Opiekun praktyki z ramienia firmy, w której odbywałam/odbywałem praktykę był osobą kompetentną i pomocną w realizacji zadań	4,96	4,96
Jak ocenia Pan/i zaangażowanie oraz wsparcie kierunkowego opiekuna praktyk z ramienia Uczelni?	4,80	4,76
Jak ocenia Pan/i kontakt (telefoniczny, mailowy i osobisty) z opiekunem ds. praktyk z ramienia uczelni?	4,76	4,72

Do zadań Opiekuna należy m.in. zapoznanie studenta z zakresem prowadzonej działalności organizacji/institucji, udostępnienie niezbędnych materiałów i środków do wykonania postawionych zadań, sprawowanie opieki merytorycznej nad studentem i konsultowanie wykonywanych przez niego zadań a także wspomaganie w tworzeniu dobrego klimatu pracy i właściwych relacji w miejscu

odbywania praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyk jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, udokumentowane przez studenta w Dzienniczku praktyk, w postaci raportu specyfikującego przebieg praktyk i realizowane przez studenta w trakcie praktyk zadania. Opiekun praktyk z ramienia organizacji/institucji przyjmującej weryfikuje osiągnięcie przez studenta każdego efektu uczenia się, potwierdza podpisem i pieczętą osiągnięcie założonych efektów uczenia się w Dzienniczku praktyk oraz przedstawia opinię na temat postawy i pracy studenta.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się uwzględnia zarówno potrzeby studentów stacjonarnych i niestacjonarnych jak i zapewnienie warunków dla prawidłowej organizacji procesu kształcenia i sprawdzania uzyskiwanych przez studentów efektów uczenia się przy zachowaniu przyjętych przez uczelnię standardów jakości kształcenia.

- Aby ułatwić studentom integrowanie studiów, pracy zawodowej i życia prywatnego, Uczelnia wprowadziła na studiach stacjonarnych program „3 dni studiujesz 2 dni pracujesz”. Zajęcia na studiach stacjonarnych, w ramach programu „3 dni studiujesz 2 dni pracujesz”, odbywają się od środy do piątku, a dla studentów, którzy nie mogą studiować w ciągu tygodnia, zajęcia odbywają się weekendowo. Studia niestacjonarne realizowane są w 2 dniowych zjazdach odbywających się na ogół co dwa tygodnie w soboty i niedziele. W planie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przestrzegana jest zasada, by bloki dydaktyczne z jednego przedmiotu nie przekroczyły 4 godzin lekcyjnych. Stałym elementem organizacji zajęć są godziny konsultacji realizowane przez każdego nauczyciela akademickiego prowadzącego zarówno wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminaria oraz lektoraty. Terminy konsultacji są podawane do wiadomości studentów za pośrednictwem Wirtualnego Dziekanatu. Przyjęte rozwiązania odnoszące się do organizacji zjazdów, częstotliwość zjazdów, liczba godzin dydaktycznych (z uwzględnieniem długości bloku dydaktycznego) sprzyjają realizacji zakładanych w programie studiów efektów uczenia się.
- Od semestru letniego roku akademickiego 2020/2021 Akademia WSB rozpoczęła wdrażanie koncepcji kształcenia modułowego, co oznacza, że semestr jest podzielony na dwie części (moduły), pomiędzy którymi odbywa się sesja zaliczeniowa – egzaminacyjna z przedmiotów, które odbywają się w pierwszym module. Kolejny cykl zaliczeń odbywa się po zakończeniu drugiego modułu. Ideą przyświecającą koncepcji kształcenia modułowego jest umożliwienie koncentrowania się w większym stopniu na treściach przedmiotów z poszczególnych modułów, a także rozłożenie w czasie obciążenia studentów związanego z przygotowaniem się do zaliczeń i egzaminów. Warto zaznaczyć, że kształcenie modułowe stanowi odpowiedź na oddolną inicjatywę studentów, którzy zgłosili takie zapotrzebowanie na spotkaniach Samorządu Studenckiego. Przed wprowadzeniem kształcenia modułowego odbyły się konsultacje Dziekana Wydziału Nauk Stosowanych z Prorektorem ds. Studenckich i Współpracy z Otoczeniem, Prodziekanami poszczególnych wydziałów i studentami. Koncepcja kształcenia modułowego była również konsultowana na posiedzeniach Rady Ekspertów, gdzie spotkała się z zainteresowaniem i entuzjazmem. Po pierwszej edycji realizacji kształcenia modułowego przeprowadzono badanie ilościowe wśród studentów, które wykazało poparcie studentów tego typu organizacji nauki.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Jako dobrą praktykę w zakresie kryterium 2 można potraktować **różnorodność metod kształcenia**, która jest w Akademii WSB realizowana konsekwentnie od wielu lat. Regularnie szkolimy naszych nauczycieli akademickich w zakresie doboru metod dydaktycznych (szkolenia z zakresu Problem Based Learning, szkolenia z Design Thinking), zapewniamy studentom dostęp do wirtualnych laboratoriów, by mogli realizować program niezależnie od warunków epidemicznych, prowadzimy zajęcia w sposób, który angażuje całe grupy (grywalizacja, case study) do poszukiwania rozwiązania danego problemu, organizujemy dodatkowe szkolenia umożliwiające studentom zdobycie certyfikatów i kolejnych kompetencji (kurs pierwszej pomocy, kurs Digital marketing). Wszystkie te działania mają na celu takie uatrakcyjnienie procesu kształcenia, by studenci maksymalnie się w ten proces angażowali. Akademia WSB rozwija także metody dydaktyczne w obszarze kształcenia zdalnego organizując szkolenia z zakresu metodyki zdalnego nauczania w aspekcie zarówno projektowania kursu, stosowania wybranych narzędzi platformy Online WSB, np.: Lekcja, ocena wzajemna studentów; sposobów weryfikowania efektów uczenia się (opracowanie systemu pomiaru progresu nauczania, ocena formatywna i sumatywna, opracowanie w postaci zarządzenia rektora standardu weryfikowania efektów uczenia się za pomocą testów pisemnych). Rozwój metod dydaktycznych opiera się nie tylko na szkoleniu nauczycieli, ale także poddawaniu się zewnętrznej ewaluacji (opisane powyżej), procesom hospitacji i wizytacji dydaktycznych, a także audytom (np.: audyty kursów e-learningowych, audyty egzaminów pisemnych prowadzonych na platformie OnlineWSB i Inspera), opracowywaniem standardów i pilotażom wybranych metod dydaktycznych (np. aktualnie trwa pilotaż metodyki dynamicznych ścieżek edukacyjnych na platformie e-learningowej). Uczelnia aktywnie pozyskuje środki na projekty dedykowane rozwojowi dydaktyki np. projekt Doskonałość dydaktyczna czy Regionalna Inicjatywa Doskonałości.

Jedną z najważniejszych form kształcenia którą wprowadzamy to indywidualizacja kształcenia poprzez:

- **sukcesywne tworzenie spersonalizowanego środowiska uczenia się.** W uczelni opracowano koncepcję komplementarnego systemu kształcenia w postaci uzupełniających się systemów wspierających nauczanie – zajęcia warsztatowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne prowadzone stacjonarnie wspierane kształceniem zdalnym z użyciem różnych systemów i rozwiązań informatycznych (platforma Moodle, MS TEAMS, system do elektronicznego egzaminowania, wirtualne laboratoria).
- **program Złoty student** adresowany do najlepszych maturzystów regionu rozpoczynających edukację w AWSB. Pierwszy etap programu ma na celu diagnozę potencjału studentów (z użyciem profesjonalnych narzędzi psychometrycznych i wsparcie konsultantów), następnie szkolenia poszerzające kompetencje interpersonalne i program mentoringowy, w ramach którego każdy student/ka będzie pracował/a indywidualnie z dopasowanym do jego /jej potrzeb mentorem. Ostatnim etapem programu jest indywidualna opieka i wsparcie studenta w budowaniu jego /jej

indywidualnego portfolio (praktyki i staże, udział w wizytach studyjnych, udział w projektach, publikacje naukowe i udział w konferencjach, staże zagraniczne, zatrudnienie i in.).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zgodnie z Uchwałą Senatu Uczelni w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz form studiów o przyjęciu na kierunek zarządzanie na studia I stopnia decyduje: spełnienie wymogów formalnych, tj. posiadanie świadectwa maturalnego oraz złożenie kompletu wymaganych dokumentów (świadectwo dojrzałości podpisane zdjęcie, potwierdzenie uiszczenia opłaty rekrutacyjnej). Kandydaci wypełniają online formularz rekrutacyjny oraz test diagnostyczny z języka obcego. Oferta edukacyjna w zakresie kierunku zarządzanie kierowana jest w szczególności do kandydatów, którzy:

- wykazują zainteresowanie zagadnieniami związanymi z zarządzaniem,
- wykazują gotowość ustawicznego dokończenia się,
- wykazują uzdolnienia i zainteresowania naukami społecznymi,

Kandydat na studia powinien mieć **kompetencje cyfrowe** w zakresie wykorzystania podstawowych narzędzi do komunikacji online, w szczególności pakietu MS Office oraz MS Teams, korzystania z poczty elektronicznej. Dla studentów, którzy zgłaszają braki kompetencji cyfrowych, Uczelnia organizuje szkolenia uzupełniające w tym zakresie.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia uzyskanych w innych uczelniach określa *Regulamin Studiów* (Rozdział 5 – Tryb i zasady uzyskiwania zaliczeń). Zgodnie z jego zapisami studenci przechodzący z innych uczelni do Akademii WSB na drugi i kolejne semestry studiów zobowiązani są do uzyskania zaliczenia przedmiotów wynikających z różnic programowych. Sposób wyrównania różnic programowych ustala Dziekan/Prodziekan w porozumieniu z nauczycielami akademickimi. Zaliczone przedmioty i punkty ECTS uzyskane w innej uczelni mogą zostać uznane w miejsce przedmiotów i przypisanych im punktów zawartych w planie studiów w przypadku zbieżności efektów uczenia się tych przedmiotów w obydwu uczelniach. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan/Prodziekan po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów odbytych w innej uczelni, przedłożoną przez studenta. Studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w innej uczelni, w tym zagranicznej, z przypisanymi punktami ECTS, zajęcia te zalicza się do osiągnięć wyrażonych w punktach ECTS w Akademii WSB.

Zasady potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa *Regulamin uznawalności efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie uczenia się poza systemem studiów obowiązujący w Akademii WSB*. Regulamin ten uwzględnia wszystkie obowiązujące w tym zakresie regulacje prawne. Przyjęte zasady potwierdzania efektów uczenia się uwzględniając odpowiednie sposoby weryfikacji efektów przez nauczycieli akademickich z odpowiednimi kwalifikacjami zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania określa *Regulamin dyplomowania*, który opisuje przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składania prac dyplomowych, przygotowywania recenzji prac dyplomowych, przebiegu egzaminu dyplomowego. W trakcie egzaminu dyplomowego odbywającego się przed komisją w składzie: przewodniczący (dziekan, prodziekan, bądź nauczyciel akademicki wyznaczony przez dziekana), promotor oraz recenzent, student prezentuje pracę dyplomową (prezentacja ustna wsparta prezentacją multimedialną), odpowiada na pytanie

promotora związane z tematem pracy dyplomowej i sformułowane w kontekście studiowanej specjalności oraz na pytanie recenzenta sformułowane w kontekście studiowanego kierunku.

Promotorem pracy dyplomowej, może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora, posiadający dorobek naukowy z zakresu dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek zarządzanie. Uczelnia stara się opiekę nad pracami dyplomowymi powierzać osobom, które oprócz dorobku naukowego posiadają również doświadczenie praktyczne. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Dorobek naukowy, zawodowy recenzenta powinien być zgodny z zakresem tematycznym recenzowanej pracy.

Praca licencjacka na kierunku zarządzanie jest pracą opartą o aktualny stan wiedzy i jej zastosowań z zakresu dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny wiodącej lub ekonomia i finanse oraz stan praktyki w obszarze zarządzania rozwiązującą problem praktyczny realizowaną pod opieką Promotorów.

Zakłada się, że proces dyplomowania na studiach pierwszego stopnia służy do rozwiązania prostego problemu praktycznego przy pomocy odpowiednich metod i narzędzi typowych dla dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Od dyplomanta oczekuje się opanowania poprawnej (zgodnej z zasadami dyplomowania dla kierunku zarządzanie) techniki pisania prac dyplomowych oraz wykazania się znajomością literatury przedmiotu, w tym dotyczącej aspektów wdrożeniowych oraz wykorzystania metod i pozyskanych źródeł badawczych odpowiednich dla rozwiązania sformułowanego problemu praktycznego. Dodatkowo student ma za zadanie opanować szereg umiejętności samodzielnego planowania pracy, samodzielnej realizacji zakładanej jej struktury, umiejętność analizy oraz wnioskowania a także prezentacji treści pracy zgodnej z zasadami logiki i gramatyki.

Studenci najpierw dokonują wyboru specjalności (pod koniec 3 semestru), a następnie deklarują wybór danego promotora spośród nauczycieli akademickich będących specjalistami z odpowiednim dorobkiem naukowym w wybranej przez studenta specjalności. Wyborów tych studenci dokonują poprzez system Wirtualna Uczelnia.

Na wniosek promotora lub recenzenta autorzy wyróżniających się prac, wyrastających ponad kanon wymagany dla ogółu prac dyplomowych zostają wyróżnieni nagrodą Rektora. System weryfikacji efektów końcowych obejmuje kontrolę i nadzór nad procesem dyplomowania oraz badanie losów zawodowych absolwentów.

W uczelni obowiązuje Regulamin Antyplagiacyjny, którego celem jest przeciwdziałanie naruszaniu praw autorskich i nieuprawnionemu wykorzystywaniu cudzej własności intelektualnej. Uczelnia korzysta z Jednolitego Systemu Antyplagiacyjnego (JSA).

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągniętych efektów uczenia określa *System weryfikacji efektów uczenia się* stanowiący część *Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia* oraz *Regulamin Studiów*. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. W sytuacjach problematycznych student może wystąpić o egzamin komisyjny. Dziekan zarządza egzamin komisyjny. Ogólne zasady oceniania studentów uwzględniają również reakcje na zachowania nieetyczne. Monitorowanie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się prowadzone jest na różnych etapach kształcenia poprzez:

- zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów) – nauczyciel akademicki wpisuje ocenę w terminie 7 dni od daty przeprowadzenia egzaminu / zaliczenia w systemie Wirtualnej Uczelni,
- weryfikację efektów uczenia się uzyskiwanych w trakcie praktyk,
- weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego, którego wynik jest podawany studentowi bezpośrednio po jego zakończeniu,
- weryfikację efektów uczenia się w trakcie badania losów zawodowych absolwentów – tj. czy są aktywni zawodowo, a jeśli tak, to czy ich aktywność zawodowa związana jest z ukończonym kierunkiem studiów, jak oceniają swoje kompetencje zdobyte na Akademii WSB.

Jasno określone wymagania dotyczące sposobu zaliczenia przedmiotów objętych planem studiów stawiane studentom oraz stosowane kryteria ocen zawarte są w *Regulaminie Studiów* oraz *Ramowym systemie oceny studentów w Akademii WSB* (dostępnych w wersji elektronicznej na stronie internetowej).

Dla zapewnienia przejrzystości systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się każdy student ma możliwość dokładnego zapoznania się z zagadnieniami z zakresu:

- obowiązków prowadzących zajęcia dydaktyczne,
- wymagań dotyczących zaliczeń przedmiotów,
- kryteriów ilościowych przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych,
- przyznawania ocen przez prowadzących przedmiot,
- wymagań dotyczących egzaminów dyplomowych,
- warunków zaliczania różnic programowych.

Zasady oceny studentów reguluje *Ramowy system oceny studentów*, który opisuje szczegółowe wymagania dotyczące przedmiotów kończących się egzaminem, zaliczenia ćwiczeń z przedmiotów kończących się egzaminem, zaliczeń z przedmiotów, które nie kończą się egzaminem, a także kryteria ilościowe przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych oraz stosowaną skalę ocen. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach są określone w sylabusie. Sylabus przedmiotu precyzuje metody walidacji efektów uwzględniając zgodność metody weryfikacji z określonymi treściami i efektami uczenia się przypisanymi do zajęć. Dotyczy to również zajęć językowych, które kończą się pisemnym testem na poziomie B2 wg CEF (Common European Framework of Reference for Languages) sprawdzającym m.in. umiejętność rozumienia tekstu, tłumaczenia zdań czy wyrażania opinii.

Zasady zdalnego przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się w postaci pisemnych i ustnych zaliczeń oraz egzaminów reguluje Zarządzenie Rektora (53/2021/2022 oraz 38/2022/2023) dotyczące ustanowienia standardów przygotowania pisemnych, testowych egzaminów i zaliczeń przy użyciu platform: OnlineWSB oraz Inspera. Zarządzenie obejmuje zasady metodyczne dotyczące przygotowania egzaminów, np.: określające wielkość bazy, typy pytań, sposób zabezpieczania egzaminów. Ponadto zarządzenie zawiera rekomendacje zastosowania w teście egzaminacyjnym minimum 10% pytań problemowych, losowanych z wydzielonej kategorii bazy pytań, umożliwiających weryfikację umiejętności zastosowania wiedzy w praktyce.

Należy tu dodać, iż **w procesie indywidualizacji kształcenia** polegającym na sukcesywnym tworzeniu spersonalizowanego środowiska uczenia się opracowano koncepcję komplementarnego systemu kształcenia w postaci uzupełniających się systemów wspierających nauczanie – zajęcia warsztatowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne prowadzone stacjonarnie wspierane kształceniem zdalnym z użyciem

różnych systemów i rozwiązań informatycznych (platforma Moodle, MS TEAMS, uwzględniając system do elektronicznego egzaminowania, wirtualne laboratoria). Uzupełnieniem jest selflearning w postaci możliwości samodzielnego testowania się (selftesting) w trakcie nauki. W kursach umieszczone są quizy, testy i pigułki wiedzy, które pomagają studentom dopasować tempo uczenia do swoich możliwości. Uczelnia poszukuje narzędzi pozwalających wspierać personalizację kształcenia poprzez wdrażanie analityki procesu uczenia w postaci oprogramowania Tableau oraz wdrożenia specjalnego rozszerzenia do platformy e-learningowej pozwalające zbierać informacje na temat sposobów, ścieżek uczenia się studentów, a więc analiza czasu spędzonego na przeglądaniu konkretnych materiałów dydaktycznych, aktywności na platformie, czasu spędzonego na rozwiązywaniu poszczególnych zadań, najczęściej popełnianych błędów itp. Dzięki informacjom zbieranym na poziomie całego systemu platformy oraz na poziomie każdego kursu uczelnia będzie w stanie podejmować działania korygujące i rozwijające treści, sposób organizowania treści w kursie i lepiej dobierać metody weryfikowania efektów uczenia się.

Proces weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnością. W trakcie egzaminów końcowych i zaliczeń nauczyciele uwzględniają możliwość zdawania ich w formie zaadaptowanej. Forma weryfikacji powinna być ustalona odpowiednio wcześniej przed egzaminem/zaliczeniem we współpracy z Centrum ds. Osób z niepełnosprawnością i może polegać m.in. na:

- a) zdawaniu egzaminów pisemnych przy pomocy komputera z oprogramowaniem do syntezy mowy lub powiększania tekstu, linijki brajlowskiej, klawiatury alternatywnej,
- b) zdawaniu przy pomocy arkusza egzaminacyjnego wydrukowanego w powiększonej czcionce lub brajlu, dostosowanie alternatywnej formy zapisu,
- c) korzystaniu z pomocy asystenta.

Jeśli w danym przypadku istnieje więcej niż jedna forma alternatywna zdawania egzaminu, wyboru formy dokonuje student.

W celu wyrównania szans studenta z niepełnosprawnością student może wnioskować o dokonanie zmiany trybu zdawania egzaminów lub uzyskiwania zaliczeń danego przedmiotu, a Dziekan może wydać decyzję zmiany trybu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń zależnie od rodzaju niepełnosprawności studenta. W ramach zmiany formy zaliczenia lub egzaminu możliwe są:

- przedłużenie czasu trwania zaliczenia lub egzaminu,
- zamiana egzaminu pisemnego na ustny lub ustnego na pisemny,
- włączanie do egzaminu osób trzecich, np.: tłumacze języka migowego, stenotypiści i lektorzy.

Przygotowywane prace etapowe mają formę testów, opracowań danego problemu związanego z treściami programowymi zajęć oraz prezentacji multimedialnych. Prace egzaminacyjne mają formę testów, prac bazujących na zadaniach problemowych i opisowych, a także formę ustnej odpowiedzi. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne studentów obejmują tematykę związaną z naukami o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Tematy prac dyplomowych realizowanych przez studentów kierunku zarządzanie są zróżnicowane, odpowiadają obszarowi zagadnień wybranej specjalności, np. Zarządzanie ryzykiem w sektorze paliwowym na przykładzie PKN Orlen i Lotos; Raport 8D jako metoda rozwiązywania problemów jakościowych na przykładzie firmy produkującej dla motoryzacji; Zarządzanie zespołem IT, na przykładzie Cisco Systems Poland Sp. z o.o.; Manager jako lider zmotywowanego zespołu; Biznesplan przedsiębiorstwa na przykładzie „Catran” Sp. z o.o.; Strategia promocji operatora wirtualnego na rynku telefonii komórkowej na przykładzie Virgin Mobile.

Prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu antyplagiatowemu w systemie JSA (Jednolity System Antyplagiatowy). Prace dyplomowe oraz etapowe studentów są archiwizowane zgodnie z obowiązującymi zasadami. Podlegają one również cyklicznym przeglądom w celu oceny spójności ich tematyki ze studiowanym kierunkiem. Ponadto cyklicznie zostają przeprowadzane audyty egzaminów pisemnych w celu weryfikacji ich zgodności z obowiązującymi standardami.

Dodatkowo przeprowadzane są w każdym semestrze analizy uzyskiwanych przez studentów ocen, analizy terminowości ukończenia studiów i przyczyn odsiewu studentów. Analiza uzyskiwanych przez studentów ocen ma na celu wskazanie przedmiotów z dużą liczbą ocen niedostatecznych oraz dostatecznych – czyli tych, które sprawiają studentom największą trudność, co pozwala podjąć odpowiednie działania, np. organizację dodatkowych zajęć/kursów, ułatwiających zrozumienie materiału. Ponadto analiza dostarcza informacji na temat rozkładu ocen, w przypadku znaczącego odchylenia od typowego rozkładu ocen podejmowane są kroki wyjaśnienia przyczyn takiego odchylenia. Analiza terminowości ukończenia studiów pozwala ocenić przyczyny problemów, jakie mają studenci z ukończeniem kierunku studiów, ale także ocenić pracę poszczególnych promotorów z dyplomantami. Z kolei analiza przyczyn odsiewu studentów pozwala prześledzić przyczyny rezygnacji i skreśleń studentów, a tym samym podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze, np. jeśli wśród najczęstszych przyczyn rezygnacji podawana jest utrata pracy z powodu pandemii, Uczelnia podejmuje odpowiednie kroki, np. wprowadzenie dodatkowych stypendiów dla osób dotkniętych skutkami Covid-19.

Uczelnia monitoruje efekty uczenia się osiągnięte przez studentów również poprzez badania zawodowych losów absolwentów. Analiza wyników badań Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), dla którego głównym źródłem informacji są dane administracyjne pochodzące z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz z systemu POL-on, pozwala stwierdzić, iż spośród absolwentów studiów I stopnia na kierunku zarządzanie w województwie śląskim, absolwenci Akademii WSB najszybciej zostają zatrudniani na umowę o pracę po uzyskaniu dyplomu (średnio w 0,9 miesiąca w przypadku studiów I stopnia, 0,69 w przypadku st. II stopnia), najkrócej byli bezrobotni w pierwszym roku po dyplomie: 0,87% (100% oznacza 1 rok), względny wskaźnik bezrobocia wynosi 0,16 (studia I stopnia) przy 0,54 dla ogółu kierunków reprezentujących nauki społeczne w Polsce oraz 0,44 dla studiów II stopnia przy 0,83% dla ogółu kierunków reprezentujących nauki społeczne w Polsce.

Walidacja efektów uczenia się założonych w programie studiów i uszczegółowionych w sylabusach zajęć opiera się na wykorzystaniu metody nastawionej na weryfikację efektów uczenia się w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wiele metod pozwala jednocześnie weryfikować wiedzę i umiejętności. Umiejętności praktyczne w tym przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w zakresie zarządzania weryfikowane jest poprzez ćwiczenia praktyczne i, dyskusje grupowe, rozwiązywanie problemów oraz projekty.

Wybrane metody walidacji efektów uczenia się prezentuje poniższa *Tabela 3*.

Tabela 3. Wybrane metody walidacji efektów uczenia się.

Kategoria	Wiedza	Umiejętności	Kompetencje społeczne
Metody	• egzaminy ustne - standaryzowane, na bazie problemu; • egzaminy pisemne -	• egzaminy ustne i pisemne; • obserwacja i ocena wykonania zleconego	• przedłużona obserwacja przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego),

	eseje, raporty, testy wyboru, testy uzupełniania; - ocena prac pisemnych indywidualnych i zespołowych, takich jak: konspekty zajęć, eseje, przygotowanie artykułu do publikacji, przygotowanie abstraktu wystąpienia konferencyjnego; - ocena prezentacji i wystąpień indywidualnych i zespołowych, takich jak: prezentacje ustne, prezentacje ustne oparte o przygotowane materiały wizualne z wykorzystaniem multimedialnych, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą; - egzaminacje ustne, egzaminacje pisemne, ocena prac pisemnych ocena prezentacji i wystąpień indywidualnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, - self-test, quiz.	zadania praktycznego w warunkach rzeczywistych lub symulowanych - opracowanie, projektu; - obserwacja zachowań i umiejętności podczas działań praktycznych, takich jak: udział w dyskusji, panelu dyskusyjnym, debacie, „burzy mózgów”, odgrywanie ról, - aktywność i realizacja zadań w czasie praktyk zawodowych, - udział w konferencjach naukowych, seminariach, - aktywność w kole naukowym, - aktywność w czasie zajęć; - obserwacja zachowań i umiejętności, udział w konferencjach naukowych bądź seminariach, aktywność w kole naukowym, aktywność w czasie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, - self-test, quiz.	- esej refleksyjny, - obserwacja zachowań i umiejętności podczas zajęć i działań praktycznych, - samoocena, - udział w konferencjach naukowych bądź seminariach, - aktywność w kole naukowym. - obserwacja zachowań i umiejętności, udział w konferencjach naukowych bądź seminariach, aktywność w kole naukowym, aktywność w czasie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

W zakresie kryterium 3 na uwagę zasługują rozwiązania w zakresie weryfikacji efektów uczenia się w trybie zdalnym jakie stosuje Akademia WSB – w tym oprogramowanie do zdalnego egzaminowania Inspera. Studenci pomimo początkowych obaw związanych ze stosowaniem systemu, obecnie bardzo cenią jego uniwersalność i fakt, że zapewnia wszystkim równe szanse w uzyskaniu sprawiedliwej oceny z egzaminu.

Uprzejmie prosimy zatem o uznanie za dobrą praktykę stosowanego przez Akademię WSB rozwiązania w zakresie **weryfikacji efektów uczenia się w trybie zdalnym jakim jest Inspera. Jesteśmy trzecią uczelnią w Polsce**, która prowadzi sesje egzaminacyjne z wykorzystaniem profesjonalnej platformy uznanej w świecie za spełniającą najwyższe standardy rozwiązań elektronicznych. System Inspera w momencie rozpoczęcia egzaminu odcina studentowi dostęp do internetu oraz do twardego dysku co w zasadniczy sposób minimalizuje zachowania niepożądane. System proctoringu pozwala nagrywać cały egzamin, w tym twarz studenta/teki, jego pulpit oraz

dźwięk z otoczenia. System sam wychwytuje niepożądane zachowania w trakcie nagrania i informuje nauczyciela poprzez generowanie końcowych alertów i zaznaczając czas na nagraniu. Wszyscy nauczyciele, a także studenci każdorazowo przed sesją egzaminacyjną zostali przeszkoleni w zakresie obsługi platformy i otrzymali szczegółowe materiały instruktażowe. To, co warto podkreślić wskazując zalety stosowania Inspery nie dotyczy jedynie aspektu zabezpieczenia egzaminu i podniesienia jego jakości. Wykorzystanie Inspery pozwala standaryzować egzaminy i zapewnić sprawiedliwe dla wszystkich studentów warunki egzaminacyjne. Jest to zatem rozwiązanie etyczne i uniwersalne, a przy tym innowacyjne. Dodatkowo, z uwagi na możliwość wykorzystywania 24 różnych typów pytań zachęca nauczycieli do podnoszenia jakości metodycznej swoich egzaminów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Akademia WSB rozwija także metody dydaktyczne w obszarze kształcenia zdalnego organizując szkolenia z zakresu metodyki zdalnego nauczania w aspekcie zarówno projektowania kursu, stosowania wybranych narzędzi platformy Online WSB, np.: Lekcja, ocena wzajemna studentów; sposobów weryfikowania efektów uczenia się (opracowanie systemu pomiaru progresu nauczania, ocena formatywna i sumatywna, opracowanie w postaci zarządzenia rektora standardu weryfikowania efektów uczenia się za pomocą testów pisemnych).

Uzupełnieniem jest selflearning w postaci możliwości samodzielnego testowania się (selftesting) w trakcie nauki. W kursach umieszczone są quizy, testy i pigułki wiedzy, które pomagają studentom dopasować tempo uczenia do swoich możliwości. Uczelnia poszukuje narzędzi pozwalających wspieranie personalizacji kształcenia poprzez wdrażanie analityki procesu uczenia w postaci oprogramowania Tabloo oraz wdrożenia specjalnego rozszerzenia do platformy e-learningowej pozwalające zbierać informacje na temat sposobów, ścieżek uczenia się studentów a więc analiza czasu spędzonego na przeglądaniu konkretnych materiałów dydaktycznych, aktywności na platformie, czasu spędzonego na rozwiązywaniu poszczególnych zadań, najczęściej popełnianych błędów itp. Dzięki informacjom zbieranym na poziomie całego systemu platformy oraz na poziomie każdego kursu uczelnia będzie w stanie lepiej dobierać metody weryfikowania efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na kierunku zarządzanie na studiach I stopnia zajęcia prowadzi 114 nauczycieli akademickich, w tym 43 nauczycieli zatrudnionych w Uczelni na podstawie umowy o pracę jako podstawowym miejscu pracy (w tym 4 osoby z tytułem profesora, 18 ze stopniem doktora

habilitowanego, 49 ze stopniem doktora i 43 z tytułem zawodowym magistra). Znacząca część kadry posiada dorobek naukowy w dyscyplinach nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie reprezentują dyscypliny naukowe zgodne z dyscyplinami, z których wywodzą się prowadzone przez nich przedmioty, m.in. nauki o zarządzaniu i jakości ekonomia i finanse, nauki prawne, nauki socjologiczne, filozofia, psychologia, nauki o polityce i administracji. Znacząca część kadry posiada aktualny dorobek naukowy w wymienionych dyscyplinach, jak też są wśród kadry osoby posiadające zarówno dorobek naukowy jak i doświadczenie zawodowe związane z praktyką zarządczą. Nauczyciele Ci mają doświadczenie eksperckie, wdrożeniowe w zakresie projektów badawczych. Ponadto wśród kadry prowadzącej zajęcia są przedstawiciele praktyki gospodarczej aktualnie pełniący funkcje zarządcze, kierownicze, stanowiska specjalistów, np. w zakresie HR, innowacji, finansów i in. Wśród kadry akademickiej są też lektorzy z odpowiednim wykształceniem filologicznym, którzy prowadzą lektoraty j. obcych. Łącznie w Wydziale Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej w roku akademickim 2022/2023 w ramach programu studiów na kierunku zarządzanie studia I stopnia 79% ogółu godzin zajęć będą realizować pracownicy zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Kadra akademicka prowadząca zajęcia na kierunku zarządzanie na studiach I stopnia w szczególności związana z dyscypliną naukową nauki o zarządzaniu i jakości jest aktywna naukowo publikując wyniki prowadzonych badań w wysoko punktowanych czasopismach, uczestnicząc w wielu projektach badawczych oraz konferencjach naukowych. Dorobek naukowy części kadry prowadzącej zajęcia na kierunku zarządzanie ma swój udział w uzyskanej przez Uczelnię w roku 2022 kategorii naukowej A w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Za właściwą obsadę zajęć dydaktycznych na kierunku zarządzanie odpowiada Prodziekan w porozumieniu z Dziekanem. W obsadzie zajęć uwzględnia się zgodność dorobku naukowego osoby prowadzącej z zakresem merytorycznym przedmiotu w dyscyplinie, z którą ten przedmiot jest związany, a w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne prowadzonych w formie ćwiczeń, projektów - odpowiednie doświadczenie zawodowe. Szczególną wagę Uczelnia przywiązuje do obsady seminarium dyplomowego. Na kierunku zarządzanie seminarium dyplomowe powierzone jest nauczycielom akademickim posiadającym co najmniej stopień doktora oraz aktualnie prowadzącym badania naukowe, a także uwzględnia się osoby posiadające doświadczenie zawodowe. Przy obsadzie zajęć dydaktycznych uwzględnia się także wyniki oceny studenckiej, kompetencje cyfrowe, wyniki hospitowania zajęć dydaktycznych oraz oceny okresowej, a także równomierne obciążenie kadry. Zasady stosowane przy obciążeniu nauczycieli akademickich uwzględniają wskazania ujęte w art. 127 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku zarządzanie posiada wysokie kompetencje dydaktyczne, które rozwijane są w ramach udziału w szkoleniach dydaktycznych i metodycznych oraz długoletni staż pracy w Uczelni.

Polityka kadrowa Uczelni charakteryzuje się:

- motywowaniem kadry akademickiej do systematycznego podnoszenia kwalifikacji w zakresie uzyskiwania stopni i tytułów naukowych, a także rozwoju kompetencji dydaktycznych,
- pozyskiwaniem kadry reprezentującej kluczowe dla Uczelni dyscypliny naukowe,
- motywowaniem kadry naukowo-dydaktycznej do rozwijania aktywności naukowej w stopniu co najmniej odpowiadającym wymogom ustalonym w tym zakresie przez Rektora, m.in. poprzez inicjowanie i włączanie się w realizację wartościowych krajowych i międzynarodowych projektów naukowo-badawczych, finansowaniem publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych, angażowaniem w projekty realizowane na rzecz otoczenia Uczelni,

- mobilizowaniem kadry dydaktycznej zatrudnionej na podstawie umów cywilno-prawnych do włączania się w badania naukowe, wydarzenia naukowe (np. konferencje, Festiwal Nauki, Tydzień Bezpłatnych Szkoleń, turnieje wiedzy itp.) oraz inne przedsięwzięcia realizowane na Wydziale, również z myślą o interesariuszach zewnętrznym.

Planowanie zatrudnienia kadry akademickiej w Akademii WSB opiera się na następujących wyznacznikach:

- zapotrzebowanie na kadrę na danym kierunku studiów,
- zakres merytoryczny zajęć realizowanych w ramach danego programu studiów,
- liczba studentów i liczebność grup studenckich,
- liczba godzin dydaktycznych programu studiów,
- zasady rozliczenia pensum dydaktycznego,
- profil i zakres prac naukowo-badawczych prowadzonych w uczelni.

W procesie doboru pracowników badawczo-dydaktycznych podstawowymi kryteriami oceny kwalifikacji kandydatów są: dynamika kariery naukowej kandydata, dorobek naukowy, dotychczasowe doświadczenia i osiągnięcia kandydata w zakresie działalności naukowej, badawczej i dydaktycznej, zgodność tematyki publikacji i prac badawczych kandydata i/lub doświadczeń praktycznych zdobytych poza uczelnią z treściami programowymi realizowanymi w ramach wybranych zajęć dydaktycznych, które kandydat ma prowadzić, a także kompetencje cyfrowe.

W przypadku rekrutacji nauczycieli prowadzących zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne studentów lub w ramach studiów prowadzonych na profilu praktycznym, znaczącymi kryteriami oceny kandydatów są: doświadczenie praktyczne kandydata zdobyte poza Uczelnią, np.: w ramach pracy zawodowej, a także posiadane uprawnienia zawodowe oraz doświadczenie dydaktyczne. Podstawą weryfikacji kwalifikacji kandydata są: informacje pozyskane w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej, analiza dokumentów (np.: dyplomy, certyfikaty, zaświadczenia, curriculum vitae), analiza publikacji.

Proces rekrutacji reguluje procedura wewnętrznego systemu jakości - *Zasady rekrutacji pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych*. Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne zostały uregulowane w jednej z procedur Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Akademia WSB uzyskała prestiżową akredytację **Logo HR Excellence**, wpisującą się w unijną strategię pt. *Human Resources Strategy for Researchers*. To wyróżnienie potwierdza, że procesy rekrutacyjne są prowadzone w Uczelni w atmosferze zaufania, w sposób przejrzysty i zgodny z wytycznymi Europejskiej Karty Naukowca. Akredytacja stanowi podstawę premiowania Akademii WSB w konkursach grantowych m.in. Komisji Europejskiej, Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz konkursach i programach Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Uczelnia na bieżąco monitoruje potrzeby związane z indywidualnym rozwojem kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy i dokłada wszelkich starań, aby zapewnić im jak najlepsze warunki. Każdy pracownik ma możliwość skorzystania z takich form wsparcia, które uznaje za optymalne z punktu widzenia kierunku rozwoju swojej kariery akademickiej. Pracownicy przygotowujący się do doktoratów oraz postępowań habilitacyjnych są wspierani poprzez finansowanie prac naukowo-badawczych, krajowych i zagranicznych staży naukowych, uczestnictwa w konferencjach itp. Mogą także liczyć na zmniejszenie pensum dydaktycznego. Pracownicy aspirujący do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego, dodatkowo uzyskują pomoc Uczelni i Wydziału w dobrym przygotowaniu

naukowym i organizacyjnym do tego awansu zawodowego. Pracownicy koncentrujący się na dydaktyce biorą udział w programie Rozwoju Kompetencji Dydaktycznych opisanym niżej.

Uczelnia wspiera rozwój naukowy pracowników poprzez:

- przyznawanie stypendiów naukowych dla pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych w Uczelni na podstawowym miejscu pracy (Naukowy Fundusz Stypendialny im. Profesora Henryka Walicy tworzony z środków własnych Uczelni);
- ponoszenie kosztów udziału w seminarium doktorskim oraz opłat za czynności związane z otwarciem przewodu doktorskiego oraz kosztów postępowania habilitacyjnego;
- finansowanie krajowych i zagranicznych staży naukowych, mobilności dydaktycznych, naukowych wizyt studyjnych oraz wyjazdów w roli profesorów wizytujących;
- finansowanie krajowych i międzynarodowych badań naukowych ze środków przeznaczonych na badania statutowe oraz ze środków własnych Uczelni;
- wspieranie pracowników prowadzących badania naukowe w rozliczaniu ich kosztów, prowadzeniu dokumentacji oraz poszukiwaniu partnerów naukowych do badań;
- wspieranie pracowników badawczo-dydaktycznych w opracowywaniu wniosków aplikacyjnych do krajowych i międzynarodowych programów badawczych oraz zarządzaniu uzyskanymi grantami i ich rozliczaniu;
- wnoszenie przez uczelnię wkładów własnych do projektów krajowych i międzynarodowych, w których uczestniczą pracownicy naukowo-dydaktyczni uczelni;
- finansowe i organizacyjne wsparcie konferencji naukowych organizowanych i współorganizowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Akademii WSB;
- finansowanie udziału pracowników w konferencjach międzynarodowych i krajowych;
- finansowanie publikacji prac naukowych w wydawnictwie naukowym Akademii WSB oraz w innych wydawnictwach krajowych i zagranicznych;
- stwarzanie motywacyjnego systemu wynagrodzeń, powiązanego z osiągnięciami dydaktycznymi i naukowymi pracowników;
- stwarzanie dogodnych warunków pracy poprzez rozwijanie infrastruktury dydaktycznej i naukowo-badawczej, w tym modernizację istniejących i budowę nowych laboratoriów, zakupy aparatury badawczej i urządzeń warunkujących prowadzenie kształcenia i badań na najwyższym światowym poziomie;
- udzielanie pracownikom badawczo-dydaktycznym urlopów naukowych;
- inwestycje w kapitał ludzki w postaci szkoleń i kursów podnoszących jakość i efektywność pracy naukowo-badawczej kadry akademickiej;
- wsparcie młodych pracowników naukowych poprzez otwarte dyskusje nad dorobkiem habilitacyjnym, seminaria i konsultacje poprzedzające otwarcie przewodów doktorskich;
- organizowanie tematycznych seminariów z zakresu poszczególnych dyscyplin z udziałem przedstawicieli innych ośrodków naukowych, zarówno krajowych jak i zagranicznych;
- wdrożenie i wykorzystanie różnorodnych mechanizmów pozyskiwania środków na rozwój kadry, w tym pozyskanie środków z funduszy unijnych;
- intensywny rozwój kontaktów naukowych i dydaktycznych z ośrodkami akademickimi z całego świata, umożliwiający pracownikom uczelni budowanie zespołów badawczych czy np. wymianę doświadczeń akademickich;
- rozwój zawodowy poprzez udział w certyfikowanych szkoleniach, stażach;

- w ramach **Programu Rozwoju Kompetencji Dydaktycznych** nauczycieli Uczelni organizowane są szkolenia przygotowujące pracowników do zaimplementowania nowoczesnych metod dydaktycznych do prowadzonych zajęć. Program został rozpoczęty od szkoleń pokazujących aktywne metody pracy ze studentami takie, jak: burze mózgów, dyskusja moderowana, odgrywanie ról, praca ze studium przypadku. Od stycznia 2019 r. Uczelnia uruchomiła tutoring akademicki, który jest formą indywidualizacji ścieżki kształcenia w oparciu o kontakt z mentorem.
  - Dobór kadry
  - W przypadku rekrutacji pracowników badawczo-dydaktycznych podstawowymi kryteriami oceny kwalifikacji kandydatów są: dynamika kariery naukowej kandydata, dotychczasowe doświadczenia kandydata w zakresie działalności naukowej, badawczej i dydaktycznej, zgodność tematyki publikacji i prac badawczych kandydata i/lub doświadczeń praktycznych zdobytych poza uczelnią z efektami uczenia się realizowanymi w ramach wybranych zajęć dydaktycznych, które kandydat prowadzi, doświadczenie dydaktyczne, w tym doświadczenie w wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość. W przypadku rekrutacji nauczycieli dydaktycznych prowadzących zajęcia mające charakter praktyczny lub w ramach studiów prowadzonych w profilu praktycznym podstawowymi kryteriami oceny kandydatów są: doświadczenie praktyczne kandydata zdobyte poza uczelnią, np.: w ramach pracy zawodowej, doświadczenie dydaktyczne, w tym doświadczenie w wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość. Podstawą weryfikacji kwalifikacji kandydata są: informacje pozyskane w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej, analiza dokumentów (np.: dyplomy, certyfikaty, zaświadczenia, curriculum vitae), analiza publikacji.
  - Proces rekrutacji reguluje procedura wewnętrznego systemu jakości - *Zasady rekrutacji pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych*. Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne zostały uregulowane w jednej z procedur Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.
  - Nauczyciele mają także do dyspozycji szereg szkoleń z zakresu **doskonalenia kompetencji cyfrowych** i umiejętności korzystania z narzędzi typowych dla kształcenia zdalnego, zarówno synchronicznego jak i asynchronicznego. W zakresie prowadzenia zajęć zdalnych synchronicznych pracownicy mają do dyspozycji szkolenia z zakresu obsługi MS TEAMS, w zakresie prowadzenia zajęć asynchronicznych szkolenia z obsługi platformy OnlienWSB. Do dyspozycji nauczycieli jest ponad 50 tutoriali prezentujących jak korzystać z poszczególnych funkcjonalności Platformy Moodle, tutoriali metodycznych, webinarów poświęconych projektowaniu kursów, weryfikacji efektów uczenia się zdalnie. Przykłady tematów szkoleń z zakresu zdalnej edukacji realizowanych w ciągu ostatniego okresu: Jak korzystać z platformy OnlineWSB w wersji 3.9 do prowadzenia zajęć zdalnych, Budowanie e-kursu na platformie OnlineWSB - jak poprowadzić wykłady, Budowanie e-kursu na platformie OnlineWSB - jak poprowadzić ćwiczenia, Zarządzanie studentami i praca w grupach, Komunikacja ze studentami w Moodle, Ćwiczenia interaktywne H5P, Dziennik ocen w Moodle, Zakończenie semestru na Moodle, Ankiety, badania, kwestionariusze, głosowania, Zaawansowane metody oceniania w Moodle, Komplementarny system kształcenia Akademii WSB, Tworzenie egzaminów, zaliczeń oraz ocenianie w Inspira. Aktualnie, w ramach projektu Doskonałość Dydaktyczna pracownicy biorą udział w szkoleniach z zakresu „Projektowanie systemu pomiaru nauczania” i „Narzędzia platformy OnlineWSB do mierzenia postępu nauczania”. Opracowany jest cykl szkoleń Wirtualny Warsztat Wykładowcy, który pozwoli na certyfikowanie kompetencji nauczycieli w zakresie

umiejętności projektowania i prowadzenia zajęć zdalnych. Ponadto w Uczelni zatrudnionych jest dwóch metodyków. Metodocy udzielają wsparcia i konsultacji przy wprowadzaniu nowych metod dydaktycznych, w tym również mających zastosowanie w kształceniu zdalnym, oraz opracowywaniu materiałów dydaktycznych i sylabusów. Wsparciem w zakresie indywidualnego rozwoju kompetencji dydaktycznych nauczycieli są hospitacje i wizytacje dydaktyczne, które pozwalają uzyskać informacje zwrotne oraz rekomendacje rozwojowe od bardziej doświadczonych kolegów. Warto wspomnieć działania Akademii WSB w zakresie budowania społeczności uczącej się i wzajemnego uczenia się od siebie w ramach Spotkań z e-learningiem. Są to cykliczne spotkania, na których nauczyciele dzielą się swoimi sprawdzonymi metodami dydaktycznymi z innymi pracownikami dydaktycznymi, np.: Forum jako niedocenione narzędzie angażowania studentów w e-kursie, Kompetencje nauczyciela epoki cyfrowej.

Szczególnym wyzwaniem dla Akademii WSB było utrzymanie wysokiego poziomu wsparcia zawodowego, socjalnego i psychologicznego dla pracowników w okresie pandemii COVID-19. Udało się to osiągnąć dzięki szybkiej reorganizacji pracy, wdrożeniu platform do komunikacji on-line, prowadzeniu intensywnych szkoleń ułatwiających korzystanie z tych narzędzi, a także dzięki utrzymywaniu ciągłej łączności władz Akademii WSB z pracownikami (np. regularne spotkania online). Umocniło to wśród pracowników poczucie wsparcia ze strony pracodawcy w tym trudnym okresie i pozwoliło kontynuować obowiązki dydaktyczne i naukowe bez uszczerbku na ich jakości. Uczelnia zapewniła także pracownikom prowadzącym zajęcia na platformach do komunikacji online oraz na platformie e-learningowej szerokie wsparcie techniczne i szkoleniowe (np. zapewniono indywidualny instruktaż przed rozpoczęciem zajęć i asystę techniczną w trakcie realizacji zajęć, udostępniono sprzęt multimedialny do nagrywania z wyprzedzeniem wykładów i innych form zajęć itp.). Ponadto zaoferowano szeroki program szkoleń z zakresu opracowywania i realizacji kursów e-learningowych i zajęć na platformach Zoom i MSTEams, co było poprzedzone przeprowadzeniem wśród nauczycieli akademickich badania rozpoznającego ich potrzeby w tym zakresie. Następnie zintensyfikowano szkolenia dla wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia w formie blended-learning, służące rozwojowi kompetencji do prowadzenia zajęć z użyciem technik kształcenia na odległość, np. na platformie WSB Online udostępniono w formule webinarów i kursów multimedialnych wszystkie informacje niezbędne do prowadzenia kursów. Uruchomiono także helpdesk w formule 7/24. Odrębne szkolenia przeprowadzono dla studentów. Niezależnie od bieżącej kontroli ze strony Uczelni jakości wszystkich zajęć online, w semestrze letnim 2020/2021 przeprowadzono badanie ewaluacyjne służące ocenie przyjętych rozwiązań przez kadre akademicką i studentów, a na podstawie wniosków z tego badania zintensyfikowano szkolenia w tych obszarach, gdzie wystąpiły największe potrzeby, jak np. system oceniania na platformie online WSB, praca w grupach na platformie MsTeams, tworzenie egzaminów w systemie Inspera itp. Wszystkie zajęcia prowadzone w sposób zdalny są na bieżąco monitorowane, m.in. poprzez ocenę kursów na platformie OnlineWSB czy hospitację zajęć (zarówno przez osoby merytoryczne jak i przez metodyków czy prodziekanów). W roku 2022 powtórzono badanie wśród studentów i nauczycieli pytając ich o opinie na temat jakości kształcenia zdalnego i ich preferencje dotyczące stosowania go w przyszłości. Zarówno studenci jak i nauczycieli mieli pozytywny stosunek do tej formy kształcenia i oczekiwali na jego pozostawienie i dalszy rozwój.

Szkolenia koordynuje **Centrum Nowoczesnych Metod i Technologii Edukacyjnych**.

Akademia WSB systematycznie rozwija także ofertę pozostałych szkoleń podnoszących kwalifikacje dydaktyczne pracowników. W ramach programu *Excellence in Education - Kompleksowy Program Rozwoju Akademii WSB oraz EduLider – rozwój Akademii WSB dla regionu* odbywają się następujące szkolenia krajowe:

- Higher Education Teaching Certificate (Harvard University),
- International Management Teachers Academy (IMTA) CEEMAN (Słowenia),
- Problem Based and Project Organised Learning workshop (PBL i nauczanie projektowe) - Aalborg University (Dania),
- Aktywne metody pracy z grupą,
- Zastosowanie metod PBL w dydaktyce w uczelni wyższej,
- Problem Solving w nowoczesnej dydaktyce,
- Tutoring akademicki,
- Język angielski dla kadry dydaktycznej,
- Zaawansowane pozyskiwanie informacji naukowej,
- Przygotowanie prezentacji w Prezi,
- Przygotowanie prezentacji w Power Point,
- Weryfikacja efektów uczenia się w ramach zajęć zdalnych,
- Zasady i narzędzia tworzenia ankiet internetowych z wykorzystaniem Webankiety,
- Od celów do efektów - projektowanie skutecznych procesów nauczania z wykorzystaniem narzędzi wirtualizacji przestrzeni edukacyjnej,
- Szkolenia dla kadry akademickiej z zakresu dostosowania kształcenia do osób z niepełnosprawnościami,
- Ocena formatywna i sumatywna,
- Projektowanie wsteczne.

W 2019 r. Uczelnia uruchomiła z własnych środków *Szkołę Grywalizacji* – cykl szkoleń adresowanych do nauczycieli zainteresowanych wdrożeniem gamifikacji w ramach prowadzonych przez siebie zajęć.

Specjalnie dla nauczycieli języka obcego zorganizowano cykl warsztatów prezentujących możliwości zastosowania gamifikacji, a także wykorzystania nowoczesnych technologii w ramach zajęć językowych. Ponadto lektorzy korzystają z warsztatów adresowanych do kadry dydaktycznej Akademii WSB organizowanych w ramach **Programu Rozwoju Kompetencji Dydaktycznych** finansowanych ze środków unijnych.

W trosce o jakość i umiędzynarodowienie badań naukowych, w ramach projektu **PERFECT - Regionalna Inicjatywa Doskonałości w Akademii WSB**, który uzyskał dofinansowanie z środków konkursu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Regionalna Inicjatywa Doskonałości (10 788 423,16 zł) prowadzone są działania służące **podniesieniu kompetencji pracowników naukowo-badawczych Akademii WSB**, m.in.:

- warsztaty i szkolenia w zakresie metodologii prowadzonych badań,
- wykorzystania oprogramowania pozwalającego na prowadzenie analiz ilościowych i jakościowych,
- wsparcia organizacyjne procesu badań naukowych poprzez profesjonalne biuro projektów naukowych,
- motywowania do przygotowywania coraz bardziej ambitnych i interdyscyplinarnych projektów badawczych oraz poprawy wykorzystania ich wyników,

- zwiększenia udziału doktorantów i studentów w badaniach naukowych poprzez tworzenie zespołów doskonałości naukowej, w tym udział w interdyscyplinarnych projektach badawczych i publikowaniu ich wyników.

Służą temu m.in.:

- szkolenia dla pracowników m.in. takie jak: *Kształtowanie kluczowych kompetencji badawczych, Analiza statystyczna wyników badań naukowych, Praca z danymi i obiektami wynikowymi, Obsługa oprogramowania do badań jakościowych, Wizualizacja informacji z użyciem raportów tabelarycznych i wykresów, Efektywne wykorzystanie portali internetowych dla naukowców, Mendeley + ScienceDirect: przydatne narzędzia w pracy naukowca, Praktyczne wykorzystanie menedżerów bibliografii, Język angielski dla pracowników naukowych – przygotowywanie artykułów naukowych w języku angielskim* i in.,
- zwiększenie mobilności naukowej pracowników poprzez ich aktywny udział w znaczących krajowych i światowych wydarzeniach naukowych (kongresy, konferencje, sympozja, itp.),
- organizacja cyklu warsztatów z redaktorami naczelnymi czasopism naukowych indeksowanych w bazie Web of Science oraz Scopus, a także z redaktorami, wydawcami czołowych wydawnictw naukowych jak np. Springer, Palgrave, SAGE, Routledge,
- organizacja krótkoterminowych staży naukowych oraz wykładów naukowców posiadających międzynarodowe osiągnięcia naukowo-badawcze z renomowanych uniwersytetów na świecie odbywające się w siedzibie Uczelni, będących okazją do dyskusji naukowej nt. światowych trendów badawczych wybranych subdyscyplin naukowych, w których uczelnia prowadzi badania, wyników badań, projektów.

Praca naukowo-dydaktyczna podlega cyklicznej ocenie przez różne grupy interesariuszy. Zasady prowadzenia ocen jakości pracy pracowników badawczo-dydaktycznych regulują wybrane procedury wewnętrznego systemu jakości: *Zasady dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich, Zasady przeprowadzania hospitacji zajęć i wizytacji dydaktycznych, Zasady prowadzenia ewaluacji jakości kształcenia wśród studentów i słuchaczy studiów podyplomowych.*

Każdy nauczyciel akademicki zgodnie z art. 128 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym podlega **ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na cztery lata**. Oceny nauczyciela akademickiego dokonuje się ponadto zawsze po upływie roku od uzyskania oceny negatywnej oraz na wniosek Dziekana lub Rektora, jeśli zaistniała szczególna konieczność dokonania takiej oceny. W ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych uwzględnia się cztery zakresy działalności, tj.: kształcenie i wychowanie studentów, dorobek naukowy, udział w pracach organizacyjnych Uczelni, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, zarówno w obszarze kompetencji dydaktycznych, badawczych ale także zawodowych – w przypadku profilu praktycznego. Wnioski wynikające z oceny mogą mieć wpływ na: podwyższenie lub obniżenie wysokości uposażenia, awanse i wyróżnienia, powierzenie stanowisk kierowniczych.

W każdym semestrze prowadzona jest ocena jakości zajęć, tj. ocena nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem dokonywana przez studentów, która jest uwzględniana w ocenie okresowej nauczyciela akademickiego. Studenci oceniają zajęcia zarówno prowadzone w formule stacjonarnej jak i zdalnej. Badanie jest prowadzone za pomocą platformy Wirtualna Uczelnia jak i platformy Moodle. W przypadku oceny kursu student m.in.: ocenia dobór i jakość materiałów wykorzystanych w kursie, ocenia jakość aktywności, wykorzystanych w kursie, sposób kontaktu nauczyciela ze studentami, wskazuje także te elementy kursu, które były dla niego najbardziej wartościowe oraz może zaproponować zmiany lub elementy wymagające udoskonalenia. Oceny studentów są uwzględniane w ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Ponadto opinie na temat jakości pracy dydaktycznej zbierane są na bieżąco, w ramach spotkań Dziekanów i

Prodziekanów ze studentami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego. Zajęcia prowadzone przez nauczycieli, zarówno w formie stacjonarnej jak zdalnej (w tym kursy e-learningowe) podlegają hospitacjom i wizytacjom metodycznym. Hospitacjom podlegają również kursy dydaktyczne na Platformie Moodle. Nauczyciele, którzy posiadają twórcze osiągnięcia uzyskane w działalności dydaktycznej, naukowej lub organizacyjnej (w tym w obszarze podejmowania działań projakościowych) mogą otrzymać nagrodę Rektora, przyznawaną raz w roku i uroczyście wręczaną w ramach dorocznego Święta Uczelni.

Polityka kadrowa obejmuje: zasady rozwiązywania konfliktów, które precyzuje Procedura rozpatrywania skarg i wniosków, politykę antydyskryminacyjną, której zasady ujmuje dokument Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 61/2017/2018, z dnia z dnia 17.05.2018 r. Dokument ten ma zastosowanie wobec pracowników i jest też deklaracją zasad postępowania wobec całej społeczności akademickiej. Stosuje się zasady tolerancji i poszanowania dla każdego człowieka w duchu humanistycznych wartości bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, przekonania religijne, przekonania polityczne, stan zdrowia, niepełnosprawność, przynależność etniczną, przynależność związkową oraz orientację seksualną. W Uczelni działa Komisja Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna oraz Komisja Dyscyplinarna.

Polityka kadrowa wspierana jest również prowadzonymi na Uczelni badaniami naukowymi dotyczącymi problematyki jakości kształcenia. Badania te prowadzone między innymi przez dr Sabinę Ratajczak - Prorektora Uczelni uwzględniają takie zagadnienia jak innowacyjne metody kształcenia, zdalne kształcenie. Polityka kadrowa czerpie z wniosków tych badań opublikowanych w postaci prac, jak np.: Ratajczak, S. (2022). Digital leadership at universities – a systematic literature review. *Forum Scientiae Oeconomia*, 10(4), 133–150; Srivani V., Hariharasudan A., Nawaz N., Ratajczak S. (2022) Impact of Education 4.0 among engineering students for learning English language. *PLOS ONE* 17(2): e0261717 S. Ratajczak, Zdalne kształcenie w czasie epidemii COVID-19 w opinii nauczycieli i studentów Akademii WSB, *Ekonomiczne skutki pandemii*, red. J. Błach, B. Barszczowska; S. Ratajczak, M. Kot-Radojewska, W kierunku zwiększenia zatrudnialności studentów i absolwentów na rynku pracy – przykład Akademickiego Biura Karier Akademii, *Rynek Pracy*, IPISS, nr 2 (2018); S. Ratajczak, Tutoring akademicki – korzyści dla studenta, nauczyciela i uczelni wyższej. *Kultura i Edukacja*, 2016, nr 3 (113), S. Ratajczak, J. Uroda, Innowacje dydaktyczne jako element przewagi konkurencyjnej na rynku uczelni wyższych (w) red. A.Francik, K.Szczepańska-Woszczyzna, J.Dado, *Procesy innowacje w polskiej gospodarce – potencjał zmian*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, 2016.

Badania te tworzą podstawy do formułowania celów i zadań między innymi dla organizacji procesu rozwijania kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie realizują prace naukowe, a ich wyniki opublikowane w artykułach naukowych i monografiach wykorzystują w ramach prowadzonych zajęć, Jako przykład opublikowanych wyników badań wykorzystanych w zajęciach na kierunku zarządzanie oraz zalecanej literatury studentom można podać:

- Lis Marcin: *Higher Education Institutions and Digital Transformation. Building University-Enterprise Collaborative Relationships*, 2023, Routledge, ISBN 9781032425177 (300 punktów),
- Grzesiak Mateusz: *Leadership and Narcissism in the Organization*, 2022, Routledge, ISBN 9781032197388 (300 punktów)
- Dacko-Pikiewicz Zdzisława: *Reputation Management and Family Business*, 2021, New York, Routledge, ISBN 9781003226215, 242 s.DOI:10.4324/9781003226215 (300 punktów)

- Szczepańska-Woszczyna Katarzyna: Management Theory, Innovation, and Organisation A Model of Managerial Competencies, 2020, Routledge, ISBN 9780367485528 (300 punktów)
- Schomaker Rahel, Hack Marko, Mandry Ann-Katrin: The EU's reaction in the first wave of the Covid-19 pandemic between centralisation and decentralisation, formality and informality, Journal of European Public Policy, 2021, vol. 28, nr 8, s. 1278-1298 DOI:10.1080/13501763.2021.1942153 (200 punktów)
- Makiela Zbigniew, Borowiecki Ryszard, Stuss Magdalena (red.): Sustainability, Technology and Innovation 4.0, 2021, Routledge, ISBN 978-1-032-02590-2, 360 s. DOI:10.4324/9781003184065 (150 punktów)
- Chen Yang, Lyulyov Oleksii, Pimonenko Tetiana [i in.]: CHINA'S DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT: INCENTIVES AND CHALLENGES, Technological and Economic Development of Economy, 2022, s.1-21. DOI:10.3846/tede.2022.18018 (140 punktów)
- Hasan Md. Morshadul, Popp József, Olah Judit: Current landscape and influence of big data on finance, Journal of Big Data, 2020, vol. 7, nr 1. DOI:10.1186/s40537-020-00291-z, (140 punktów)
- Castanho Rui Alexandre, Naranjo Gómez José Manuel, Cabezas Fernández José, Marcol Dias, [in.]: Sustainable valuation of land for development. Adding value with urban planning progress. A Spanish case study, Land Use Policy, 2020, vol. 92,. DOI:10.1016/j.landusepol.2019.104456 (140 punktów)
- Bukowski Lech, Werbińska-Wojciechowska Sylwia: Using fuzzy logic to support maintenance decisions according to Resilience-Based Maintenance concept, Eksploatacja i Niezawodność, 2021, vol. 23, nr 2, s.294–307. DOI:10.17531/ein.2021.2.9, (140 punktów)
- Kurowska-Pysz Joanna, Kunikowski Grzegorz: The ESCO Formula as Support for Public and Commercial Energy Projects in Poland, Energies, 2021, vol. 14, nr 23. DOI:10.3390/en14238098 (140 punktów)
- Mucha-Kuś Karolina, Czakon Wojciech, Sołtysik Maciej: Coopetitive Platform: Common Benefits in Electricity and Gas Distribution, Energies, 2021, vol. 14, nr 21, DOI:10.3390/en14217113, (140 punktów)
- Drożdż Wojciech, Kinelski Grzegorz, Czarnecka Marzena [i in.]: Determinants of decarbonization — how to realize sustainable and low carbon cities?, Energies, 2021, vol. 14, nr 9, DOI:10.3390/en14092640 (140 punktów).

Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie angażują się również w działalność ekspercką oraz zasiadają w licznych stowarzyszeniach i gremiach doradczych, np. **dr hab. Marcin Lis, prof. AWSB** pełni funkcję członka Zespołu Eksperskiego ds. Społecznej Odpowiedzialności Nauki oraz Działalność Upowszechniającej Naukę (Zarządzenie Ministra Edukacji i Nauki), członka Zespołu Eksperskiego ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (Zarządzenie Ministerstwa Funduszy i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw) oraz członka Zespołu Doradczego Ministra Edukacji i Nauki do spraw programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje” (Zarządzenie Ministra Edukacji i Nauki), Wiceprezes Śląskiego Związku Pracodawców Prywatnych Lewiatan; członek Zespołu ds. Kompetencji Zawodowych oraz Zespołu ds. Kompetencji Przyszłości, które działają w ramach Konfederacji Lewiatan w Warszawie; Wiceprezes Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa – oddział w Dąbrowie Górniczej, członka Zarządu Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Katowicach; członek komisji działających przy Regionalnej Izbie Gospodarczej w Katowicach takich jak: Komisja ds. Innowacyjności, Konkurencyjności i Współpracy Nauki z Biznesem (wiceprzewodniczący), Komisja ds. Bezpieczeństwa w Biznesie (członek), Komisja

Przemysł 4.0 (wiceprzewodniczący); Dyrektor Centrum Rozwoju Regionalnego, Akademia WSB; **dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyna, prof. AWSB** – członek Powiatowej Rady Rynku Pracy w Dąbrowie Górniczej; Członek zespołu doradczego ds. programu „Doskonała nauka” oraz niektórych spraw dot. środków finansowych przeznaczonych na finansowanie działalności upowszechniającej naukę powołanego przez Ministra Edukacji i Nauki; Członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej powołany przez Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego; Członek Rady Naukowej Instytutu Badawczego Dróg i Mostów XX Kadencji; Prezes Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa – oddział w Dąbrowie Górniczej; **dr hab. Joanna Kurowska-Pysz, prof. AWSB** - ekspert AMI Komisji Europejskiej (DG REGIO), od 2022 r. ekspert w programie b_Solutions prowadzonym przez European Association of Border Regions; członek Naukowej Rady Doradczej UniGR-CBS, University of the Greater Region, Luxembourg, Członek Komitetu Sterującego TEIN network koordynowany przez Transfrontier Euro-Institut Network, Kehl – Strasbourg, członek zespołu Obserwatorium Procesów Miejskich i Metropolitalnych przy Uniwersytecie Śląskim, Przewodnicząca Rady Nadzorczej Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej EKOTERM w Żywcu (od 2013 r.); **dr hab. Łukasz Wróblewski, prof. AWSB** – Vice prezes oraz Dyrektor ds. międzynarodowej współpracy naukowej w Coffee and Tea Market Research Institute, Redaktor naczelny czasopisma naukowego „Cultural Management: Science and Education” (Berlin), ekspert regionalny oceniający wnioski w ramach Funduszu Mikroprojektów 2014-2020 oraz 2021-2027 w Euroregionie Silesia oraz Euroregionie Śląsk Cieszyński w programie Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020 oraz 2021-2027, członek Komisji ds. Stosunków Polsko-Czeskich i Polsko-Słowackich Polskiej Akademii Nauk, członek Rady Programowej Euroinstytutu Polsko-Czesko-Słowackiego w Cieszynie; Członek Rady Naukowej Academia Europa Nostra, Wiceprezes Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa – oddział w Dąbrowie Górniczej, członek Komitetu Zarządzającego Akcji COST Europejskiego Programu Naukowo-Technicznego Writing Urban Places. New Narratives of the European City, juror w cyklicznym konkursie Collegiate Case Competition American Marketing Association, sprawozdawca przy European Network on Cultural Management and Policy w Brukseli; **dr hab. Krzysztof Zamasz, prof. AWSB** - dyrektor handlowy, członek zarządu w Veolia Energia Polska; Członek Wielkopolskiej Platformy Wodorowej; 2017-218 Członek Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii; **dr Mariusz Raczek, dr Krzysztof Wrana** - funkcje eksperckie w realizacji kluczowych dokumentów strategicznych i politycznych w regionie, m. in. Strategia Województwa Śląskiego. Zielone Śląskie, Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego, Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego, Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego, Strategia Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego, Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego; **dr Sabina Ratajczak** – pełni rolę eksperta w międzynarodowych instytucjach akredytujących uczelnie wyższe, np. ACEEU - Accreditation Council for Entrepreneurial and Engaged Universities oraz CEEMAN.

Studenci kierunku zarządzanie mają również możliwość uczestnictwa w wykładach otwartych prowadzonych przez międzynarodową kadrę nauczycieli z najlepszych uczelni na świecie, np. z **dr Megan Hopkins** z University of California San Diego, **dr Paulą Dobriansky** z Harvard University, **prof. Peterem Sedláček**, **dr Sergio Palacios** z St. Mary's University (USA) czy **prof. Edward Hadas** z University of Oxford.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie zatrudnienie w Akademii WSB jako podstawowym miejscu pracy są członkami międzynarodowych i krajowych towarzystw, stowarzyszeń i sieci naukowych, m.in.:

- American Management Association (AMA),
- European Network on Cultural and Policy (ENCATC),
- Transfrontier Euro-Institut Network (TEIN),
- European Academy of Management (EURAM),
- Academy of Management (AoM),
- American Marketing Association,
- Academy of International Business (AIB),
- ERSA Sekcja Polska (European Regional Science Association),
- European International Business Academy (EIBA),
- European Communication Research and Education Association (ECREA),
- Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa TNOiK,
- Polskie Towarzystwo Ekonomiczne PTE.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W zakresie kryterium 4 jako dobrą praktykę należy wskazać **sprzyjające warunki dla rozwijania potencjału naukowo-dydaktycznego pracowników** jakie tworzy Uczelnia poprzez wykorzystanie innowacyjnego i unikatowego systemu motywacyjnego, w ramach którego istnieje możliwość uzyskania grantów na badania własne, urlopów naukowych, finansowania konferencji i staży zagranicznych oraz międzynarodowych publikacji naukowych. Od 1998 roku Uczelnia posiada własny fundusz stypendialny p.n. **Naukowy Fundusz Stypendialny im. Profesora Henryka Walicy**. W ramach tego funduszu są wypłacane stypendia dla studentów i pracowników Akademii WSB zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Zasady wypłaty stypendiów są określone w stosownych regulaminach zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. W okresie ostatnich 5 lat z funduszu zostały wypłacone stypendia na kwotę prawie 14 mln złotych. Ponadto Akademia WSB ma rozbudowany system doskonalenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli (Program Rozwoju Kompetencji Pracowników Dydaktycznych), również uwzględniający rozwój kompetencji metodycznych i cyfrowych z obszaru kształcenia zdalnego.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna i badawcza Wydziału Nauk Stosowanych **Akademii WSB** zajmuje powierzchnię ok. 14 000 m², w skład której wchodzi specjalistyczne laboratoria, sale dydaktyczne oraz biblioteka wraz ze zbiorami niezbędnymi do prowadzenia kształcenia na wszystkich kierunkach

studiów - w tym zarządzania oraz rozwijania prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych, pracownie pracy indywidualnej i zbiorowej. Baza ta w pełni zapewnia możliwość prowadzenia procesu dydaktycznego na kierunku zarządzanie. Ponadto Uczelnia dysponuje parkingiem zlokalizowanym przy ul. Konopnickiej w Dąbrowie Górniczej, dostępnym dla studentów.

Akademia WSB posiada w pełni zautomatyzowane i klimatyzowane sale wyposażone w nowoczesne środki audiowizualne tj.: mini komputery, projektory, rzutniki multimedialne, nagłośnienie, wizualizery, odtwarzacze DVD, dodatkowo w każdej z sal istnieje możliwość podłączenia laptopów i przeprowadzenia zajęć multimedialnych. Liczba tych urządzeń jest zgodna z ich zapotrzebowaniem i w każdym momencie może ulec zwiększeniu w zależności od potrzeb. Nieustannie unowocześniana baza sprzętowa posiada licencjonowane oprogramowanie.

Wśród oprogramowania wykorzystywanego na kierunku Zarządzanie wymienić należy:

HubSpot – platforma all-in-one, czyli oprogramowanie, które zgodnie z założeniami Zintegrowanego Systemu Zarządzania zawiera wiele modułów funkcjonalnych, gdzie raz wprowadzone dane są dostępne dla zalogowanego użytkownika, niezależnie od używanego modułu. Oprogramowanie łączy w sobie narzędzia, które pozwalają w pełni zarządzać relacjami z kontrahentami (CRM), pozwalają zarządzać treścią (CMS) i wiele więcej.

Program Symfonia - wykorzystywany na potrzeby rejestracji zdarzeń gospodarczych zachodzących w przedsiębiorstwach i instytucjach zobowiązanych do prowadzenia pełnej ewidencji księgowej. Na oprogramowanie składają się cztery rodzaje ewidencji: Księgi rachunkowe, Ewidencja VAT, Rozrachunki, Ewidencja Danych Podatkowych.

Program Płatnik - komputerowy umożliwiający płatnikom składek tworzenie, weryfikację i wysyłanie do ZUS dokumentów ubezpieczeniowych. Do głównych funkcji programu Płatnik możemy zaliczyć: synchronizację i weryfikację danych z bazą ZUS, tworzenie dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych, import danych z systemów kadrowo-płacowych, automatyczne tworzenie informacji miesięcznych i rocznych dla ubezpieczonego.

PTV Visum to oprogramowanie do planowania ruchu przeznaczone dla planistów transportów. Do głównych funkcji programu należą: przeprowadzanie analizy ruchu, prognozy i zarządzanie danymi na podstawie GIS; modelowanie wszystkich użytkowników dróg i ich interakcji; kompleksowe planowanie usługi transportu publicznego; opracowanie zaawansowanych i przyszłościowych strategii oraz rozwiązań.

Microsoft Project – aplikacja wspomagająca zarządzanie projektami, zasobami, czasem i finansami projektu. Jest to zaawansowane i popularne narzędzie oferujące funkcje raportujące, rozbudowane interfejsy do zarządzania ważnymi aspektami projektu.

ProjectLibre – oprogramowanie do zarządzania projektami, oferuje wiele funkcji w zakresie planowania, zarządzania i analizy projektów. Program oferuje m.in. wykres Gantta, diagram sieciowy, wsparcie metody wartości wypracowanej.

Laboratorium tradingowe – oferuje studentom dostęp do platformy Sterling Trader Pro, zapewniającej dostęp do danych rzeczywistych z giełd NYSE, NASDAQ oraz AMEX, co pozwala symulować dokonywanie transakcji giełdowych na największych światowych giełdach

Power BI Desktop - aplikacja pozwalająca na agregowanie i modelowanie danych, tworzenie rozszerzonych analiz opartych na AI oraz zaawansowanych wizualizacji w oparciu o dane agregowane z wielu różnych źródeł, pozwala na tworzenie interaktywnych raportów.

Predictive Solutions (IBM SPSS Statistic 25) – oprogramowanie wykorzystywane w ramach zajęć z analizy danych, do przygotowania i tworzenia baz danych, przygotowania obliczeń i analiz statystycznych, kodowania danych, a także graficznej obróbki analizowanych danych.

Microsoft Excel – wykorzystywany m.in. na przedmiotach Technologia informatyczna, Zaawansowane metody ilościowe, czy narzędzia informatyczne w analizie danych.

Atlas.ti - narzędzie do analizy jakościowej dużych pakietów danych tekstowych, graficznych, audio i wideo. Zaawansowane oprogramowanie służy do kreatywnego, ale systematycznego organizowania, ponownego składania i zarządzania posiadanymi materiałami.

Każde oprogramowanie zainstalowane w stacjonarnych laboratoriach może być także zaoferowane studentom i nauczycielom w ramach wirtualnych laboratoriów, np. oprogramowanie kadrowe Płatnik czy finansowe Symphonia. Nowoczesne laboratorium tradingowe oferuje studentom dostęp do platformy Sterling Trader Pro, zapewniającej dostęp do danych rzeczywistych z giełd NYSE, NASDAQ oraz AMEX, co pozwala symulować dokonywanie transakcji giełdowych na największych światowych giełdach.

Ponadto, w ramach zajęć do wyboru studenci mają możliwość poznania:

Opexity – platforma wideoszkoleniowa. W ramach platformy studenci korzystają z lekcji w zakresie optymalizacji procesów, six sigma, branżowych systemów zarządzania i in. Po realizacji konkretnych bloków szkoleniowych i zdaniu egzaminu końcowego student otrzymuje dodatkowy certyfikat generowany przez platformę. Platforma stworzona jest w języku angielskim, ale wszystkie filmy szkoleniowe mają polskie tłumaczenie. Platforma jest dodatkową formą podnoszenia kwalifikacji przez studentów, a bezpłatny dostęp do niej gwarantuje współpraca z firmą Luqam.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie sal komputerowych, specjalistyczne oprogramowanie są nowoczesne, nieodlagające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie. Liczba, wielkość pomieszczeń, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Mobilne laboratoria komputerowe umożliwiają dostęp do specjalistycznego oprogramowania zarówno na zajęciach jak i poza zajęciami z każdego miejsca świata.

Sale zajęciowe posiadają odpowiednie nagłośnienie oraz system oświetlenia z możliwością regulacji natężenia światła, co ułatwia przeprowadzanie wykładów i innych zajęć. Na terenie całej Uczelni istnieje możliwość bezpłatnego korzystania z bezprzewodowego dostępu do Internetu poprzez sieć WiFi. Akademia WSB oraz Filie posiadają łącze szerokopasmowe światłowodowe z dostępem do Internetu poprzez sieć komputerową, co daje możliwość korzystania z bardzo szybkiego dostępu do różnych baz udostępnianych dla uczelni wyższych oraz umożliwia wymianę danych między uczelniami.

Do dyspozycji użytkowników dostępne są kompleksowo wyposażone (w nowoczesny sprzęt audiowizualny) sale wykładowe, specjalistyczne laboratoria dydaktyczne i naukowo-badawcze (w tym m.in. laboratorium design thinking, Laboratorium systemów zarządzania, Pracownia analizy danych i badań jakościowych, Laboratorium Baz Danych Laboratorium technik mediacji i negocjacji, laboratorium z platformą edukacyjną MOODLE), laboratoria językowe (w tym translatoryczne), laboratoria komputerowe. **Akademia WSB zapewnia studentom dostęp do bazy naukowo-dydaktycznej również poza godzinami zajęć, w miarę potrzeb dotyczących realizacji projektów, czy zadań – po uprzednim zgłoszeniu tego faktu do działu nauczania. Szczegółowy wykaz sal zawiera Tabela 4.**

Tabela 4. Pomieszczenia dydaktyczne wykorzystywane m.in. na kierunku *Zarządzanie* wraz z liczbą stanowisk

Numer sali	Przeznaczenie	Liczba miejsc
LABORATORIA SPECJALISTYCZNE		
202	Laboratorium systemów zarządzania	20
203	Laboratorium systemów zarządzania	16
216	Laboratorium Translatoryczne	22
227	Sala dydaktyczna Desing Thinking Lab	34
231	Pracownia analizy danych i badań jakościowych	31
232	Pracownia specjalistyczna do ćwiczeń umiejętności pielęgniarских i umiejętności technicznych	30
238, 239	Pracownia Kosmetologii	30
240	Laboratorium ergonomii i bezpieczeństwa pracy	16
244	Pracownia Wizażu i Stylizacji	10
309	Laboratorium Tradingowe	32
327	Laboratorium technik mediacji i negocjacji	50
329	Laboratorium Kryminalistyczne	25
402	Studio Telewizyjne	
403	Laboratorium Symulacji lotu dronem	12
404	Laboratorium sieci Komputerowych	14
405	Laboratorium Baz Danych	22
417	Laboratorium Programowania Komputerów	40
441	Laboratorium Kierunków Medycznych	17
444	Pracownia Fizjoterapii	28
445	Pracownia Anatomii Człowieka	24
446	Pracownia Pedagogiki	12
SALE KOMPUTEROWE		
230	Sala Komputerowa	20
344, 345	Sala Komputerowa	24
SALE JĘZYKOWE		
302, 303, 304, 305, 314, 318, 319	7 Sal Językowych	20 (6), 40 (1)
SALE DYDAKTYCZNE		
122, 123, 222, 223, 228, 229, 245, 321, 322, 324, 328, 330, 331, 425	14 Sal dydaktycznych	90, 94, 77, 85, 158, 81, 32, 41, 176, 46, 149, 56, 85, 34
AUDYTORIA		
Audytorium C	Sala audytoryjna	160
Audytorium D	Sala audytoryjna	60

Audytoryum Max	Sala audytoryjna	475

W 2022 roku Akademia WSB przygotowała i wyposażyla **Laboratorium Design Thinking** – pracownię przygotowaną do stymulowania studentów do kreatywnego myślenia na wszelkiego rodzaju zajęciach praktycznych wykorzystujących metodę design thinking, w tym na przedmiocie Design Thinking.

Szczegółowa charakterystyka laboratoriów i innych pomieszczeń zawarta została w załączniku nr 2.

Akademia WSB nieustannie pracuje nad dostosowaniem swojej infrastruktury i bazy dydaktycznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Parking, windy, przestronne wnętrza sal audytoryjnych i wykładowych oraz fakt, iż wszystkie pomieszczenia usytuowane są w jednym gmachu, pozwalają na dogodne poruszanie się osób z niepełnosprawnością po terenie uczelni.

W zakresie dostosowania budynku Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej do potrzeb osób z niepełnosprawnością przebudowano wejście główne do budynku - montaż drzwi rozsuwanych automatycznie.

Akademia WSB dysponuje specjalistycznymi urządzeniami wspierającymi osoby z niepełnosprawnością. Wśród nich znajdują się:

- System nadawczy i odbiorczy dla osób niedosłyszących, którego zadaniem jest wzmacnianie transmisji dźwięku oraz ułatwienie zrozumienia mowy,
- Specjalistyczne mobilne stanowiska laboratoryjne - notebooki wyposażone w syntezytor mowy, program udźwiękwiający NVDA wraz z wykazem skrótów klawiszowych do NVDA w alfabecie Braille'a,
- Specjalne myszy komputerowe ułatwiające studiowanie osobom z dysfunkcją rąk,
- Program Lunar Plus, pozwalający na powiększanie obrazu oraz aplikacja Expressivo umożliwiająca przekształcanie tekstu na mowę o naturalnym, ludzkim brzmieniu,
- Klawiatury z odpowiednio powiększonymi klawiszami,
- Program LUPA - aplikacja powiększająca tekst widoczny na ekranie monitora,
- Programy przekształcające pliki tekstowe w pliki formatu MP3, Daisy, umożliwiające wydruki w alfabecie Braille'a: Dolphin Converter, Dolphin Publisher, Dolphin Reader,
- Multilektor SARA - urządzenie skanujące tekst pisany i przekształcające go automatycznie w mowę,
- Multilektor MAXI Braille Plus - urządzenie przetwarzające tekst na mowę syntetyczną. Urządzenie pozwala na pełne udźwiękowanie i ubrajlowienie systemu z pełnym dostępem do wszelkich aplikacji PC, Internetu oraz poczty elektronicznej,
- Kolorową lupę elektroniczną posiadającą 3 tryby powiększania oraz automatyczne dostrajanie ostrości obrazu,
- Powiększalnik obrazu przeznaczony dla studentów niedowidzących. Powiększanie tekstu i obiektów do 60 razy w różnych kolorach oraz zmiana jasności i kontrastu to jego główne funkcje,
- Victor - przenośne urządzenie odczytujące pliki mp3, pliki tekstowe, książki mówione w formacie DAISY,
- Drukarki brajlowskie Braille labeler-1000 oraz ROMEO ATTACHE,
- Monitor brajlowski - komputerowe urządzenie służące do wyświetlania pisma Braille'a,

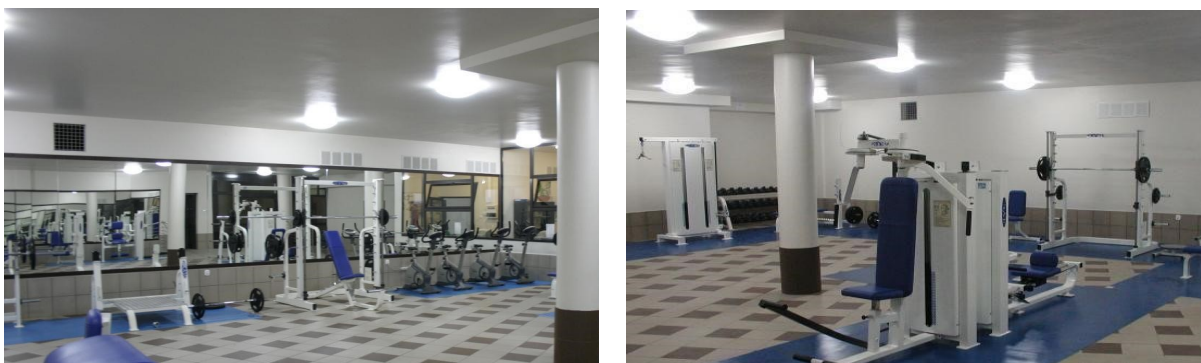

- Notatniki brajlowskie Braille Pen,
- E-booki - książki elektroniczne,
- Audiobooki – książki mówione (około tysiąca egzemplarzy),
- dla osób z dysfunkcją wzroku AWSB ma w swojej ofercie ponad 250 audiobooków z dziedzin takich jak beletrystyka, kursy językowe oraz książki popularnonaukowe i poradnikowe.

Odpowiedzią na potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami, również studentów z niepełnosprawnością jest wdrożenie komplementarnego modelu kształcenia, w którym wykorzystywane są uzupełniające się systemy wspierające nauczanie, zintegrowane zarządzanie wiedzą i użytkownikami, takie jak: platforma OnlineWSB, wirtualne laboratoria, system zdalnego egzaminowania Inspera, systemy webinaryjne i zewnętrzne platformy, np. Navoica oraz komplementarne formy nauczania: zajęcia stacjonarne oraz zdalne. Dopełnieniem modelu jest nowoczesna metodyka nauczania, kładąca nacisk na interaktywność i zapewniająca nauczanie za pomocą nowoczesnych narzędzi. Łączenie kształcenia stacjonarnego z kształceniem zdalnym (synchronicznym i asynchronicznym) pozwala na większą personalizację kształcenia (dostosowanie do indywidualnego stylu uczenia się, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością), większą dostępność treści – są one dostępne z dowolnego miejsca, dowolnego urządzenia z dostępem do Internetu, o dowolnej porze (dogodne dla studentów łączących pracę z nauką, studentów z IOS, rodziców wychowujących małe dzieci). Dopełnieniem jest oferta kursów przygotowanych w formule MOOC (dostępnych na platformie Navoica), które mogą być wspomaganiami kształcenia z zakresu statystyki (Samouczek do statystyki), seminarium i metodologii (Tworzenie kwestionariuszy ankiet), technologii informacyjnej (Narzędzia nowoczesnej gospodarki cyfrowej). Akademia WSB w okresie 2 ostatnich lat dwukrotnie badała opinie studentów na temat ich satysfakcji z realizacji komplementarnego modelu kształcenia, za każdym razem zyskując poparcie tej idei.

Poza pomieszczeniami dydaktycznymi, na terenie Uczelni znajdują się pomieszczenia siłowni, a także sala fitness, wyposażone w atestowany, profesjonalny sprzęt sportowy (zdjęcie 1 i 2).

Sala treningowa jest zaopatrzona w sprzęt oraz maszyny renomowanej firmy Olimp, za pomocą których można wytrenować dowolną grupę mięśni. Posiada także wysokiej klasy sprzęt do treningu aerobowego, tj. steppery, orbitreki, bieżnie oraz rowery stacjonarne.

Rys. 1-2. Siłownia Akademii WSB.

Studenci, pracownicy, słuchacze studiów podyplomowych oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku mają możliwość nieodpłatnego korzystania z siłowni i sali fitness a także konsultacji z instruktorem sportowym. Dodatkowo mają dostęp do pływalni krytej, gdzie pod opieką

profesjonalnych instruktorów oraz ratowników prowadzone są zajęcia nauki pływania oraz ratownictwa.

W Bibliotece Akademii WSB studenci mają dostęp do stanowisk komputerowych, na których mogą korzystać z specjalistycznych baz elektronicznych oraz przeszukiwać zasoby katalogowe.

Całość rozwiązania pozwala na pełną automatyzację przepływu informacji w systemach Uczelni.

Biblioteka Akademicka im. prof. Jerzego Altkorna Akademii WSB to nowoczesna instytucja, która oferuje zasoby oraz niezbędne narzędzia wyszukiwawcze do rozwijania i poszerzania wiedzy użytkowników. Stanowi ważną część infrastruktury i zasobów, tworzących zaplecze naukowe i dydaktyczne AWSB, pozwalające na prowadzenie badań naukowych, współczesnej dydaktyki oraz rozwój osobisty. Biblioteki Akademickiej wraz z bibliotekami wydziałów zamiejscowych tworzy system informacyjno-biblioteczny Akademii WSB, umożliwia dostęp do aktualnych zasobów naukowych. Zważywszy na potrzebę dostarczania informacji w trybie ciągłym, wykorzystuje się infrastrukturę informatyczną, która sprzyja tworzeniu nowoczesnej formy dla nauki i dydaktyki w AWSB.

Biblioteka Akademicka im. prof. Jerzego Altkorna jest otwarta 7 dni w tygodniu w godzinach dostosowanych do potrzeb studentów wszystkich kierunków i trybów studiów, słuchaczy seminarium doktorskiego i studiów podyplomowych oraz pracowników AWSB, tj. od poniedziałku do środy od 8:00 do 16:00, w czwartek-piątek od 9:00 do 18:00, w sobotę od 8:00 do 16:00 oraz niedzielę od 8:00 do 13:00. W Bibliotece Akademickiej do dyspozycji czytelników jest 15 komputerów wyposażonych w pełne pakiety biurowe oraz dostęp do szerokopasmowego Internetu. W czytelni oferowanych jest 60 miejsc pracy własnej dla użytkowników, w tym miejsca do pracy indywidualnej, zespołowej oraz wydzieloną strefę chillout. W bibliotece funkcjonują również usprawnienia dla osób z niepełnosprawnościami dla osób z dysfunkcją wzroku oraz osób niedosłyszących. W bibliotece znajdują się: Lupa ZoomMax Snow 7 HD Plus – umożliwiająca powiększenie zawartości ekranu; Powiększalnik tekstu Miracle Spider 3 – służący do rzutowania obrazów w powiększonej skali regulowanym stopniu; Pętla indukcyjną Geemarc wspomagającą słyszenie osobom z dysfunkcjami słuchu, urządzenie umożliwia dostosowanie wysokości dźwięku do zaburzenia słuchu danej osoby. Stanowisko komputerowe zostało dodatkowo wzbogacone o nowoczesną drukarkę brajlowską Everest-D.

Obecnie Biblioteka posiada liczący ponad 70 000 woluminów zasób biblioteczny. Biblioteka Akademicka im. Prof. Jerzego Altkorna udostępnia zbiory tradycyjne (**książki, czasopisma**), **jak również zasoby elektroniczne w postaci pełnotekstowych publikacji w formie ebooków**, zbiory audiobooków czy kursów językowych. Wgląd w cały księgozbiór biblioteki zapewniony jest poprzez ogólnodostępny katalog biblioteczny Integro dostępny ze strony internetowej Biblioteki.

Biblioteka Akademicka gromadzi piśmiennictwo i organizuje dostęp do źródeł elektronicznych odpowiadający wszystkim dyscyplinom naukowym i kierunkom realizowanym w AWSB. Zapewnia studentom dostęp do zalecanej literatury w sylabusach dla wszystkich prowadzonych w Uczelni kierunków studiów. Księgozbiór nabywany jest w trybie wolnym od procedur zamówień publicznych. W zakresie zakupów Biblioteka ściśle współpracuje z Władzami Akademii WSB, kierownikami Katedr, pracownikami naukowymi prowadzącymi badania oraz zajęcia dydaktyczne. Pracownicy Biblioteki dokonują analizy stopnia zapotrzebowania na literaturę naukową i fachową, ze szczególnym uwzględnieniem podręczników akademickich oraz monografii problemowych mających walory podręcznika.

Przedmiotem specjalizacji Biblioteki Akademickiej są następujące kierunki gromadzenia: nauki społeczne i humanistyczne; nauki o zarządzaniu, jakości, finansach, rachunkowości i sprawozdawczości, marketingu; nauki medyczne i nauki o zdrowiu; nauki o prawie; nauki gospodarcze; nauki polityczne, nauki ścisłe.

Księgozbiór w Bibliotece Akademickiej im. prof. Jerzego Altkorna dla nauk z zakresu zarządzania został wydzielony w osobnym dziale, aby ułatwić czytelnikom jego poszukiwania. Książki w zakresie dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse i nauk pokrewnych znajdują się w działach szczegółowych: organizacja, jakość, kierownictwo, konsulting, kultura organizacji, logistyka, planowanie, zarządzanie strategiczne i kryzysowe, marketing, przedsiębiorstwo, przemysł, ekonomia i finanse, bankowość, gospodarka, rachunkowość, controlling oraz działach pokrewnych.

Pozostałe zbiory Biblioteki Akademickiej uporządkowane są według następujących działów:

- zagadnienia społeczno-gospodarcze: biurowość, ubezpieczenia, turystyka, nieruchomości, Unia Europejska;
- zagadnienia społeczno-polityczne: demografia, polityka, polityka społeczna, polityka bezpieczeństwa, resocjalizacja, samorząd terytorialny, unia europejska, socjologia, społeczeństwo, metodologia badań społecznych, praca;
- zagadnienia finansowe: finanse, ekonomia, rachunkowość, sprawozdawczość, bankowość
- zagadnienia humanistyczne: pedagogika, teoria kształcenia, metodologia badań, historia pedagogiki, szkoły, pedagogika społeczna, pedagogika specjalna, dydaktyka ogólna i szczegółowa; psychologia, psychologia społeczna, psychologia rozwój, psychologia badania, językoznawstwo, religia, etyka, kultura;
- zagadnienia prawno-administracyjne: prawo administracyjne, prawo autorskie, prawo cywilne, prawo handlowe, prawo finansowe, prawo podatkowe, prawo gospodarcze, prawo karne, prawo międzynarodowe, prawo państwowe, prawo pracy, prawo socjalne; praca, praca kształcenie, praca kadry socjologia pracy, praca bezpieczeństwo i higiena pracy;
- zagadnienia medyczne: medycyna, anatomia, terapietyka, ortopedia, fizjologia, biochemia, nauki biologiczne, nauki przyrodnicze, kosmetyologia, chemia kosmetyków, psychiatria, biochemia;
- zagadnienia ścisłe: informatyka, inżynieria-technika, matematyka, statystyka, chemia, fizyka.
- Zagadnienia popularno-naukowe: publicystyka, poradniki psychologiczne i biznesowe, mass media, public relations, negocjacje, sztuka, beletrystyka w języku polskim i angielskim.
- Języki obce: angielski, niemiecki, francuski.

Biblioteka w swoich zasobach posiada ok. tysiąca egzemplarzy książek anglojęzycznych z zakresu zarządzania, ekonomii, stosunków międzynarodowych, socjologii, psychologii, informatyki, transportu, logistyki. Pozycje umieszczone są w wolnym dostępie do swobodnego przeglądania oraz do wypożyczeń. **Ponadto w zasobach biblioteki znajduje się około 700 tytułów w formie książek elektronicznych** – ebooków, do których wgląd jest z poziomu konta bibliotecznego. Istotnym wsparciem dla studentów w pozyskaniu literatury jest również baza ebookpoint Biblio, w której znajduje się **około tysiąc tytułów książek elektronicznych**.

Oddzielną bazę stanowią księgozbiory profesorskie, przekazane w darze do Biblioteki Akademii WSB. Publikacje stanowią bogaty zasób opracowań do studentów wszystkich kierunków studiów, zainteresowanych prezentowanymi w nich analizami i opracowaniami.:

- księgozbiór prof. zw. dra hab. Jerzego Altkorna – główny zakres to nauki o zarządzaniu i ekonomiczne;

- księgozbiór prof. zw. dra hab. Franciszka Piontka, dra h.c. - główny zakres to nauki o zarządzaniu i ekonomiczne;
- księgozbiór prof. dr hab. Danuty Waloszek – nauki pedagogiczne.

Ponadto studenci Akademii WSB mogą swobodnie korzystać z Biblioteki Śląskiej w Katowicach, mając dostęp do wszystkich publikacji w języku polskim i w językach obcych wydawanych w Polsce ze wszystkich zakresów i dziedzin, gdyż biblioteka ta, jako jedna z 16 na terenie Polski, gromadzi tzw. egzemplarz obowiązkowy.

W czytelni, czytelnicy mają dostęp do czasopism naukowych polskich w wersji tradycyjnej, udostępniany jest również dostęp do czasopism naukowych obcojęzycznych w formie elektronicznej za pośrednictwem baz. Spośród ogółu prenumerowanych czasopism bezpośrednio w Bibliotece dostępne są tytuły odpowiadające potrzebom kierunku zarządzanie, jak np. *Ekonomista, Forum Scientiae Oeconomia, Sprawny marketing, Personel i zarządzanie, Problemy Jakości, Przegląd Organizacji, ICAN Business Insight, Atest, Logistyka a jakość, Marketing i rynek, Menedżer Produkcji, Monitor Księgowego, Monitor Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, Praca i zabezpieczenia społeczne, Control Engineering Polska*. Na stronie internetowej biblioteki został stworzony wykaz czasopism on-line dostępnych w Internecie na zasadzie Open-Accessu w tym. m.in. *Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Organization and Management, Decyzje, Management and Quality, Problemy Zarządzania, Przedsiębiorczość i Zarządzanie, Rocznik Administracji Publicznej, Studia Ekonomiczne Prawne i Administracyjne, Management*.

Różnorodna oferta umożliwia dostęp do aktualnych zasobów naukowych, a automatyzacja procesów przepływu informacji i wiedzy wpływa na maksymalnie możliwe skrócenie czasu poszukiwania i oczekiwania na zasoby biblioteczne tradycyjne i elektroniczne dostępne on-line. Biblioteka daje możliwość korzystania z księgozbioru w tzw. wolnym dostępie, ale również pozwala na zamawianie publikacji zdalnie przez indywidualne konta biblioteczne. Zamówienia realizowane są na bieżąco w godzinach pracy biblioteki. Książki dostępne w innym Wydziale lub Bibliotece Akademickiej sprowadzane są dla zamawiających w ciągu kilku dni roboczych, a studenci mogą je odebrać w siedzibie Wydziału. Tym samym zasoby zaspokajają potrzeby studentów i pracowników badawczo-dydaktycznych w zakresie wszystkich prowadzonych w Uczelni w tym Wydziałach Zamiejscowych kierunków studiów, jak również w zakresie zaproponowanych specjalności.

Bazy elektroniczne zakupione ze środków własnych oraz dostępne przez Wirtualną Bibliotekę Nauki, czy udostępnione przez wolny dostęp gwarantują wgląd do aktualnych tytułów książek elektronicznych, ponadto oferują dostęp do aktualnych tytułów naukowych czasopism elektronicznych wraz z archiwalnymi numerami. Stwarza to ogromne zaplecze w postaci dostępu do aktualizowanej bazy wiedzy. Biblioteka Akademicka AWSB posiada w swojej ofercie bazy elektroniczne pełnotekstowe, abstraktowe i bibliograficzne.

W ramach współpracy z **Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego**, tworzącym **Wirtualną Bibliotekę Nauki** co roku organizujemy dostęp do baz na licencji krajowej (finansowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki). W ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki dostępne są pakiety: **EBSCO** (w tym m.in.: Academic Search Complete, Business Source Complete, Teacher Reference Center, Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA), European Views of the Americas,), **SpringerLink**, **ScienceDirect**

(Elsevier), Wiley Online Library, E-czasopisma, E-książki, Infona, Scopus, Web of Science, SciVal, InCites. Bazy stanowią bardzo istotną ofertę dla czytelników.

Biblioteka oferuje w swoich zasobach dostęp do baz elektronicznych zakupionych ze środków własnych oraz w ramach projektów międzynarodowych: VitalSource, ProQuest – ABI/Inform, System Informacji Prawnej Legalis, ebookpoint BIBLIO oraz Medline Complete.

Każda z oferowanych baz zawiera szeroką aktualizowaną ofertę naukowych publikacji pełnotekstowych, bogatą kolekcję czasopism i czasopism recenzowanych wraz z numerami archiwalnymi, sprawozdania z konferencji jak również dane statystyczne. Bazy danych oferują dostęp do materiałów z zakresu m.in. nauk o zarządzaniu, nauk społecznych, humanistycznych, medycznych, ścisłych, prawniczych w języku polskim oraz w językach obcych jak angielski, niemiecki, rosyjski, francuski. Biblioteka na mocy podpisanych porozumień oferuje również bezpłatny dostęp dla swoich czytelników do baz:

- **Tez-Mesh** – porozumienie z Główną Biblioteką Lekarską im. St. Konopki z siedzibą w Warszawie - baza informacyjno-wyszukiwawcza terminologii medycznej.
- **ACADEMICA**. Cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych – porozumienie z Biblioteką Narodową - oferuje dostęp do ponad 3,7 mln publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych objętych ochroną prawa autorskiego. Korzystanie z publikacji jest możliwe na terminalu ustawionym na terenie Uczelni.

Przedstawiamy poniżej charakterystykę baz wykorzystywanych przez studentów i kadrę naukową:

Pakiet EBSCO w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki - licencja obejmuje pakiet podstawowy 14 baz, w tym 7 baz pełnotekstowych zawierających czasopisma naukowe różnych wydawców, książki i inne publikacje, m.in.: Academic Search Complete, Business Source Complete, Teacher Reference Center, Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA), European Views of the Americas: 1493 to 1750.

Academic Search Complete, jest to wielodyscyplinarna baza pełnotekstowa, zawierająca czasopisma oraz abstrakty artykułów z czasopism, obejmująca nauki społeczne, humanistyczne, medyczne, biomedyczne, psychologię, rolnictwo, nauki ścisłe i wiele innych.

Business Source Complete – najobszerniejsza dostępna baza pełnotekstowa z zakresu nauk ekonomicznych i biznesu. Tematyka bazy obejmuje marketing, zarządzanie, ekonomię, biznes, handel i wiele innych dziedzin.

GreenFILE - zawiera informacje z obszernych badań dotyczących wszelkich aspektów wpływu człowieka na środowisko. Obejmuje kolekcję publikacji naukowych, rządowych i popularnonaukowych na temat globalnego ocieplenia, budownictwa przyjaznego środowisku, zanieczyszczenia środowiska, zrównoważonej gospodarki rolnej, energii odnawialnej, recyklingu i innych.

Bazy dostępne w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki:

Springer Link, jest to wielodyscyplinarna pełnotekstowa baza czasopism i rozdziałów publikacji wydawnictwa Springer. Tematycznie udostępnia czasopisma z zakresu zarządzania, marketingu, nauk społecznych, psychologii, biznesu, ekonomii, finansów i in.

ScienceDirect (Elsevier), jest to wielodyscyplinarna baza danych tworzona przez wydawnictwo Elsevier Science. W bazie udostępniono pełne teksty czasopism związanych z zagadnieniami zarządzania, nauk społecznych, ekonomii, nauk decyzyjnych i wiele innych

Wiley Online Library jest to baza obejmująca 491 czasopism oraz 2450 książek wydanych w latach 2009 i 2015, wydawnictwa Wiley.

Scopus - Interdyscyplinarna baza abstraktów i cytowań z Scopus obejmuje obecnie ok. 23.000 recenzowanych czasopism (w tym 3600 Open Access), 145.000 książek, 562 serie książkowych, ok 8 mln sprawozdań konferencyjnych. a ponadto ok. 28 milionów rekordów patentowych.

Web of Science - kolekcja baz danych produkowanych przez firmę Clarivate Analytics oraz bazy dodatkowe. Listy czasopism indeksowanych w bazach WoS są dostępne na stronie Master Journal List, łącznie jest to ponad 24.000 tytułów aktywnych. W ramach licencji krajowej dostępne jest ok. 101 mln rekordów ze wszystkich baz WoS, w tym ok. 66 mln rekordów z pakietu WoS Core Collection, w tym ok. 59 mln z pakietu WoS Primary. Na platformie WoS dostępne są także narzędzia EndNote Web i Researcher ID,

Bazy e-czasopisma i e-książki – gwarantują dostęp do zasobów online Elsevier, Springer i Wiley.

Infona - archiwum krajowe wraz z bieżącymi zasobami i codzienną aktualizacją czasopism Elsevier, Springer i Wiley, książki Springer z lat 2004, 2005 i 2009-2011 oraz książki Wiley z lat 2009 i 2015, ponadto archiwa licencji konsorcyjnych ACS i IEEE oraz otwarte zasoby polskie.

SciVal - Narzędzie do analizy danych z bazy Scopus.

InCites - Narzędzie do analizy danych z bazy Web of Science.

Bazy zakupione ze środków własnych oraz projektowych:

VitalSource to platforma anglojęzycznych podręczników cyfrowych, w skład której wchodzi publikacje wydawnictwa Pearson. W ramach dostępu można korzystać ze 100 e-booków z zakresu ekonomii, zarządzania, logistyki, marketingu, finansów i przedsiębiorczości.

ProQuest ABI/INFORM™ Collection to najbardziej wszechstronna baza danych z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania. Składa się z baz ABI/INFORM Global, ABI/INFORM Trade and Industry, ABI/INFORM Dateline oraz ABI/INFORM Archive i obejmuje ponad 8,600 tytułów czasopism, z czego 7521 pełnotekstowych,

SIP Legalis, jest to baza prawnicza, zawierająca zarówno pełne teksty aktów prawnych, elektroniczne wersje czasopism prawniczych, monografii z zakresu prawa, komentarze prawnicze, orzecznictwo, Dziennik Ustaw i Monitor Polski, Dzienniki Urzędowe UE.

Medline Complete jest największą dostępną bazą pełnotekstowych czasopism medycznych. Obejmuje szeroki zakres zagadnień medycznych, w tym biomedycynę, nauki przedkliniczne, rozwój polityki zdrowotnej i wiele innych.

Ebookpoint BIBLIO jest internetową biblioteką profesjonalnych e-booków. W ramach platformy zostało udostępnionych ok. tysiąca tytułów książek elektronicznych, jednakże liczba ta stale się zmienia. Korzystanie z bazy NASBI wymaga rejestracji i podania indywidualnego kodu dostępu, który można otrzymać kontaktując się z Biblioteką.

Biblioteka jest jednostką w pełni zautomatyzowaną w zakresie informacji o zasobach i w zakresie obsługi użytkowników. **Od 2001 roku posiada system zarządzania biblioteką Prolib**, który służy do kompleksowej obsługi czytelników w bibliotece jak również do wewnętrznego funkcjonowania biblioteki – gromadzenia i opracowania zbiorów, części administracyjnej czy statystycznej. Wszystkie zbiory Biblioteki Akademickiej AWSB i Bibliotek Wydziałów Zamiejscowych zgromadzone w systemie bibliotecznym Prolib prezentowane są w katalogu Integro, który dostępny jest ze strony internetowej biblioteki. Poprzez katalog Integro studenci jak i pracownicy zarówno przeglądają zasoby biblioteki, jak również ze swojego konta bibliotecznego, zdalnie dokonują zamówień, rezerwacji i prolongat. Drogą elektroniczną czytelnicy dokonują rejestracji, tworząc zdalnie konto biblioteczne. Po autoryzacji konta przez bibliotekarza, otrzymują uprawnienia do

wykonywania zdalnie wszystkich czynności bibliotecznych związanych z aktywnym korzystaniem z zasobów bibliotecznych. System biblioteczny umożliwia składanie zamówień na tytuły aktualnie dostępne, dokonywanie rezerwacji na tytuły aktualnie wypożyczone, prolongowanie terminu zwrotu wypożyczonego dokumentu. Zamówione publikacje i publikacje będące efektem rezerwacji czekają na odbiorcę trzy dni. Poprzez komunikację drogą e-mailową czytelnik dowiadyuje się o statusie zamówionego materiału. Tą drogą jest również informowany o: zbliżającym się terminie zwrotu wypożyczonego dokumentu, o przekroczonym terminie zwrotu dokumentu.

Infrastruktura informatyczna biblioteki jest systematycznie rozwijana. **W październiku 2022 roku system biblioteczny Prolib został zaktualizowany do nowszej wersji 2022.2.01**, co znacznie wpłynęło na jakość pracy. Multiwyszukiwarka Integro zastąpiła dotychczasowy katalog OPAC, która gwarantuje łatwiejsze, sprawniejsze i bardziej intuicyjne korzystanie z bibliotecznego katalogu zbiorów. Wyszukiwarka Integro posiada rozbudowane mechanizmy filtrowania, odpowiednio dostosowane sortowanie i przejrzysty interfejs użytkownika, co daje możliwość przeszukiwania zasobów katalogu biblioteki z zastosowaniem fasetowania wyników wyszukiwania, czyli wykorzystania gotowych filtrów. Charakteryzuje się responsywnością - może być używany na dowolnym urządzeniu przy jednoczesnym zachowaniu pełnej funkcjonalności. W katalogu Integro, oprócz zbiorów bibliotecznych wyświetlają się również wszystkie zasoby bazy Academica, zasoby ebookpoint BIBLIO czy portalu Wolne Lektury.

Wdrożony w 2022 roku nowy Moduł Wypożyczalni Ebooków umożliwia udostępnianie pełnych książek w wersji elektronicznej w formie viewera, zachowując pełne prawa autorskie dokumentu, chroniąc go przed dalszym powielaniem. Biblioteka oferuje dostęp do około 700 ebooków, w tym z zakresu zarządzania, które zostały wgrane na serwer i udostępnione dla studentów. Czytelnik samodzielnie z poziomu konta bibliotecznego wypożycza ebook poprzez katalog Integro i wyświetla do na swoim koncie. Po upływie 5 dni ebook automatycznie zostaje zwrócony z konta czytelnika.

System biblioteczny pozwala na eksponowanie elementów graficznych opracowanego zasobu (np. okładek książek, czasopism). Zaimplementowano wersję angielską katalogu. Daje to studentom zagranicznym dostęp do informacji o zasobach biblioteki poprzez interfejs w języku angielskim.

W 2011 roku podpisano Umowę o współpracy z Narodowym Uniwersalnym Katalogiem Centralnym NUKAT, zrzeszającym biblioteki naukowe współpracujące w zakresie współtworzenia ujednoczonej bazy katalogowej i informacji o zasobach. W ramach podpisanej Umowy Biblioteka Akademicka pobiera ujednoczone opisy w formacie Marc21 z katalogu NUKAT, przekazując jednocześnie do katalogu centralnego informacje o posiadanym zasobie. W grudniu 2021 roku Biblioteka uzyskała uprawnienia czynnego katalogowania w Centralnym Katalogu NUKAT, dzięki czemu pracownicy będą uczestniczyć w tworzeniu zasobów, co wpłynie na znacznie lepszą widoczność zbiorów Biblioteki w Polsce.

Biblioteka Akademicka aktywnie uczestniczy w projektach regionalnych i ogólnopolskich mających na celu tworzenie nowoczesnej informacji i wymianę informacji. Podejmuje działania na rzecz współpracy z największymi ośrodkami naukowymi w zakresie wymiany wydawniczej i wymiany międzybibliotecznej. Ponadto realizuje projekty popularyzujące informację, naukę, rozwój czytelnictwa i działania w obszarze kultury. W czerwcu 2022 roku, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dr hab. Piotr Gliński podjął decyzję o włączeniu Biblioteki Akademii WSB do Ogólnokrajowej Sieci Bibliotecznej, umożliwiającej współpracę i rozwój bibliotek w zakresie gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania zbiorów, informacji naukowej oraz dokumentacji, a także działalności naukowo-badawczej, popularyzatorskiej i szkoleniowej.

Biblioteka Akademicka współpracuje z ośrodkami informacji naukowej, informacji biznesowej i bibliotekami różnego szczebla i typu w celu sprowadzania i wymiany informacji na potrzeby studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych AWSB. Ponadto realizuje projekty popularyzujące informację, naukę, rozwój czytelnictwa i działania w obszarze kultury. Rolą biblioteki jest wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, edukacja i szkolenie użytkowników informacji, w sposób kompletny i kompetentny (Information Literacy). Mając na uwadze aktywny udział w rozwoju społeczeństwa informacyjnego i wypełnianie głównego celu biblioteki naukowej – wspomaganie procesu dydaktycznego i badań naukowych Biblioteka Akademicka organizuje:

- szkolenia biblioteczne dla studentów – w formie e-learningu dla studentów I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych: licencjat, inżynier, magister;
- szkolenia pracowników – wykorzystywanie baz danych i pozyskiwanie danych naukowych;
- bezpłatne warsztaty wyszukiwania informacji - celem spotkania jest wykształcenie umiejętności wyszukiwania informacji naukowej – pełnotekstowej i bibliograficznej oraz publikacji w rozproszonych zasobach internetowych, z naciskiem na polskie zasoby naukowe;
- szkolenia dla użytkowników z zakresu dostępnych baz elektronicznych;
- zestawienia tematyczne - udzielanie informacji w zakresie gromadzenia literatury naukowej do prac;
- realizację wypożyczalnię międzybibliotecznej – dając możliwość bezpłatnego sprowadzenia książek z polskich bibliotek, których nie ma w Bibliotece Akademii WSB
- konsultacje przy tworzeniu bibliografii do prac dyplomowych;
- szkolenia z narzędzi pomagających tworzenie bibliografii;
- dostępy testowe do baz elektronicznych – uruchomienie czasowych dostępów do baz elektronicznych polskich oraz zagranicznych.

W celu doskonalenia procesu weryfikacji zasobów materialnych w ramach Wewnętrznego systemu jakości kształcenia wprowadzono procedurę oceny i weryfikacji zasobów infrastruktury dydaktycznej i naukowej uczelni, która określa zasady:

- zapewnienia zasobów materialnych wspomagających wysoką jakość procesu kształcenia oraz badania naukowe,
- dostosowanie wyposażenia sal dydaktycznych i biblioteki do potrzeb związanych z kształceniem w ramach prowadzonych kierunków studiów,
- modernizacji i odnawiania zasobów informatycznych wymaganych do procesu kształcenia i prowadzenia badań naukowych,
- wspierania osób z niepełnosprawnością w procesie kształcenia przez dostosowywanie bazy materialnej do ich potrzeb.

Uczelnia prowadzi kontrolę i przeglądy zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej, infrastruktury informatycznej, zasobów bibliotecznych. Analiza i monitoring potrzeb materialnych jest prowadzona na bieżąco. Okresowo prowadzona jest inwentaryzacja (zgodnie z corocznymi zarządzeniami Rektora) i ocena infrastruktury dydaktycznej, na podstawie której formułuje się wnioski dotyczące uzupełnienia wyposażenia, planu napraw i remontów posiadanych zasobów.

W procesie oceny i weryfikacji zasobów materialnych biorą udział: Dziekani, Prodziekani, Dyrektor Centrum Studiów Podyplomowych i Szkoleń, Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnością,

nauczyciele akademicki są zobowiązani do zgłaszania informacji na temat niezbędnych zasobów infrastruktury dydaktycznej i naukowej do Dyrektora ds. administracji i Dyrektora działu IT.

W ramach działań doskonalących proces weryfikacji zasobów materialnych Uczelni, Akademia WSB podejmuje aktywne działania w celu pozyskiwania informacji w tym zakresie od zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy. W oparciu o informacje uzyskane w ramach cyklicznych zebrań katedr oraz bieżącej współpracy z dydaktykami uczelnia dokonuje zakupów wyposażenia specjalistycznych laboratoriów. Biblioteka planuje zakupy w oparciu o wykaz literatury zamieszczonej w sylabusach do zajęć oraz w oparciu o analizę rynku wydawniczego. Podstawą planowania i uzupełniania zbiorów bibliotecznych w uczelni jest informacja podawana przez wykładowców w sylabusach odnosząca się do publikacji stanowiących dla danych zajęć literaturę obowiązkową. W uzasadnionych wypadkach zapewnia się wymagane publikacje za pomocą wypożyczeń międzybibliotecznych.

Ważnym źródłem informacji o jakości infrastruktury dydaktycznej są studenci. Co dwa lata studenci w ramach badania satysfakcji ze studiów oraz oceny jakości pracy jednostek administracyjnych wyrażają opinię na temat oceny infrastruktury uczelni. W ramach badania oceniają: jakość wyposażenia sal wykładowych, sal językowych, wykorzystywanie wyposażenia sal językowych przez wykładowców podczas prowadzenia zajęć (np.: w tablice interaktywne, oprogramowanie), jakość sprzętu w laboratoriach specjalistycznych, wykorzystywanie wyposażenia sal laboratoryjnych przez wykładowców podczas prowadzenia zajęć, stan techniczny komputerów udostępnionych w salach dydaktycznych, funkcjonowanie zainstalowanego oprogramowania komputerowego, dostosowanie wielkości sal wykładowych, sal ćwiczeniowych do liczby studentów, dostępności komputerów na uczelni do dyspozycji studenta, ilości miejsca do siedzenia na korytarzach, stan toalet, przystosowanie budynku do osób z niepełnosprawnością, dostępność miejsc parkingowych dostępność automatów z jedzeniem i piciem.

W ostatniej edycji badania (2022 r.) studenci najwyżej ocenili wyposażenie sal wykładowych (4,1), sal ćwiczeniowych (4,1), sal laboratoryjnych (4,2), stan techniczny komputerów (4,1). Studenci ocenili dość dostęp do komputerów na terenie uczelni (4,0), wi-fi (4,0), siłownię i sale fitness (4,0), przystosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnością (4,0).

Warto nadmienić, iż w 2021 roku uczelnia zmodernizowała sieć wi-fi, aktualnie przygotowuje się także do modernizacji sali fitness i stworzenia strefy e-sportu.

W ciągu ostatnich lat w budynku głównym Uczelni zwiększono, w odpowiedzi na postulaty studentów, liczbę miejsc siedzących na korytarzach dla studentów, zwiększono liczbę miejsc parkingowych. Ponadto w procesie doskonalenia infrastruktury, uruchomiono nowe laboratoria specjalistyczne tj. laboratorium kryminalistyczne, laboratorium symulacji lotu dronem, wdrożono wersję mobilną Wirtualnej Uczelni, zaimplementowano MS TEAMS, uruchomiono mobilną wersję strony internetowej Uczelni, dokonano wymiany sprzętu komputerowego we wszystkich laboratoriach komputerowych, wdrożono wirtualne laboratoria pozwalające studentom mieć dostęp do specjalistycznego oprogramowania z domu oraz wdrożono nowy zintegrowany system zarządzania uczelnią Uczelnia 10. System ten funkcjonuje w oparciu o dwa hybrydowe moduły. Pierwszy to moduł: Uczelnia 10, który jest kompleksowym rozwiązaniem wspierającym pracę administracji uczelni, obsługę i prowadzenie różnych form kształcenia oraz wymianę informacji pomiędzy nauczycielami akademickimi i pracownikami obsługującymi proces dydaktyczny, a studentami. Moduł opiera się w głównej mierze na funkcjonalnościach i zadaniach Dziekanatu. Drugi element zintegrowanego systemu to moduł: Administracja (Simple.ERP), który stanowi komplet instrumentów wspierających zarządzanie m.in. finansami, majątkiem trwałym, personelem w uczelni.

Moduł jest pośrednio związany z funkcjonowaniem Dziekanatu. Studenci postulowali zwiększenie możliwości zdalnego „załatwiania spraw administracyjnych” – w związku z powyższym w 2022 roku uczelnia podjęła działania zwiększenia ilości e-usług oraz wdrożenia mobilnej aplikacji połączonej z platformą e-usług. Zakończenie wdrożenia zaplanowano na maj 2023 r.

Więcej informacji dotyczących zintegrowanego systemu zarządzania uczelnią znajduje się w załączniku nr 2.

W Uczelni trwają intensywne prace nad uruchomieniem aplikacji mobilnej i wdrożeniem nowych e-usług.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

W zakresie kryterium 5 warto podkreślić znaczenie uruchomionych przez Akademię WSB **dodatkowych dydaktycznych kursów otwartych (MOOC) na platformie NAVOICA**. Prowadzeniem MOOC czyli Massive Open Online Courses, zajmują się znane i prestiżowe uczelnie Stanford, Wharton, Berkeley, Princeton i inne. Kursy Mooc to okazja nie tylko do poszerzenia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale także do samorozwoju. Wśród kursów przygotowanych przez Akademię WSB znajdują się: Zarządzanie procesem uczenia się; Narzędzia cyfrowej gospodarki; **Budowanie kwestionariuszy ankiet w badaniach ilościowych; MOOC Statystyki** (w jęz. polskim i angielskim) oraz MOOC Matematyki (w jęz. polskim i angielskim).

Kursy są dostępne na platformie NAVOICA: <https://navoica.pl/>. Opisy kursów, instrukcje rejestracji i zapisu znajdują się uczelnianej platformie e-learningu OnlineWSB [Kursy otwarte OnlineWSB]. Kursy zostały opracowane i udostępnione w ramach projektu "PoMOOCny e-learning" POWR.03.01.00-00-W058/18 dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym. Dodatkowo, warto podkreślić, że tylko w ciągu ostatnich 2 lat Akademia WSB doposażyła korytarze w całym budynku w dodatkowe miejsca siedzące i miejsca odpoczynku dla studentów. Zmiany te dokonane były na wniosek samych studentów.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

W okresie 27 lat działalności Akademia WSB intensywnie rozwijała współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dzięki tej współpracy znacząco rozwinął się potencjał dydaktyczny i naukowo-badawczy Uczelni. W sferze dydaktyki, jako przykłady można podać uwzględnienie w programach kształcenia potrzeb i sugestii pracodawców, prowadzenie zajęć przez praktyków

z różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego, współpraca w ramach programu „Trzy dni studiujesz, dwa dni pracujesz”, realizacja przez studentów projektów wdrożeniowych, prowadzenie studiów zamawianych przez pracodawców, wizyty studyjne, realizacja prac dyplomowych pod potrzeby pracodawców, eksperckie panele dydaktyczne itp. Na szczególne podkreślenie zasługuje implementacja celów Strategii Akademii WSB, w obszarze celów związanych ze zrównoważonym rozwojem m.in. poprzez uruchomienie zajęć z przedmiotu: Zarządzanie projektami we współpracy z GMP Global i przeszkolenie wybranych pracowników badawczo-dydaktycznych z zakresu SDG17 (Certified Green Project Manager, GPM-b™). Firma GMP Global umożliwia także studentom certyfikację zielonych kompetencji zdobytych w czasie zajęć. W nawiązaniu do tej tematyki uczelnia realizuje także m.in. projekt: Praktyczny program kształcenia kadr rozwijających gospodarkę niskoemisyjną na pograniczu, dofinansowany z Programu INTERREG Czechy-Polska, w ramach którego współpracuje m.in. z organizacją pozarządową TRIANON w Czeskim Cieszynie, czy też Instytutem Euroschola z Trzyńca (Czechy).

Współpraca dydaktyczna uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym rozwija się także bardzo dynamicznie w skali międzynarodowej, m.in. dzięki realizacji projektów finansowanych z programu Erasmus+. Przykładem może być projekt: „INTRIDE - Soft, Digital and Green Skills for Smart Designers: Designers as Innovative TRiggers for SMEs in the manufacturing sector”, który służył opracowaniu materiałów dydaktycznych wspierających rozwój kompetencji miękkich, cyfrowych i zielonych zarówno studentów, jak też pracowników badawczo-dydaktycznych uczelni i był realizowany we współpracy m.in. z zagranicznymi klastrami przedsiębiorstw: CENFIM Catalan Furnishings Cluster and Innovation Hub (La Senia, Hiszpania), LEITAT Technological Centre (Barcelona, Hiszpania), Cluster Mobiler Transilvan - Transylvanian Furniture Cluster (Cluj-Napoca, Rumunia), DID-Technological Cluster on Interiors & Design (Poggibonsi, Włochy), a ze strony polskiej partnerem był również Zamek Cieszyn.

W sferze naukowej, dzięki współpracy z krajowym i zagranicznym otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelnia odnotowała wysoki wzrost swojego potencjału, przede wszystkim dzięki realizacji projektów B+R oraz innych projektów badawczych i aplikacyjnych we współpracy międzysektorowej i międzynarodowej z instytucjami publicznymi, przedsiębiorstwami i samorządami. Przykładami takiej współpracy mogą być:

- projekt pt. „Kryzys w kopalni Turów i jego wpływ na czesko-polską współpracę transgraniczną: ocena, wnioski i rekomendacje”, realizowany w ramach programu Granty Akademickie NAWA, którego beneficjentami byli m.in. KWB Turów i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna, miasto Bogatynia i Euroregiony Nysa;

- projekt pt. „IN SITU - Intergenerational Social Innovation Support Scheme”, realizowany w ramach program INTERREG Central Europe, gdzie ze strony polskiej partnerem Akademii WSB było Województwo Śląskie, a w konsorcjum współpracowały także m.in. miasto Wiedeń, miasto Stuttgart, Region Veneto i miasto Rijeka;

- projekt pt. „Prace badawczo-rozwojowe w celu opracowania inteligentnego systemu do zarządzania flotą pojazdów elektrycznych i stacji ładowania w celu optymalizacji kosztów utrzymania i wprowadzenia transportu niskoemisyjnego przez przedsiębiorstwa”, realizowany w ramach program RPO WSL 2014-2020, gdzie konsorcjantem Akademii WSB była firma KOTRAK SA.

Szczególne znaczenie dla współpracy uczelni z otoczeniem ma działalność **Szkoły Doktorskiej Akademii WSB**, gdzie w ramach projektów dofinansowanych ze środków MEiN **prowadzone są doktoraty wdrożeniowe we współpracy z takimi podmiotami** jak: PPO „RAKON” z siedzibą w Raciborzu, Veolia Energy Contracting Poland sp. z o.o., Cooperation and Global Consulting, Grupa

Azoty S.A Tarnów, Koleje Śląskie Sp. z o. o., Orion Rail Logistics sp. z o.o. sp. k., PREVAC sp. z o.o., Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A., Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Tenneco Automotive Sp. z o.o czy też Hutchinson Poland Sp. z o.o.

Uczelnia dokłada starań, aby systematycznie rozwijać relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym na forum krajowym i międzynarodowym. Następuje to zarówno poprzez inicjatywy realizowane w skali lokalnej, np. Akademia Nauki AWSB czy **zaangażowanie w działalność Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach, Związku Pracodawców LEWIATAN, Polskiego Związku Pracodawców Prywatnych Edukacji, Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej**, jak też włączanie się w inicjatywy krajowe, np. Dzień Otwarty UODO czy też ogólnopolskie akcje honorowego oddawania krwi. Uczelnia jest także członkiem Obserwatorium Procesów Miejskich i Metropolitalnych przy Uniwersytecie Śląskim, Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii czy Klubu Kapitału Śląska Cieszyńskiego.

Bardzo istotnym obszarem współpracy Akademii WSB z partnerami zewnętrznymi jest przygotowanie i realizacja programów studiów. W tym procesie ważną rolę odgrywają członkowie Rady Ekspertów, która działa w Akademii WSB od 2012 r. **Misją Rady Ekspertów jest zintegrowanie środowiska nauki ze sferą praktyki życia gospodarczego, a celem jej działania - dostosowanie kształcenia do wymagań rynku pracy.** Współpraca obu środowisk pozwala na racjonalne wykorzystanie posiadanych zasobów i potencjału oraz uzyskanie wspólnych korzyści, które wynikają z tworzenia i realizacji wysokiej jakości programów studiów, usprawnienia procesów edukacyjnych i podnoszenia standardów kształcenia, a docelowo wyposażenie absolwentów uczelni w poszukiwaną na rynku pracy wiedzę, umiejętności i kompetencje. **Zadania Rady dotyczą współpracy z Uczelnią w zakresie:**

- opracowywania efektów uczenia się w ramach poszczególnych kierunków i modułów kształcenia,
- opracowywania metod walidacji założonych do realizacji w ramach danego kierunku studiów efektów uczenia się,
- opiniowania programów studiów i treści zajęć w kontekście ich dostosowania do wymogów rynku pracy,
- określania zapotrzebowania na konkretne oczekiwania przez rynek pracy kwalifikacje zawodowe wśród absolwentów uczelni wyższych,
- określania perspektyw zmian w zakresie kształcenia odpowiadającego na zapotrzebowanie rynku pracy,
- wsparcia merytorycznego w procesie dyplomowania (udział w wyznaczaniu kierunków rozwoju tematyki prac dyplomowych, z uwzględnieniem możliwości wdrożenia).

Członkami Rady Ekspertów są przedstawiciele przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych, jak również przedstawiciele sektora przemysłów kreatywnych, instytucji otoczenia biznesu, administracji samorządowej oraz instytucji edukacyjnych. W skład Rady Ekspertów Akademii WSB wchodzi min. przedstawiciele firm i instytucji takich jak: **Starway Institute, Pasja – Grupa Dobrych Trenerów, EY, PZU czy Lewiatan.**

Przedstawiciele środowiska gospodarczo-społecznego regionu na bieżąco uczestniczą w ewaluacji potrzeb i oczekiwań pracodawców w aspekcie wymaganej wiedzy, umiejętności i kompetencji, w jakie powinni zostać wyposażeni absolwenci Uczelni. Konsultując z kluczowymi interesariuszami zewnętrznymi strategiczne działania służące kształtowaniu programów studiów, władze Uczelni uzyskują jednocześnie silny mandat poparcia ze strony społeczności regionu dla kolejnych

przedsięwzięć rozwojowych, jak też dla doskonalenia samej koncepcji uczenia się w Wydziale Nauk Stosowanych. Przykładowe tematy ostatnich posiedzeń Rady Ekspertów:

- zaopiniowanie programów kształcenia na kierunku zarządzanie;
- dyskusja o programie kierunku studiów Akademia Industry 4.0, który powstał we współpracy z Członkami Rady Ekspertów w roku akademickim 2019/2020 oraz z partnerami: Instytut Industry 4.0, Warszawa oraz KAIZEN Institute we Wrocławiu (23.10.2020);
- przedstawienie informacji o możliwościach kierowania studentów na praktyki do przedsiębiorstw i instytucji publicznych oraz o możliwościach zaangażowania studentów w projekty wdrożeniowe w przedsiębiorstwach,
- informacja o zmianach doskonalących program kształcenia na kierunku zarządzanie w oparciu o opinie i uwagi nadesłane przez Członków Rady Ekspertów.

W posiedzeniach Rady Ekspertów uczestniczą także przedstawiciele studentów i nauczyciele akademicy, którzy na tym forum mają możliwość podjęcia dyskusji m.in. z pracodawcami oraz reprezentantami władz regionu.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter sformalizowany bądź nieformalny i jest prowadzona w sposób przynoszący równorzędne korzyści Wydziałowi oraz wszystkim partnerom m.in. przedsiębiorstwom, samorządom, instytucjom publicznym czy też organizacjom pozarządowym.

Dorobek naukowy i doświadczenie praktyczne pracowników Akademii WSB - w tym pracowników badawczo-dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku Zarządzanie - stanowią dla wielu interesariuszy zewnętrznych istotne źródło opiniotwórcze i doradcze w istotnych dla kraju i regionu kwestiach, zaangażowanie to obejmuje m.in.:

- udział w Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach (co roku w kwietniu, udział JM Rektor Akademii WSB w Radzie Programowej Kongresu, udział w panelach eksperckich, wydarzeniach towarzyszących) oraz Europejskim Forum Młodych,
- udział w pracach Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach – największej organizacji samorządu gospodarczego w regionie, w tym uczestnictwo w pracach: komisji Innowacyjności, konkurencyjności i współpracy nauki z biznesem, komisji Przemysłu 4.0, udział w tworzeniu Delegatury Regionalnej Izby Gospodarczej w Dąbrowie Górniczej (Prezesem Delegatury Prorektor AWSB),
- udział w pracach Związku Pracodawców Lewiatan - pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Śląskiego Związku (Prorektor AWSB),
- zaangażowanie w rozwój Klastra „Silesia Automotive & Advanced Manufacturing” (będącego inicjatywą Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która została uznana za najlepszą strefę ekonomiczną w Europie w latach 2015 - 2017 oraz w 2019 roku przez FDI Business Financial Times, a także w tym samym rankingu została wyróżniona jako druga najlepsza strefa na świecie) posiadającego status Kluczowego Klastra Krajowego - członkostwo w Radzie Klastra (dr hab. Marcin Lis, prof. AWSB),
- udział w pracach Komisji Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska PAN (dr Krzysztof Wrana, z-ca dyrektora Centrum Rozwoju Regionalnego AWSB – sekretarz Komisji, dr Mariusz Raczek): cykliczne uczestnictwo w wypracowywaniu wątków tematycznych Colloquium Miejskiego Przyszłość Śląskich Miast – corocznego wydarzenia transdyscyplinarnego, integrującego środowiska naukowe i samorządowe regionu i kraju, realizowanego przez Komisję Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska PAN w partnerstwie m. in. z KPZK PAN, uczelniami z regionu i kraju oraz samorządami terytorialnymi regionu;

- udział w pracach Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej przy Marszałku Województwa Śląskiego (członek Komisji: dr Krzysztof Wrana, z-ca dyrektora Centrum Rozwoju Regionalnego AWSB);
- funkcje eksperckie w realizacji kluczowych dokumentów strategicznych i politycznych w regionie, m. in. Strategia Województwa Śląskiego. Zielone Śląskie, Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego, Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego, Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego, Strategia Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego, Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego (dr Mariusz Raczek, dr Krzysztof Wrana z-ca dyrektora Centrum Rozwoju Regionalnego AWSB).

Utworzony na uczelni w 2018 r. Instytut Studiów nad Współpracą Terytorialną i Międzyorganizacyjną prowadzi wyróżniającą się w skali międzynarodowej działalność badawczą i doradczą w obszarze zarządzania terytorialnego, w tym m.in. zarządzania projektami i partnerstwami transgranicznymi. Od 2019 r. dr hab. Joanna Kurowska-Pysz, prof. AWSB jest ekspertem AMI Komisji Europejskiej (DG REGIO), a od 2022 r. także ekspertem w programie b_Solutions prowadzonym przez European Association of Border Regions. W latach 2019-2021 uczelnia uczestniczyła w pilotażowym projekcie badawczym finansowanym przez Komisję Europejską pt. „Identification of key elements for creating the Touristic Cross-Border Functional Area at the Lithuanian – Polish border”, którego beneficjentem było kilkanaście samorządów polskich i litewskich. Ponadto dr hab. Joanna Kurowska-Pysz, prof. AWSB oraz dr hab. Łukasz Wróblewski, prof. AWSB są ekspertami współpracującymi z euroregionami: Śląsk Cieszyński, Beskidy, Silesia oraz Nysa. Byli odpowiedzialni za opracowanie m.in. Programu dla rozwoju kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna czy też Strategii Współpracy Transgranicznej w Euroregionie Śląsk Cieszyński.

Uczelnia jest także inicjatorem wielu polsko-czeskich i polsko-słowackich inicjatyw, które służą rozwojowi kompetencji zawodowych mieszkańców woj. śląskiego i sąsiedniego Kraju Żylińskiego (Słowacja) oraz Morawsko-Śląskiego Kraju (Czechy). Są to m.in. przedsięwzięcia dotyczące:

- kształcenia specjalistycznego w zakresie zarządzania kryzysowego na pograniczu (partner: Kraj Żyliński, Słowacja),
- edukacji transgranicznej w zakresie bezpiecznej współpracy szkół pogranicza (partner: miasto Cadca, Słowacja),
- orientacji zawodowej nauczycieli na pograniczu polsko-czeskim (partner: Instytut EuroSchola, z.ú. Czechy),
- rozwoju kompetencji zawodowych ratowników górskich i ochotniczych straży pożarnych na pograniczu polsko-słowackim (partner: miasto Cadca, Uniwersytet w Żylinie, Słowacja).

Bardzo duży rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest związany z realizacją przez uczelnię projektu „Perfect – Regionalna Inicjatywa Doskonałości w Akademii WSB” (2019-2023), którego jednym z celów jest prowadzenie badań we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dla przykładu, w roku 2022 w ramach tego projektu prowadzone były działania badawczo-doradcze na rzecz takich podmiotów jak m.in. miasto Żywiec; miasto Cieszyn; Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej; Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza, Jablunkov, Czechy; Biuro Planowania Gubernatora Stanu Rio Grande do Sul, Brazylia; Biuro Turystyki i Projektów Strategicznych, Urząd Miasta Foz do Iguaçu, Brazylia; CODEFOZ Rada Rozwoju Foz do Iguaçu, Brazylia; Inkubator projektów transgranicznych w mieście Ciudad del Este, Paragwaj. Ponadto zespoły badawcze pracowników badawczo-dydaktycznych uczelni realizują badania dotyczące m.in. kompetencji do kształcenia dwujęzycznego i dwukulturowego na Zaolziu w Czechach na potrzeby Centrum Pedagogicznego w Czeskim Cieszynie, a także badania pt. „Kompetencje KSSE w

kształtowaniu spójnych elementów zrównoważonego rozwoju – wzrostu gospodarczego, inkluzywność społeczna i ochrona środowiska”, z których wyników korzysta wiele podmiotów współpracujących w województwie śląskim z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną.

Od października 2019 roku w Akademii WSB zostało powołane do życia **Centrum Rozwoju Regionalnego** w składzie dr hab. Marcin Lis – dyrektor Centrum, dr Krzysztof Wrana – z-ca dyrektora Centrum, dr Mariusz Raczek – ekspert Centrum. Misja Centrum Rozwoju Regionalnego brzmi: dzielimy się doświadczeniami i najnowszą wiedzą, którą pozyskujemy z najlepszych źródeł i sami wzbogacamy; działając w partnerstwie realizujemy usługi w pełni dostosowane do potrzeb odbiorców, pomagamy w odkrywaniu innowacyjnych i kreatywnych ścieżek rozwoju i stawaniu się liderami w swoich dziedzinach. Szczegółowe cele działalności CRR obejmują: wzmocnienie wizerunku Uczelni jako źródła innowacyjnych koncepcji wspierających rozwój regionów, Uczelnia jako realizator polityki regionalnej w zakresie analiz, badań, strategii, Uczelnia w sieci powiązań i projektów realizowanych w partnerstwie międzysektorowym (samorząd, biznes, sektor obywatelski), promowanie i wykorzystywanie w pracach praktycznych nowatorskich podejść do rozwoju lokalnego i regionalnego, interdyscyplinarność wspierająca pełniejsze wykorzystanie potencjału kadrowego Uczelni w dziedzinie rozwoju lokalnego i regionalnego, wykorzystywanie doświadczeń projektowych w realizacji działalności naukowej, wzrost zainteresowania studentów zagadnieniami rozwoju regionalnego i lokalnego.

Wśród prac zrealizowanych przez CRR wskazać można: strategię oraz politykę rozwoju lokalnego w tym: strategia rozwoju miasta Tarnowskie Góry, strategia rozwoju miasta Bytomia „Bytom 2030+”, strategia rozwoju miasta Świętochłowice do roku 2030, Strategia Rozwoju Miasta Rybnik – 2030 Pierwszy krok transformacji, strategia smart city dla Miasta Siemianowice Śl., strategia rozwoju dla Miasta Piekary Śląskie, strategia rozwiązywania problemów społecznych Bytomia na lata 2021-2026; strategię rozwoju poziomu subregionalnego i regionalnego, w tym: Program Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego; założenia i strategia rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego; strategię i koncepcję polityk krajowych, w tym: udział w opracowaniu Koncepcji polityki włączenia społecznego dla KPRM, strategii Urzędu Komunikacji Elektronicznej; lokalne lub gminne programy rewitalizacji dla miasta Zabrze, Tarnowskie Góry, Piekary Śląskie, Świętochłowice; ekspertyzy i badania na potrzeby podmiotów publicznych, np. opracowanie ekspertyzy dla Komisji Europejskiej - Conditions and perspectives for the systemic integration of Industry 5.0 and Human Smart City; diagnozy i ewaluacje na potrzeby polityk rozwoju, lokalnego w tym dla gmin: Bytom, Piekary, Zabrze, Tarnowskie Góry, Rybnik; strategię rozwoju podmiotów gospodarczych i organizacji o znaczeniu ponadregionalnym i krajowym, w tym: Strategia rewitalizacji targowisk miejskich administrowanych przez Zakład Targowisk Miejskich w Katowicach realizowana w oparciu o nowatorską metodykę opartą na współczesnych koncepcjach rozwoju lokalnego, Kodeks CSR i plan działań na lata 2021-2023 dla klastra telekomunikacyjnego; udział w projektach o charakterze transgranicznym, w tym: „Euregio-Info” w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020, „Nowe perspektywy Euroregionu w oparciu o rozwój transgranicznej współpracy akademickiej” w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020. Ponadto, zespół CRR uczestniczy w ważnych wydarzeniach o znaczeniu regionalnym, krajowym i światowym; zaangażowanie w tym aspekcie obejmuje moderację i udział w kilkunastu konferencjach, w tym w szczególności: NAUKA I SAMORZĄD w ramach: EuroScience Open Forum 2022 Katowice - konferencja towarzysząca ESOF 2022 Regional Site, Zielona i błękitna infrastruktura w przestrzeniach publicznych, w ramach WORLD URBAN FORUM (realizacja warsztatów), Miasta Idei 2022 (udział w debacie o

przyszłości Tarnowskich Gór), Europejski Kongres Gospodarczy (Rada Programowa, panele eksperckie), Europejskie Forum Przyszłości (Rada Programowa, panele eksperckie), Wykorzystanie społecznej odpowiedzialności biznesu w zarządzaniu firmą (ogólnopolskie webinarium), Kongres Polityki Miejskiej – Krajowe Forum Miejskie (prowadzenie sesji panelowej), cykl warsztatów nt.: Wyzwań rozwoju gmin i powiatów dla Śląskiego Związku Gmin i Powiatów (realizacja w formie webinarów), Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach, KSSE Motorem automotive – współpraca w ramach Klastra SA&AM odpowiedzią na wyzwania sektora automotive (udział w Radzie Klastra).

W wyniku prowadzenia dialogu z partnerami w otoczeniu Uczelni nawiązano liczne porozumienia, w tym m.in. porozumienia o współpracy: z podmiotami reprezentowanymi w Radzie Ekspertów, porozumienie pomiędzy Akademią WSB a Urzędem Miasta Żywiec, wszystkimi gminami Powiatu Żywieckiego, Zarządem Terenowym Wojewódzkiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów województwa śląskiego działającego przy Komendzie Powiatowej Policji w Żywcu; porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Olkuszu; porozumienie z gminą Hażlach, porozumienie w z Izbą Administracji Skarbowej w Krakowie; porozumienie z Biurem Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców; porozumienie ze Śląską Izbą Lekarską, która objęła patronat nad studiami podyplomowymi MBA w ochronie zdrowia realizowanymi we współpracy EY Academy of Business; porozumienie z Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie; porozumienie o współpracy ze Śląskim Centrum Reumatologii, Rehabilitacji i Zapobiegania Niepełnosprawności im. gen. Jerzego Ziętka w Ustroniu, Szpitalem Powiatowym w Chrzanowie oraz Szpitalem Powiatowym w Oświęcimiu, porozumienie z Centrum Zdrowia w Mikołowie Sp. z o.o.; partnerstwo z Agencją Rozwoju Przemysłu – Centrum usług dla przedsiębiorców; partnerstwo z LEAN TO WIN - organizacja Akademii Lean Management; partnerstwo ze Strażą Pożarną - organizacja studiów podyplomowych MBA we współpracy z EY Academy of Business; porozumienie z RIW Grupa Sp. z o.o., porozumienie z Euroterminalem Sławków Sp. z o.o., porozumienie z Terminalami Przeładunkowymi Sławków-Medyka Sp. z o.o.; list intencyjny w sprawie współpracy przy realizacji projektu, dotyczącego kształtowania spójnych elementów zrównoważonego rozwoju tj.: wzrostu gospodarczego, inkluzywności społecznej, ochrony środowiska poprzez rozwój Specjalnych Stref Ekonomicznych; porozumienie z firmą Microsoft Sp. z o.o.; porozumienie z Huawei Polska, porozumienie ze Ślązak, Zapiór i Partnerzy – Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych; porozumienie z Urzędem Komunikacji Elektronicznej; porozumienie z Oddziałem Krajowej Izby Doradców Podatkowych; porozumienie z firmą Sped Partner; porozumienie z firmą MedApp Sp z o.o.; porozumienie z firmą Sopra Steria Polska.

Ponadto, odpowiadając na potrzeby partnerów w otoczeniu społeczno-ekonomicznym realizowano współpracę z partnerami w ramach studiów podyplomowych i kształcenia ustawicznego; współpracę tego typu realizowano m. in. Z takimi podmiotami jak: Akademia Bliżej, AQR International, ASK Expert, Authorized Training Center, Aviacon.eu, Centrum Szkoleń i Psychologii Biznesu w Warszawie, CleverBrains, Dąbrowskie Wodociągi sp. z o. o., Doradztwo Personalne Menedżer sp. z o. o., Effective IT Trainings sp. z o. o., Elsner Anti-Aging Clinic, Exbis, EY Academy of Business, Górnośląskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomościami, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie, Kancelaria Prawna Prawo Pracy i BHP P. Pogódek, Krajowa Izba Doradców Podatkowych, Lean to Win, Maspex, MTQ48, Net-o-logy sp. z o.o., Noble Manhattan Coaching, Pasja - Grupa Dobrych Trenerów, Platforma Przemysłu Przyszłości, Polskie Stowarzyszenie HR Business Partner, Prince 2, Prism, Sage, Starway Institute, Stowarzyszenie Wodociągowców Województwa Śląskiego, Studio Tańca i Muzyki RYTM, Synergia Ośrodek Mediacji Fundacja Rozwoju, TÜV Nord Polska, Urząd

Ochrony Danych Osobowych, VCC Akademia Edukacyjna, Webster University, Państwowa Straż Pożarna, Służby mundurowe, w tym Policja, Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie, Śląska Izba Lekarska.

W Akademii WSB powołano również **Instytut Transformacji Energetycznej** pod kierunkiem pracowników Katedry Zarządzania: dra hab. Krzysztofa Zamasza, prof. AWSB oraz dra hab. Piotra Saługi, prof. AWSB. Jego celem jest prowadzenie interdyscyplinarnych badań na rzecz środowiska gospodarczego regionu w zakresie ekonomicznych, regulacyjnych, środowiskowych, technicznych i społecznych uwarunkowań w zakresie wprowadzania i skutecznego funkcjonowania niskoemisyjnych technologii energetycznych w Polsce. Tematyka badań podejmowanych przez Instytut Transformacji Energetycznej obejmuje nowe technologie energetyczne, odnawialne źródła energii, niskoemisyjny transport, zrównoważone ciepłownictwo oraz efektywność energetyczną końcowego wykorzystania energii i ciepła. Podejmowane tematy badawcze realizowane będą w aspekcie technicznym, ekonomicznym, regulacyjnym, środowiskowym oraz społecznym, celem uwzględnienia potrzeb i wyzwań wszystkich interesariuszy, na których wpływają procesy transformacji energetycznej.

Na Wydziale Nauk Stosowanych organizowane są panele eksperckie, których celem jest ocena realizowanych wspólnie z firmami makroregionu śląsko-małopolskiego projektów badawczych i opracowanie dla Uczelni wynikających z nich rekomendacji. **Kluczową formą współpracy uczelni i kierunku zarządzanie z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest współpraca w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, konsultacji** efektów uczenia się i treści realizowanych w ramach wybranych specjalności studiów. Uczelnia organizuje dydaktyczne panele eksperckie, w ramach których pozyskuje informacje na temat oczekiwanych kompetencji zawodowych absolwentów kierunku zarządzanie przez przedstawicieli rynku pracy. Przykładem jest panel zorganizowany dla kierunku Zarządzanie (31 maja 2021r.) w ramach projektu europejskiego „EduLider – rozwój Akademii WSB dla regionu”. Uczestnikami panelu byli: Prezes Stowarzyszenia Product Development Management Association, Prezes International Project Management Association Polska, Prezes Zarządu największej agencji doradztwa personalnego na Śląsku - DPM ROKANAN Sp. z o.o, MoM Studia sp. z o.o oraz przedstawiciele Uczelni, w tym: prodziekan odpowiadający za kierunek zarządzanie.

W panelu tym przedstawiono zalecane kompetencje społeczne do rozwoju u studentów kierunku zarządzanie: tematykę szkoleń dla studentów, propozycje projektów badawczych interdyscyplinarnych i sformułowano zalecenia dla dalszych działań Uczelni, jak np. wsparcie dla osób chcących założyć swój biznes poprzez poszerzenie wiedzy studentów w zakresie: nowoczesnych metod tworzenia biznesu: Lean Startup, Design Thinking, Business Model Canvas, symulacje prowadzenia własnego biznesu, np. poprzez testowanie projektu uczelnianego w ramach nierejestrowanej działalności gospodarczej, mentoring i doradztwo zawodowe w zakresie wyboru kierunku studiów, spotkania z praktykami, wizyty studyjne.

W roku 2022 konsultowano treści specjalności realizowane na kierunku zarządzanie studia I stopnia: Digital marketing i zarządzanie sprzedażą (X-com); Zarządzanie przedsiębiorstwem (MOM Studio, współtwórca Inkubatorów Przedsiębiorczości); Psychologia w biznesie (HR Business Partner ING). Warto podkreślić, że przedstawiciele pracodawców brali udział w procesie tworzenia nowej strategii Uczelni na lata 2021-2025 i aktywnie uczestniczyli w warsztatach strategicznych.

Akademia WSB jest inicjatorem lub współorganizatorem wielu konferencji naukowych z zakresu tematyki zarządzania, a pracownicy badawczo-dydaktyczni biorą aktywny udział zarówno w tych konferencjach, jak i we współpracy gospodarczo-naukowej z instytucjami naukowymi oraz

organizacjami administracji jak i przedsiębiorstwami. W konferencjach tych uczestniczą także studenci kierunku. Wśród przykładowych konferencji organizowanych we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno- gospodarczego, których organizatorami są i w których brali udział pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie oraz studenci należy wymienić m.in.:

- **Industry 5.0** – partner główny: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna; partnerzy: Regionalna Izba Gospodarcza, Silesia Automotive, Kotrak, MedApp, Grupa Azoty, Veolia i in. Celem konferencji jest wymiana wyników badań i doświadczeń praktycznych w obszarze szeroko pojętych innowacji, nowoczesnych technologii i Industry 5.0. Tematyka konferencji: Industry 5.0, firmy przyszłości, nowe technologie, przywództwo w czasach industry 5.0, Sztuczna inteligencja, kompetencje przyszłości, nowoczesne procesy;
- **Innovations and Entrepreneurship. Theory and Practice** – organizatorzy: Akademi WSB, Veolia, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, TNOiK, partnerzy konferencji: Green Industry Fundation, CloudTeam, Platforma Przemysłu Przyszłości, SBB Energy, P2Tradind, TEDOM;
- **Europejski Kongres Kaizen** - Akademia WSB, Kaizen Institute Poland Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K.
- **Rynki regulowane - aspekty prawne, finansowe i konkurencyjności rynkowej** – organizatorzy: Akademia WSB, Veolia; partnerzy: Polenergia, Ciech S.A., E.ON Polska S.A., MPO w Warszawie, Grupa Boryszew, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia; Podczas konferencji poruszono takie tematy jak megatrendy i wyzwania stojące przed firmami na rynkach regulowanych dóbr publicznych oraz przedstawione zostaną propozycje zmian w obszarach prawa, finansów, zarządzania, które mają zapewnić konkurencyjność tych rynków.
- **Sektor MŚP jako kreator rozwoju społeczno-gospodarczego. Rok 2022 rokiem Rzemiosła w Województwie Śląskim** – organizatorzy Akademia WSB z Izłą Rzemieślniczą Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach oraz Instytut Przedsiębiorstwa, Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie; Wykład inauguracyjny pt. "Bohaterowie współczesnych czasów - przedsiębiorcy i menedżerowie" wygłosił prorektor Uczelni **prof. dr hab. Łukasz Sułkowski**. Celem konferencji było wskazanie funkcji i znaczenia małych i średnich przedsiębiorstw w rozwoju społeczno-gospodarczym krajów i regionów oraz przeobrażenia, jakim ulegają przedsiębiorstwa rzemieślnicze oraz przedsiębiorstwa rodzinne w związku z wyzwaniami natury technologicznej, demograficznej, ekonomicznej, środowiskowej.

Dbając o zapewnienie studentom dostępu do ofert pracy, staży i praktyk, Uczelnia blisko współpracuje z Publicznymi Służbami Zatrudnienia, tj. Powiatowym Urzędem Pracy w Dąbrowie Górniczej, Powiatowym Urzędem Pracy w Sosnowcu, Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach. Tworząc koncepcję kształcenia i programy studiów kierunku *zarządzanie* opierano się również na analizach ofert pracy rynku w regionie oraz na opiniach pracowników związanych z praktyką zarządczą. Źródła te wskazywały na potrzeby przygotowania wysokiej klasy specjalistów, mogących pełnić samodzielne funkcje w określonych obszarach związanych z praktyką socjologiczną. Wnioski z tych debat stanowią przesłankę do doskonalenia programu studiów i proponowania specjalności zbieżnych z oczekiwaniami pracodawców i potrzebami rynku pracy. Z rekomendacji Śląskiego Związku Pracodawców Lewiatan, przedstawiciel Wydziału zasiada także w Powiatowej Radzie Rynku Pracy. Dzięki tym dobrym kontaktom możliwe jest wnikliwe śledzenie ofert pracy i monitorowanie kariery zawodowej absolwentów Uczelni, co w znaczącym stopniu ułatwia dostosowanie oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Dodatkowo, Wydział Nauk Stosowanych współpracował z Operatorem Bazy Usług Rozwojowych, co przyniosło studentom pracującym już zawodowo możliwość korzystania z różnego typu szkoleń dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz pracodawcy.

Udział zewnętrznych interesariuszy w budowaniu programu studiów na kierunku *zarządzanie* jest procesem ciągłym, co potwierdza m.in. cykliczność posiedzeń Rady Ekspertów (średnio co 1-2 miesiące). W kolejnych semestrach przewiduje się dalsze konsultacje w zakresie osiągniętych efektów uczenia się i metod ich walidacji oraz stałą konsultację treści realizowanych modułów kształcenia. Ocenie interesariuszy zewnętrznych podlegać będą również kompetencje absolwentów Uczelni, a wnioskowanie na tej podstawie stanowić będzie podstawową przesłankę do wprowadzania zmian doskonalących program studiów, celem zapewnienia jego adekwatności do oczekiwań rynku pracy.

Interesariusze zewnętrzni chętnie zgłaszają się do Uczelni z ofertami staży i programów – w tym międzynarodowych dla studentów. Przykładem projektu, do którego zgłosili się m.in. studenci kierunku *zarządzanie* jest program **Seeds for the Future** organizowany przez firmę Huawei skupiający się na pracy w interdyscyplinarnych, międzynarodowych zespołach projektowych nad zagadnieniami dotyczącymi aspektów społeczno-technologicznych zmieniającego się świata.

Współpraca Akademii WSB z organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców pozwala pozyskiwać informacje o potrzebach rynku pracy dzięki aktywnemu uczestnictwu w grupach i formach zapewniających możliwość współdziałania i dyskusji nad problemami gospodarki. Rektor Uczelni jak wspomniano jest **Wiceprzewodniczącą Rady Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach** oraz zasiada w **Radzie Głównej Konfederacji Pracodawców Lewiatan**, stanowiącej organ o charakterze nadzorczy – kontrolnym w organizacji. Przedstawiciele Uczelni zasiadają w trzech Komisjach: Innowacyjności, Konkurencyjności i Współpracy Nauki z Biznesem; Przemysł 4.0; Kształcenia zawodowego; Bezpieczeństwa biznesowego. Akademia WSB zarządza delegaturą RIG w Dąbrowie Górniczej. Jest również **członkiem Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji przy Marszałku Województwa Śląskiego**. Akademia WSB jest też członkiem **Zespołu doradczego do spraw programu „Społeczna odpowiedzialność nauki” oraz działalności upowszechniającej naukę**, członkiem **Polskiego Związku Pracodawców Prywatnych Edukacji zrzeszonego w Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN**. Polski Związek Pracodawców Prywatnych Edukacji (PZPPE) jest związkiem branżowym, wchodzącym w skład Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan (PKPP Lewiatan). Celem działania PZPPE jest reprezentowanie interesów całego środowiska oświaty i nauki niepublicznej w Polsce i kształtowanie obrazu polskiej edukacji. Program związku jest integralną częścią programu Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN.

Uczelnia, poprzez zaangażowanie swoich pracowników, aktywnie współpracuje także z władzami województwa oraz samorządami, na terenie których prowadzi działalność. Pracownicy Akademii WSB współpracują ze środowiskiem biznesowym w charakterze ekspertów. Przykładem jest udział w 2018 r. pracowników uczelni w międzynarodowych kongresach i konferencjach biznesowych, np.: Forum Gospodarki Energetycznej, Europejski Kongres Jakości Future of the Quality, Europejski Kongres Gospodarczy, Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Strategicznym partnerem Uczelni jest **Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna**, która rozwija tereny inwestycyjne w wielu miejscach regionu, przyciągając nowych pracodawców i aktywnie

wpływając na tworzenie nowych miejsc pracy dla studentów i absolwentów kierunku zarządzanie . We współpracy z KSSE Uczelnia prowadzi Klub Innowatora tj. przedsięwzięcie służące wspieraniu ciekawych pomysłów biznesowych (m.in. studentów AWSB). Przedstawiciel Uczelni zasiada także w **Radzie Klastra KSSE „Silesia Automotive & Advanced Manufacturing”**.

Akademia WSB aktywnie współpracuje także z wieloma innymi instytucjami tworzącymi klastry i sieci, które są skutecznym sposobem poszukiwania efektów synergii wynikających ze współpracy przedsiębiorców, pracowników nauki i władz publicznych. Obecnie Uczelnia aktywnie działa w następujących klastrach: Klaster Energii „Żywiecka Energia Przyszłości”, Śląski Klaster Transportu Miejskiego, Południowy Klaster Kolejowy, Śląski Klaster Rewitalizacji i Technologii Środowiskowych, Śląski Klaster IT, Klaster Business Process Outsourcing, Ogólnopolski Klaster Innowacyjnych przedsiębiorstw, Klaster PikMed, Polish Wood Cluster, Klaster Ratownictwa, Bezpieczeństwa, Ochrony Ludności i Środowiska Naturalnego, Klaster MediVite, Klaster Silesia Smart City, Klaster pod nazwą: „Utworzenie centrum pomiarowo-rozliczeniowego dla niektórych sektorów infrastrukturalnych oraz działalności prosumenckiej”. Działalność w klastrach pozwala na realizację wspólnych przedsięwzięć badawczych i biznesowych z przedstawicielami bardzo szerokiego środowiska praktyki gospodarczej, administracji, czy też organizacjami non – profit. Akademia WSB od 2013 roku jest też członkiem stowarzyszonym Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Udział przedstawicieli kierunku zarządzanie w tych inicjatywach wzbogaca ich kompetencje dydaktyczne, tworzy podstawy dla tematyki prac dyplomowych jak i opracowania studium przypadku.

Studenci i pracownicy Wydziału – w tym prowadzący zajęcia i uczestniczący w zajęciach na kierunku zarządzanie - mają również możliwość uczestnictwa w cyklicznych spotkaniach, seminariach, konferencjach oraz warsztatach organizowanych z udziałem przedstawicieli biznesu w ramach Dąbrowskiego Oddziału Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa. Przykładowe tematy spotkań zorganizowanych w ostatnim roku: „Kulturowe aspekty zarządzania międzynarodowego - koncepcja, podstawy, praktyka”; „Inteligentne specjalizacje województwa śląskiego - szansa czy ograniczenie rozwoju przedsiębiorczości w regionie”, „Lean - Industry 4.0 - Recycling. Zespół grający do jednej bramki, czy śmiertelni wrogowie?”, Debata organizowana w partnerstwie z Instytutem Doskonalenia Produkcji, Ogólnopolska Konferencja Naukowa "Project Management 2018".

Wydział Nauk Stosowanych – w tym nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie - aktywnie działa na lokalnym rynku gospodarczym prowadząc bezpłatne szkolenia, organizując wizyty w szkołach, czy Festiwale Nauki.

Akademia WSB pozyskuje również partnerów, którzy mogą oferować miejsca praktyk dla studentów kierunku *zarządzanie*. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie praktyk zawodowych obejmuje zarówno możliwość odbycia przez studentów obowiązkowych praktyk w firmie bądź instytucji partnerskiej, jak też pozyskiwanie opinii o praktycznym przygotowaniu studentów kierunku zarządzanie do działalności zawodowej. Do partnerów Akademii WSB w zakresie realizacji praktyk na kierunku zarządzanie należą m.in. korporacje, przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, firmy prywatne i spółki państwowe, firma działająca na rynku krajowym jak i międzynarodowe, w szczególności: działy kadr i spraw pracowniczych, działy HR, działy reklamacji spółek, działy projektów, ale również Urzędy Miast i Gmin (dział ewidencji, świadczeń i informacji, dział finansowo-księgowy), Centra Consultingowe i Biura Rachunkowe, stowarzyszenia i fundacje. Akademia WSB organizuje wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Dzięki tej inicjatywie

młodzież z regionu ma możliwość zapoznać się z ofertą edukacyjną Wydziału, poznać kadre dydaktyczną, a w przyszłości podjąć decyzję o przystąpieniu do rekrutacji na wybrany kierunek studiów. Inicjatywa wykładów dla uczniów nosi nazwę Otwarta Akademia Nauki a zaplanowane w niej wykłady dotyczą tematyki w zakresie prezentowanych przez Akademię WSB kierunków studiów. Poniżej w Tabeli nr 6 przedstawiono wybrane zrealizowane wykłady w ramach Otwartej Akademii Nauki, organizowane dla szkół ponadgimnazjalnych przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2021/2022.

Tabela 6. Wybrane wykłady w ramach Otwartej Akademii Nauki w roku akademickim 2021/2022 dotyczące .

Nazwa Szkoły ponadgimnazjalnej	Temat wykładu
V LO DG, I LO DG, Zespół Szkół Ekonomicznych DG, II LO Zawiercie, III LO Jastrzębie – Zdrój, PZS nr 6 Brzeszcze	Managing Relationship for the next phase of your life
III LO DG, II LO Siemianowice Śl., ZSOiT Czeladź, ZS nr 6 Jastrzębie – Zdrój, Zespół Szkół Technicznych DG, ZSECH Trzebinia, CKZiU Technikum nr 4 Sosnowiec	Skuteczna komunikacja
III LO DG, II LO Siemianowice Śl., ZSOiT Czeladź, ZS nr 6 Jastrzębie – Zdrój, Zespół Szkół Technicznych DG, ZSECH Trzebinia, CKZiU Technikum nr 4 Sosnowiec	Pierwsza praca – od czego zacząć? elementy zawodoznawstwa
III LO DG, II LO Siemianowice Śl., ZSOiT Czeladź, ZS nr 6 Jastrzębie – Zdrój, Zespół Szkół Technicznych DG, ZSECH Trzebinia, CKZiU Technikum nr 4 Sosnowiec	Budowanie zespołu – jak skutecznie pracować w grupie?
III LO Sosnowiec, I LO Będzin, V LO DG	Psychologia bezrefleksyjności: granice etyczne we współczesnej nauce i życiu społecznym
I LO DG, III LO DG, II LO Siemianowice Śl., II LO Olkusz, ZSEG Żywiec, ZSECH Trzebinia	Wytrwałość, inteligencja czy geny? - co decyduje o sukcesie na maturze
II LO BĘDZIN, I LO Będzin, V LO DG	Wystąpienia publiczne - jak dobrze wypaść i przełamać strach?
II LO BĘDZIN, I LO Będzin, V LO DG	Asertywność w kontekście budowania własnego wizerunku jako marki

Uczelnia dokonuje przeglądu zakresu współpracy z otoczeniem jak i doboru instytucji partnerskich. Dla kierunku zarządzanie przeglądy współpracy z otoczeniem dokonywane są w ramach prac Rady Ekspertów i prac Prorektora ds. ds. Spraw Studenckich i Współpracy z Otoczeniem. Przeglądy te uwzględniają: dobór instytucji stanowiących miejsca praktyk zawodowych, zakres współpracy z Radą Ekspertów, udział pracodawców w konsultacjach programu studiów, ocenę wpływu współpracy na program studiów. W wyniku przeglądów rozszerzono zakres współpracy z firmami z branży technologicznej, m.in. Keywords Studios, czy Fujitsu, co umożliwiło rozszerzenie oferty kształcenia o

spotkania z praktykami – przedstawicielami branży technologicznej na kierunku zarządzanie zorganizowanie webinarów dotyczących Ekstremalnego przywództwa, utworzono specjalność Digital marketing i zarządzanie sprzedażą, a także wprowadzono do oferty specjalności Zarządzanie informacją i analiza danych biznesowych oraz Sztuczna inteligencja w zarządzaniu.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Przykładem dobrych praktyk w zakresie kryterium 6 są realizowane na każdym semestrze studiów (w tym na poszczególnych specjalnościach) tzw. **spotkania z praktykiem i wizyty studyjne**, które mają na celu zintegrowanie studentów ze środowiskiem zawodowym, ułatwienie rozpoczęcia pierwszej pracy, a także zapoznanie ich z różnymi możliwościami rozwoju w zakresie nauk społecznych. Na akredytowanym kierunku ze studentami spotykają się m.in. coachowie, trenerzy biznesu, menagerowie. Na kierunku zarządzanie w ramach cyklu „Spotkanie z praktykiem” zrealizowano następujące tematy wykładów: *Value Based Selling – Kreowanie wartości dodanej w sprzedaży i wytwarzanie przewag konkurencyjnych; Wybrane zadania i rola Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem następstw pandemii COVID-19; Zarządzanie portfelami projektów, rola PMO – dobre praktyki i najnowsze trendy; Komunikacja w PR; Praktyczne aspekty Lean Manufacturing – od TPM do WCM; Employee life cycle in the organization; Intercultural management; Responsible design - regenerative design*. W ostatnim czasie studenci na kierunku zarządzanie mogli odwiedzić w ramach **wizyty studyjnej** firmy Capgemini i Keywords Studios, Maspex, Veo Worldwide Service.

Przykładem efektywnej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego jest **projekt opracowania przez ekspertów zewnętrznych opisów case studies** do zastosowania w dydaktyce. Przykładowe tematy opracowanych studiów przypadku: problemy zarządzania interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi organizacji w ramach realizacji wybranego projektu; problemy związane z zarządzaniem ryzykiem w projektach oraz strategii przeciwdziałania i rozwiązywania sytuacji kryzysowych w projekcie, zastosowanie zasad zrównoważonego zarządzanie projektami w metodyce GPM, problemy z obszaru optymalizacji procesów z zastosowaniem koncepcji lean management; diagnoza efektywności pracy zespołu w oparciu o dane z raportu diagnostycznego, rekrutacja i selekcja kandydatów na najwyższe stanowiska menedżerskie – kompetencje zawodowe vs. potencjał do zarządzania złożonością biznesu w świecie VUCA, dylemat Zarządu - kierunki rozwoju firmy: misja, wizja i strategia do 2030 – na przykładzie średniej firmy z branży IT, strategii sprzedażowe w kontekście rynków międzynarodowych, problematyka ustalania oraz realizacji systemów premiowych dla zespołu sprzedaży, problematyka projektowania siatki płac w oparciu o raporty płacowe, benchmarking i opisy stanowisk w organizacji, problemy z obszaru zarządzania zmianą w organizacji i dylematy liderские związane z przeprowadzeniem zespołu/ów przez zmianę.

Kolejną dobrą praktyką jest program adresowany do najlepszych maturzystów, którzy otrzymali Złoty indeks i zostali włączeni w kompleksowy projekt rozwoju ich kompetencji zarówno interpersonalnych, naukowych jak i zawodowych. W ramach projektu studenci biorą udział w **programie mentoringowym**, do którego AWSB zaprosiła ekspertów – przedstawicieli pracodawców. Wśród mentorów znaleźli się m.in.:

- Mateusz Maik - Trener biznesu, mentor, przedsiębiorca. Przez blisko 10 lat współtworzył największą w tej części Europy sieć Inkubatorów Przedsiębiorczości. Od ponad 9 lat kreuje nowe rozwiązania wspomagające kadrę managerską oraz opracowuje nowe programy wsparcia dla Startupów w Polsce
- Magdalena Godyń – HR Business partner w ING, od 15 lat związana zawodowo z HR w firmach z kapitałem polskim i zagranicznym, ostatnio na stanowisku dyrektora personalnego w agencji pracy tymczasowej,
- Dariusz Wylon – Head of People w Selleo, lider, agile coach i facylitator, który od ponad 10 lat zajmuje się rozwojem zespołów i organizacji oraz wdrażaniem innowacyjnych praktyk z zakresu zarządzania, HR i przywództwa. Współautor Agile HR Manifesto oraz twórca modeli i narzędzi wykorzystywanych w budowaniu kultury organizacyjnej oraz zwinnych procesów HR.
- Grażyna Pławska - menedżer w branży łańcucha dostaw, trener umiejętności zarządczych, przedsiębiorca. Przez ponad 20 lat zarządzała dużymi magazynami i prowadziła projekty dla łańcucha dostaw, np. w DHL.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Akademia WSB jest drugą pod względem umiędzynarodowienia uczelnią w Polsce wśród wszystkich uczelni zarówno publicznych jak i niepublicznych (ranking Perspektywy 2022), w której kształcą się ponad 2000 studentów z 67 krajów świata, a kadra akademicka i studenci mogą wymieniać się doświadczeniami z najlepszymi ośrodkami badawczymi i uczelniami na świecie.

Umiędzynarodowienie było jednym z głównych elementów zrealizowanej Strategii Rozwoju Akademii WSB na lata 2014-2020 oraz stanowi kluczowy element nowej strategii na lata 2021-2025. Do kluczowych obszarów rozwoju zawartych w zrealizowanej już strategii należało zapewnienie wysokiej jakości edukacji studentów i pracowników, obejmującej wymiar międzynarodowy (cel 3 Strategii - Jakość kształcenia na najwyższym poziomie). Korespondowało to z realizowaną Strategią Rozwoju Wydziału Nauk Stosowanych, która jako strategiczny kierunek umiędzynarodowienia wskazuje permanentne doskonalenie jakości kształcenia. Celem operacyjnym (2.2) była Internacjonalizacja kształcenia na potrzeby konkurencyjnego rynku pracy. Do podstawowych wskazanych w strategii działań należał wzrost łącznej ilości mobilności w stosunku do lat poprzedzających oraz ciągłe usprawnianie systemu wsparcia studentów i pracowników w procesach wymiany międzynarodowej. Należy podkreślić, iż przyjęte w strategii na lata 2014-2020 cele dotyczące umiędzynarodowienia zostały zrealizowane w stopniu znacznie przekraczającym przyjęte w tym dokumencie założenia. W strategii Uczelni na lata 2021-2025 aspekt umiędzynarodowienia jest jednym z kluczowych elementów i wyraża się m.in. w wizji perspektywicznej uczelni oraz misji, zgodnie z którą Akademia WSB aspiruje do pozycji międzynarodowego uniwersytetu, lidera w generowaniu użytecznej wiedzy, kreowaniu trendów oraz kształceniu specjalistów w obszarach wynikających z wyzwań przyszłości.

Umiejdzynarodowienie Uczelni odbywa się na wielu płaszczyznach. W obszarze umiejdzynarodowienia Akademia WSB realizuje szereg działań w tym:

- wspieranie działań związanych z inicjowaniem i koordynacją międzynarodowej współpracy Akademii WSB z uczelniami i jednostkami badawczymi na poziomie uniwersyteckim;
- rozwój współpracy instytucjonalne w zakresie mobilności studentów i kadry (m.in. Erasmus+ KA107, KA103, PROM, CEEPUS, DAAD, Visegrad Scholarship Programme);
- rozwój projektów edukacyjnych (m.in. Erasmus+ KA102, Visegrad Fund, PURWM, PLFWM);
- rozwój programów wspólnego kształcenia (podwójne dyplomy);
- promocję programów kształcenia w językach obcych zagranicą;
- organizowanie szkoleń i spotkań w zakresie umiejdzynarodowienia.

Uczelnia bardzo dynamicznie rozwija kontakty międzynarodowe w sferze realizacji badań i prowadzenia projektów naukowych, czego potwierdzeniem są m.in. zawarte w różnych formach umowy o współpracy naukowej z ponad 280 zagranicznymi uczelniami i ośrodkami naukowymi. Skutkują one wspólną realizacją znaczących międzynarodowych projektów naukowo-badawczych i wdrożeniowych oraz organizacją międzynarodowych konferencji naukowych, które opisano poniżej. Uczelnia zapewnia zarówno kadrze naukowo-dydaktycznej jak też studentom możliwość udziału w międzynarodowych programach mobilności akademickiej. Wysoką efektywność mobilności międzynarodowych Uczelnia uzyskuje także dzięki zapewnieniu studentom i kadrze akademickiej możliwości podnoszenia kwalifikacji językowych.

Jednym ze strategicznych kierunków rozwoju nowej strategii rozwoju Akademii WSB opracowanej w oparciu o nowatorską metodykę strategicznej mapy drogowej jest „**Międzynarodowy Uniwersytet**” - **AWSB liderem umiejdzynarodowienia wśród szkół wyższych w Polsce**. Realizowany z sukcesem proces umiejdzynarodowienia nie może odbywać się bez rozwijania organizacyjnego potencjału Uczelni wyrażającego się zarówno w szkoleniu kadry, optymalizacji procesów poprzez adaptację najlepszych praktyk, budowania przestrzeni dla pełnego rozwoju społeczności akademickiej, również poprzez działania internacjonalizacji w domu oraz działania kształtujące postawy jej członków. Akademia WSB szkoli kadrę akademicką i administracyjną również w obszarach zwiększających kompetencje międzynarodowe i wielokulturowe. To przyczynia się do skutecznego wspierania mechanizmów pro jakościowych w zakresie obsługi i kształcenia oraz wsparcia indywidualnego rozwoju studentów krajowych i zagranicznych.

Akademia WSB realizuje liczne działania umiejdzynarodowienia w domu „internationalization at home”, które kieruje do pracowników oraz studentów. Wśród programów skierowanych również do studentów kierunku Zarządzanie znajdują się takie programy jak:

- **Young Researchers Hub** – którego celem jest pomoc studentom, którzy chcą podnieść swoje kompetencje i zdobyć nowe doświadczenia w rozwoju naukowym. YRH umożliwi studentom zdobycie doświadczenia w pisaniu artykułów naukowych, ich publikowaniu oraz uczestnictwie w konferencjach i projektach naukowych. Akademia WSB wspiera uczestników w formie stypendiów, opłat za publikacje artykułów oraz opłat za udział w konferencjach naukowych. Studenci mają również możliwość zapoznania się z działalnością uczelnianych kół naukowych oraz udziału w warsztatach tematycznych. Mentoring, konsultacje z doradcami zawodowymi, szkolenia, spotkania z praktykami – to tylko niektóre formy wsparcia oferowanego przez Akademię WSB. Young Researcher Hub ma na celu wspieranie młodych ludzi w budowaniu ich potencjału zawodowego i ścieżek kariery, a także angażowanie ich w życie studenckie i działalność uczelni.

- **Diversity Hub** – warsztaty kierowane do studentów pragnących pogłębiać wiedzę i kompetencje w obszarze różnic kulturowych. Warsztaty poruszają różne aspekty wielokulturowości, problem tolerancji, stereotypy kulturowe. Każdorazowo w mieszanych zespołach polskich i zagranicznych studentów realizowane są projekty międzykulturowe.
- **Get to Know My Country** – seria spotkań podczas cyklicznych spotkań studenci zagraniczni przedstawiają swoje kraje i tradycje kulturowe, z których się wywodzą. Spotkania obejmują elementy historii, kultury i regionalnej kuchni. Uczestnikami spotkań są studenci i pracownicy uczelni, zaproszeni goście oraz lokalna społeczność.
- **Awareness Days** – seria jednodniowych wydarzeń nawiązujących do światowego kalendarza świąt oraz każdorazowo uwzględniające międzykulturowy charakter. Spotkania nawiązujące do światowych problemów dotyczących mniejszości (przykładowo World Cultural Diversity Day, Anti-Slavery, Human Rights Day, World Religion Day, International Women's Day). Każdorazowo w spotkaniach angażowani są eksperci z zakresu budowania postaw otwartości, tolerancji, zrozumienia odmiennych kultur w tym antropologów, psychologów, socjologów, filozofów.
- **Silesian Melting Pot - metropolitalne dni różnorodności kulturowej** – wydarzenie podkreślające wielokulturowe aspekty mające miejsce w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, w tym: a) wykłady eksperckie; b) wystąpienie studentów zagranicznych; c) spotkania z żyjącymi od dawna w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii obcokrajowcami; d) serię warsztatów różnorodności kulturowej dla dzieci, młodzieży i dorosłych; e) prezentację różnorodności kulturowej w metropolii.
- **InterUni - Forum for Internationalization of Higher Education** - to wydarzenie unikalne w skali krajowej i rozpoznawalne już zagranicą. Od 2017 roku corocznie gromadzi ekspertów zagranicznych i krajowych podejmujących wspólnie najważniejsze problemy umiędzynarodowienia w szkolnictwie wyższym. Wydarzenie ma na celu poszerzanie wiedzy, wymianę doświadczeń w zakresie: wsparcia studentów zagranicznych i budowania kompetencji międzykulturowych; zarządzania działaniami obsługi studenta zagranicznego; kształcenia w językach obcych; przewyższania problemów adaptacyjnych wśród studentów cudzoziemców; poszerzenia integracji oraz budowania postaw otwartości i tolerancji w kontekście uczelni i środowiska lokalnego. W forum uczestniczą studenci i pracownicy uczelni, eksperci w przedmiotowym zakresie, przedstawiciele krajowych i zagranicznych uczelni partnerskich. Tworzy platformę do dialogu pomiędzy grupami zaangażowanymi w proces obsługi i kształcenia studentów cudzoziemców i środowiskiem lokalnym.

Akademia WSB jest jednym z **sygnatariuszy Magna Charta Universitatum**, która jest deklaracją i potwierdzeniem podstawowych zasad, na których powinna opierać się misja uniwersytetów (AWSB wśród 37 sygnujących deklarację polskich uczelni).

Pracownicy akademicy na kierunku wyróżnieni byli przez Kapitułę **nagrody środowiskowej Gwiazdy Umiędzynarodowienia / Internationalization Stars** organizowanej przez Fundację Perspektywy oraz KRASP (dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyzna, prof. AWSB Gwiazda Badań (Research Star) oraz Michał Dziekoński Gwiazda Kształcenia (Teaching Star)). Misją nagrody jest wyłonienie, nagrodzenie oraz promocja osób mających wybitne osiągnięcia w zakresie umiędzynarodowienia polskich szkół wyższych.

W proces kształcenia zaangażowanych jest wielu zagranicznych wykładowców, z których część to etatowi pracownicy Akademii WSB (np. dr Rui Alexandre Castanho, prof. Rahel Schomaker, prof. Josef Popp, prof. Judith Olah, prof. Mohamed Moussa, dr Francesco Cappellano, mgr Solomon Omogbemi). Proces kształcenia z udziałem zagranicznych wykładowców akademickich odbywa się w formie wykładów i ćwiczeń w języku angielskim. Część z nich ma charakter otwarty. Umożliwiają one

studentom ciągły kontakt ze środowiskiem międzynarodowym oraz zdobywanie wiedzy od specjalistów o bardzo znaczącym i bogatym dorobku naukowym. Zajęcia w grupach międzynarodowych mają charakter interdyscyplinarny ze względu na wykorzystanie w trakcie prowadzenia zajęć języka angielskiego jako wykładowego dla każdego z oferowanych przedmiotów. W latach 2019-2022 studenci Akademii WSB na kierunku *Zarządzanie* mogli skorzystać z możliwości udziału w wykładach otwartych prowadzonych przez badaczy z najlepszych uczelni na świecie, m.in.: z Harvardu, Oxfordu, czy Stanford.

Lista zagranicznych wykładowców, którzy prowadzili zajęcia na kierunku *Zarządzanie* w latach 2019-2022 znajduje się w Tabeli nr 7.

Tab.7. Lista zagranicznych wykładowców, którzy prowadzili zajęcia na kierunku *Zarządzanie*.

Imię i Nazwisko	Uczelnia	Rok	Temat Wykładu
Edward Hadas	University of Oxford	2022/2023	Political Liberalism: Old, new, and deeply troubled Economics without money, money without ethics Two key ethical issues in ecology: the human place in nature and the responsibility for future generations
Tetsuaki Oda	Ritsumeikan University, Osaka, Japan	2022/2023	Innovation and brand of University-orientated startups and cooperative association of traditional products in Japan
Paula Dobriansky	Harvard University	2021/2022	Navigating U.S. Foreign Policy Decision-Making: The Core Elements; Great Power Competition: What Should the United States Strategy be for this new era of Great Power Competition
Peter M. Robinson	Stanford University	2021/2022	Speechwriting: The Importance of Speeches—and How to Write Them
Harinder P. Singh	Delhi University	2021/2022	Modern astronomy – opportunities in the era of big data
Petra Molthan-Hill	Nottingham Trent University	2021/2022	Embedding SDGs in University DNA
Karolien Van Riel	AP Hogeschool Antwerpen	2021/2022	The need for teaching sustainability skills in higher education
Roland Goldberg	North West University	2021/2022	Marketing in the fashion retail industry
Petr Sedláček	University of Oxford	2021/2022	Startups and the Macroeconomy during the COVID-19 pandemic”
Joel Sepulveda	Mondragon University	2021/2022	Effective marketing activities as the first step to building positive relationships
Martin Selby	Coventry University	2021/2022	Holistic view of international student support
Megan Hopkins	University of California San Diego	2021/2022	Educating Transnational Students and Bilingual Program Design: Situational,

			Operational, and Outcome Factors; Bilingual Education: History, Theory and Policy”
Maria Kamargianni	University College London	2021/2022	Studying Organized Crime in Mexico and the United States
Joel Sepulveda	University Of Basque Country	2020/21	Innovation Tips For The New Future
Anna Gurarii	Ural Federal University	2020/21	Business Communication In Use
Gasheja Fausti	College of Business and Economics- University of Rwanda	2020/21	Fundraising
Peggy Manouka	Webster University	2020/21	The challenge of mobility and multicultural dialogue
Siarhei Piashkun	Polock State University	2020/21	Quality Culture and Internationalisation
Srishty Kasana	Delhi University	2020/21	Let’s get started with a basic question- “WHY COLLEGE DEGREE MATTERS”?
Kozhevnikov Mikhail Viktorovich	Ural Federal University	2020/21	Creating Innovative Ecosystems
Miha Andrič	International Debate Organisation	2020/21	Speaking And Debating – Debating Methodology As The Approach To Build On Intercultural Competences And Future Labour Market Skills.
Nannette Ripmeester	Expertise In Labour Mobility	2020/21	Why Employability Is A Key Skill For Future Of Higher Education
Ioana Manea	Titu Maiorescu University	2020/21	Developing Students’ Intercultural Competences
Anna Zelenkova	Matej Bel University In Banska Bystrica	2019/20	Culture in international business
Dr Stanciu Vasile Miltiade	Spiru Haret University In Bucarest (Rumunia)	2018/19	Education as a solution for healthy development
Dr Ioana Panc	Titu Maiorescu University, Bucharest (Rumunia)	2018/19	How to be happier at work; psychological aspects of intercultural communication
Dr Altug Yalcintas	Ankara University (Turcja)	2018/19	Re-evolution of ideas: is it true that everything is in a state of flux?
Narine Manukyan	International Scientific Centre Of NAS, (Armenia)	2018/19	Information society, technology and innovations
George Ionescu	Romanian-American University	2018/19	Derivatives and hedging; forecasting in finance
Hemant Patwardhan	Winthrop University	2018/19	Principles of marketing; marketing research and market analysis

Portfolio partnerów zagranicznych rozszerzane jest zgodnie z polityką internacjonalizacji Uczelni tj. z zasadą zachowania równości pomiędzy kierunkami kształcenia. Podczas doboru uczelni partnerskich do poszczególnych kierunków kształcenia prowadzona jest analiza potencjału dydaktycznego nowego partnera, zgodności profili kształcenia oraz przyszłych możliwych obszarów współpracy, które wpłyną na doskonalenie jakości kształcenia obu instytucji.

Akademia WSB jest **członkiem międzynarodowego stowarzyszenia CEEMAN**, które przyznaje prestiżową akredytację IQA (Międzynarodowa Akredytacja Jakości), o którą starać się mogą najlepsze uczelnie i inne instytucje zajmujące się rozwojem zarządzania. Akademia WSB akredytację IQA uzyskała w roku 2020 na maksymalny możliwy okres 6 lat. W ramach Międzynarodowego Stowarzyszenia CEEMAN Uczelnia nawiązała współpracę z międzynarodowymi partnerami w zakresie badań naukowych, doskonalenia jakości programów studiów oraz wewnętrznych systemów zarządzania jakością w organizacji. Akademia WSB jej aktywnym członkiem organizacji CEEMAN, a przedstawiciele Uczelni zasiadają w jej ciałach doradczych.

Przedstawiciele uczelni, (np. dr Sabina Ratajczak – prowadząca zajęcia na kierunku *Zarządzanie*) pełnią także role ekspertów w międzynarodowych instytucjach akredytujących uczelnie wyższe: ACEEU - Accreditation Council for Entrepreneurial and Engaged Universities oraz CEEMAN.

Akademia WSB jest również członkiem międzynarodowych Stowarzyszeń, np. **The European University Association, The European Foundation for Management Development (EFMD)**, które promuje i wzmacnia doskonałość w rozwoju szkolnictwa wyższego i zarządzania. W chwili obecnej Akademia WSB znajduje się w procesie akredytacji **EFMD Accredited**, w ramach której ocenie poddawany jest kierunek Master in Management.

AWSB jest również jednym z 9 polskich członków **IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence**.

Uczelnia uczestniczy także w stowarzyszeniu **EAEC – European Association of Erasmus Coordinators**. Akademia WSB jest także członkiem Konfederacji Uniwersytetów na Rzecz Demokracji (Alliance of Universities for Democracy - AUDEM). AUDEM jest organizacją zrzeszającą ponad 100 uniwersytetów europejskich i amerykańskich, a jej głównym celem jest stymulowanie udziału uczelni wyższych w budowie demokratycznych społeczeństw i gospodarki rynkowej. Akademia WSB otrzymała **certyfikat Europejskiej Federacji dla Bezpieczeństwa (European Association for Security)**, który rekomenduje instytucje w działalności na rzecz bezpieczeństwa ludzi i firm we wspólnej Europie. Pracownicy Akademii WSB są członkami EAIE (European Association for International Education) oraz aktywnie współpracują w grupach roboczych *International Coordinators* i *Internationalization at Home* stowarzyszenia uczelni biznesowych BusiNet. AWSB regularnie współpracuje z **The Forum for Education Abroad**, organizacji zrzeszającej topowe amerykańskie uczelnie. W roku akademickim 2021/2022 po raz pierwszy wśród prelegentów organizowanej przez ForumEA konferencji pojawili się reprezentanci polskiej uczelni, Dominika Czerniak (Zastępca Dyrektora Działu Współpracy z Zagranicą Akademii WSB) oraz Paweł Urgacz (Dyrektor Działu Współpracy z Zagranicą Akademii WSB), wspólnie z przedstawicielami Council on International Educational Exchange (CIEE Germany), przedstawili dobre praktyki w zakresie Promoting Diversity and Inclusion through Virtual and Hybrid International Internship Opportunities.

Jedną z płaszczyzn umiędzynarodowienia Akademii WSB jest prowadzenie badań naukowych w międzynarodowych zespołach projektowych, grupach badawczych i sieciach naukowych. Współpraca i badania naukowe z zagranicznymi uczelniami i ośrodkami naukowymi mają bezpośredni wpływ na koncepcję, program i metody kształcenia na kierunku zarządzanie. Badania naukowe przyczyniają się do umiędzynarodowienia procesu kształcenia przez rozwijane kontakty personalne i instytucjonalne, przepływ wiedzy i know-how, wymianę materiałów naukowych i doświadczeń.

Rezultatem umiędzynarodowienia Akademii WSB jest wysoka międzynarodowa widoczność wyników badań prowadzonych przez uczelnię m.in. w ramach:

- **akcji COST** finansowanych z programu Horyzont 2020 np. Euro Pean Middle Class Mass Housing (dr hab. K. Szczepańska-Woszczyzna, prof. AWSB); Intergovernmental Coordination from Local to

European Governance (dr hab. J. Kurowska-Pysz, prof. AWSB); Writing Urban Places. New Narratives of the European City (dr hab. Łukasz Wróblewski, prof. AWSB)

- **międzynarodowych sieci naukowych** np.: TEIN Network - Euro-Institut w Keln (Niemcy); Euro-Institut Polsko-Czesko-Słowacki w Cieszynie; polsko-czesko-słowackie konsorcjum PROGRESS 3, sieć Universities of the Greater Region (Luxemburg); sieci European network on cultural management and policy (ENACTC)
- **międzynarodowych grup badawczych** np. VALORIZA (Portugalia), ARAM (Hiszpania), LABOTER (Brazylia),
- **projektów interdyscyplinarnych realizowanych w konsorcjach międzynarodowych z udziałem partnerów akademickich i nieakademickich, np.:**
  - Projekt: „A knowledge alliance between HEIs, makers and manufacturers to boost Open Design & Manufacturing in Europe” konsorcjum: University of Florence; University of Arts London; Deusto University Bilbao; Tongji University (Chiny), Akademia WSB
  - Projekt: „Internationalization of V4 Start-ups” konsorcjum: INNOSKART Business Development Nonprofit Ltd. (Węgry); Slovak Chamber of Commerce (Słowacja); The Union for the Development of the Moravian Silesian Region (Czechy), Akademia WSB
  - Projekt: „Exchange of Smart Solutions between V4 and EU in Energy, Environment and Life” konsorcjum: VŠB-Technical University of Ostrava (Czechy); University of Zilina (Słowacja); J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem (Czechy); Regional Chamber of Commerce Moravia – Silesia (Czechy); Budapest University of Technology and Economics (Węgry); Zala County Government (Węgry); Budapest Business School (Węgry) Akademia WSB
  - Projekt: „HEIs as Innovative Triggers of Sustainable Development in European Cities in Post Covid-19 era” konsorcjum: Stuttgart Media University (Nimcy), Mykolo Romerio Universitetas (Litwa), The University of Danang (Wietnam), LAMA Cooperative Society - Social Enterprise (Włochy), CEKOM - SMART RI d.o.o. (Chorwacja), Stuttgart Region (Niemcy), Joniskis District Municipality (Litwa), Akademia WSB.

W ostatnich latach znacząco wzrosła widoczność międzynarodowa Akademii WSB przede wszystkim w tych środowiskach, z którymi uczelnia na co dzień współpracuje w badaniach, transferze wiedzy i współpracy sieciowej. Przykładem może być zaangażowanie Akademii WSB i udział przedstawicieli Uczelni w komitetach sterujących sieci: TEIN NETWORK prowadzonej przez Euro-Institute w Kehl (Niemcy), obejmującej ok. 50 uczelni, stowarzyszeń i innych podmiotów zajmujących się badaniem granic czy też sieci UniGR-CBS, University of the Greater Region z siedzibą w Luxemburgu.

Uczelnia bierze udział w corocznym międzynarodowym konkursie Entrepreneurial Brains Made on Campus (EBMC, <https://startupcenter-stuttgart.de/ebmc/>) w znakomitym partnerstwie kilkunastu uczelni z całej Europy. Bardzo dobrze rozwinięte relacje z różnego typu interesariuszami i korzyści, jakie dzięki działalności Akademii WSB zyskuje jej otoczenie, przyciągają do uczelni corocznie około 80 nowych partnerów, z którymi zawierane są porozumienia o współpracy czy też umowy konsorcjalne, dotyczące konkretnych przedsięwzięć, np. w 2022 r. Uczelnia zawarła m.in. porozumienie z Gubernatorem Stanu Rio Grande do Sul w Brazylii w zakresie transferu wiedzy o mechanizmach współpracy międzyorganizacyjnej na europejskich pograniczach do Ameryki Południowej.

Nowy wymiar współpracy międzynarodowej uczelni z podmiotami z wielu branż i sektorów otwiera uzyskanie dofinansowania z programu Horizon Europe na realizację projektu pt.: SHORE:

EmpOweR Students as the agents of cHangE, który realizowany jest w latach 2023-2025 w konsorcjum m.in. z YILDIZ TECHNICAL UNIVERSITY (Turcja), Euronovia (Francja), Mare Nostrum NGO (Rumunia), RKSOFT Bilisim Teknolojileri A.Ş. (Turcja), Biuro ds. Dzieci Uniwersytetu Wiedeńskiego (Austria), TURK DENIZ ARASTIRMALARI VAKFI (Turcja), MUSEO DEI BAMBINI SOCIETA COOPERATIVA SOCIALE ONLUS (Włochy), Global Skills Network (Estonia), F6S NETWORK IRELAND LIMITED (Irlandia), CROWDHELIX LIMITED (Irlandia) oraz Eu&Pro centrum vzdelavani a praxe, s.r.o. (Czechy).

Internacjonalizacja studiów i badań naukowych realizowana jest również poprzez wysoką mobilność kadry dydaktycznej oraz studentów. Mobilność międzynarodowa studentów oraz pracowników naukowo-dydaktycznych Akademii WSB wpływa na zwiększenie szans zawodowych, rozwój osobisty oraz rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego Uczelni, tworzy szanse na integrowanie celów uczelni partnerskich w wymiarze międzynarodowym i międzykulturowym.

Akademia WSB aktywnie działa w ramach programu Erasmus+ (wcześniej Erasmus). Uczelnia posiada podpisane umowy w ramach programu Erasmus+ z blisko 120 uczelniami z EK i spoza UE oraz umowy bilateralne z ponad 190 uczelniami zagranicznymi, co stwarza studentom i pracownikom naukowo-dydaktycznym dodatkową możliwość uczestnictwa w mobilności międzynarodowej. W latach 2014 – 2022 na realizację projektu mobilności Erasmus i Erasmus + przeznaczono **kwotę 1 350 833 euro**.

Należy podkreślić, iż AWSB od początku nowych możliwości w ramach programów mobilności realizuje wraz z partnerami zagranicznymi, krótkie formy mobilności Blended Intensive Programs zarówno dla studentów jak i pracowników (przykładowo: dla pracowników: Erasmus+ Blended Intensive Programme for Staff RECHARGE – Boost your mental toughness and work resilience; dla studentów: Health and Social Matters we współpracy z Henallux (Belgia)).

W zakresie mobilności studenckiej i akademickiej Akademia WSB nawiązuje kontakt i współpracę z uczelniami na całym świecie (tabela 8). Uczelnie partnerskie współpracują z Akademią WSB w zakresie np. wymiany studentów i kadry w ramach programów Erasmus+, PROM NAWA, CEEPUS. Mobilności AWSB realizuje od wielu lat z krajami programu jak i krajami partnerskimi (przykładowo mobilności KA107-2020 finansowane z 23 krajami w tym chociażby USA, Wietnam, RPA).

Tab. 8. Wybrane uczelnie partnerskie Akademii WSB.

Nazwa uczelni partnerskiej	Kraj	Zakres współpracy
University of Elbasan	Albania	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107
Yerevan State University	Armenia	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107 oraz PROM NAWA
Baku Higher Oil School	Azerbejdżan	1. Przygotowanie wspólnego programu studiów MBA 2. Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107
Haute Ecole de la Provence de Liege	Belgia	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
University Colleges Leuven-Limburg		Wymiana studentów i kadry w ramach programu Erasmus+ KA103, wymiana doktorantów w ramach

Obuda University		PROM
University College „CEPS-Centre for Business Studies” Kiseljak	Bośnia i Hercegowina	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107
VasilLevskiNationalMilitary University in VelikoTarnovo	Bułgaria	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
University of Dubrovnik	Chorwacja	Wymiana studentów i kadry w ramach programu Erasmus+ KA103
University College Algebra		
Moravian University College in Olomouc	Czechy	1. Wspólna realizacja projektów w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego 2. Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
Technical University of Ostrava		1. Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103 2. Organizacja wspólnych konferencji naukowych w obszarze nauk o zarządzaniu 3. Wspólna realizacja projektów w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego
Silesian University in Opava		
Technical University in Kosice	Czechy	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
University of Defence in Brno	Czechy	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
VIA University College	Dania	Wymiana studentów i kadry w ramach programu Erasmus+ KA103
European University	Gruzja	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107 oraz PROM NAWA
University of Delhi	Indie	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107 oraz PROM NAWA
Kazakh Academy of Transport and Communications	Kazachstan	Wymiana studentów i kadry w ramach umowy bilateralnej
Klaipeda University	Litwa	1. Wymiana studentów i kadry w ramach programu Erasmus+ KA103 2. Realizacja wspólnych projektów w ramach Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży
AlaksandrasStulginskis University		
Kaunas University of Technology		
Technical University of Moldova	Mołdawia	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107
Stuttgart Media University	Niemcy	1. Wymiana studentów i kadry w ramach programu Erasmus+ KA103 2. Organizacja konkursu dla studentów z zakresu

		twórczego myślenia pn. „EntrepreneurialBrainsMade on Campus”
Dresden University of Technology		Wymiana studentów i kadry w ramach programu Erasmus+ KA103
Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg		
University of Maribor	Słowenia	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
Bayburt University	Turcja	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA103
Eskisehir Osmangazi University		
Suleyman Demirel University		
The University of Danang	Wietnam	Wymiana studentów i kadry w ramach programów Erasmus+ KA107 oraz PROM NAWA

W związku z uzyskaniem przez Uczelnię rozszerzonej Nowej Karty Erasmus na lata 2014-2020 studenci mieli możliwość wyjazdu na studia i praktyki zagraniczne, a pracownicy naukowo-dydaktyczni mogli realizować zajęcia dydaktyczne w uczelniach z całej Europy oraz w kilkunastu krajach partnerskich programu Erasmus+ w tym m.in.: Hong Kong, RPA, Algieria, Wietnam, Ukraina, Gruzja, Indie czy USA. Akademia WSB w roku 2020 otrzymała nową kartę Erasmus na lata 2021-2027 i kontynuuje mobilności w ramach tego projektu. Wyjazd w ramach programu Erasmus+ umożliwia studentom zdobycie cennego doświadczenia, dzięki czemu wzrasta ich konkurencyjność na rynku pracy.

Sprawna organizacja mobilności i przestrzeganie zasad umowy i postanowień Karty Erasmus dla Szkolnictwa Wyższego (Erasmus Charter for Higher Education) jest uzyskiwane dzięki wielu działaniom. Akademia WSB i uczelnie partnerskie przykładają dużą wagę do postępowania kwalifikacyjnego uczestników mobilności.

Kwalifikację studentów i pracowników uczelni wyjeżdżających na wyjazdy przeprowadza Komisja Kwalifikacyjna ds. Wyjazdów studentów i pracowników w składzie: Prorektor ds. współpracy z zagranicą, Przedstawiciel Studium Języków Obcych oraz Koordynator ds. Współpracy z Zagranicą. Jednostką odpowiedzialną za obsługę programu Erasmus+ jest Dział Współpracy z Zagranicą Akademii WSB. Rekrutacja studentów i pracowników na wyjazdy odbywa się centralnie na poziomie uczelni. Informacja o możliwości udziału w programie Erasmus jest przekazywana do studentów i pracowników przy wykorzystaniu następujących form promocji: strona www, spotkania informacyjne, media społecznościowe. Uczelnia posiada opracowane Zasady Wyjazdów Mobilnościach w ramach programu Erasmus+ osobno dla studentów i dla pracowników. Odbywają się również spotkania informacyjne dla studentów Akademii WSB organizowane przez Dział Współpracy z Zagranicą Akademii WSB dotyczące projektów i wydarzeń międzynarodowych w tym w ramach programu Erasmus .

Studenci Uczelni uczestniczą także w letnich szkołach, organizowanych przez zagraniczne uczelnie partnerskie. Mobilność studentów i kadry akademickiej jest realizowana również na podstawie umów bilateralnych.

Tab. 9. Aktywność studentów w ramach wymiany

Nazwa programu	Liczba studentów wyjeżdżających w latach 2015/16 – 2021/22	Liczba studentów przyjeżdżających do WSB w latach 2015/16 – 2021/22
Erasmus+	370	316
Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży	26	30
Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży	100	66
Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej	26	16
Wymiana akademicka w ramach umów bilateralnych	124	133
Międzynarodowe Szkoły Letnie	68	105

W latach 2019-2022 studenci kierunku *Zarządzanie* uczestniczyli w projektach wymiany młodzieżowej zrealizowanych w ramach programów Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży oraz Polsko-Ukraińskiej Rady Wymiany Młodzieży.

Projekt pn. „Młodzi dla wolności. Wspólne polsko-litewskie doświadczenia w drodze do niepodległości” realizowany w ramach Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży przez 10 studentów Akademii WSB (w tym 4 studentów kierunku *Zarządzanie*), przy współpracy z 10 studentami uczelni partnerskiej z Litwy – Aleksandras Stulginskis University. Głównym celem projektu było promowanie wspólnego dziedzictwa Polski i Litwy w kontekście setnych rocznic odzyskania niepodległości przez obydwa kraje ze szczególnym uwzględnieniem ofiar jakie poniosły obydwa kraje w dążeniach do odzyskania niepodległości. Udział studentów w projekcie przyczynił się do zwiększenia wiedzy, świadomości, otwartości w stosunku do sąsiedniej a zarazem bliskiej kultury.

Projekt pn. ”Ukraińsko-Polskie Warsztaty Postaw Przedsiębiorczych w dobie nowoczesnych technologii” był realizowany przez 10 studentów Akademii WSB (w tym 4 studentów kierunku *Zarządzanie*) oraz 10 studentów uczelni partnerskiej z Ukrainy - Kyiv International University. Głównym celem projektu było wspieranie aktywnych postaw obywatelskich oraz podniesienie kompetencji młodzieży w kontekście jej udziału i zaangażowania w życie społeczne, poprzez wspieranie idei przedsiębiorczości społecznej. Cel ten będzie realizowany w formule warsztatów, które będą stanowiły podstawę dla realizacji projektu grupowego. Międzynarodowe grupy projektowe skupią się na stworzeniu projektu biznesowego odwołującego się do nowoczesnych technologii i związanego z innowacją społeczną. Wyniki prac grup projektowych zostaną ocenione przez komisję ekspercką pod kątem przydatności oraz szansy na sukces. Praca w grupach stworzy okazję do integracji obu grup, przyczyni się do lepszego wzajemnego zrozumienia i poznania siebie nawzajem. Całe przedsięwzięcie pogłębiło wiedzę z przedsiębiorczości pobudzi postawy przedsiębiorcze, podniesie kompetencje uczestników i zaangażowanie w życie społeczne, a także rozwinię uczestników społecznie i językowo. **Realizowane przez AWSB projekty PLFWN i PURWM zostały dostrzeżone przez Fundację Rozwoju Szkolnictwa Wyższego, która trzykrotnie wyróżniała projekty w konkursie Selfie+.**

Znaczący jest też udział pracowników wyjeżdżających do uczelni partnerskich za granicę w celu prowadzenia wykładów lub realizacji staży pracowniczych. Każdego roku w wymianie kadry akademickiej udział bierze blisko 50 pracowników WSB, w tym prowadzących zajęcia na kierunku *Zarządzanie*. W latach 2014-2022 zrealizowanych zostało 357 wyjazdów naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych. W Tabeli 10 znajduje się zestawienie liczby osób (w tym studentów i pracowników Akademii WSB), które korzystały z wyjazdów w ramach programu Erasmus+, z ostatnich trzech lat.

Tab. 10. Mobilność studentów i wykładowców.

Rodzaj mobilności	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Mobilność studentów –wyjazdy	55	20	18	65
Mobilność studentów –przyjazdy	38	28	16	27
Mobilność wykładowców – wyjazdy	25	18	21	27
Mobilność wykładowców – przyjazdy	44	15	12	46

W 2021/22 wymiana w ramach programu Erasmus+ odbyła się w formie stacjonarnej. Studenci Akademii WSB wyjechali do uczelni partnerskich w celu realizacji studiów lub praktyk, a kadra wyjechała w celu odbycia szkolenia (w nieznacznym stopniu były realizowane wyjazdy w celu prowadzenia zajęć z uwagi na fakt, iż większość uczelni partnerskich prowadziła nauczanie online).

Istotnym przejawem internacjonalizacji Akademii WSB jest realizacja programów podwójnego dyplomowania, pozwalająca wyróżniającym się studentom na równoczesne uzyskanie dwóch dyplomów, tj. dyplomu uczelni partnerskiej i dyplomu Akademii WSB. Najlepsi studenci uczelni partnerskich - decyzją międzyuczelnianej komisji - są kwalifikowani do programu podwójnego dyplomowania. Dzięki przygotowanym wspólnie z partnerami zagranicznymi programom kształcenia realizowanym w formie indywidualnego planu i programu studiów studenci osiągają w jednym czasie wszystkie efekty uczenia się przewidziane programem studiów uczelni macierzystej oraz Akademii WSB. W rezultacie absolwent posiada rozszerzone i unikalne kompetencje, pożądane zarówno na lokalnym rynku pracy jak i w Polsce oraz UE. Udział w programach podwójnego dyplomowania możliwy jest na podstawie zawartych umów o prowadzeniu podwójnego dyplomowania i wzajemnym uznawaniu wybranych efektów uczenia się, a podpisanie umowy poprzedza szczegółowa analiza procesów kształcenia u partnera Akademii WSB. W roku akademickim 2021/2022 program podwójnego dyplomowania na kierunku *Zarządzanie* ukończyło 6 studentów z Ukrainy z **Uniwersytetu Europejskiego w Kijowie** oraz 8 studentów z Wydziału Zarządzania **Taszkentkiego Państwowego Uniwersytetu Agrarnego** z Uzbekistanu.

Studenci AWSB na kierunku *Zarządzanie* mają możliwość udziału w międzynarodowych projektach edukacyjnych organizowanych przez Akademię WSB we współpracy z zagranicznymi uczelniami partnerskimi:

W latach 2016-2019 w ramach projektów międzynarodowych dla studentów organizowane były, prowadzone w języku angielskim warsztaty, webinaria i spotkania z praktykami z krajów wszechradzkich.

W latach 2018 – 2020 odbyły się trzy edycje międzynarodowego konkursu dla studentów z zakresu twórczego myślenia pn. „EBMC – Entrepreneurial Brains Made on Campus”, którego organizatorem jest Stuttgart Media University.

W latach 2018 i 2019 studenci mieli możliwość udziału w programie szkoleniowym realizowanym w oparciu o ideę event based learning. “Open Design and Manufacturing through event based learning” to program szkoleniowy realizowany przez Akademię WSB od 10.2018 do 03.2019 roku w ramach projektu współfinansowanego z programu Erasmus +. Uczelnia wraz z partnerami otoczenia biznesu (tj. Fundacja Fab Lab Łódź, TEXTILAB – Łódzki Kolektyw Krawiecki i Politechnika Łódzka) oraz partnerami projektu z Anglii, Włoch, Hiszpanii, Holandii i Chin (w tym m.in. University of Arts London, Uniwersytet we Florencji, Uniwersytet Deusto w Bilbao) zrealizowała 6-miesięczny program szkoleniowy dla grupy 27 studentów Akademii WSB oparty o założenia otwartej wytwórczości i promocji ruchów maklerskich. Szkolenie w całości przeprowadzone było w języku angielski w multidyscyplinarnym i multikulturowym środowisku.

W roku akademickim 2020/2021 studenci Akademii WSB mieli okazję uczestniczyć w międzynarodowym konkursie debat klimatycznych realizowanym przez 16 organizacji europejskich - wśród nich „Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie”, która koordynowała działania projektowe w Polsce. Projekt pn. „Klimat Na Zmiany” miał na celu pobudzenie młodych Europejczyków do zrozumienia złożonych związków między zmianami klimatycznymi a zjawiskami migracyjnymi, zachęcenie do tworzenia ruchu ludzi świadomych, gotowych zmienić swój styl życia i żądać nowych polityk rozwojowych. Konkurs debat z udziałem studentów był jednym z działań projektu i został zorganizowany w 13 krajach. Projekt był współfinansowany przez Komisję Europejską w ramach programu DEAR (Development Education and Awareness Raising Programme) oraz NIW-CRSO w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030.

Uczelnia kładzie nacisk na nauczanie języków obcych, w tym języka angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego. Prowadzone są również kursy języka polskiego dla zagranicznych studentów. W ramach lektoratów prowadzonych przez Studium Języków Obcych (SJO) na obu poziomach studiów studenci zapoznają się z językiem angielskim branżowym z zakresu terminologii nauk społecznych, w szczególności języka biznesu. SJO wykorzystuje nowoczesne metody nauczania w ramach programów lektoratów odpowiednich dla kierunku *Zarządzanie*. Wymiar lektoratu z języka angielskiego na studiach I stopnia to łącznie 240 godzin (studia stacjonarne) i 152 godziny (studia niestacjonarne). Wymiar zajęć umożliwia zdobycie kwalifikacji językowych na poziomie B2. W programie studiów przewidziano także zajęcia do wyboru realizowane w całości w języku angielskim lub zawierające specjalistyczne słownictwo związane z danym przedmiotem, które wykładowcy przekazują studentom (np. Multicultural management, Leadership). Prowadzone są dwie specjalności w języku angielskim, tj. **Business management** oraz **Digital marketing and sales management**.

Możliwość udziału w wykładach dodatkowych, prowadzonych przez wykładowców z zagranicy pozwala studentom na rozszerzenie zakresu słownictwa o specjalistyczne słownictwo branżowe z zakresu relacji i oddziaływań społecznych, a także społeczno-kulturowych przyczyn wielu zjawisk. Studenci mają dodatkową możliwość korzystania z kursów językowych przygotowanych przez lektorów SJO oraz w ramach działającego na uczelni Akademickiego Centrum Tutoringu (Academic Tutoring Centre), założonego i prowadzonego przez zagranicznych studentów, studiujących w Akademii WSB. SJO oraz Akademickie Centrum Tutoringu oferuje również szereg kursów dla studentów planujących studiować w ramach programu ERASMUS+, nie tylko w języku angielskim, ale

również hiszpańskim czy niemieckim. Ponadto część udostępnianych studentom materiałów dydaktycznych jest opracowana w języku angielskim.

Szkoła Języków Obcych Akademii WSB oferuje swoim słuchaczom, zarówno studentom jak i pracownikom, dodatkowe kursy językowe i fachową pomoc doświadczonej kadry w efektywnym zwiększaniu umiejętności językowych. W trakcie kursów przygotowujących do zdobycia certyfikatów (np. TOEIC, FCE) słuchacze uzyskują nie tylko kompetencje językowe, ale poznają również strategie uczenia się i rozwiązywania testów i zadań. Certyfikaty językowe wpływają na wzrost komunikacji międzykulturowej oraz mobilności w obszarze szkolnictwa wyższego, środowiska naukowego i międzynarodowego rynku pracy.

Od 2018r. studenci Akademii WSB aktywnie uczestniczą w międzynarodowym konkursie pn. *Entrepreneurial Brains Made on Campus* (EBMC), organizowanym przez Stuttgart Media University. Jest to projekt, w którym studenci uczą się w międzynarodowym środowisku jak myśleć i działać jako przedsiębiorcy różnych sektorów. Ogólnym celem konkursu było zwiększenie świadomości na temat przedsiębiorczości i możliwości biznesowych w oparciu o rzeczywiste potrzeby klientów. W konkursie mogą uczestniczyć studenci wszystkich kierunków studiów, w tym kierunku *Zarządzanie*.

Akademia WSB od kilku lat jest aktywnym członkiem programu „Study in Poland”. Uczestnictwo w programie wpisuje się w strategię internacjonalizacji realizowaną przez uczelnię. Dzięki uczestnictwu w programie uczelnia aktywnie promuje kierunki studiów oferowane w języku polskim oraz angielskim, a także popularyzuje kulturę, historię i tradycję Polski wśród studentów z zagranicy. Każdego roku aktualna oferta uczelni prezentowana jest w informatorze wydawanym przez program „Study in Poland”, a także na stronie internetowej. Dodatkowo, WSB bierze udział w międzynarodowych konferencjach, targach edukacyjnych oraz innych wydarzeniach o charakterze promocyjno-naukowym.

Ponadto kadra naukowa Akademii WSB (w tym pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *Zarządzanie*) bierze udział w wielu projektach interdyscyplinarnych integrujących wiedzę technologiczną z wpływem na otoczenie społeczne, zarówno jako kierownicy projektów jak i wykonawcy, m.in.:

- Grant Erasmus+ „**Game4Change – Exploring Playful Learning in Higher Education Business Institutions**”. Głównym celem projektu jest implementacja metody grywalizacji do wybranych programów kształcenia w uczelniach partnerskich, przeszkolenie wybranej kadry z metodologii grywalizacji kursu/modułu kształcenia, przygotowanie podręczników z zakresu wdrażania metody grywalizacji programu studiów oraz organizacja Międzynarodowej Szkoły Grywalizacji dla studentów biorących udział w testowaniu metody.
- Grant Erasmus+ „**EQUATION - EQUality through AccreditaTION**”. Działania projektu mają na celu wsparcie polityk Równości Płci (Gender Equality) w instytucjach szkolnictwa wyższego z uwzględnieniem perspektywy różnorodności kulturowej.
- Grant Erasmus+ „**VR4Skills - Comprehensive Training Framework for Leaders of Internationalization enhanced by Virtual Reality (VR) in a post-pandemic era.**” Głównym celem projektu jest rozwinięcie kompetencji pracowników administracyjnych i nie dydaktycznych instytucji szkolnictwa wyższego w europejskich uczelniach przez wykorzystanie technologii VR, tak aby byli oni przygotowani do efektywnej pracy w nowej post-Covidowej erze.
- Erasmus+ Capacity Building “**IINTEGRATING DUAL HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA AND UKRAINE**”. Głównym celem jest rozwój, wsparcie i wymiana dobrych praktyk w zakresie kształcenia dualnego.

- Grant Erasmus+ „**ED-ON: Edukacja międzykulturowa w dobie nauczania zdalnego**” realizowanego przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu ERASMUS+, Akcji 2: Partnerstwa strategiczne.
- INTRIDE – “**Soft, Digital and Green Skills for Smart Designers: Designers as Innovative TRiggers for SMEs in the manufacturing sector**”. Projekt INTRIDE ma na celu opracowanie wspólnego programu studiów magisterskich, który będzie stanowił kompetencyjne rozwiązanie wyzwań jakie Regionalne Inteligentne Specjalizacje stawiają przed tradycyjnymi przedsiębiorstwami produkcyjnymi. W ramach projektu powstanie również międzynarodowa platforma networkingowa będąca miejscem aktywizacji i monitorowania innowacji, transferu technologicznego, procesów badawczo-rozwojowych w ramach współpracy między przedsiębiorstwami, uczelniami wyższymi i centrami technicznymi.
- „**AntyFakeNews, system do ochrony użytkowników przed fałszywymi informacjami dystrybuowanymi w sieci Internet**”. Celem projektu jest stworzenie narzędzia teleinformatycznego, które pozwoli na ostrzeganie użytkowników przed potencjalnie niebezpiecznymi treściami typu FakeNews, oraz umożliwi prezentację rzeczywistych treści mających podstawy naukowe zgodne tematycznie z dystrybuowanymi nieprawdziwymi informacjami, które reprezentują zaakceptowany naukowo i oparty na recenzowanych, oraz sprawdzonych źródłach ikontent informacyjny.
- Grant Erasmus+ „**Alphabetter – learning tools for preventing functional and secondary illiteracy**”. Głównym rezultatem działań projektowych jest opracowanie i przetestowanie metodologii i materiałów edukacyjnych skierowanych do osób dotkniętych analfabetyzmem wtórnym lub funkcjonalnym. Konkretnie efekty działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów i metodologii wypracowanych w projekcie przyczynią się do zmniejszenia występowania analfabetyzmu wtórnego i funkcjonalnego w populacji dorosłych Europejczyków.

Pracownicy i studenci angażowani są i uczestniczą w projektach zwiększających potencjał międzynarodowy uczelni finansowanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej. W latach 2018-2022 AWSB realizowała projekty w ramach programów: **Nowoczesna Promocja Zagraniczna**, **PROM** (dwa projekty), **Welcome to Poland** (trzy projekty), **SPINAKER** (jeden projekt).

Ponadto realizowane są inicjatywy przez studentów obcokrajowców studiujących w Akademii WSB we współpracy z Działem Współpracy Zagranicznej jak np.: Empathy Project, International Silesian Football Tournament, International Photo Award, Karaoke Night, Salsa Night, What? Where? When? – contest, International Band „Fantastics” których celem jest integracja wielokulturowego środowiska akademickiego.

Opis współpracy naukowej, mobilność naukowa kadry

W ostatnich latach uczelnia wykreowała **cykliczne wydarzenia naukowe**, które stają się coraz bardziej rozpoznawalne w kraju i zagranicą m.in.: Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Innowacje i Przedsiębiorczość. Teoria i praktyka"; Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Industry 5.0” oraz Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Territorial and Inter-Organizational Cooperation”.

Uczelnia prowadzi także dwa **czasopisma naukowe indeksowane w bazie Scopus**: Cultural Management: Science and Education, Forum Scientae Oeconomia.

Od 2019 r. w Akademii WSB realizowany jest projekt „**PERFECT - Regionalna Inicjatywa Doskonałości**”, finansowany ze środków MEiN, w ramach którego podejmowanych jest szereg działań wzmacniających międzynarodową rozpoznawalność naukową Akademii WSB, w tym m.in.

- dalsze umiędzynarodowienie i wzmocnienie interdyscyplinarności badań naukowych prowadzonych w Akademii WSB (współpraca z prestiżowymi ośrodkami naukowymi, m.in. Oxford University (Wielka Brytania), University of California w San Diego (USA), College of Business at St. Ambrose University, Davenport, IA (USA), University of Johannesburg (RPA), Artois University (Francja), Maastricht University (Holandia), Lausanne University (Szwajcaria), University of Strasbourg (Francja), University of Florence (Włochy) czy University of the Greater Region (Luksemburg).
- zatrudnienie w Akademii WSB pracowników badawczo-dydaktycznych z zagranicy np. prof. Jozsef Popp, prof. Judit Olah, prof. Rachel Schomaker, prof. Rui Alexandre Castanho, dr Francesco Cappellano (grant z Programu ULAMA, NAWA),
- wzrost liczby publikacji w wysoko punktowanych czasopismach i prestiżowych wydawnictwach naukowych (liczba publikacji w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, indeksowanych w bazie Scopus wzrosła pięciokrotnie – z 37 publikacji za lata 2017-2018 do 186 publikacji za lata 2019-2022).
- rozwój młodych pracowników nauki, w tym doktorantów, przede wszystkim działania związane z doskonaleniem warsztatu badacza, prowadzone przez doświadczonych naukowców m.in. z University of Oxford (UK), University of California w San Diego (USA), University of Eastern Finland (Finlandia).
- poprawa kompetencji naukowych pracowników dydaktyczno-naukowych Akademii WSB oraz interdyscyplinarnych zespołów badawczych poprzez szkolenia i warsztaty prowadzone m.in. przez naukowców z University of Graz (Austria), Universidad de Extremadura (Hiszpania) czy Management Ritsumeikan University (Japan),
- udostępnianie pracownikom pełnotekstowych, zagranicznych zasobów elektronicznych oraz organizacja warsztatów z redaktorami prestiżowych czasopism naukowych,
- zapewnienie udziału w prestiżowych wydarzeniach naukowych w kraju i zagranicą np. konferencjach: The Innovation & Impact Summit 2022, EURAM 2022 Leading Digital Transformation, 82nd Annual Meeting of the Academy of Management itp., a także szkołach letnich np. The Oxford University Summer School for Adults; Szkoła Naukowa organizowana przez Università della Svizzera Italiana; Międzynarodowa Letnia Szkoła Naukowa w EURAC Research w Bolzano Włochy oraz stażach visiting profesor,
- mobilności naukowe tj. wyjazdy na badania i staże naukowe m.in. do: Euroinstytutu w Kehl, Uniwersytetu w Strasburgu, Uniwersytetu w Luksemburgu, Uniwersytetu Lorraine w Metz, Saarland University, Uniwersytetu Technicznego w Kaiserslautern, Uniwersytetu Kalifornijskiego w San Diego, Uniwersytetu Federalnego Stanu Rio Grande do Sul, Uniwersytetu Artois, Arras i Uniwersytetu Katolickiego w Loewen, Belgia.

Dobłą praktyką w intensyfikacji zaangażowania naukowego pracowników Akademia WSB jest **tworzenie wewnętrznych agend badawczych realizowanych przez interdyscyplinarne zespoły składające się z pracowników różnych katedr** np. badania naukowe dotyczące kompetencji społeczno-kulturowych oraz kompetencji w obszarze komunikacji międzykulturowej w transgranicznym środowisku dwujęzycznych szkół pogranicza polsko-czeskiego prowadzą wspólnie pracownicy Katedry Zarządzania i Pedagogiki.

W oparciu o długoletnie doświadczenia badawcze i projektowe w Akademii WSB powstała **jedyna w Polsce naukowa szkoła badań nad współpracą transgraniczną**, którą prowadzi **Instytut Studiów nad Współpracą Terytorialną i Międzyorganizacyjną**. Instytut Studiów nad Współpracą Terytorialną i Międzyorganizacyjną jest uznanym ośrodkiem prowadzącym w skali międzynarodowej badania nad

wybranymi aspektami współpracy transgranicznej m.in. zarządzaniem projektami i partnerstwami transgranicznymi w sektorze edukacji. Ten konsekwentnie rozwijany trend badawczy znacząco przyczynił się do wzrostu międzynarodowej rozpoznawalności naukowej Instytutu, otwierając dostęp do współpracy z uznanymi ośrodkami naukowymi. Potwierdza to wysoka pozycja Akademii WSB w rankingu akademickim w zakresie publikacji dotyczących współpracy transgranicznej w bazie Scopus (hasła: Cross-Border Cooperation; Border Studies; Euroregion; (T.14217) – 1. miejsce pod względem cytowań oraz 6. miejsce pod względem liczby dorobku naukowego.

Przykłady realizowanych agend badawczych:

- edukacja dwujęzyczna i dwukulturowa (we współpracy z prof. Megan Hopkins z **Uniwersytetu Kalifornijskiego w San Diego, USA**)
- zarządzanie transgranicznymi projektami edukacyjnymi w okresie pandemii COVID-19 (we współpracy z prof. Kariną Pallagst z **Uniwersytetu Technicznego w Kaiserslautern, Niemcy**)
- bariery w rozwoju edukacji międzykulturowej na pograniczach (we współpracy z prof. Bernardem Reitel z **Uniwersytetu w Artois, Francja**)
- przedsiębiorczość transgraniczna studentów i absolwentów (we współpracy z dr. Haną Stverkovą z **VSB Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie, Czechy**)
- transgraniczne edukacyjne usługi publiczne (we współpracy z dr. Peterem Ulrichem, z **Uniwersytetu Europejskiego Viadrina, Niemcy**)
- wyzwania na polsko-ukraińskim transgranicznym rynku pracy (we współpracy z prof. Khrystyną Pritulą z **Ukraińskiej Akademii Nauk, Ukraina**)
- luki kompetencyjne w zakresie kształcenia studentów na kierunkach związanych z zarządzaniem energią na pograniczu polsko-czeskim (we współpracy z prof. Bohumilem Horakiem z **VSB Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie, Czechy**),
- zielone kompetencje nauczycieli, uczniów i studentów na pograniczu polsko-czeskim (we współpracy z prof. Bohumilem Horakiem z **VSB Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie, Czechy**),
- kompetencje studentów i akademików do współpracy międzysektorowej w klastrach technologicznych (we współpracy z prof. Milanem Gregorem z **Uniwersytetu w Żylinie, Słowacja**).

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Dobłą praktyką prowadzoną przez Uczelnię w zakresie kryterium 7 jest z pewnością **angażowanie kadry akademickiej w projekty międzynarodowe we współpracy z ośrodkami i instytucjami na całym świecie**. Przykładami mogą być wspomniane powyżej projekty międzynarodowe finansowane z grantów Erasmus+, czy **współpraca Akademii WSB z NATO Defence Education Enhancement Programmes (DEEP)** w zakresie wdrażania rozwiązań VR/AR w procesie edukacyjnym.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

System wsparcia studentów w ich rozwoju społecznym zawodowym, naukowym, obejmuje:

- indywidualizację kształcenia;
- wsparcie rozwoju ruchu naukowego poprzez wspieranie inicjatyw Studenckich Kół Naukowych;
- wspieranie studentów wybitnych;
- wsparcie dydaktyczne
- wsparcia studentów w zakresie wejścia na rynek pracy - przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej;
- wsparcie w kształceniu zdalnym wykorzystującym środki komunikacji elektronicznej;
- pomoc materialną dla studentów (stypendium socjalne, zapomoga, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnością oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów);
- wsparcie w rozwijaniu zainteresowań artystycznych, kulturalnych, sportowych;
- dostępność Władz Uczelni dla studentów;
- wsparcie dla studentów z niepełnosprawnością w zakresie kształcenia, organizacji zajęć,
- wsparcie w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych;

Indywidualizacja kształcenia to możliwość studiów w takich formach, jak:

- **tworzenie spersonalizowanego środowiska uczenia się**. W uczelni opracowano koncepcję komplementarnego systemu kształcenia w postaci uzupełniających się systemów wspierających nauczanie – zajęcia warsztatowe, ćwiczeniowe, laboratoryjne prowadzone stacjonarnie wspierane kształceniem zdalnym z użyciem różnych systemów i rozwiązań informatycznych (platforma Moodle, MS TEAMS, system do elektronicznego egzaminowania, wirtualne laboratoria). Ponadto studenci mają do dyspozycji kursy opracowane przez uczelnię na platformię Navoica. Kursy z matematyki i statystyki opierają się na innowacyjnej metodyce dynamicznych ścieżek edukacyjnych, co pozwala na personalizację kształcenia – student w zależności od dokonywanych postępów w rozwiązywaniu zadań matematycznych czy statystycznych otrzymuje odpowiedni typ informacji zwrotnej i zostaje kierowany albo do trudniejszych zadań albo do łatwiejszych, otrzymuje także spersonalizowaną informację zwrotną. Wdrożenie hybrydowego kształcenia również wpisuje się w personalizację kształcenia – student może korzystać z materiałów w dowolnym momencie, z dowolnego urządzenia, powtarzać go wielokrotnie. Uzupełnieniem jest selflearning w postaci możliwości samodzielnego testowania się (selftesting) w trakcie nauki. W kursach umieszczone są quizy, testy i pigułki wiedzy, które pomagają studentom dopasować tempo uczenia do swoich możliwości. Uczelnia poszukuje narzędzi pozwalających wspieranie personalizacji kształcenia poprzez wdrażanie analityki procesu uczenia w postaci oprogramowania Tabloo oraz wdrożenia specjalnego rozszerzenia do platformy e-learningowej pozwalające zbierać

informacje na temat sposobów, ścieżek uczenia się studentów a więc analiza czasu spędzonego na przeglądaniu konkretnych materiałów dydaktycznych, aktywności na platformie, czasu spędzonego na rozwiązywaniu poszczególnych zadań, najczęściej popełnianych błędów itp. Dzięki informacjom zbierany na poziomie całego systemu platformy oraz na poziomie każdego kursu uczelnia będzie w stanie podejmować działania korygujące i rozwijające treści, sposób organizowania treści w kursie i lepiej dobierać metody weryfikowania efektów uczenia się.

- **program Złoty student** adresowany do najlepszych maturzystów regionu rozpoczynających edukację w AWSB. Celem programu jest: odkrywanie i rozwijanie talentów najlepszych studentów chcących podnosić swoje kompetencje i zdobywać nowe doświadczenia, wsparcie studentów w zakresie świadomego budowania potencjału zawodowego oraz kreowania ścieżki kariery (zawodowej lub/i naukowej), promocja w środowisku akademickim i zewnętrznym Uczelni wyróżniających się w studentów, stworzenie grupy ambasadorów Akademii WSB. Program zbudowany jest w oparciu o wsparcie grupowe i indywidualne. Pierwszy etap ma na celu diagnozę potencjału studentów (z użyciem profesjonalnych narzędzi psychometrycznych i wsparcie konsultantów), następnie szkolenia poszerzające kompetencje interpersonalne i program mentoringowy, w ramach którego każdy student/ka będzie pracował/a indywidualnie z dopasowanym do jego /jej potrzeb mentorem. Ważnym uzupełnieniem programu jest angażowanie studentów w działania nastawione na rozwój naukowy (udział studentów w pracach kół naukowych, projektach uczelnianych), stymulowanie postaw sprzyjających mobilności studenta (wyjazdy zagraniczne, projekty międzynarodowe, certyfikowane szkolenia specjalistyczne, integracja z zagranicznymi studentami i in.). Ostatnim etapem programu jest indywidualna opieka i wsparcie studenta w budowaniu jego /jej indywidualnego portfolio (praktyki i staże, udział w wizytach studyjnych, udział w projektach, publikacje naukowe i udział w konferencjach, staże zagraniczne, zatrudnienie i in.).
- **Indywidualna organizacja studiów (IOS)**, która polega na realizowaniu obowiązującego programu studiów i ustaleniu indywidualnych terminów realizowania obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów. Indywidualna organizacja studiów może polegać w szczególności na:
  - modyfikacji sposobu realizacji celów i efektów uczenia się ustalonych w programie studiów, sekwencyjnego systemu zajęć i egzaminów oraz modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów, czy porządku zajęć dydaktycznych w ramach toku studiów,
  - ustaleniu indywidualnej opieki nauczyciela akademickiego,
  - zmianach terminów egzaminów i zaliczeń przedmiotów.

IOS może być zastosowana w odniesieniu do studentów z niepełnosprawnością, szczególnie wyróżniających się osiągnięciami naukowymi, studiującymi na dwóch kierunkach, objętych programem wymiany międzynarodowej lub w przypadku innych przypadków wynikających ze specyficznej sytuacji rodzinnej lub zawodowej studenta.

- **Dostosowanie organizacji studiów do potrzeb osób z niepełnosprawnością** poprzez umożliwienie zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, w przypadku, gdy choroba lub niepełnosprawność studenta nie pozwala na udział w zajęciach w trybie standardowym. Zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach mogą polegać w szczególności na:
  - zwiększeniu standardowo dopuszczalnej absencji,

- zmianie form sprawdzania wiedzy w trakcie trwania zajęć,
- propozycji zastosowania rozwiązań polegających na włączaniu do udziału w zajęciach osób trzecich, w szczególności występujących jako: tłumacze języka migowego, lektorzy, stenotypiści, asystenci laboratoryjni pomagający studentom z niesprawnością rąk,
- udostępnieniu studentom słabowidzącym czytelnych materiałów dydaktycznych w powiększonej czcionce (rozmiar należy uzgodnić ze studentem);
- zapewnieniu dobrego oświetlenia sal i miejsca pracy studenta słabowidzącego;
- wyznaczaniu innych ekwiwalentnych działań polegających w szczególności na: udziale w innych zajęciach, zmianie formy odbywania praktyk, tak, aby umożliwić uzyskanie zaliczenia lub zdanie egzaminu,
- udzielaniu pozwolenia na zastosowanie dodatkowych urządzeń technicznych umożliwiających studentowi pełny udział w zajęciach (laptopa, lupy, powiększalnika, notatnika brajlowskiego),
- odczytywać lub omawiać wyświetlany tekst;
- precyzyjnie słownie opisywać wizualną rzeczywistość (informacje zawarte na diagramach, wykresach, slajdach, w tabelach, itp.), używając konkretnych słów tak, by pobudzić wyobraźnię studenta;
- zapisując informacje na tablicy, jednocześnie je wypowiadać.

- Indywidualny plan i program studiów

Rozwiązaniem z zakresu indywidualizacji kształcenia adresowanym do studentów wyróżniających się wynikami w nauce są studia wg indywidualnego planu i programu studiów (zwane dalej IPSiPK). Mają na celu wzbogacenie zakresu wiedzy nabywanej przez studenta w ramach studiowanego kierunku lub specjalności. O IPSiPK mogą ubiegać się studenci wyróżniający się dobrymi wynikami w nauce (średnia wszystkich ocen na poziomie minimum 4.0), którzy ukończyli pierwszy rok studiów i uzyskali pełną liczbę punktów ECTS przewidzianą programem studiów. W przypadku wyrażenia zgody na IPSiPK Dziekan wyznacza spośród nauczycieli akademickich opiekuna dydaktycznego studenta. Obowiązkiem opiekuna dydaktycznego jest sprawowanie merytorycznej opieki nad właściwą realizacją planu i programu studiów indywidualnych.

Zmiany w planie studiów indywidualnych, w odniesieniu do studiów podstawowych, mogą polegać w szczególności na:

- dodaniu przedmiotów pozaprogramowych, o łącznym obciążeniu do 30% liczby godzin planu semestralnego,
- wymianie na inne części lub całości niektórych przedmiotów planu podstawowego, z uwzględnieniem zasady, że osiągnane będą wszystkie efekty uczenia się i zachowana zostanie wymagana liczba punktów ECTS,
- zmianie charakteru i okresu odbywania praktyki, przy zachowaniu wymaganego minimalnego czasu jej trwania. Szczegółowe warunki realizacji IPSiPK opisuje stosowny regulamin.
- udziale w międzynarodowych projektach naukowych wraz z pracownikami badawczo-dydaktycznymi.

Uczelnia:

- włącza studentów w prace badawcze i naukowe realizowane w ramach poszczególnych katedr;
- powołuje tutorów wspierających rozwój naukowy studentów szczególnie zainteresowanych pracą naukową i wyróżniających się osiągnięciami naukowymi;

- wspiera tworzenie się na terenie uczelni kół naukowych, wyznacza spośród pracowników naukowo-dydaktycznych opiekuna koła naukowego, zapewnia środki finansowe na działalność koła naukowego;
- umożliwia udział studentom i słuchaczom udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez Akademię WSB oraz przez inne uczelnie;
- wspomaga organizację seminariów/konferencji przewidzianych w harmonogramie pracy koła naukowego
- udziela pomocy w przygotowywaniu referatów naukowych poprzez opiekuna koła naukowego lub pracownika naukowego
- umożliwia studentom szczególnie wyróżniającym się osiągnięciami naukowymi skorzystanie z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) lub Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia (IPSiK) po spełnieniu warunków określonych w regulaminach odnoszących się do ww. form indywidualizacji kształcenia;
- umożliwia studentom uzyskującym osiągnięcia naukowe otrzymanie stypendium naukowego w ramach Specjalnego Systemu Stypendiów Naukowych przyznawanych z budżetu uczelni oraz stypendiów ze źródeł zewnętrznych;
- umożliwia studentom aplikowanie o granty, m.in. granty w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki Studenckie Koła Naukowe Tworzą Innowacje, Studencki Nobel, granty przeznaczone na rozwój sportowców (np. Sportowa Akademia w ramach SON), granty NAWA, granty na badania naukowe w ramach Funduszu Górnośląsko–Zagłębiowskiej Metropolii, granty na rozwój studenckich start-upów i in.),
- umożliwia publikowanie artykułów przygotowanych przez studentów, doktorantów w wydawnictwach uczelnianych oraz zewnętrznych;
- umożliwia studentom udział w różnego rodzaju konkursach prac dyplomowych,
- wyróżnia studentów uzyskujących najwyższe wyniki w nauce oraz tych, którzy przygotowali najlepsze prace dyplomowe, doktorskie nagrodą Rektora umożliwia rozwój wiedzy i zdobycie doświadczeń naukowych w ramach kół naukowych.

W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnością Uczelnia:

- dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną do potrzeb studentów i słuchaczy z niepełnosprawnością;
- systematycznie modernizuje wyposażenie sal dydaktycznych oraz bibliotek w sprzęt dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością;
- przyznaje stypendia dla osób z niepełnosprawnością, zgodnie z obowiązującymi w tym względzie w uczelni regulacjami;
- umożliwia zmianę sposobu uczestnictwa w zajęciach, jeżeli choroba lub niepełnosprawność studenta nie pozwala na udział w zajęciach w trybie standardowym. Zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach mogą polegać w szczególności na: zwiększeniu standardowo dopuszczalnej absencji, zmianie trybu zajęć na eksternistyczny, zmianie form sprawdzania wiedzy w trakcie trwania zajęć, propozycji zastosowania rozwiązań polegających na włączaniu do udziału w zajęciach osób trzecich, w szczególności występujących jako: tłumacze języka migowego, lektorzy, stenotypiści, asystenci laboratoryjni pomagający studentom z niesprawnością rąk;
- na wniosek studenta uczelnia dostosowuje tryb zdawania egzaminów lub uzyskiwania zaliczeń danych zajęć zależnie od rodzaju niepełnosprawności studenta. W ramach zmiany formy zaliczenia lub egzaminu możliwe są: przedłużenie czasu trwania zaliczenia lub egzaminu, stosowanie dodatkowych urządzeń technicznych, takich jak: komputery, oprogramowanie udźwiękowiające,

urządzenia brajlowskie, klawiatury alternatywne, zastosowanie alternatywnej formy zapisu, zamiana egzaminu pisemnego na ustny lub ustnego na pisemny, włączanie do egzaminu osób trzecich, np.: tłumacze języka migowego, stenotypiści i lektorzy;

- powołuje koordynatora ds. osób z niepełnosprawnością nadzorującego proces wsparcia studentów i słuchaczy z niepełnosprawnością,
- oferuje wsparcie pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością;
- zapewnia odpowiednio przeszkolonego asystenta dla studentów niewidomych;
- zapewnia asystentów osób z niepełnosprawnością ruchową oraz z pozostałymi schorzeniami;
- pomaga studentom w wypełnieniu dokumentów w celu uzyskania dofinansowania do studiów w ramach programu „Aktywny samorząd” z PFRON.

Uczelnia wspiera studentów z niepełnosprawnością poprzez programy stypendialne zarówno z funduszy uczelnianych, z funduszy Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz z uzyskiwanej dotacji podmiotowej przekazywanej przez MEiN, która przeznaczana jest na realizację zadań związanych ze stwarzaniem studentom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia. Ponadto Uczelnia wspiera studentów z różnymi formami niepełnosprawności poprzez odpowiednie dostosowanie programów studiów, prowadzenie lektoratów z języka obcego z wykorzystaniem alternatywnych metod przy użyciu najnowszych technologii, prowadzenie lektoratów w specjalistycznym laboratorium translatorskim, prowadzenie zajęć laboratoryjnych z wykorzystaniem najnowocześniejszych rozwiązań informatycznych, doradztwo zawodowe, współpracę z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

W roku akademickim 2022/2023 (semestr zimowy) w Uczelni studiowało 150 studentów z niepełnosprawnościami. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby studentów z niepełnosprawnościami z podziałem na typ niepełnosprawności.

Tab. 11. Liczba studentów z niepełnosprawnościami z podziałem na typ niepełnosprawności w Akademii WSB

L.p.	Typ niepełnosprawności	Liczba studentów
1.	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	8
2.	Choroby narządu wzroku	7
3.	Dysfunkcja narządu ruchu	30
4.	Pozostałe schorzenia	105
RAZEM		150

Realizacja programów i projektów wspierających studentów z niepełnosprawnościami

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom studentów z niepełnosprawnościami, Uczelnia realizuje projekt pn. *„Sprawny model funkcjonowania AWSB wspierający osoby*

z *niepełnosprawnością*” w ramach konkursu POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19 dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie.

W ramach projektu przygotowano propozycje rozwiązań mających na celu wprowadzenie zmian umożliwiających jeszcze lepsze dostosowanie oferty uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W zakresie dostosowania budynku Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej do potrzeb osób z niepełnosprawnością zaplanowano do realizacji:

- Montaż windy dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wraz z niezbędnymi pracami budowlanymi,
- Wirtualizacja przestrzeni wewnętrznej i zewnętrznej uczelni w celu łatwego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością,
- Instalacja taśm ostrzegawczych na schodach, odbojników na ścianach.

W zakresie innych działań wspierających potrzeby osób z niepełnosprawnością realizowane są w Akademii WSB następujące działania:

- Wdrożenie zmian organizacyjnych i proceduralnych, a także modelu wsparcia osób z niepełnosprawnościami,
- Powołanie w strukturach Uczelni Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami,
- Zatrudnienie specjalistów ds. dostępności – 2 osoby z niepełnosprawnością w wymiarze pełnego etatu w Dąbrowie Górniczej oraz 1 osoba z niepełnosprawnością w wymiarze połowy etatu w Wydziale Zamiejscowym w Cieszynie,
- Aktualizacja na stronie internetowej informacji dotyczących dostępności, w tym dotyczących sposobu przyznawania wsparcia, charakteru wsparcia, osób za nie odpowiedzialnych, sposobu przystępowania do egzaminów, sposobu wdrażania indywidualnie przyznawanych dostosowań i reguł ich dotyczących,
- Aktualizacja regulaminu funkcjonowania Biura i udzielanego przez Biuro wsparcia osobom z niepełnosprawnością,
- Zakup dodatkowego sprzętu i specjalistycznego oprogramowania,
- Zakup dodatkowych specjalistycznych stanowisk w Bibliotece AWSB,
- Wdrożenie strony internetowej spełniającej standardy WCAG obowiązujące na dzień ogłoszenia konkursu. Strona będzie spełniać standardy dotyczące rekrutacji oraz spraw osobowych,
- Zatrudnienie 5 Asystentów osoby z niepełnosprawnością, których zadaniem będzie udzielenie wsparcia osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Udzielanie przez Asystentów wsparcie będzie zgodne z 7 zasadami wsparcia edukacyjnego, przyjętymi uchwałą KRASP,
- Zatrudnienie 4 ekspertów zewnętrznych specjalizujących się w tematyce osób: niedowidzących, niedosłyszących, niepełnosprawnych ruchowo, z zaburzeniami psychicznymi i poznawczymi oraz eksperta – prawnika, specjalizującego się w prawie osób z niepełnosprawnościami,
- Zorganizowanie zajęć sportowych ogólnorozwojowych dostosowanych dla osób z różnym rodzajem niepełnosprawności. Zajęcia będą prowadzone w formach alternatywnych,
- Zagwarantowanie osobom z niepełnosprawnościami możliwość uzyskania wsparcia terapeutyczno-psychologicznego,

- Podniesienie świadomości i kompetencji kadry administracyjnej oraz dydaktycznej poprzez realizację szkoleń na temat niepełnosprawności oraz siedmiu zasad wsparcia edukacyjnego, które proponuje KRASP.
- Utworzenie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością oraz zatrudnienie następujących osób wspierających pracę biura: Doradcy edukacyjni, Specjaliści w obszarze technologii wspierających, Psycholodzy, Asystenci dydaktyczni, Tłumacze migowi, Doradcy zawodowi.
- Zakup oprogramowania umożliwiającego przeniesienie w całości (wnętrze i zewnątrz) Uczelni do rzeczywistości wirtualnej z wykorzystaniem skanowania 3D (technik LIDAR'owych i fotogrametrycznych) w celu umożliwienia zapoznania się osobom z niepełnosprawnościami z rozkładem pomieszczeń Uczelni. Aplikacja umożliwiać będzie swobodne poruszanie się po Wirtualnej Uczelni w celu zapoznania się z jej układem pomieszczeń, rozkładem schodów oraz infrastruktury wspomagającej osoby z niepełnosprawnościami, np. windy, sygnalizacje dźwiękowe, itp. Elementem aplikacji będzie również tryb nawigacyjny umożliwiający wybranie miejsca docelowego, określenie typu niepełnosprawności i następnie podążanie za wskazówkami obliczonej przez system optymalnej trasy,
- Zakup sprzętu dla osób niewidomych i niedowidzących tj. drukarka brajlowska, lupa, o rozdzielczości HD, powiększalnik tekstu, programy powiększające i udźwiękowiające,
- Zatrudnienie Psychologa/ Psychoterapeuty udzielającego wsparcia osobom niepełnosprawnym,
- Zatrudnienie lektorów języka angielskiego realizujących zajęcia dydaktyczne w sposób dostosowany do osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
- Zatrudnienie tłumaczy migowych,
- Zatrudnienie Doradcy personalnego i zawodowego celem wsparcia osób z niepełnosprawnościami w realizacji praktyk zawodowych i staży, a następnie w poszukiwaniu pracy,
- Realizacja szkoleń pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych z zakresu: Praca ze studentami z Zespołem Aspergera oraz szkolenia z Zarządzania projektami studentów z niepełnosprawnością. Ponadto zostanie przygotowany i udostępniony przez platformę Moodle kurs e-learningowy z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Zaawansowane szkolenia będą obejmować zagadnienia dotyczące niepełnosprawności, w tym technologie, procedury, wsparcie psychologiczne, standardy wsparcia edukacyjnego i inne w miarę potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Rozpoczęcie cyklu corocznych konferencji propagujących dostępność równość i tolerancję wobec osób z niepełnosprawnością. Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnością pt. „Jakość życia uwarunkowana niepełnosprawnością „Wydarzenie wpisuje się w Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Dąbrowie Górniczej na lata 2022-2026 a odbyło się w dniu 13.01.2023r.

Planowane są kolejne działania:

- 1) Cykliczne, kwartalne spotkania z osobami z niepełnosprawnością, które realizują swoje pasje
- 2) (osoby uprawiające wspinaczkę górską, śpiewające, rysujące, malujące, rzeźbiące etc.),
- 3) Założenie chóru studentów pełnosprawnych oraz osób z niepełnosprawnością. Działanie ma na celu integrację wszystkich studentów,
- 4) 25.03.2023 r. Kiermasz Świąteczny (wystawcy – osoby z niepełnosprawnością oraz osoby pełnosprawne - Pracownicy, Studenci,

- 5) Konferencja pt.: "Dobre praktyki w relacjach personelu opieki zdrowotnej z pacjentami o szczególnych potrzebach" w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia w Akademii WSB", która odbędzie się 21.04.2023r,
- 6) 08.12.2023 II Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa z okazji Międzynarodowego Dnia osób z Niepełnosprawnością w Akademii WSB,
- 7) Konferencji dla uczniów klas 7 i 9 szkół podstawowych w ramach „Równego traktowania i anty dyskryminacji” (wykłady, warsztaty).
- 8) Przygotowanie do udziału w 18 Edycji Konkursu Lodołamacze 2023 (konkurs ogłoszony zostanie 04 lub 05 2023 r.).
- 9) Organizowanie spotkań, wydarzeń wspólnie z Urzędem Miasta Dąbrowa Górnicza (planowane na bieżąco, ma dzień 24.02.2023 ustalone wspólne działania to : Warsztaty 05.2023r. pt.: „Równe traktowanie i anty dyskryminacja” oraz udział Akademii WSB w organizowanym przez Urząd Miasta Dąbrowa Górnicza” Festiwalu empatii” 06.2023 r.
- 10) Szkolenia dla kadry Uczelni – kurs języka migowego, szkolenie z bezpiecznej ewakuacji osób z niepełnosprawnością, zarządzanie projektami studenckimi dla nauczycieli akademickich, praca ze studentami z zespołem Aspergera i autystycznych.
- 11) Modernizacja strony www,
- 12) szkolenia dla kadry Uczelni - kurs migania, szkolenie z bezpiecznej ewakuacji osób z niepełnosprawnością, zarządzanie projektami studenckimi dla nauczycieli akademickich, praca ze studentami z zespołem Aspergera i autystycznych dla nauczycieli akademickich.

Uczelnia systematycznie wspiera studencki ruch naukowy.

W Akademii WSB funkcjonuje 12 kół naukowych mających interdyscyplinarny charakter:

- Koło ProjectGO
- Koło naukowe Klub Erasmus AWSB
- Koło naukowe Przyjaciół ONZ przy Akademii WSB
- Koła Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego (GARDA i Save The World)
- Koło Naukowe IT Logis
- Koło Naukowe InterRail
- Koło naukowe Ingeniatus
- Koło Naukowe Hybryda
- Koło Naukowe Pedagogica
- Koło Naukowe Operatio
- Koło Naukowe Nauk o Zdrowiu
- Koło Naukowe F44 Red.

Założeniem działalności tych kół było budowanie silnej społeczności zrzeszającej osoby zainteresowane wieloma nowoczesnymi dziedzinami gospodarki, zdrowia i kultury, nauk społecznych, a także bezpieczeństwa państwa, propagowanie wiedzy w powyższych dziedzinach oraz przygotowanie osób zainteresowanych do przyszłej samodzielnej aktywności naukowej, zawodowej i społecznej, komercyjnej i non-profit.

W ramach działalności kół naukowych w Akademii WSB studenci aktywnie uczestniczą w projektach badawczych, piszą oraz wygłaszają referaty podczas seminariów naukowych oraz konferencji. Wszystkie studenckie koła naukowe mają bardzo interdyscyplinarny charakter objawiający się m.in. skupianiem wokół wielospecjalnościowych tematów obejmujących zarówno zagadnienia technologiczne jak i społeczne, menedżerskie, kulturowe, etyczne, medyczne czy z zakresu bezpieczeństwa.

Założeniem funkcjonowania wszystkich kół jest możliwość uczestnictwa w ich pracach wszystkich zainteresowanych studentów, niezależnie od studiowanego kierunku.

Studenci kierunku *Zarządzanie* angażują się aktywnie w prace kilku kół, m.in. międzywydziałowego koła **ProjectGO** zrzeszającego miłośników zarządzania projektami. Koło zrzesza całą społeczność studencką zainteresowaną szeroko pojętą tematyką zarządzania projektami. Opiekunem koła jest dr inż. Anna Śmiglewicz.

Oferta koła skierowana jest do każdego Studenta Akademii WSB który myśli o budowaniu ścieżki kariery w kontekście młodego Project Managera.

Obecnie koło tworzy **interdyscyplinarny zespół projektowy** złożony ze studentów kierunków Zarządzanie, Logistyka, Inżynieria Zarządzania, Informatyka, Zarządzanie i inżynieria produkcji, Rachunkowość i finanse.

Koło promuje wśród społeczności akademickiej korzyści płynące z możliwości międzynarodowej certyfikacji Studentów w zakresie zarządzania projektami **IPMA Student** w Akademii WSB jako jednostki akredytowanej przez International Project Management Association Polska oraz rozpowszechnienia informację o możliwości międzynarodowej certyfikacji w zakresie zarządzania projektami **Green Project Management (GPM)** w Akademii WSB jako jednostki akredytowanej przez **GPM Global**.

Partnerami merytorycznymi koła została Międzynarodowa organizacja **IPMA Young Crew Polska oraz GPM EMEA Sp. z o.o.**

Koło czynnie bierze udział w wydarzeniach branżowych poświęconych tematyce zarządzania projektami, np.:

- warsztatach z zarządzania projektami dla studentów i młodych kierowników projektów 18.11.2022 Tegoroczne warsztaty w formule co-creation odbyły się pod hasłem Zrównoważone zarządzanie projektami,
- w warsztatach praktycznych dla studentów Zwinne zarządzanie projektami z LEGO – 19.11.2022,
- Członkowie koła wraz z opiekunem uczestniczyli w kolejnej edycji Seminarium Project Management Edukacja 2022 - organizowanego przez Stowarzyszenie International Project Management Association Polska w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie – 19.11.2022,
- w wizycie studyjnej w Famed Żywiec 26.10.2022r która, poza poznaniem produktów firmy, była okazją merytorycznego spotkania z zespołem wysokiej klasy specjalistów, którzy przygotowali dla Nas na ten czas warsztaty praktyczne z tematyki zarządzania jakością oraz lean management. Tj. Panel Lean – Warsztat z metodologii 5S oraz Gry Symulacyjne z obszaru Lean, Panel Jakość - Niezgodność jako punkt wyjścia do doskonalenia procesu/wyrobu (Rozwiązywanie problemów metodą 8D).

Członkowie koła naukowego czynnie biorą udział w indywidualnych projektach, konkursach w skali ogólnopolskiej oraz międzynarodowej tj.:

- ogólnopolski konkurs indywidualny Projekt Master 2022,
- międzynarodowy konkurs z dziedziny zarządzania projektami - Global eCollaboration Competition (GeCCo) 2023, organizowanym przez IPMA Young Crew Global – zgłoszenie indywidualne 4 osoby,
- międzynarodowy konkurs Project Management Championship 2023 - IPMA YC Polska – zgłoszenie 3 osobowego zespołu projektowego wraz z opiekunem koła.

Uczelnia wspiera studentów w pozyskiwaniu projektów z zewnętrznych źródeł finansowania, czego przykładem może być uzyskanie przez interdyscyplinarny zespół zewnętrznego finansowania projektu naukowego w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w ramach

konkursu **Studenckie koła tworzą innowacje**. W ramach realizacji projektu Członkowie koła zwiększą swoje kompetencje naukowe, będą mieć okazję udziału w dedykowanych szkoleniach oraz upowszechnią wyniki swoich badań w punktowanym artykule naukowym oraz wystąpią na konferencji naukowej planowanej na 15 listopada 2023 X edycji Seminarium PM Edukacja organizowanego przez Stowarzyszenie International Project Management Association Polska, Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Szkołą Główną Handlową w Warszawie.

Istotnym wsparciem Akademii WSB w rozwoju naukowym jest cykliczna organizacja **Konkursów na Interdyscyplinarne prace naukowe studentów i doktorantów (obecnie rozpoczęła się IV edycja)**. Studenci, absolwenci studiów I i II stopnia oraz doktoranci Akademii WSB mają możliwość publikowania artykułów naukowych w periodyku „**Interdyscyplinarne prace studentów i doktorantów Akademii WSB**”. Publikacja jest półrocznikiem. W projekcie mogą brać udział osoby zainteresowane tematyką z zakresu zarządzania, ekonomii, prawa, bezpieczeństwa narodowego, pedagogiki, nauk o zdrowiu, informatyki, logistyki, transportu czy inżynierii produkcji. Teksty do periodyku przyjmowane są zarówno w języku polskim jak i angielskim. Publikowanie jest bezpłatne, a autorzy najlepszych prac otrzymują nagrodę finansową w ramach konkursu. Przykładowe publikacje studentów z zakresu zarządzania:

Studenci Kierunku Zarządzanie I stopnia

- Bilińska Renata (2021). Wpływ pandemii COVID-19 na preferencje motywacyjne pokoleń dotyczące pracy zdalnej w: Szczepańska-Woszczyzna K., Dacko-Pikiewicz, Z. (red.), Interdyscyplinarne prace naukowe studentów i doktorantów Akademii WSB. T. 1. Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB, ISBN: 978-83-66794-19-1
- Piech Sonia (2021). Analiza finansowa w procesie diagnozowania i zarządzania przedsiębiorstwem w: Szczepańska-Woszczyzna K., Dacko-Pikiewicz, Z. (red.), Interdyscyplinarne prace naukowe studentów i doktorantów Akademii WSB. T. 1. Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB, ISBN: 978-83-66794-19-1
- Waniek Małgorzata (2023). Mobbing w organizacji jako współczesna forma dyskryminacji w miejscu pracy w: Szczepańska-Woszczyzna K., Dacko-Pikiewicz, Z. (red.), Interdyscyplinarne prace naukowe studentów i doktorantów Akademii WSB. T. 3. Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB, ISBN: 978-83-67673-04-4

Teksty studentów Akademii WSB publikowane są również w międzynarodowych periodykach z zakresu zarządzania, biznesu i ekonomii. Przykładowe prace:

- Kuder-Pucka, P., & Marcol Dias Castanho, R. A. (2022). Risk Management in Company Providing Services on the International Market. WSEAS Transactions on Business and Economics, 19, 361–375.

Członkowie koła tworząc interdyscyplinarny zespół, uzyskali zewnętrzne finansowanie projektu naukowego w konkursie organizowanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w ramach konkursu Studenckie koła tworzą innowacje.

Uczestnicząc w Programie Ministerstwa Edukacji i Nauki - „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”, w szczególności studenci aktywni są w zakresie:

- prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, w szczególności mających na celu tworzenie lub modernizację technologii, rozwiązań technicznych oraz promocji ich wyników,

- transferu wyników prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych do sfery gospodarczej,
- nabywania przez członków kół kompetencji miękkich potrzebnych do prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych i promocji ich wyników, w szczególności w zakresie komercjalizacji tych wyników oraz związanego z nimi know-how, pracy w zespole i wystąpień publicznych,
- zakupu certyfikatów i licencji niezbędnych w procesie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz know-how związanego z tymi wynikami.
- pomocy kołom naukowym w realizacji innowacyjnych projektów i podniesienia jakości działalności tych kół oraz usprawnienia mechanizmu transferu technologii i rozwiązań technicznych powstałych w ramach ich działalności do sfery gospodarczej.

Grant pozyskało m.in. Międzywydziałowe Studenckie koło Naukowe ProjectGO; Projekt: „SKN ProjectGO na straży implementacji zasad zrównoważonego zarządzania projektami w organizacji z zastosowaniem innowacyjnych rozwiązań w wirtualnej rzeczywistości”;

Ważną rolę w procesie opieki nad studentem pełni Dział Obsługi Studenta, który jest odpowiedzialny za bieżącą obsługę studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, prowadzenie dokumentacji przebiegu studiów, obsługę pracowników naukowo-dydaktycznych, bieżącą obsługę procesu dydaktycznego (np. ustalanie terminów zaliczeń i egzaminów w trakcie sesji i wraz z Działem Nauczania, jej kontrolę), przygotowanie sprawozdań i zestawień. Kadra administracyjna posiada odpowiednie kwalifikacje zapewniające wysoką jakość realizowanych zadań. Systematycznie prowadzone są szkolenia rozwijające kompetencje w zakresie obsługi programów wykorzystywanych na stanowiskach pracy, prowadzenia dokumentacji, obowiązujących przepisów, obsługi klienta - studenta, komunikacji w zespole, prowadzenia korespondencji służbowej.

Do dyspozycji studentów pozostaje także Dziekan i Prodziekan odpowiedzialny za nadzór nad kształceniem i sprawami studenckimi w ramach wybranego kierunku studiów, w tym kierunku *Zarządzanie*.

Godziny pracy Dziekanatu i prac Prodziekanów dostosowane są do potrzeb studentów. Dziekanat w Dąbrowie Górniczej otwarty jest przez 7 dni w tygodniu: od poniedziałku do środy w godzinach od 8:00 do 16:00, a od czwartku do niedzieli od 8:00 do 18:00. Studenci mają możliwość umówić się na spotkanie z Prodziekanem ustalone indywidualnie za pośrednictwem Dziekanatu. Pracownicy Dziekanatu i Prodziekani pełnią ponadto dyżury online, w czasie których studenci mają możliwość konsultacji i rozmowy. a jego czas jest dostosowany do potrzeb studentów. Opisana organizacja pracy Dziekanatu jest udogodnieniem dla studentów uczących się w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym jak i również dla studentów, którzy na co dzień wykonują obowiązki zawodowe i osób zainteresowanych Uczelnią.

Wśród kanałów komunikacji z pracownikami dziekanatu oprócz kontaktów bezpośrednich w dużym stopniu wykorzystywana jest Wirtualna Uczelnia. Jest to platforma internetowa, w ramach której każdy student oraz nauczyciel dydaktyczny posiada swoje indywidualne konto. Konto to pozwala na dostęp do informacji związanych z tokiem studiów (oceny, plan studiów, bieżące ogłoszenia i aktualności, płatności, kontakt z nauczycielem, dostęp do materiałów dydaktycznych, programów zajęć, możliwość wyboru przedmiotów dodatkowych, wyboru promotorów). Elektroniczne konta nauczycieli pozwalają na wypełnianie elektronicznych protokołów, zamieszczanie materiałów dydaktycznych, sylabusów zajęć, przesyłanie wiadomości wybranej grupie studentów

itp.). W świetle przeprowadzonych badań wśród studentów wydziału, Wirtualna Uczelnia jest użytecznym źródłem informacji o planie studiów i płatnościach, poza tym jest intuicyjna i łatwa w obsłudze. By ułatwić proces integracji studentów rozpoczynających naukę w Uczelni w planie studiów przewidziano organizację specjalnych zajęć mających charakter zarówno integracyjny (warsztaty komunikacji i budowania zespołu) jak i informacyjny (m.in. spotkania z władzami uczelni, szkolenia biblioteczne, szkolenie z zakresu obsługi wirtualnych kont, szkolenie bhp, prezentacje poszczególnych jednostek administracyjnych, spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, opiekunami kół naukowych, przedstawicielami AZS).

By pomóc studentom odnaleźć się w zdalnym systemie kształcenia, na indywidualnych kontaktach studentów w Wirtualnej Uczelni, oraz na stronie Uczelni pod adresem <https://wsb.edu.pl/organizacja-ksztalcenia/dla-studentow-sluchaczy-studiow-podyplomowych-i-doktorantow> znajduje się dostęp do szkoleń z zakresu obsługi platformy e-learningu, oraz MS Teams, a w razie problemów technicznych studenci mogą zwrócić się o pomoc do administratora platformy onlineWSB pod adresem: pomoc.online@wsb.edu.pl, **lub korzystając ze specjalnego formularza zgłoszeniowego przez konto w systemie Wirtualna Uczelnia. Problemy z korzystaniem z MS Teams można zgłaszać telefonicznie** lub mailowo. Pomoc techniczna jest dostępna od poniedziałku do piątku od godziny 7:30 do 18:00, a w soboty i niedziele od 7:30 do 20:00. Ponadto studenci przed każdą sesją egzaminacyjną biorą udział w szkoleniach z zakresu korzystania z elektronicznego systemu do egzaminowania Inspera, dodatkowo w trakcie każdego egzaminu dostępny jest personel stanowiący helpdesk, na stronie internetowej Elektronicznego Centrum Egzaminowania znajdują się dodatkowe informacje w postaci pakietów informacyjnych dla studentów i nauczycieli.

Akademia WSB podejmuje szereg działań mających na celu wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy. Oprócz uprzątnienia kształcenia uczelnia podejmuje działania dodatkowe w postaci organizacji szkoleń i warsztatów dla studentów, spotkań z praktykami. Ponadto wszyscy studenci mają możliwość wzięcia udziału w warsztatach z zakresu planowania kariery prowadzonych przez doradcę zawodowego np. w zakresie takiej tematyki jak: wyznaczanie celów, planowanie ścieżki rozwoju, poznanie mechanizmów rynku pracy, analiza dokumentów aplikacyjnych). Wsparciem w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy jest Akademickie Biuro Karier funkcjonujące w Wydziale Nauk Stosowanych. W związku z faktem, iż w Wydziale znacząca część studentów należy do grupy osób pracujących, działania mają głównie charakter rozwojowy (pogłębienie kompetencji zawodowych specjalistycznych oraz kompetencji interpersonalnych).

Głównym celem Biura jest wspieranie studentów i absolwentów w kształtowaniu ich kariery zawodowej począwszy od decyzji edukacyjnych poprzez wejście na rynek pracy do świadomego budowania swojej kariery przez całe życie. W ramach swojej działalności Akademickie Biuro Karier jest od 2005 roku wpisane do Rejestru Agencji Zatrudnienia, jako Agencja Pośrednictwa Pracy (nr rejestru: 1088/1) i posiada certyfikat pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz jest wpisane do Rejestru Instytucji Szkoleniowych Województwa Śląskiego. Głównym obszarem pracy ABK jest poradnictwo zawodowe realizowane zarówno w formie indywidualnych porad jak i zajęć grupowych. Tematyka porad indywidualnych wyznaczana jest przez potrzeby osób korzystających, publikacja ofert pracy, staży i praktyk, działalność szkoleniowa, współpraca z pracodawcami. Co roku ABK organizuje w siedzibie uczelni targi pracy i praktyk studenckich. Możliwości zwiedzania stanowisk pracodawców towarzyszyły szkolenia i symulacje rozmów kwalifikacyjnych dla chętnych.

W ramach działalności ABK aktywnie korzysta z funduszy europejskich. Dzięki projektom doradcy zawodowi odbyli szereg szkoleń, uzyskali nowe umiejętności i kwalifikacje, co podnosi jakość

świadczonych studentom usług. Efektem tego jest wzbogacenie oferty szkoleniowej ABK o zajęcia dotyczące rozwijania odporności psychicznej, Design Thinking czy Problem Solving. Wsparciem w ramach projektu objęto już niemal 500 studentów, stworzyło to lepsze warunki rozwoju studentom poprzez możliwość pogłębionej diagnozy nowoczesnymi narzędziami takimi jak kwestionariusz MTQ48 (do badania poziomu odporności psychicznej) czy Profil Kompetencji Społecznych PROKOS. Wsparciem rozwoju karier studenckich są dodatkowe szkolenia pozwalające na poszerzenie specjalistycznych kompetencji, a także spotkania z praktykami socjologami.

Uczelnia umożliwia studentom certyfikowanie umiejętności, co wzmacnia ich pozycję na rynku pracy. Studenci mogą uzyskać certyfikaty SPSS I i II stopnia, czy certyfikaty językowe (np. TOIC, FCE).

Uczelnia w 2018 roku pozyskała środki europejskie (ok. 10 mln zł) na realizację zintegrowanego programu rozwoju uczelni. W ramach projektu realizowane są certyfikowane szkolenia i spotkania z praktykiem dla studentów wszystkich wydziałów uczelni. W ramach szkoleń interpersonalnych rozpoczęto realizację następujących szkoleń: „Komunikacja interpersonalna”, „Współpraca zespołowa”, „Zarządzanie czasem”, „Problem solving”. W ramach projektu realizowane są 4 kursy e-learningowe z zakresu stosowania angielskiego języka specjalistycznego m.in.: angielski język biznesu, czy techniki sprzedaży.

Bardzo istotnym instrumentem wykorzystywanym w procesie wsparcia studentów w zakresie planowania i rozpoczynania zatrudnienia jest monitoring karier zawodowych absolwentów oraz monitoring rynku pracy. Tego typu badania są odzwierciedleniem starań uczelni, by włączyć w proces określania i weryfikowania efektów uczenia się zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy uczelni. Akademia WSB prowadzi badania wśród pracodawców poszukując informacji na temat ich oczekiwań wobec absolwentów uczelni wyższych, ale także wobec uczelni jako potencjalnych partnerów. Szczegółowe cele tego typu badań to: pozyskanie informacji na temat startu zawodowego i losów zawodowych absolwentów AWSB, badanie losów zawodowych absolwentów uczelni wyższych, badania wśród przedstawicieli rynku pracy: pracodawców zatrudniających absolwentów danych kierunków studiów, instytucji wspierających zatrudnienie.

Akademia WSB podejmuje działania w zakresie wspierania postaw przedsiębiorczych studentów. Działania te realizowane są poprzez: włączenie do programu studiów zajęć i szkoleń z zakresu przedsiębiorczości, targi pracy, spotkania z praktykiem oraz szkolenia organizowane w ramach „Tygodnia Przedsiębiorczości”. Od 16 lat niemal corocznie organizowane są przez Akademickie Biuro Karier, Targi Pracy podczas których studenci mają możliwość zapoznania się z ofertą oraz wymaganiami pracodawców, zarówno w kwestii zatrudnienia, jak i możliwości podjęcia praktyk lub stażu. Podczas targów odbywają się również szkolenia i rozmowy kwalifikacyjne prowadzone przez pracodawców oraz ekspertów w poszczególnych dziedzinach. Średnio w Targach bierze udział około 40-50 pracodawców oraz 600 – 800 studentów, z czego połowa uczestniczy w szkoleniach.

Uczelnia włącza się także aktywnie w organizację Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. Już od ponad 10 lat Akademia WSB w ramach promowania postaw przedsiębiorczych umożliwia spotkania pomiędzy przedsiębiorcami, studentami i uczniami. Działania ukierunkowane są na propagowanie nowoczesnych metod rozwiązywania problemów, na myślenie projektowe i działanie przedsiębiorcze. Umożliwienie wymiany praktycznych doświadczeń, podkreślanie roli innowatorów oraz uruchamianie potencjału kolejnych pokoleń przedsiębiorców pokazuje przedsiębiorczość jako bardzo ważny czynnik rozwoju cywilizacyjnego. Podczas tegorocznej edycji Akademickie Biuro Karier zaproponowało nową formułę i zorganizowało Program Mentorski. 16 Mentorów wsparło podczas Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości osoby chcące postawić pierwsze kroki w obszarze

przedsiębiorczości. Odbyło się 19 bardzo inspirujących spotkań, podczas których uczestnicy mogli przedyskutować własne pomysły i skorzystać z wiedzy i konsultacji odnoszącego sukcesy Mentora.

Poza cyklicznymi wydarzeniami studenci Akademii WSB poszerzają swoją wiedzę dotyczącą przedsiębiorczości podczas dodatkowych szkoleń prowadzonych w ramach Tygodnia Bezpłatnych Szkoleń oraz Festiwalu Nauki. Organizowane przez uczelnię wizyty studyjne wielokrotnie zawierają w programie krótkie szkolenie prowadzone przez pracodawcę, tematyka zwykle obok ściśle związanego z branżą pracodawcy, wiąże się z kreowaniem pomysłów, marketingiem oraz działaniami przedsiębiorczymi związanymi z pracą w danym zawodzie. Przykładem może być wizyta studyjna studentów kierunku *Zarządzanie* w Keywords Studios – firmie zajmującej się produkcją gier komputerowych i obsługą graczy, w której aspekt społeczny i kulturowy tworzenia scenariuszy gier jest istotnym elementem całego procesu opracowania gry.

Studenci kierunku *Zarządzanie* uczestniczą również w różnego rodzaju programach organizowanych przez partnerów zewnętrznych uczelni, np. webinarach dotyczących ekstremalnego przywództwa (Fujitsu), czy w programie Seeds for the Future organizowanym przez firmę Huawei, skupiającym się na problemach społeczno-technologicznych zmieniającego się świata a dotyczących m.in. chińskich social mediów, postępującej cyfryzacji, czy zastosowań sztucznej inteligencji.

W ramach umiędzynarodowienia studiów wsparcie dla studentów stanowi Dział Współpracy z Zagranicą, który prowadzi systematyczne spotkania informacyjne co do możliwości udziału w studenckiej wymianie międzynarodowej i podejmuje działania organizacyjne umożliwiające studentom wyjazd zagraniczny w celu zdobycia dodatkowego międzynarodowego doświadczenia na uczelniach partnerskich. Wsparcie to przynosi określone efekty i duża aktywność międzynarodowa studentów Akademii WSB: np. absolwent Ronaldo Lobo Gonzalez trafił do finałowej grupy walczącej o stypendia McCall MacBain na Uniwersytecie McGilla w Kanadzie. Ronaldo znalazł się wśród 35 międzynarodowych finalistów z najlepszych uniwersytetów na całym świecie. Finaliści zostali wyłonieni po pierwszej rundzie regionalnych wywiadów na podstawie ich charakteru, zaangażowania, potencjału przywódczego, czy ducha przedsiębiorczości.

W dniach 8-12 marca Ronaldo weźmie udział w finałowym etapie rozmów kwalifikacyjnych w Montrealu w Kanadzie, spotykając się z liderami środowisk akademickich, biznesowych, rządowych i sektora społecznego. Fundusz stypendialny założony w 2019 przez Johna i Marcy McCall MacBain dysponuje środkami 200 milionów dolarów kanadyjskich (około 649 milionów zł). Umożliwia studentom realizowanie w pełni finansowanego toku nauczania podczas uczestnictwa w mentoringu, coachingu i programie rozwoju przywództwa. Uniwersytet McGilla został uznany za najlepszy uniwersytet w Kanadzie przez QS World University Rankings w czerwcu 2022 roku. Uczelnia zajmuje 31. miejsce na świecie.

W celu usprawnienia komunikacji ze studentami w ramach Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości wprowadzono procedurę rozpatrywania skarg i wniosków, która określa zasady przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków składanych przez studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, pracowników naukowo-dydaktycznych, administracyjnych oraz innych osób. Nadzór i kontrolę w sprawach skarg i wniosków sprawuje Rektor. Studenci są uprawnieni do składania skarg m.in. w związku z naruszeniem ich praw i interesów, niewłaściwym wykonywaniem obowiązków przez pracowników uczelni, a także do sygnalizowania sytuacji konfliktowych,

powstałych w toku procesu kształcenia. Skargi bądź informacje dotyczące sytuacji konfliktowych mogą być składane w dowolnej formie: pisemnej, ustnej lub elektronicznej.

Pisemne skargi i wnioski przyjmowane są w Biurze Rektora, Dziekanacie oraz Biurze Centrum Studiów Podyplomowych i Szkoleń. Przyjmowanie i rozpatrywanie skarg i wniosków koordynuje Biuro Rektora, a w szczególności: prowadzi rejestr skarg i wniosków, przechowuje kopie skarg i wniosków oraz kopie udzielonych na nie odpowiedzi. W praktyce jednak najczęściej studenci składają skargi lub sygnalizują sytuacje konfliktowe Dziekanom i Prodziekanom właściwym do spraw kierunku, na którym studiują osobiście lub za pośrednictwem starosty grupy, przedstawiciela Samorządu Studenckiego, opiekuna semestru w Dziekanacie. Dzięki zbudowanym relacjom ze studentami sytuacje konfliktowe rozpatrywane są na bieżąco, tak by nie doprowadzać do eskalacji konfliktów. Szczegóły przebieg składania skarg i wniosków precyzuje procedura Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

W Uczelni obowiązuje ponadto Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna wprowadzona Zarządzeniem Rektora nr 61/2017/2018, z dnia z dnia 17.05.2018 r. Dokument ten ma zastosowanie wobec pracowników i jest też deklaracją zasad postępowania wobec całej społeczności akademickiej. Stosuje się zasady tolerancji i poszanowania dla każdego człowieka w duchu humanistycznych wartości bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, przekonania religijne, przekonania polityczne, stan zdrowia, niepełnosprawność, przynależność etniczną, przynależność związkową oraz orientację seksualną. Ponadto powołano kolegialny organ w postaci Komisji Antymobbingowej i Antydyskryminacyjnej. Uczelnia podejmuje starania, aby środowisko pracy, nauki i rozwoju było wolne od mobbingu, dyskryminacji, nietolerancji i przemocy. Uczelnia podejmuje działania informacyjne i edukacyjne w tym zakresie poprzez spotkania organizacyjne ze studentami przyjętymi na I rok studiów, na których przedstawiane są zasady Polityki Antymobbingowej i Antydyskryminacyjnej. W ostatniej edycji badania oceny satysfakcji ze studiów i oceny jakości pracy jednostek administracyjnych w pytaniu dotyczącym oceny osób prowadzących zajęcia na danym kierunku „Równe traktowanie studentów bez względu na ich pochodzenie, wyznanie, wiek, płeć, orientację seksualną, poglądy, status materialny oraz niepełnosprawności” zostało ocenione na 4,53 (WNS), a na kierunku zarządzanie na 4,67.

Uczelnia zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów, co potwierdzają przeprowadzane wśród studentów, co 2 lata, badania satysfakcji ze studiowania, w tym ocena jakości pracy poszczególnych jednostek administracyjnych.

W ramach badania studenci oceniali funkcjonowanie i jakość pracy następujących działów administracyjnych: Dziekanat, Władze Dziekańskie, Dział stypendiów, Biblioteka, Akademickie Biuro Karier. Najwyższe oceny otrzymały: Centrum Nowoczesnych Metod i Technologii Informacyjnych (4,17), Dział Współpracy Zagranicznej (4,17), Biblioteka 4,42, Dział Pomocy Materialnej (4,31). Studenci oceniali także informatyczne wsparcie procesu kształcenia: poczta email (4,3), platforma e-learningowa (4,2), MS TEAMS (4,4), system biblioteczny (4,1).

Danych na temat tego jak oceniane jest wsparcie przez studentów dostarcza także badanie prowadzone wśród studentów ostatnich semestrów. W czerwcu 2022 roku studenci przyznali następujące oceny poniższym stwierdzeniom: „Studenci AWSB mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez organizowane certyfikowane kursy, szkolenia, warsztaty, spotkania z praktykami” (4,27), „Studenci AWSB mają możliwość podnoszenia kompetencji naukowych (koła naukowe, publikacje, konferencje naukowe itp. (4,06), „Dzięki informacjom umieszczanym w wirtualnej uczelni, na stronie internetowej i poprzez e-maile wysyłane przez pracowników uczelni

miałem/am dostęp do wszystkich potrzebnych mi informacji podczas studiów” (4,17), „Procedury i obsługa administracyjna w uczelni są przyjazne studentom (4,10), „Atmosfera panująca na uczelni sprzyja chęci kształcenia (4,30), „Akademia WSB prowadzi wysokiej jakości kształcenie dopasowane do potrzeb rynku pracy (4,14), „AWSB wykorzystuje technologie cyfrowe w procesie edukacji, które zwiększają efektywność uczenia się (4,13).

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W obszarze nowych technologii proces uczenia się studentów wspomagany jest wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość (e-learning). W ramach prowadzonego badania satysfakcji i oceny jednostek administracyjnych studenci oceniają platformę e-learningową poprzez pryzmat trzech kryteriów: przyjaznego układu treści, obsługi kursów e-learningowych oraz użyteczności poszczególnych funkcjonalności. Uczelnia kładzie duży nacisk na jakość prowadzonych zajęć e-learning dlatego wymaga od autorów wysokiej jakości materiałów oraz innowacyjnych metod nauki. W czerwcu 2020 roku, po pierwszym semestrze kształcenia zdalnego w czasie pandemii AWSB przeprowadziła badanie wśród 1500 studentów wszystkich wydziałów oraz nauczycieli, w celu zebrania ich opinii na temat kształcenia online. Dzięki opiniom badanych ograniczono ilość kanałów komunikacji, wdrożono platformę MS TEAMS, stworzono na terenie uczelni pokoje webinarowe dla studentów i nauczycieli, którzy nie mieli odpowiednich warunków domowych do pracy zdalnej, zakupiono elektroniczny system do egzaminowania Inspera, gwarantujący zdecydowanie większe bezpieczeństwo i ograniczenie korzystania z pomocy naukowych w trakcie zaliczeń, zakupiono kamery śledzące i sprzęt niezbędny do prowadzenia wysokiej jakości streamingów, zintensyfikowano organizację szkoleń dla nauczycieli z zakresu obsługi narzędzi do zdalnego nauczania, w tym szkolenia metodyczne.

Akademia WSB wspiera także studentów w obszarze sportu. Akademia WSB to Uczelnia, która pomaga swoim studentom w rozwijaniu sportowych pasji i zainteresowań. Nowoczesne zaplecze sportowe (siłownia, sala fitness), do którego dostęp dla wszystkich studentów WSB jest bezpłatny, jest dużą zachętą do ruchu i poprawiania kondycji fizycznej. Ponadto kadra studium kultury fizycznej prowadzi ze studentami zajęcia sportowe oraz przygotowuje indywidualne programy zajęć dla wszystkich zainteresowanych studentów.

Działający na tak dobrym gruncie w Akademii WSB Akademicki Związek Sportowy może poszczycić się sporymi osiągnięciami sportowymi o ogólnopolskim zasięgu. Akademia WSB nie bez powodu została uznana za najbardziej usportowioną uczelnią niepubliczną województwa śląskiego w klasyfikacji generalnej województwa śląskiego.

Oprócz sportu AZS zajmuje się również krzewieniem turystyki i rekreacji ruchowej w środowisku studenckim oraz wśród uczniów szkół średnich Dąbrowy Górniczej, organizując wyjazdy narciarskie, piesze wycieczki górskie, turnieje gier zespołowych oraz imprezy kulturalne.

Studenci Akademii WSB mają również dostęp do pływalni krytej, gdzie pod okiem profesjonalnych instruktorów oraz ratowników prowadzone są zajęcia nauki pływania oraz ratownictwa. Na podstawie legitymacji członkowskiej Akademickiego Związku Sportowego studenci zamieszkali poza miejscem odbywania zajęć dydaktycznych mogą również korzystać z pływalni krytej Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach.

Obiekty Akademii WSB stanowią doskonałą bazę do treningów sportowych oraz przygotowawczych dla wszystkich dostępnych sekcji sportowych. Akademicki Związek Sportowy posiada ofertę

korzystania z 40 sekcji sportowych zarówno drużynowych jak i indywidualnych, a liczba członków uczelnianego AZS wynosi 96.

Studenci Akademii WSB mają do dyspozycji 2 sale gimnastyczne, na których odbywają się zajęcia sekcji sportowych drużynowych siatkówki kobiet i mężczyzn, piłki nożnej halowej oraz koszykówki mężczyzn oraz salę przeznaczoną wyłącznie dla sekcji tenisa stołowego, gdzie mają możliwość uczestniczenia w zajęciach nauki gry oraz treningu tenisa stołowego.

W ramach **Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia** funkcjonuje procedura *Zapewnienie studentom i słuchaczom wsparcia ze strony Uczelni*, która określa formy i sposoby wsparcia studentów i słuchaczy przez uczelnię w sprawach: dydaktycznych. **W zakresie wsparcia dydaktycznego Uczelnia:**

- stwarza studentom i słuchaczom możliwość uzupełnienia lub poszerzenia wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, zdobytych podczas studiów poprzez organizację dodatkowych szkoleń, kursów, seminariów naukowych, wykładów otwartych;
- stwarza studentom możliwość uzupełnienia wiedzy poprzez organizację zajęć wyrównawczych (np. samouczek z matematyki i statystyki MOOC);
- zapewnia wsparcie dydaktyczne poprzez organizację konsultacji z nauczycielami;
- wyznacza Pełnomocników rektora ds. praktyk lub specjalistów ds. praktyk w celu koordynacji i wsparcia studentów i słuchaczy w procesie poszukiwania i realizacji praktyk;
- umożliwia studentom udział w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus lub innych programów mobilnościowych realizowanych przez uczelnię;
- umożliwia studentom skorzystanie z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) lub Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia (IPSiK) po spełnieniu warunków określonych w regulaminach odnoszących się do ww. form indywidualizacji kształcenia;
- zapewnia studentom i słuchaczom odpowiednie warunki kształcenia poprzez dbałość o infrastrukturę dydaktyczną;
- dba o systematyczne poszerzanie zasobów Biblioteki Głównej oraz bibliotek wydziałowych;
- umożliwia studentom i słuchaczom korzystanie z czytelni wyposażonej w stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu;
- umożliwia studentom pomoc w realizacji kształcenia w formule zdalnej poprzez organizowanie szkoleń z zakresu korzystania z narzędzi do kształcenia online, wsparcia administratorów platformy e-learningowej, zabezpieczenia infrastruktury technicznej (np. dostęp do pakietu Office 365).

Ponadto Uczelnia wspiera działalność studentów, w tym kierunku *Zarządzanie* w zakresie:

1. popularyzacji oraz promocję nauki, kultury i sztuki,
2. podnoszenia kwalifikacji oraz kształcenia ustawicznego,
3. organizację warsztatów plastycznych dla zagranicznych studentów AWSB,
4. udział w konkursach naukowych, publikacje tutoriali (filmów edukacyjnych) w portalach społecznościowych celem zaangażowania studentów w poszerzanie swojej wiedzy z zakresu grafiki komputerowej.

Kolejnym, bardzo istotnym rodzajem wsparcia jakie Uczelnia oferuje studentom jest wsparcie materialne, możliwe do uzyskania już od pierwszego semestru studiów.

W zakresie wsparcia materialnego Uczelnia:

- przyznaje następujące stypendia wypłacane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa: socjalne, dla osób niepełnosprawnych, stypendia rektora dla najlepszych studentów, zapomogi;
- tworzy z własnych środków Specjalny Fundusz Stypendiów Naukowych na wypłatę stypendiów naukowych dla studentów studiów stacjonarnych posiadających osiągnięcia naukowe;
- zapewnia środki finansowe dla działalności Samorządu Studenckiego oraz kół naukowych;
- zapewnia środki finansowe na udział studentów w konferencjach naukowych, warsztatach studenckich.

W roku akademickim 2021/2022 w semestrze zimowym, JM Rektor Akademii WSB przyznała stypendium Rektora 40 studentom kierunku Zarządzanie, a w semestrze letnim 54 studentom. W semestrze zimowym 2022/2023 stypendium Rektora otrzymało aż 68 studentów kierunku Zarządzanie.

System wsparcia opisany powyżej jest systematycznie oceniany przez studentów i starostów poszczególnych roczników w sposób bieżący, a więc na systematycznych spotkaniach studentów z Prodziekanami, opiekunami semestru w dziekanacie, poprzez udział przedstawicieli Samorządu Studenckiego w Komisji ds. Jakości Kształcenia, posiedzeniach Senatu oraz w sposób formalny poprzez badanie „*Ocena satysfakcji ze studiowania w Akademii WSB, w tym ocena jakości pracy jednostek administracyjnych Uczelni*”. Jak pokazują wyniki badania satysfakcji i oceny jednostek administracyjnych studenci oceniają uczelnię na wysokim poziomie. Świadczy o tym wysoki stopień polecenia uczelni potencjalnym kandydatom i odpowiedzi na pytanie „*Na ile prawdopodobne jest, że poleciliby/aby Pan/Pani Akademii WSB swoim przyjaciołom, znajomym lub rodzinie? Oceny proszę dokonać na skali oznaczonej od 0 do 10, gdzie 0 -zupełnie nieprawdopodobne a 10- bardzo prawdopodobne*”. Dla Wydziału Nauk Społecznych w Dąbrowie Górniczej wyniki badań przeprowadzone wśród studentów ostatniego semestru kształtowały się następująco: 10 pkt przyznało 35,7% studentów, 9 pkt. – 14,5%, 8 pkt. – 18,3 %, 7 pkt. – 11,3%. Ogólny wskaźnik NPS wyniósł 29%, co świadczy o wysokim odsetku osób polecających uczelnię innym. Za najważniejsze atuty studenci uznali następujące elementy: uczelnia kształci praktycznie (37,2%), życzliwi wykładowcy (62%), prostudencka atmosfera (30%).

Monitoring systemu wsparcia studentów podlega Prorektorowi ds. Studenckich i Współpracy z Otoczeniem.

Jakość pracy kadry akademickiej w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem jest oceniana przez studentów co semestr poprzez badanie „*Ocena jakości kształcenia*”, w ramach której studenci oceniają jakość zajęć prowadzonych w formie bezpośredniej, jakość zajęć prowadzonych w formie blended-learning, jakość seminariów dyplomowych i magisterskich. Badanie przeprowadzane jest zgodnie z wytycznymi Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono ósmą edycję badania. Wśród wszystkich aspektów procesu dydaktycznego studenci najwyżej ocenili przygotowanie merytoryczne wykładowców do prowadzonych zajęć (4,23), kompetencje wykładowców w zakresie prowadzenia zajęć zdalnych na platformie MS Teams (4,1), życzliwość wykładowców (4,15%). Zapytani o poziom nauczania zdalnego w stosunku do online 49% odpowiedziało, że jest taki sam, 14,4%, że jest wyższy od stacjonarnego, a 16,1%, że dużo wyższy.

Wsparciem oceny jakości poszczególnych procesów realizowanych w ramach działalności uczelni są: przeglądy systemu jakości (co roku), wewnętrzne audyty (na bieżąco, w zależności od potrzeb), prace Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi nauczyciele akademicy -

przedstawiciele Wydziału Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej i Filii oraz przedstawiciele studentów.

W ramach doskonalenia jakości uczenia się i oceny działalności administracyjnej organizowane są również spotkania z grupami studentów, na których studenci mają możliwość zgłoszenia sugestii dotyczących warunków uczenia się, pracy administracji i jakości kształcenia bezpośrednio Prodziekanowi.

Właśnie dzięki takim spotkaniom i przeglądom systemu wsparcia, m.in. zmniejszono liczbę godzin zajęć dydaktycznych na ostatnich semestrach studiów, czy wprowadzono przedmioty obieralne w języku angielskim, zmieniono sekwencję zajęć, poszerzono liczbę zajęć do wyboru oraz spotkań z praktykiem, uwzględniono potrzeby szkoleniowe studentów w ramach dodatkowych szkoleń finansowanych ze środków unijnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

Przykładem dobrych praktyk stosowanych przez Akademię WSB w zakresie kryterium 8 jest wielowymiarowe wsparcie studentów w zakresie ich kierunku studiów i uczestnictwa w życiu akademickim poprzez:

- Program mentoringowy dla laureatów Złotych Indeksów mający na celu wyłonienie najbardziej uzdolnionych studentów i indywidualizację ich programu kształcenia poprzez pracę z mentorem;
- Wsparcie psychologiczne i prawne prowadzone od semestru letniego 2020, po wybuchu pandemii Covid-19;
- Program diagnozy i rozwoju odporności psychicznej studentów – dzięki współpracy AWSB z brytyjską firmą AQR International studenci mogą zbadać swój poziom odporności psychicznej oraz wziąć udział w szkoleniach prowadzonych przez licencjonowanych ekspertów w zakresie rozwoju tego komponentu osobowości. Wieloletnie badania naukowe prowadzone w środowiskach zawodowych i edukacyjnych wskazują, że odporność psychiczna jest bezpośrednio związana z: efektywnością osobistą (większa efektywność w zakresie ilości i jakości wykonywanej pracy), w sferze edukacji występuje przejrzysta zależność pomiędzy odpornością psychiczną o zdawalnością egzaminów i testów na wszystkich poziomach edukacyjnych), pozytywnym zachowaniem (wyższy poziom zaangażowania i adaptacja do zmiany, lepsze radzenie sobie z trudnymi zadaniami, umiejętność postrzegania niepowodzeń w kategoriach okazji do rozwoju i uczenia się i szybszego powrotu do równowagi,) aspiracjami zawodowymi, atrakcyjnością na rynku pracy. Istnieje jasna zależność pomiędzy poziomem odporności psychicznej danej osoby, a jej zdolnością do znalezienia pracy, współczynnikiem ukończenia studiów (nastawienie na finalizację zadań).

- Stałe wsparcie w rozwoju i aktywności naukowej i prospołecznej – czego przykładem są systematyczne działania kół naukowych prowadzone na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego, ale też lokalnych społeczności. Przykładem takiej działalności może być:
  1. Organizacja warsztatów z pierwszej pomocy „BASIC LIFE SUPPORT-DO NOT BE INDIFFERENT”, których celem było zapoznanie uczestników z podstawami udzielania pierwszej pomocy, a także przygotowanie ich do wykonywania konkretnych zadań ratowniczych podczas udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.
  2. Organizacja edukacyjno-informacyjnej kampanii społecznej propagującej ideę szczepień, której hasło przewodnie brzmi: "Raz, dwa, trzy wchodzę do gry... o moje, twoje, nasze życie"
  3. Organizacja III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Lokalny Wymiar Bezpieczeństwa Energetycznego*. Konferencja miała charakter mieszany, a jej głównym celem była wymiana doświadczeń i poglądów dotyczących współczesnej branży energetycznej oraz bezpieczeństwa jej funkcjonowania w ujęciu lokalnym, pomiędzy studentami, a ekspertami z dziedziny bezpieczeństwa. Konferencja miała na celu także integrację środowiska młodych naukowców, przede wszystkim studentów i doktorantów, popularyzację nauki oraz promocję działań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.
  4. Organizacja akcji „Bezpieczna Paczka”. w ramach akcji studenci i pracownicy Akademii WSB zorganizowali zbiórkę, która pozwoliła na stworzenie paczek dla 12 rodzin w potrzebie. W paczkach znalazły się produkty pierwszej potrzeby o długim terminie przydatności do spożycia. Pomysł akcji zrodził się w momencie wybuchu pandemii wirusa SARS-Cov-2, lecz wciąż zmieniające się realia postpandemicznego świata, z którym przychodzi mierzyć się społeczeństwu przekonały studentów o potrzebie kontynuacji akcji. Paczki wręczone zostały osobiście przez studentów przy wsparciu funkcjonariuszy Straży Miejskiej.
  5. Cykliczne wsparcie Domów Dziecka i sierot m.in. poprzez: organizację zbiórek, sprawowanie opieki nad wychowankami i udzielanie darmowych korepetycji.
  6. Cykliczne wsparcie schronisk m.in. poprzez organizację zbiórek, opiekę nad zwierzętami, a także ich socjalizację, organizację spacerów i szukanie domów dla podopiecznych schronisk.

Kolejnym przykładem dobrej praktyki w zakresie kryterium 8 jest prowadzenie własnego funduszu stypendialnego im. Prof. Henryka Walicy dla studentów Akademii WSB (ze środków własnych Uczelni). Stypendium przysługuje:

- najlepszym maturzystom, którzy rozpoczynają studia stacjonarne w Uczelni, w roku złożenia egzaminu maturalnego;
- studentom studiów stacjonarnych za wybitne osiągnięcia naukowe.

Wysokość stypendium jest uzależniona od osiągnięć naukowych studenta.

Akademia WSB wspiera również swoich studentów oferując im szeroki wachlarz upustów m.in. takich jak: „Dwa dyplomy w dwa lata” - zniżka w wysokości 50% kwoty czesnego na drugi kierunek studiów, bonifikaty dla absolwentów Akademii WSB, a także dla członków rodzin studenta.

Dzięki oferowanemu przez Akademię WSB autorskiemu programowi kształcenia "3 dni studiujesz, 2 dni pracujesz" studenci mogą podejmować działania ukierunkowane na rozwój zawodowy, tj. łączyć naukę z pracą już od pierwszego dnia studiów. Wartym podkreślenia jest również fakt, że Akademia WSB stwarza miejsca pracy dla swoich studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp dla wszystkich zainteresowanych osób (w tym osób z niepełnosprawnościami) do informacji dotyczących programów studiów, organizacji i procedur toku studiów, zasad i warunków rekrutacji, charakterystyki systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, charakterystyki warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Zarówno strona główna Uczelni, jak i wszystkie podstrony są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (w tym niedowidzących) i spełniają standard WCAG 2.0 w tym zakresie.

Uczelnia zapewnia dostęp do powyższych informacji poprzez:

- Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) – zgodnie z art. 358 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zawiera statut, strategię Uczelni, regulaminy (studiów, zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej, oraz zasady komercjalizacji, korzystania z infrastruktury badawczej, świadczeń dla studentów), zasady i tryb przyjmowania na studia, programy studiów,
- wszystkie informacje nt. oferty kształcenia, efektów uczenia się, przyznawanych kwalifikacji i tytułów, a także sylabusy przedmiotów znajdują się na stronie internetowej uczelni oraz publikowane w formie papierowych informatorów dla kandydatów na studia,
- dokumenty w postaci regulaminów, zarządzeń Rektora dotyczących pracowników i studentów publikowane są w intranecie,
- informacje dotyczące kalendarza roku akademickiego, instrukcje i przydatne informacje dla studentów znajdują się w zakładce internetowej Wirtualny Dziekanat,
- plany zajęć, kwestionariusze ankiet, godziny konsultacji, terminy sesji dostępne są dla studentów poprzez platformę Wirtualna Uczelnia,
- informacje dotyczące jakości kształcenia znajdują się na specjalnej podstronie poświęconej tej tematyce,
- informacje dotyczące procedur uzyskiwania stypendiów, organizacji praktyk, działalności naukowych i innych znajdują się na specjalnych podstronach strony internetowej uczelni (www.akademiasb.edu.pl),
- informacje o specyfice działania poszczególnych działów lub centrów znajdują się na dedykowanych podstronach np.: podstrona Elektronicznego Centrum Egzaminowania czy Działu Nauki,
- o sposobach weryfikowania efektów uczenia się założonych do realizacji w ramach poszczególnych zajęć studenci informowani są podczas pierwszych zajęć (przedstawienie sylabusu – jest to obowiązek nauczyciela regulowany Regulaminem studiów oraz dokumentem „Obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne” który jest dostępny na stronach internetowych Uczelni) oraz informacje te ponadto znajdują się w sylabusach na stronie internetowej.
- o sposobie uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego studenci informowani są podczas spotkań organizacyjnych z Prodziekanem danego kierunku. Spotkania takie odbywają się na początku semestru I dla wszystkich studentów, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych, ponadto informacje są ujęte w Regulaminie studiów dostępnym w BIP,
- informacje dotyczące zasad dyplomowania znajdują się na stronie internetowej Uczelni w zakładce Student/Dziekanat/Dyplomowanie. Dodatkowo, na początku ostatniego semestru studiów,

Prodzikan odpowiedzialny za dany kierunek studiów spotyka się ze studentami omawiając szczegółowo zasady i procedurę dyplomowania,

- informacje na temat kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego (szkolenia, tutoriale, instruktaże) i technicznego (tzw. helpdesk) znajdują się na stronie internetowej uczelni, w Wirtualnej Uczelni oraz na Platformie OnlineWSB.
- opis charakterystyki warunków studiowania, oraz wszelkich form wsparcia w procesie uczenia się dostępny jest na stronie internetowej Uczelni, natomiast informacje o wszelkich nowościach, np. dodatkowych kursach (MOOC Statystyki) dostępne są na platformie e-learningowej, ale też wysyłane są do studentów mailowo – na ich indywidualne konta w domenie student.wsb.edu.pl.

Ważnym kanałem informacji jest Biuletyn Informacji Publicznej, który zawiera informacje dla kandydatów, studentów oraz innych grup interesariuszy.

Przegląd dostępu do informacji podlega bieżącym monitoringom, jest też elementem dorocznego przeglądu systemu jakości kształcenia, zgodnie z procedurą przeglądu. W 2020 roku zorganizowano także wewnętrzny audyt, którego celem była ocena publicznego dostępu do informacji. Wdrożenie nowej strony internetowej Uczelni było również okazją do audytu udostępnianych treści.

W celu usprawnienia procesu pozyskiwania informacji przez kandydatów na studia uczelnia uruchomiła na swojej stronie internetowej platformę rekrutacyjną (<http://rekrutacja.wsb.edu.pl>), na której kandydat może znaleźć informacje nt. sylwetki absolwenta danego kierunku, partnerów uczelni, zasad rekrutacji, opłat. Dodatkowo zamieszczone informacje dotyczą uzyskanych uprawnień które uzyskuje student w ramach realizacji programu studiów oraz możliwych miejsc zatrudnienia. W procesie rekrutacji uczelnia otrzymuje informacje w jaki sposób kandydat na studia uzyskał informacje o ofercie edukacyjnej oraz jakie kryteria wyboru studiów były dla niego najważniejsze.

Ponadto co dwa lata w ramach **badania oceny jakości pracy jednostek administracyjnych** studenci oceniają działanie strony internetowej oraz platformy Wirtualna Uczelnia, co pozwala na podejmowanie działań doskonalących w tym zakresie. Wyniki badań prowadzonych w ramach działań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia są przedstawiane na spotkaniach ze studentami, w ramach spotkań katedry, w ramach bezpośrednich spotkań z nauczycielami akademickimi, których zajęcia podlegały ocenie studenckiej oraz na posiedzeniach Senatu.

Kilkakrotnie w każdym roku akademickim organizowane są spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, starostami grup studenckich z Dziekanami i Prodzikanami. Spotkania te mają na celu przedstawienie aktualnych działań w zakresie doskonalenia dydaktyki, zebranie opinii studentów na temat procesu kształcenia zarówno w wymiarze dydaktycznym jak i organizacyjnym, konsultacji programów studiów oraz przekazanie informacji zwrotnej w zakresie podjętych przez władze Uczelni działań wynikających z wcześniejszych postulatów studentów, np. dotyczących zmniejszenia liczby godzin zajęć na ostatnim semestrze studiów. Aktualnie spotkania odbywają się w formie online. Dyżury pracowników Dziekanatu, Pełnomocnika ds. praktyk i Prodzikanów opublikowane są na stronie internetowej.

Uczelnia na bieżąco gromadzi informacje pochodzące od różnych grup interesariuszy: studentów, absolwentów ale też interesariuszy zewnętrznych: spotkania Rady Ekspertów, spotkanie Rady Programowej Kierunku, pozyskiwanie opinii na temat programu studiów od pracodawców, indywidualne spotkania władz uczelni i osób odpowiedzialnych za doskonalenie kierunku studiów z zewnętrznymi partnerami branżowymi.

W ramach doskonalenia sposobów i zakresu publicznego dostępu do informacji AWSB, w oparciu o sugestie studentów, uczelnia realizuje projekt całkowitej modyfikacji strony internetowej uczelni oraz wdrożenia mobilnej wersji Wirtualnej Uczelni. Aktualnie informacje publikowane na stronie

Wirtualnej Uczelni dostępne są także w wersji mobilnej w ramach aplikacji IStudent. Uczelnia pozyskała środki na aktualizację zintegrowanego systemu do zarządzania procesami uczelni do najnowszej wersji Uczelnia 10. Dzięki temu proces przepływu informacji zostanie udoskonalony, ponadto zostaną wdrożone nowe e-usługi, które pozwolą w bardziej efektywny sposób pozyskiwać, przekazywać i analizować informacje pochodzące od wszystkich użytkowników procesów zachodzących w uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Warto podkreślić w tym miejscu regularne działania Uczelni na rzecz monitorowania aktualności, rzetelności i zrozumiałości oraz kompleksowości informacji o studiach na stronie internetowej, a także jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Dzięki możliwości oceny funkcjonalności i zawartości strony internetowej przeprowadzanej regularnie wśród interesariuszy Uczelni m.in. studentów, możliwe było stworzenie mobilnej wersji Wirtualnej Uczelni w aplikacji IStudent. System Uczelnia 10 również był szeroko konsultowany z interesariuszami Uczelni, a ich opinie zostały wdrożone do systemu w szerokim zakresie jego funkcjonalności.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zarządzanie kierunkiem Zarządzanie ma charakter zinstytucjonalizowany i systemowy. Przy ogólnie sprawowanym w Uczelni zarządzaniu scentralizowanym, zachowana jest autonomia poszczególnych filii w obszarach związanych z realizacją procesu organizacji i przebiegu kształcenia. Zarządzanie kierunkiem pozostaje w zgodności z postanowieniami zawartymi w podstawowych dokumentach wewnętrznych regulujących proces przebiegu kształcenia w uczelni, do których zalicza się: Statut, Regulamin Studiów, Regulamin organizacyjny, **Uczelniany Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia** oraz stosowne wewnętrzne dokumenty tj. regulaminy, regulamin Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Zespołów ds. oceny stopnia osiągania efektów uczenia się, zarządzenia Rektora lub procedury. Budowa i doskonalenie kształcenia na danym kierunku studiów obejmuje procedury angażujące władze Uczelni, nauczycieli dydaktycznych

oraz studentów i zewnętrznych interesariuszy uczelni. Decyzje odnoszące się do tworzenia i prowadzenia kształcenia podejmują władze Uczelni oraz organy kolegialne, a ich zakres kompetencji można określić m.in. następująco:

- **Rektor** – nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni, powoływanie stosownych komisji, tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, ocena realizacji planów studiów i programów studiów, kierowanie rozwojem uczelni, opracowanie i realizacja strategii rozwoju uczelni, opracowanie polityki jakości, podejmowanie działań na rzecz rozwoju i

doskonalenia działalności uczelni, powoływanie kierowników katedr i innych jednostek naukowo-dydaktycznych uczelni, prowadzenie gospodarki finansowej uczelni, nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia,

- **Prorektorzy** - koordynacja działalności w zakresie współpracy z zagranicą, nauki i kształcenia, tworzenia strategii i promocji rozwoju, spraw studenckich, wdrażania innowacji, współpracy z otoczeniem, polityki jakości kształcenia

- **Dziekan** – koordynacja prac nad programami i planami studiów oraz ich doskonaleniem, obsada osobowa zajęć dydaktycznych, nadzór nad pracami w zakresie międzynarodowej mobilności studentów, nadzór nad realizacją procesu dydaktycznego,

- **Prodziekan** – koordynacja procesu kształcenia w wydziale, współpraca z dziekanem w zakresie obsady zajęć dydaktycznych, koordynacja działań w ramach obsługi studentów, rozwój oferty kształcenia w wydziale,

- **Senat Uczelni** - uchwalanie strategii rozwoju uczelni, podejmowanie uchwał w sprawie innowacji oraz eksperymentów dydaktycznych i programowych, ustalanie programów studiów, studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego, ustalanie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia, uchwalanie regulaminu studiów i jego nowelizacji.

Wsparciem decyzji władz są opinie wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy włączanych w proces tworzenia i zarządzania kierunkiem. Udział poszczególnych interesariuszy wyraża się w następujący sposób:

- nauczyciele akademicy (kierownicy katedr, nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku zatrudnieni na podstawowym miejscu pracy oraz współpracujący z uczelnią – opracowanie projektu koncepcji kształcenia, celów i efektów uczenia się, opracowanie projektu programów zajęć, ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się),

- Komisje i Zespoły wspomagające nadzór i doskonalenie poszczególnych obszarów kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów (Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Zespoły ds. oceny stopnia osiągania efektów uczenia się),

- studenci i absolwenci (udział w badaniach jakości kształcenia, ocena organizacji studiów, ocena satysfakcji ze studiów oraz jakości pracy jednostek administracyjnych, badanie losów zawodowych absolwentów, udział w pracach wybranych komisji, posiedzeniach Senatu),

- przedstawiciele instytucji reprezentujących zewnętrznych interesariuszy uczelni, w tym Rady Ekspertów (współdział w procesie doskonalenia jakości kształcenia, dostosowanie efektów uczenia się a do wymogów rynku pracy, opiniowanie programów studiów).

W Wydziale zapewniono kadrę dydaktyczną i administracyjną pozwalającą na pełną realizację procesu kształcenia i obsługi studentów, w tym nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny.

Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów Zarządzanie - także w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia sprawują: dziekan oraz prodziekan zgodnie z przedstawionymi wyżej kompetencjami oraz odpowiednie Komisje i Zespoły działające w ramach Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ponadto powołana Rada Programowa kierunku Zarządzanie (opisana niżej) pełni istotną funkcję w procesie tworzenia, oceny i doskonalenia programu studiów. Nadzór administracyjny nad kierunkiem zarządzanie pełni Dziekan. Przyjęcia na studia na kierunek Zarządzanie odbywa się na podstawie Uchwały Senatu Akademii WSB, która określa warunki przyjęcia studentów na studia I stopnia.

System oceny procesu zarządzania kierunkiem obejmuje szereg działań mających na celu kontrolę i doskonalenie poszczególnych jego obszarów: zarządzania jakością kształcenia, kontrolę i

doskonalenie procesu dydaktycznego, procesów badawczych, zarządzania kadrami, zarządzania finansami i infrastrukturą. Służy temu m.in.: **Uczelniany Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia** wprowadzony zarządzeniem Rektora nr 86/2011/2012 z dnia 21.09.2012 r. i wielokrotnie aktualizowany. System obejmuje wszystkie formy kształcenia (studia I, II stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe) i formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne) prowadzone na wszystkich wydziałach Uczelni. Zasadniczymi celami UWSZJK jest: diagnozowanie istniejącego stanu jakości kształcenia, doskonalenie procesów jakości kształcenia zwiększając zdolność uczelni do spełniania wymagań dotyczących jakości kształcenia, zapewnienie realizacji bieżących działań w ramach poszczególnych procesów jakości kształcenia, kształtowanie postaw projakościowych w środowisku uczelnianym oraz budowanie kultury jakości.

System w szczególności poprzez działania wspomagające służy: zapewnieniu najwyższego poziomu kształcenia studentów, opracowaniu skutecznych, przejrzystych i powszechnie dostępnych procedur wspomagających i zapewniających osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia, właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym poprzez rozwój bazy i warunków kształcenia, dostarczeniu władzom uczelni informacji niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia, podniesieniu konkurencyjności uczelni na rynku edukacyjnym, wspomaganie polityki kadrowej, wspieraniu innowacji dydaktycznych, zwiększeniu mobilności studentów. System jakości obejmuje **Politykę jakości** oraz procedury opisujące zasady realizacji wybranych procesów lub działań w określonych obszarach funkcjonowania uczelni. Polityka jakości określa m.in. cele jakościowe do osiągnięcia takie jak:

- zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej i laboratoryjnej;
- budowanie programów kształcenia uwzględniając efekty uczenia się zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz prowadzenie kształcenia zgodnie z wytycznymi dotyczącymi warunków prowadzonych studiów na poszczególnych kierunkach studiów, poziomach i profilach kształcenia;
- rozwój kadry naukowo-dydaktycznej oraz rozwój wydawnictw własnych;
- wprowadzanie nowych kierunków i specjalności kształcenia, odpowiadając na zapotrzebowanie rynku pracy oraz z uwzględnieniem oczekiwań zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy Uczelni;
- pozyskanie grantów oraz prowadzenie własnych badań naukowych.

Do działań mających na celu bieżący monitoring realizacji procesu kształcenia należą: badania jakości prowadzone wśród studentów a dotyczące oceny jakości zajęć dydaktycznych, nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz pracy jednostek administracyjnych, hospitacje zajęć, okresowa ocena kadry naukowo-dydaktycznej, systematyczne przeglądy programu studiów, monitoring rynku pracy w celu dostosowywania oferty edukacyjnej do rynku pracy, kontrola procesu prowadzonych badań naukowych w ramach kierunku, kontrola procesu dyplomowania, wewnętrzne audyty poszczególnych procesów w tym procesy dyplomowania, analiza wyników osiąganych przez studentów w tym analizy struktury ocen, jakości prac etapowych, identyfikacja dobrych praktyk w zakresie zarządzania jakością kształcenia.

W Uczelni powołano **Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia**, której zadaniem jest m.in.: koordynacja prac i współpraca z poszczególnymi jednostkami Uczelni w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, gromadzenie informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, opracowywanie oraz przedkładanie władzom Uczelni wniosków dotyczących wyników oceny jakości kształcenia oraz usprawnienia działania systemu. W skład Komisji

wchodzą zarówno przedstawiciele kadry dydaktycznej, przedstawiciel pracodawców, jak i reprezentanci studentów oraz przedstawiciele wydziałów zamiejscowych Filii Uczelni .

Doskonalenie jakości kształcenia jest procesem permanentnym, w związku z tym w ramach UWSZJK przewidziano **procedury odpowiadające za proces doskonalenia Systemu**. W skład tych procedur wchodzi: przegląd Systemu, audyt wewnętrzny Systemu, oraz prowadzenie ankietyzacji wśród studentów.

W celu doskonalenia działań projakościowych oraz w celu sprawowania właściwego nadzoru nad Systemem Rektor powołał **Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia**.

W zakresie działań Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia uwzględnia się: **Projektowanie, dokonywanie zmian i zatwierdzanie programów studiów**

W ramach UWSZJK funkcjonuje dokument **Zasady tworzenia, zatwierdzania i przeglądu programów studiów i efektów uczenia się**, który szczegółowo precyzuje: wytyczne do tworzenia programów studiów, dokonywania zmian w programach, zatwierdzania programów i ich doskonalenia. Ponadto precyzuje zasady prowadzenia monitoringu programu studiów oraz oceny stopnia realizacji założonych w programie studiów efektów uczenia się. W Uczelni powołano **Radę programową kierunku Zarządzanie**, w skład której wchodzi przedstawiciel kadry dydaktycznej oraz 2 pracodawców i przedstawiciel studentów, a której zadaniem jest:

- opracowanie projektu programu studiów na kierunku, przy czym zakłada się, iż program studiów uwzględni innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość
- ocena programu studiów pod kątem jego zgodności z potrzebami otoczenia w tym rynku pracy ocena programu studiów, treści programowych ze względu na aktualny stan wiedzy, w tym: ocena aktualności treści sylabusów, system ECTS
- ocena metod weryfikacji efektów uczenia się w tym stosowane w kształceniu w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
- ocena metod kształcenia i dostosowanie ich do efektów uczenia się w tym stosowane w kształceniu w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
- ocena praktyk zawodowych
- rekomendowanie zmian w zakresie uruchamiania nowych specjalności studiów, nowych modułów zajęć
- analiza wyników badań prowadzonych we wszystkich grupach interesariuszy, w tym: ewaluacji zajęć dydaktycznych i formułowanie rekomendacji w tym zakresie;
- podejmowanie różnego rodzaju działań w zakresie doskonalenia programu studiów i zapewnienia jakości kształcenia w ramach kierunku *Zarządzanie*
- opiniowanie kwalifikacji kadry dydaktycznej zaangażowanej w prowadzenie kształcenia na kierunku
- rekomendowanie działań w zakresie rozwoju metod dydaktycznych i systemu weryfikowania efektów uczenia się.

Za ocenę stopnia osiągania efektów odpowiadają Zespoły ds. oceny stopnia osiągania efektów uczenia się, w skład których wchodzi wybrani nauczyciele prowadzący zajęcia w ramach danego kierunku. Ponadto opracowano dokument „*Projektowanie i ocena zajęć prowadzonych na odległość w Akademii WSB*”, który określa zasady projektowania i oceny kursu prowadzonego w formie e-learningowej.

Programy studiów kierunku *Zarządzanie* ustalane i zatwierdzone są przez Senat Akademii WSB po wcześniejszym zaopiniowaniu przez przedstawicieli Samorządu Studenckiego.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania okresowego przeglądu programów studiów oraz źródła informacji wykorzystywane w tych procesach.

Podjmując działania mające na celu doskonalenie programu studiów uwzględnia się: wyniki prac Rady programowej kierunku *Zarządzanie* oraz Zespołu ds. oceny stopnia osiągania efektów uczenia się, obejmujące wyniki przeglądów programów studiów, wyniki analizy kariery zawodowej absolwentów.

Okresowe przeglądy i doskonalenie programów studiów realizuje się poprzez:

- analizę programów studiów pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- analizę zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy,
- weryfikację systemu punktów ECTS,
- sprawdzenie kwalifikacji zespołu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie
- wyniki monitorowania karier studenckich lub
- prowadzenie cyklicznie badań losów absolwentów,
- opinie wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy,
- ocenę koncepcji kształcenia, opisu sylwetki absolwenta, planu studiów i sylabusów w kontekście tworzenia spójnej całości.
- przegląd sylabusów w kontekście treści programowych, metod kształcenia, metod weryfikacji efektów uczenia się, zalecanej literatury i jej aktualności.
- stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się,
- ocenę realizacji praktyk zawodowych.

Programy studiów podlegają cyklicznym przeglądom. Przeglądy bieżące - dokonywane są raz na rok w każdym roku akademickim, systemowe -formalne nie rzadziej niż raz na dwa lata. Okresowych przeglądów dokonują wewnętrzni audytorzy powołani zarządzeniem Rektora, przeglądy dokonywane są w ramach prac danej katedry lub kierunku studiów (członkowie Rady programowej kierunku), na zlecenie Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Sposoby oceny efektów uczenia się na każdym etapie kształcenia.

Elementem funkcjonowania UWSZJK jest ocena **Systemu weryfikacji efektów uczenia się**. Ocena stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w tym studentów kierunku zarządzanie polega na analizie:

- wyników przeglądów prac etapowych uwzględniając wyniki zaliczeń częściowych, zgodność zakresu prac z tematyką przedmiotu, zakres wymagań stawianych studentom,
- struktury ocen uzyskiwanych przez studentów (z egzaminów i zaliczeń semestralnych),
- dokumentacji praktyk obejmującej: efekty uczenia, oceny zakładowego opiekuna praktyk, wyniki badań ankietowych studentów dotyczące oceny praktyk,
- zasad i sposobów weryfikacji założonych w programie studiów efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie dyplomowania poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego,
- przeglądu jakości prac dyplomowych i prawidłowości stosowania zasad ich oceniania,

- wyników przeglądów treści sylabusów w szczególności ze względu na dobór właściwych metod weryfikacji efektów uczenia się,
- wskaźników efektywności kończenia studiów, skali odsiewu i jego przyczyn.

W celu doskonalenia systemu weryfikacji efektów uczenia się Akademia WSB wdrożyła „*Standard przygotowania pisemnych, testowych egzaminów i zaliczeń przy użyciu platform: Inspira Assessment oraz OnlineWSB*”, który określa wymogi organizacyjne i metodyczne prowadzenia egzaminów testowych (wprowadzone zarządzeniami Rektora 53/2021/2022 oraz 38/2022/2023). Standard został udoskonalony w oparciu o prowadzone audyty egzaminów i poszerzony o rekomendacje dotyczące wykorzystania w testach pytań problemowych.

Systematyczna ocena realizacji programów studiów obejmuje także analizę danych pochodzących z różnych źródeł informacji, w tym wyniki studenckich badań ilościowych i jakościowych dotyczących: oceny jakości zajęć, nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem, oceny jakości pracy jednostek administracyjnych, oceny warunków studiowania, wsparcia w procesie uczenia się, oceny satysfakcji ze studiów, badań jakościowych opartych o wywiady ze studentami, wyniki badania losów absolwentów), informacje pochodzące z badań prowadzonych wśród pracowników administracyjnych, dydaktycznych, partnerów zewnętrznych.

Jednocześnie uczelnia świadoma najnowszych światowych trendów w dydaktyce i kształceniu (raport 2022 EDUCACE – Horizon Report: teaching i learning) w projektowaniu i realizowaniu programu studiów uwzględnia innowacje dydaktyczne. Podjęła kroki by wdrożyć na platformie e-learningowej informatyczny system do analizy danych i tworzenia raportów (oparty o technologię BIG Data) opisujących zachowanie studentów, monitorujących postępy w uczeniu się oraz poziom zaangażowania studentów i nauczycieli. Raporty pozwalają doskonalić materiały dydaktyczne, poprawiać doświadczenie uczenia się, zwiększać personalizację kształcenia. Raporty są wsparciem decyzji władz uczelni i dydaktyków w zakresie doskonalenia zarządzania procesem uczenia się i kształtowanie lepszych strategii pedagogicznych i docieranie do osób zagrożonych nieukończeniem kursu.

Dokumenty UWSZJK związane z systemem weryfikacji efektów uczenia się to:

- Ramowy system oceny studentów, który opisuje zasady oceny studentów, a także kryteria ilościowe przy ocenie egzaminów i prac kontrolnych oraz stosowaną skalę ocen.
- Dokumentacja praktyk określająca sposób weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyk,
- Regulamin dyplomowania, który opisuje przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składania prac dyplomowych, przygotowywania recenzji prac dyplomowych, przebiegu egzaminu dyplomowego,
- Dokumentacja wewnętrznych audytów, np.: audytów prac dyplomowych, egzaminów itp.

Rada Programowa kierunku *Zarządzanie* odbywa regularne spotkania, na których dokonuje przeglądu programu studiów.

Wnioski z przeglądów programów są wykorzystywane do ustawicznego ich doskonalenia. Przykładem zmian wprowadzonych dzięki przeglądom programów są:

- uruchomienie nowych specjalności studiów, bardziej dopasowanych do oczekiwań rynku pracy,
- zmiana sekwencji realizacji wybranych zajęć, by zapewnić właściwe następstwo treści kształcenia,
- zmiana liczby godzin wybranych zajęć i ich dostosowanie do osiągania zakładanych efektów,
- wprowadzenie zajęć do wyboru w języku angielskim,

- wprowadzenie dodatkowych kursów doskonalących z języka angielskiego w biznesie,
- wprowadzenie zajęć dotyczących nowoczesnych technologii (np. chmura obliczeniowa).

W celu doskonalenia praktycznego profilu kształcenia:

- zwiększenie liczby zajęć ćwiczeniowych,
- zwiększenie udziału praktyków procesie kształcenia i w kadrze dydaktycznej,
- budowania kwestionariuszy ankiet w badaniach ilościowych, narzędzi informatycznych w świecie cyfrowej transformacji w postaci kursu e-learningowego MOOC,

Ponadto w ramach działań doskonalących realizację procesu kształcenia znalazły się także:

- szkolenia dla pracowników administracyjnych z zakresu obsługi studentów, w tym z zakresu różnic międzykulturowych,
- szkolenia dla promotorów dotyczące opieki nad studentami w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, używania narzędzia Webankieta wspomagającego tworzenie kwestionariuszy ankiet do badań ilościowych (AWSB ma podpisana umowę partnerską z portalem Webankieta),
- szkolenia dla kadry dydaktycznej w zakresie stosowania nowoczesnych metod dydaktycznych (np. design thinking, tutoring akademicki, PBL), w tym kształcenia zdalnego.

W wyniku przeglądu prac dyplomowych jak też realizacji koncepcji kształcenia kierunku zarządzanie z uwagi na umiędzynarodowienie procesu kształcenia do Zasad dyplomowania wprowadzono od roku akademickiego 2022/2023 wymogi dotyczące wykorzystywania literatury w językach obcych i jej odpowiedniego cytowania.

Zapewnienie przez uczelnię wymogów dotyczących wysokiej jakości, sprawnego zarządzania oraz dobrych warunków do rozwoju karier akademickich pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, w tym do ciągłego doskonalenia ich wiedzy, umiejętności i kompetencji potwierdza wyróżniająca ocena Polskiej Komisji Akredytacyjnej dla Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych (obecnie Wydział Nauk Stosowanych), międzynarodowa akredytacja instytucjonalna **CEEMAN** przyznana Akademii WSB przez International Association for Management Development in Dynamic Societies. Dzięki zdobyciu tego certyfikatu jakości pracownicy Akademii WSB stali się bardziej atrakcyjnymi partnerami w międzynarodowych zespołach badawczych, co znacznie rozszerza możliwości rozwoju ich karier naukowych.

Akademia WSB uzyskała również akredytację **KAUT** dla kierunków informatyka oraz transport. Otrzymanie pozytywnego wyniku akredytacji KAUT jest równoznaczne z otrzymaniem międzynarodowego certyfikatu jakości kształcenia inżynierskiego EUR-ACE Label czyli European Accredited Engineer. Uczelnia posiada również akredytację **ACCA (Association of Chartered Certified Accountants)** – prestiżowej międzynarodowej organizacji zrzeszającej specjalistów z zakresu finansów, rachunkowości i zarządzania w ponad 170 krajach na świecie.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów:

W proces doskonalenia kształcenia zarówno w obszarze dydaktycznym jak i organizacyjnym Akademia WSB angażuje wewnętrznych (studenci, pracownicy dydaktyczni) i zewnętrznych interesariuszy Uczelni (pracodawcy, absolwenci).

Centrum Jakości i Innowacji realizuje cykliczne badania jakościowe i ilościowe prowadzone wśród studentów, pracowników naukowo-dydaktycznych, administracyjnych oraz absolwentów, których celem jest zebranie opinii na temat jakości realizacji dydaktyki, jakości pracy jednostek administracyjnych oraz propozycji udoskonaleń w tych obszarach. Programy studiów konsultowane są z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia

w ramach cyklicznych spotkań katedr, przedstawicielami Rady Ekspertów działających przy Wydziale Nauk Stosowanych w Dąbrowie Górniczej. Na doskonalenie programu studiów jak i jakości kształcenia oraz funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia mają badania prowadzone przez dr Sabinę Ratajczak. Badania te obejmują takie zagadnienia, jak: Zdalne kształcenie w czasie epidemii COVID-19 w opinii nauczycieli i studentów Akademii WSB, Ekonomiczne skutki pandemii, red. J. Błach, B. Barszczowska; S. Ratajczak, M. Kot-Radojewska, W kierunku zwiększenia zatrudnialności studentów i absolwentów na rynku pracy – przykład Akademickiego Biura Karier Akademii, Rynek Pracy, IPISS, nr 2 (2018); S. Ratajczak, Tutoring akademicki – korzyści dla studenta, nauczyciela i uczelni wyższej. Kultura i Edukacja, 2016, nr 3 (113), S. Ratajczak, J. Uroda, Innowacje dydaktyczne jako element przewagi konkurencyjnej na rynku uczelni wyższych (w) red. A. Francik, K. Szczepańska-Woszczyzna, J. Dado, Procesy innowacje w polskiej gospodarce – potencjał zmian, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, 2016.

Tab. 12. Interesariusze wewnętrzni biorący udział w doskonaleniu programu studiów

Interesariusze wewnętrzni	Zakres
Pracownicy dydaktyczni	Udział w pracach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia Udział w pracach Rady programowej kierunku <i>Zarządzanie</i> Udział w Zespole do weryfikacji stopnia osiągania efektów uczenia się Udział w posiedzeniach katedry i opiniowanie programu w ramach bieżących przeglądów Udział w ramach badań (np. ocena jakości prowadzenia kształcenia zdalnego - 2020 r. ocena z satysfakcji z pracy - 2019 r.) Udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego w ramach programu Doskonałość dydaktyczna
Studenci	Udział w pracach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia Udział w pracach wybranych komisji, posiedzeniach Senatu Opiniowanie programów studiów przez Samorząd Studencki Udział w badaniach ilościowych i jakościowych (np.: co semestralna ocena jakości zajęć; ocena jakości pracy jednostek administracyjnych i satysfakcji ze studiów, ocena warunków studiowania, udzielanego wsparcia – 2022 r.; ocena jakości realizacji kształcenia zdalnego – 2020 oraz 2022 r.; ocena kształcenia w opinii studentów ostatnich semestrów - 2022, ocena funkcjonowania systemu Inspira (cyklicznie, co roku), ocena praktyk, cyklicznie, co roku, udzielanie opinii w trakcie spotkań z prodziekanem, opiekunami semestru)

Dodatkowo organizowane są odrębne spotkania ze studentami i nauczycielami akademickimi, w czasie których przedstawiane są zmiany w programach kształcenia, a także przyjmowane są kolejne uwagi i sugestie, które są następnie poddawane ocenie przez Władze Wydziału. Jako przykład zmiany w programie studiów konsultowanej ze studentami można podać zmniejszenie liczby godzin zajęć na ostatnim semestrze studiów, tak aby studenci mogli w większości skupić się na przygotowaniu pracy dyplomowej.

W grupie interesariuszy zewnętrznych znajdują się pracodawcy, partnerzy Uczelni oraz absolwenci. W uczelni powołano Radę Ekspertów. Misją **Rady Ekspertów** jest zintegrowanie

środowiska nauki ze sferą praktyki gospodarczej i nawiązanie ich ścisłej współpracy. Do zadań Rady Ekspertów należy w szczególności: udział w opracowywaniu efektów uczenia się w ramach poszczególnych kierunków i specjalności studiów, określonych w sylwetce absolwenta, udział w opracowywaniu metod walidacji założonych do realizacji w ramach danego kierunku studiów efektów, opiniowanie programów nauczania i treści zajęć w kontekście ich dostosowania do wymogów rynku pracy, określanie zapotrzebowania na konkretne kwalifikacje zawodowe wśród absolwentów uczelni wyższych, określanie perspektyw zmian w zakresie kształcenia odpowiadającego na zapotrzebowanie rynku pracy, wsparcie merytoryczne w procesie dyplomowania (udział w wyznaczaniu kierunków rozwoju tematyki prac dyplomowych), wypracowanie mechanizmów służących nawiązywaniu współpracy pomiędzy pracodawcami, identyfikacja barier i trudności w nawiązywaniu współpracy. Członkami Rady Ekspertów są przedstawiciele przedsiębiorstw produkcyjnych, usługowych jak również instytucji otoczenia biznesu, administracji samorządowej.

Tab. 13. Interesariusze zewnętrzni biorący udział w doskonaleniu programu studiów:

Interesariusze zewnętrzni	Zakres współpracy
Partnerzy, pracodawcy	Udział w pracach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia Udział w pracach Rady programowej kierunku Zarządzanie Udział w posiedzeniach Rady Ekspertów (opiniowanie programów studiów, rekomendacje zmian, prezentacja trendów rozwoju w danej branży i in.) Opiniowanie treści kształcenia specjalizacyjnego Udział w panelach dyskusyjnych pracodawców
Absolwenci	Udział w badaniach losów absolwentów (ost. edycja badanie 2021 r.) Wyniki analiz Ogólnopolskiego Badania Ekonomicznych Losów Absolwentów Udział w doraźnych projektach badawczych np. projekt Success stores.

Akademia WSB regularnie pozyskuje pisemne opinie na temat kształcenia w ramach wybranych specjalności studiów, przykładem są opinie dotyczące następujących spec. Digital marketing, i zarządzanie sprzedażą, Zarządzanie projektem, Kadry i płace w praktyce, Zarządzanie projektami biznesowymi, publicznymi, społecznymi. Ponadto uczelnia organizuje panele dyskusyjne z udziałem pracodawców i pracowników odpowiedzialnych za projektowanie i doskonalenie programu studiów. W 2021 roku zorganizowano panel dotyczący kształcenia na kierunku Zarządzanie.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Akademia WSB realizuje od 2022 r. grant Ministerstwa Edukacji i Nauki w prestiżowym konkursie **Doskonałość dydaktyczna uczelni**. Celem projektu jest doskonalenie zdolności instytucjonalnej uczelni w zakresie jakości kształcenia, rozwój kompetencji dydaktycznych prac. akademickich oraz rozbudowa istniejącego i funkcjonującego już modelu podwyższania jakości kształcenia. Cele szczegółowe obejmują:

1. obszar instytucjonalny:

- wdrożenie kompleksowego systemu pomiaru postępu nauczania;
- określenie i wdrożenie wysokich norm w zakresie procesów weryfikacji efektów uczenia się;
- zmodyfikowanie zasad okresowej oceny nauczycieli w kierunku dowartościowania dorobku dydaktycznego;
- wdrożenie analityki procesu uczenia w celu jego optymalizacji, doskonalenia i rozwoju;

2. obszar personalny:

- wdrożenie trendów i standardów metodycznych (projektowanie wsteczne, ocena formatywna, analityki uczenia się) do praktyki akademickiej
- doskonalenie kompetencji dydaktycznych w zakresie metodycznych aspektów weryfikowania efektów uczenia się (projektowanie wsteczne, ocena formatywna).

Działania podjęte w projekcie to:

- Opracowanie i wdrożenie pilotażowe systemu pomiaru postępu nauczania w oparciu o metody i narzędzia nauczania zdalnego z użyciem formative i summative feedback;
- Doskonalenie jakości weryfikacji efektów uczenia się poprzez: wdrożenie metodycznego standardu weryfikacji efektów uczenia się za pomocą egzaminów pisemnych, szkolenia nauczycieli, audyty wewnętrzne egzaminów pisemnych;
- Modyfikacja procedury oceny okresowej nauczycieli poprzez: wprowadzenie ścieżki monitorowania rozwoju dydaktycznego (wdrożenie nowego sprawozdania, systemu certyfikacji kompetencji dydaktycznych);
- Rozwój kompetencji nauczycieli w zakresie dydaktyki zdalnej poprzez: uruchomienie cyklu kursów e-learningowych WWW - Wirtualny Warsztat Wykładowcy WWW (pozwalający na certyfikację kompetencji nauczycieli); budowanie społeczności uczącej się wśród nauczycieli: interdyscyplinarne zespoły tworzące standardy, testujące nowe modele oraz inicjatywa „Spotkania z e-learningiem” w ramach której nauczyciele i zewnątrzni eksperci dzielą się swoimi dobrymi praktykami (tematyka spotkań: „*Rubryki – czyli jak tworzyć przejrzyste kryteria oceniania w e-learningu akademickim?*”, „*Jak rozwijać krytyczne i dywergencyjne myślenie studentów w e-learningu?*”, „*E-wykład w formule videocastu w e-learningu akademickim*”, „*Formuła podcastu w pomiarze postępu nauczania akademickiego*”); szkolenia dla nauczycieli ;
- Opracowanie i wdrożenie metodyki dynamicznych ścieżek jako narzędzia personalizacji kształcenia;
- Wdrożenie standardu e-wykładu;
- Implementacja na platformie e-learningowej systemu do analizy danych i tworzenia raportów opisujących zachowanie uczących się; monitoring postępu w uczeniu się oraz poziom zaangażowania studentów i nauczycieli;
- Integracja systemu Uczelnia 10 z platformą Moodle w zakresie transferu ocen.

Akademia WSB angażuje się w dzielenie dobrymi praktykami w zakresie jakości kształcenia organizując Ogólnopolskie Forum Jakości. Ostatnia IV edycja poświęcona była poświęcona kształceniu zdalnemu i zastosowaniu nowoczesnych technologii w edukacji wyższej i nosiła podtytuł:

Edukacja przyszłości - trendy, technologia, dobre praktyki. W ramach dwudniowego forum uczestnicy brali udział w wykładach, panelach dyskusyjnych, prezentacjach najlepszych krajowych i zagranicznych praktyk oraz w warsztatach doskonalących ich kompetencje dydaktyczne, metodyczne. Wśród gości znaleźli się przedstawiciele uczelni wyższych takich jak: University of Illinois w Chicago, Southern New Hampshire University, Massachusetts Institute of Technology, University of Gothenburg, Uniwersytet im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Politechnika Gdańska, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Akademia WSB.

Więcej szczegółów na stronie: <https://wsb.edu.pl/iv-akademickie-forum-jakosci>

Wskazane działania Uczelni spełniają zatem *Standard jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej 10.2 Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.*

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony - osiągnięcia naukowe Akademii WSB w dziedzinie nauk społecznych, w tym w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (kategoria naukowa A), która jest dyscypliną wiodącą dla kierunku; - ugruntowana pozycja Akademii WSB, jako stabilnego partnera i lidera aktywności edukacyjnych dla przedsiębiorców i władz samorządowych regionu i kraju, - bardzo aktywna współpraca międzynarodowa w wymiarze naukowym i dydaktycznym; umiędzynarodowienie kierunku; - aktywna i efektywna współpraca z interesariuszami i otoczeniem społeczno-gospodarczym, - aktywnie działająca Rada Ekspertów będąca nieocenionym źródłem wiedzy praktycznej i wsparcia w doskonaleniu procesu kształcenia, - znaczący udział praktyków w procesie kształcenia, praktyczny profil studiów - indywidualne podejście do spraw studentów możliwe dzięki dedykowanym opiekunom kierunków, - umiejętność szybkiego dostosowania się do zmieniających się warunków, np. szybkie przejście na zdalne kształcenie po wybuchu pandemii, przygotowanie kursów online, zatrudnienie dodatkowej kadry, - zakup wirtualnych laboratoriów itp.,	Słabe strony niski poziom zainteresowania studentów oferowanymi zajęciami finansowanymi z zewnętrznych źródeł

Czynniki zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia
	- zapotrzebowanie rynku pracy na wysoko wykwalifikowanych specjalistów w zawodach zbieżnych z ofertą edukacyjną Akademii WSB - dynamika rynku pracy powodująca konieczność nabywania nowych umiejętności, - rozwój biznesu w metropolii i inwestycje w regionie, w tym w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej to dostęp do wielu Partnerów oraz miejsc pracy dla studentów	- w okresie pandemii trudność dla niektórych studentów stanowiło odosobnienie, studenci często ponoszą duże koszty psychiczne izolacji, co odbija się na ich wynikach w nauce i ogólnym zniechęceniu do kontynuacji studiów, -ograniczona dostępność czasowa oraz liczba wysokiej klasy specjalistów – praktyków - niż demograficzny - konieczność systematycznych inwestycji w sprzęt i oprogramowanie niezbędne do realizacji zajęć, w tym zwiększone nakłady w czasie pandemii

.....
dr hab. Katarzyna Szczepańska – Woszczyzna, prof. AWSB
Prorektor ds. Nauki i kształcenia
Dziekan Wydziału Nauk Stosowanych

.....
dr hab. Zdzisława Dacko – Pikiewicz, prof. AWSB
Rektor

Dąbrowa Górnicza, dnia 01.03.2023 r.